

Фарзонаи ХУЧАНДИ

فرزانه خجندی

ДЕВОН

دیوان

Панҷсад газал

پنج صد غزل

Чилди I

Нашриёти «Ношир»

Хучанд-2014

نشریات «ناشر»

خجند - ۲۰۱۴

ББК 84 (2 Тоҷ) 7-5

Ф – 79

*Ин китоб бо ҳидоят ва дастгирии Раиси вилояти Сугд,
муовини аввали Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси
Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам
Абдурахмон Қодирӣ нашр гардидааст.*

Фарзонаи Хучандӣ. ДЕВОН. (Панҷсад ғазал). Ҷилди I.
– Хучанд: Ношир, 2014. – 536 саҳ.

Мураттиб: Солеҳи Зарифзод

Баргардон ба форсиро шахсони зерин ба ҷо оварданд:
Аъзами Хучаста, Мӯътабар Оқилова ва Гулсара
Маҳмудова.

Мухаррири масъул: Аҳмадҷони Раҳматзод

Боиси сарафрозист, ки ба ин хунари муҳим ва машаққатталаб-ғазалсарой, хушбахтона, дар замони мо шоири баландноми тоҷик Фарзонаи Хучандӣ бо нерӯи заковати баланд ва илҳоми ҷурғӯғи худ рӯҳи тозаӣ хосса дамиданд. Аз ҷайзу баракати эҷоди ин суҳанвари масеҳонафас боғистони шеърӣ форсӣ, бавижа ғазал, бори дигар гулпӯшу муаттар гардид. Бешак, Девони ғазалиёти Фарзонаи Хучандӣ дар радифи гаронбортарин ва писандидатарин девонҳои шуароӣ номвари адабиётмон ҷои муносиб ёфта, шӯҳрату манзалати шеърӣ хушгувори тоҷикиро волотар хоҳад кард.

ISBN 978-99975-82-55-3

© Фарзонаи Хучандӣ, 2014
© Нашриёти «НОШИР», 2014

Ба шукри шеър,
ба ҳаққи Худо,
ба ҳурмати Ишқ
Тапиш бикун,
тапиши тоза
боз, боз, эй дил!

شکر شعر، به حقّ خدا، به حرمت عشق

به

تپش بکن، تپش تازه باز، باز ای دل!

МУҲАББАТНОМА БАР УНВОНИ БАНИҶ ОДАМ

*Муҳаббатномаҳои ман ба унвони БаниҶ Одам
Дар он боло бишуд имзо, шабат хуш боду рӯзат хуш.*

Девони ғазалиёти Фарзонаи Хучандӣ – яке аз та-
вонотарин шоирони муосири мардуми форсизабонро
манзури аҳли назар намуда, таъкид мекунем, ки хос-
сатан дар ватани ин шоираи маҳбуб имрӯз нафақат
ҷавонон, балки ағлаби намоёндагони наслҳои бу-
зургсол низ ба мафҳуми «девон» ва матну батну ши-
нохти он назароти мухталифу маълумоти ноқис до-
ранд. Иллати асосӣ ин аст, ки дар замони шӯравӣ
муҳимтарин жанрҳои шеъри оламгири форсӣ- қасида
ва ғазал беш аз пеш рӯ ба инқироз ниҳода, дар ада-
биёти тоҷик аввалӣ ба дараҷаи нестӣ бирасид ва
дуюмӣ мавқеи олии худро қариб бохта, дар қатори
жанрҳои ба истилоҳ «архаистӣ» ҷой гирифт. Шуарои
чудогона дар замонҳои гуногун ва бештар аз ҳама
устоди зиндаёд Лоик Шералӣ, бархилофи талаботи
даврашон, барои дубора зинда гардонидани анъа-
наи ғазалсароӣ дар Тоҷикистон талош варзиданд ва
имкониятҳои ин шакли шеъриро бори дигар рӯнамо
карданд.

Дар «Фарҳанги забони тоҷикӣ» ва ҳам
«Луғатнома»-и Деххудо «девон» ба ҳайси истилоҳи
адабиётшиносӣ маҷмӯае қаламдод шудааст, ки
ғазалиёт ва тамоми ашъори як шоирро (ғайр аз
достон) дар бар гирифта бошад. Ба гумони ғолиб,
яке аз девонҳои нахустини форсӣ ба Одамушшуаро

Рӯдакӣ тааллуқ доштааст. Муқаррар дар он айём вобаста ба пешгомӣ дар девонҳои шуарои аҳди Сомониён қасида мақоми афзалро соҳиб буд. Лекин дар асрҳои минбаъда ва махсусан дар садаҳои XII-XIV ба сабаби рушду такомули вусъатмандаш ғазал гӯйи сабқат аз жанрҳои дигари адабӣ рабуд. Ва табиист, ки дар маҷмӯаи ашъори Саной, Аттор, Саъдӣ, Мавлавӣ, Ҳофиз, Камол ва соири шоирони бузурги «давраҳои тиллоӣ»-и адабиёти оламгири форсӣ ғазал мақоми аввалиндараҷаро касб намуд. Кор ба ҷое расид, ки аз ҷониби котибон ва шояд ҳуди шуаро истилоҳи «девони ғазалиёт» роиҷ гардид, баъзан таҳти вожаи «девор» танҳо маҷмӯаи ғазалҳоро пиндоштан расмӣ пайдо намуд.

Соҳибдевор будан дар гузашта баҳои баландтарин маҳсуб мешуд ва барои таъкиди мақоми суҳанвар ҳамин қадар кофӣ буд, бигӯянд, ки «Фулонӣ аз шуарои соҳибдевор аст». Ва ин бе ҷиз ҳам нест: бо мурури замон дар таҳияи девон қоидаву русуми ҳосе пайдо шуданд, ки бидуни риояи онҳо маҷмӯаи ашъори шоирон мақоми девонро ёфта наметавонист; аз ҷумла шартӣ асосӣ он буд, ки шоир ба ҳукми қофия тамоми 28 ҳарфи алифбои расмиро (яъне, арабиро) ақаллан якборӣ корбаст карда бошад; инчунин, шинохт ва дуруст истифода кардани ҳуруфи ҳоси забони арабӣ, амсоли «те» ва «итқӣ»; «син», «сод» ва «се»; «ҳо»-и ҳавваз ва «ҳе»-и ҳуттӣ; «зод», «зол», «зе» ва «изғӣ» ҳатмӣ ба шумор мерафт. Ба анвои асосии девон маҳсуб гардидани ғазал нуктае ҳам шаҳодат меод, ки қоидаҳои мазкур фақат нисбат ба ҳамин жанри адабӣ татбиқ мешуд, яъне, рабту низоми алифбой ба қасоид, қитъаот, рубоӣ, муфрадот, муаммо ва амсоли онҳо дахл намекард; агар котиб ва ё ҳуди

шоир аз ҷумлаи чунин ашъор дар девон фаро мегирифт, нуран ало нур мебуд ва агар онҳоро ҷойгир намекард ҳам, боке набуд. Зеро, маҳз ғазал ҷавҳари девонро созмон мебахшид.

Албатта, боиси афсӯс аст, ки дар даврони шӯравӣ дар Тоҷикистон расман шоири соҳибдевоне ба камол нарасид, ҳарчанд ки қаламкашони тавонманде дар кишвар кам набуданд, ки хоҳиш ва қудрати мураттаб сохтани девони ашъори худро доштанд. Лекин бо сабабҳои гуногун ин амали заҳматталабу пураарзиш ба ҳукми фаромӯшӣ супурда шуд (Ноғуфта намонад, ки Девони устод Абулқосим Лоҳутиро замоне қадриносони ашъори эшон дар Эрон мураттаб кардаву ба нашр расонида будаанд). Шояд устодаи зиндаёд Лоик чунин нияти волоро дар мағзи дили хеш ҷой карда буд, вале, дарёғ, ки фурсати пиёда кардани ормонаш фароҳам наёмад. Ҳамин тариқа, ба истиснои девонҳои эҳтимолан берун аз хоки кишвар таҳияшудаи шуарои тоҷик (масалан, огоҳ ҳастем, ки Ҳочӣ Султони Маъсуми Хучандӣ дар Макка девони форсӣ ба таъъ расонидааст) баъди тақрибан сад соли сукут шарафи эҳё намудани яке аз начинбтарин анъанаҳои шоирони порсигӯ - таҳияи Девони ғазалиёт ба шахбонуи шеърӣ имрӯзи форсӣ Фарзонаи Хучандӣ насиб гардид. Воқеан, аз як тараф, ба иллати иштиҳори комил надоштани ғазалсароӣ дар осори шоирони охири садаи бисти Эрону Афғонистон ва Ҳиндустону Покистон низ шумораи шоирони соҳибдевон ангуштшумор шуда бошад, аз тарафи дигар, дар майдони адабиёти форсӣ рисолати пешгомиро шеърӣ нав бо номҳои «нимой», «сапед» ба зимма гирифт.

Аслан дар таърихи адабиёти беназири форсӣ

ақидае ҷой дорад, ки ғазал дар асри Ҳофизи Шерозӣ ва Камоли Хучандӣ ба нуктаи олии рушд расонида шуд ва биноан, пас аз ин бузургворон имкону зарурати ғазалгӯӣ барои пасояндагонашон намонд. Бешак, эҷодиёти ин ду тан давраи уручи бузургтарини ғазал эътироф гардидааст, лекин шоирони забардасти пасин, бавижа Ҷомии бузургвор, Ҳилолии шаккарғуфтор, Бедили нотакрор, Сайидои нодиракор ва суханварони дигар бо ғазалҳои зебо ва пурбор собит намуданд, ки имконоти шеърӣ форсӣ, аз ҷумла ғазал, новобаста ба замон, беҳудуд ҳастанд. Боиси сарафрозист, ки ба ин ҳунари муҳим ва машаққатталаб, хушбахтона, дар замони мо шоири баландноми тоҷик Фарзонаи Хучандӣ бо нерӯи заковати баланд ва илҳами пуртуғӣ худ рӯҳи тозаӣ хосса дамиданд. Аз ғайзу баракати эҷоди ин суханвари масеҳонафас боғистони шеърӣ форсӣ, бавижа ғазал, бори дигар гулпӯшу муаттар гардид. Бешак, Девони ғазалиёти Фарзонаи Хучандӣ дар радифи гаронбортарин ва писандидатарин девонҳои шуарои номвари адабиётмон ҷои муносиб ёфта, шӯҳрату манзалати шеърӣ хушгувори тоҷикиро волотар хоҳад кард.

Ҳини таҳияи Девон бо тақозои омилҳои объективӣ, аз ҷумла, ба сабаби бо ду навъи ҳуруфкириллӣ ва форсӣ омода намудани ғазалҳо баъзе мушкилот ва маҳдудият зӯҳур карданд. Дар ин бобат, ба андешаи мо, нуктае, ки шарҳи маҳсус мебохад, миқдори ғазалҳои шомили Девон хоҳад буд. Дар ҳудуди 500 ғазал мурағаб сохтани он хонандагонӣ арҷмандро зинҳор ба гумоне набарад, ки гӯё устод Фарзона феълан ҳамагӣ чунин миқдор эҷод кардаанд. Бо таҳқиқу пажӯҳиш муайян намудем, ки теъдоди умумии ғазалиёти ин устоди забардаст хеле

бештар аст ва метавон гуфт, ки осори эшон ба мураттаб сохтани девони дувум ҳам кифоягӣ мекунад. Ба як сухан, дар истифодаи мо маводи фаровоне қарор дошт ва дар ибтидо муроҷаатон дар Девон ҷой кардани 700 ғазал, тақрибан ҳамин миқдор рубоию дубайтӣ, силсилаи фардиёти нодир ва «Соқинома»-и шоираи мумтоз буд. Хушбахтона, дар ин ҳангом имкони бо ду ҳарф ҷамъ овардани Девони ашъори Фарзона фароҳам омад, ки он, албатта, моро ба дигаргун сохтани нақшаи мавҷуда водор бинмуд: дар навбати аввал пайдост, ки китоби мазкур ба андозаи тасаввурнопазир захим мегардид. Ва табиист, ки мо илоҷи ягонаро дар кам кардани теъдоди ғазалиёт ва куллан истифода накардани анвои дигар дидем. Итминони комил дорам, ки фурсати таҳияи Девони дувуми Фарзонаи Хучандӣ низ наздик аст ва бешак, осори фаровони дар жанрҳои маъмули классикӣ офаридаи устои барҷастаи сухан ин қарат аз он берун нахоҳад монд.

Дар девони нахустин фаро гирифтани 500 ғазал, бидуни тардид, ба пурмахсулии Фарзонаи Хучандӣ далолат менамояд. Агар изофа намоем, ки шоираи мо акнун ба остонаи камолоти эҷодӣ наздик мерасанд, тасаввур метавон кард, ки аз эшон ба мо, иншоаллоҳ, дар оянда боз ҷӣ гулдастаҳои пуртаровате ҳада мерасанд. Воқеан, ҷои ифтихор аст, ки тақрибан дар синну соли ҳозираи Фарзона Шайх Камоли Хучандӣ низ соҳиби девони нахустин шуда будаанд, ки ин дар таърихи адабиётмон ҳодисаи нодир арзёбӣ мешавад. Дар омади гап зикрашро ҷоиз мешуморем, ки тибқи гувоҳдоди манбаъҳо, дар дастхатҳои мавҷудаи девони шоирони бузургном, масалан, Саной 513, Саъдӣ 632, Ҳофиз 636, Камоли Хучандӣ 745 ва Аттот 756

ғазали онон ғунҷоиш дода шудааст (истинод ба рисолаи академик Абдулғанӣ Мирзоев «Рӯдакӣ ва инкишофи ғазал дар асрҳои X-XV», Сталинобод, 1958). Девонҳои бисёре бо теъдоди нисбатан кам, голибан аз 250-300 ва то 400 ғазал таҳия ёфтаанд, ки ҳадди муқаррарӣ будааст.

Ноғуфта намонад, ки кӯшиши дар баёзи алоҳида гирд овардани ғазалиёти Фарзона хеле бармаҳал оғоз шуда буд. Аз ҷумла бо эҳтимоми профессор Матлубаи Мирзоюнус соли 2008-ум бо унвони «Сад барги ғазал» маҷмӯаи аввалини ғазалиёти Фарзона дар шаҳри Хучанд ба зевари табъ орошта шуд. Чунонки аз унвонаш пайдост, китоби мазкур 100 ғазали шӯрангези шоираи маҳбубро ба ҳайси барги сабзе зи боғистон манзури хонандагони гиромӣ карда буд.

Чун сухан аз гирдоварии осори ин шоираи номвари мо меравад, қайд намудан бамаврид аст, ки Девони ғазалиёт 25-умин маҷмӯаи дар шакли китоби алоҳида ҷопшудаи Фарзонаи Хучандӣ ба шумор меравад. Мунтахаботи соли 2003 мунташиркардаи Нашриёти «Нури маърифат» аз се муҷаллад ва китобҳои соли 2014 ба зевари табъ ороштаи Нашриёти «Хуросон»-и шаҳри Хучанд (Маҷмӯаи «Ҳама гул, ҳама тарона» ва Девони ғазалиёт) ҳар кадом аз ду ҷилд иборат будаанд. Ҷои ифтихори мо- тоҷикон хоҳад буд, ки аз ин ҳисоб ду маҷмӯа дар Эрон, яқтоӣ дар Москва (Русия), Лондон (Британияи Кабир), Минск (Белорус) ва Самарқанд мутаносибан бо ҳуруфи форсӣ, дар тарҷумаи русӣ ва англисӣ манзури хонандагони сершумор карда шудаанд.

Барои гирд овардан ва дар сатҳи шоиста анҷом додани таҳияи Девон дӯстону муҳиббон ва хайрхоҳону ихлосмандони сершумори Фарзонаи

Хучандӣ ба мо дасти мадад дароз намуданд, ки айни замон, мутаассифона, имкони вирди забон кардани номҳои азизи ҳамаи ононро надорем. Лекин аз рӯи инсофу адолат мешавад, ки аз раҳнамоӣ, маслиҳат ва мадади раиси Шӯъбаи суғдии Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, Шоири халқии Тоҷикистон, барандаи Мукофоти давлатии ба номи Рӯдакӣ, устод Аҳмадҷони Раҳматзод, докторҳои илми суҳаншиносӣ, профессорон Матлуба Ҳоҷаева ва Умеда Ғаффорова, докторанти ДДХ ба номи академик Б. Ғафуров Тоҷибойи Султонӣ, сардабири рӯзномаи вилоятии «Ҳақиқати Суғд» Карим Шариф, адиб ва олим Аъзамӣ Хучаста, нависандаи закитабъ Анвар Мирзоҳақими Олим, номзоди илмҳои суҳаншиносӣ Сурайё Ҳақимова бо камоли эҳтирому миннатпазирӣ ёд бикунем. Маҳз лутфу меҳрубонӣ ва дастгириҳои ин азизон буд, ки мушкилоти ғаровоне тадриҷан осон ва бартараф гардиданд.

Ҳамчунин айни савоб мебуд, ки барои кӯмакҳои ҳамаҷониба, аз ҷумла тасҳеҳи мӯшикофонаи матни форсии Девони Фарзонаи Хучандӣ ба кормандони Вобастагии фарҳангии Сафорати Ҷумҳурии исломии Эрон дар шаҳри Хучанд, бавижа ба садри ин созмони муътабар ҷаноби оқои Масъуди Аҳмадванд ва ҳамкори масъулиятшиноси эшон Абдуфаттоҳ Ҳоҷиев аз самими қалб сипосмандӣ арза карда бошем.

Дар фарҷоми суҳан иқрор мешавам, ки мавриди баррасиҳои ҳамаҷониба ва дақиқ қарор додани масоили ғаровони иртиботдошта умуман бо шеърҳои номи Фарзонаи Хучандӣ, алалхусус ғазалҳои беназирӣ эшон, баҳсу талошҳо перомунӣ сабқ, услубӣ баён, мухтассоти забон, кӯшиши нотакрори ибораорӣ, ба як суҳан, ҳунари суҳан-офаринии ин устоди эътироф-

шудаи адабиёти муосир баррасиҳои хунармандонаи аҳли тахассусро тақозо менамоянд. Инчунин ақидаи профессор Абдунабӣ Сатторзодаро қувват дода, таъкид менамоям, ки пайвандҳои адабии Фарзона бо шеъри гузашта ва кунунии форсии тоҷикӣ, бахусус бо Мавлоно, Ҳофиз, Камол, Лоик, Сӯҳробӣ Сипехрӣ, Фурӯғи Фаррухзод, Симини Бехбаҳонӣ, иртибот бо ирфон, дину мазҳаб, саҳми ин симои барҷаста дар рушди шеъри ҳозираи тоҷикӣ ва навъҳои гуногуни он (ғазал, шеъри нимоӣ ва сапед) ибтикороти наҷибона ва бешак, ҳаллоқонашон дар шеър - ин ҳама аз мавзӯҳои муҳими қорҳои заҳматписанди ояндаи пажӯҳандагон маҳсуб мешаванд.

Имонамон комил аст, ки ин қорҳои зарур ва пурсавоб, албатта, бо хости Парвардигор ва ба шарофати фурсатҳои муносиб бо кӯшишҳои пайваставу пайгириро ва эҳтимоми олиҳимматонаи кадршиносони шеъри асил ба ҷо оварда мешаванд. Дар ин ҷабҳа Девони ғазалиёти Фарзонаи Хучандӣ гулистоне хоҳад шуд, ки шахдҷӯёни ғазалҳои ноби порсиро бо нияти ҷошнигириҳои нав ба нав ҷониби хеш ба сони оҳанрабо ҷазб менамояд.

Солеҳи ЗАРИФЗОД

در فرجام سخن اقرار می‌شوم، که مورد بررسی‌های همه جانبه و دقیق قرار دادن مسائل فراوان در کل مرتبط با شعرهای ناب فرزانه خجندی، علی‌الخصوص غزل‌های بی‌نظیر ایشان، بحث و تلاش‌ها پیرامون سبک، اسلوب بیان، ویژگی‌های زبان، کوشش بی‌منحصر به فرد واژه‌آرایی، در یک کلام، هنر سخن‌آفرینی این استاد اعتراف‌شده ادبیات معاصر، بررسی‌های استادانه اهل تخصص را تقاضا می‌نماید. همچنین نظر پرفسور عبدالنبی ستارزاده را تقویت کرده، تاکید می‌نمایم، که پیوند های ادبی فرزانه با شعر گذشته و کنونی فارسی تاجیکی، بخصوص با مولانا، حافظ، کمال، لایق، سهراب سپهری، فروغ فرخ زاد، سیمین بهبهانی، ارتباط با عرفان، دین و مذهب، سهم این سیمای برجسته در رشد شعر حاضره تاجیکی و نوع‌های گوناگون آن (غزل، شعر نیمایی و سپید) ابتکارات نجیبانه و بی‌شک، خلاقانه‌اشان در شعر - این همه از موضوع‌های مهم کارهای زحمت پسند آینده پژوهندگان محسوب می‌شوند. اطمینان داریم، که این کارهای ضرور و پربار، البته، با خواست پروردگار و به شرافت فرصت‌های مناسب، با کوشش‌های پیوسته و پیگیرانه و اهتمام عالی هم‌تانه قدرشناسان شعر اصل، به انجام می‌رسند. در این جاده دیوان غزلیات فرزانه خجندی گلستانی خواهد شد، که شه‌دجویان غزل‌های ناب پارسی را با نیت چاشنی گیری‌های نو به نو به سان آهن ربا مجذوب خویش می‌نماید.

صالح ظریفزاد

منسک (بلاروس) و سمرقند متناسباً با حروف فارسی، در ترجمه روسی و انگلیسی تقدیم خوانندگان بی شمار کرده شده‌اند.

برای گرد آوردن و در سطح شایسته انجام دادن تهیه دیوان، دوستان و محبان و خیرخواهان و اخلاص مندان سیرشمار فرزانه خجندی به ما دست مدد دراز نمودند، که عین زمان، متأسفانه، امکان ورد زبان کردن نام‌های عزیز همه آنان را نداریم. لیکن از روی انصاف و عدالت می‌شود، که از رهنمایی، مصلحت و مدد استاد احمدجان رحمت زاد- رئیس شعبه سغدی اتفاق نویسندگان تاجیکستان، برنده جایزه دولتی به نام رودکی، پرفسوران مطلوبه خواجه آوا و امید غفاروا، دکترهای علم سخن‌شناسی تاجی بای سلطانی- دکترانت دانشگاه دولتی خجند به نام آکادمیسین باباجان غفوراف، کریم شریف- سردبیر روزنامه ولایتی «حقیقت سغد»، اعظم خجسته-ادیب و روزنامه نگار، انور میرزاحکیم عالم- نویسنده ورزیده، ثریا حکیم آوا، دکترای علم سخن‌شناسی با کمال احترام یاد بکنیم. محض لطف و مهربانی و دست گیری‌های این عزیزان بود، که مشکلات فراوانی تدریجاً آسان و برطرف گردیدند.

همچنین جای ثواب می بود، که برای کمک‌های همه‌جانبه از جمله تصحیح موشکافانه متن فارسی دیوان فرزانه خجندی به کارمندان وابستگی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در شهر خجند، بویژه به صدر این سازمان محترم جناب آقای مسعود احمدوند و همکار مسئولیت‌شناس ایشان عبدالفتاح حاجی یوف از صمیم قلب سپاسمندی عرضه کرده باشیم.

ادبیاتمان رویداد نادر ارزیابی می‌شود. قابل ذکر است، که طبق منابع موجود، در دست خط‌های باقی مانده از دیوان شاعران بزرگنام، مثلاً سنایی ۵۱۳، سعدی ۶۳۲، حافظ ۶۳۶، کمال خجندی ۷۴۵ و عطار ۷۵۶ غزل گرد آورده شده‌است (استناد به رساله آکادمیسین عبدالغنی میرزایف «رودکی و انکشاف غزل در عصرهای ۱۰-۱۵»، استالین‌آباد ۱۹۵۸). دیوان‌های بسیاری با تعداد نسبتاً کم، غالباً از ۲۵۰ - ۳۰۰ و تا ۴۰۰ غزل تهیه شده‌اند، که حدّ متداول بوده‌است.

باید ذکر کرد، که کوشش در بیاض جداگانه گرد آوردن غزلیات فرزانه مدت‌ها قبل آغاز شده بود. از جمله با اهتمام پرفسور مطلوبه میرزایونوس سال ۲۰۰۸ با عنوان «صد برگ غزل» مجموعه اولین غزلیات فرزانه در شهر خجند به زیور طبع آراسته شد. همان گونه که از عنوانش پیداست، کتاب مذکور ۱۰۰ غزل شورانگیز شاعره محبوب را به حیث برگ سبزی ز باغستان منظور خوانندگان گرامی کرده بود.

چون سخن از گردآوری آثار این شاعره نام‌آور ما می‌رود، ذکر نمودن به‌مورید است، که دیوان غزلیات در شمار بست و پنجم مجموعه در شکل کتاب جداگانه چاپ‌شده فرزانه خجندی محسوب می‌شود. منتخباتی که سال ۲۰۰۳ نشریات «نور معرفت» منتشر کرد، از سه مجلد و کتاب‌های سال ۲۰۱۴ به چاپ رسانده نشریات «خراسان» شهر خجند (مجموعه «همه گل، همه ترانه» و دیوان غزلیات) هر یک از دو جلد عبارت بوده‌اند. جای افتخار ما - تاجیکان خواهد بود، که از این جمله دو مجموعه در ایران، یک مجموعه در مسکو (روسی)، در لندن،

بود. در حدود ۵۰۰ غزل مرتب نمودن، خوانندگان ارجمند را زنه‌ار به گمانی نبرد، که گو یا استاد فرزانه فعلاً به همین تعداد ایجاد کرده‌اند. با تحقیق و پژوهش معین نمودیم، که تعداد عمومی غزلیات این استاد زبردست خیلی بیش‌تر است و می‌توان گفت، که آثار ایشان برای مرتب نمودن دیوان دوم نیز کافی است. در یک کلام، در اختیار ما مواد فراوانی قرار داشت و در ابتدا مرادمان در دیوان گنجاندن ۷۰۰ غزل، تقریباً به همین تعداد رباعی و دوبیتی، سلسله فردیات نادر و ساقی نامه شاعره ممتاز بود. خوشبختانه، در این هنگام امکان با دو حروف جمع آوردن دیوان اشعار فرزانه فراهم آمد، که آن البته، ما را به دگرگون ساختن نقشه موجهه وادار بنمود: در نوبت اول پیداست، که کتاب مذکور به اندازه تصورناپذیر ضخیم می‌گردید. و بدیهی است، که ما تنها علاج را در کم کردن تعداد غزلیات و کلاً استفاده نکردن انواع دگر شعری دیدیم. اطمینان کامل دارم، که فرصت تهیه دیوان دوم فرزانه خجندی نیز نزدیک است و بی‌شک، آثار فراوان در ژانرهای معمول کلاسیکی آفریده استاد برجسته سخن، این بار خارج از آن نخواهد ماند.

در دیوان نخستین فرا گرفتن ۵۰۰ غزل، بدون تردید، تصدیقی به پرمحصولی فرزانه خجندی است. اگر اضافه نمایم، که فرزانه اکنون به آستانه کمالات ایجادى نزدیک می‌شود، تصور می‌توان کرد، که از ایشان به ما، انشاءالله در آینده باز چه بسی گل دسته‌های پطراروتی هدیه خواهد شد. واقعاً، جای افتخار است، که تقریباً در سنّ و سال کنونی فرزانه، شیخ کمال خجندی نیز صاحب دیوان نخستین شده بود، که این در تاریخ

انگشت‌شمار شده باشد، از طرف دیگر در میدان ادبیات فارسی رسالت پیشگامی را شعر نو با نام‌های «نیمایی»، «سپید» به عهده گرفت.

اصلاً در تاریخ ادبیات بی‌نظیر فارسی عقیده‌ای جای دارد، که غزل در عصر حافظ شیرازی و کمال خجندی به نقطه‌عالی رشد رسانیده شد لذا، پس از این بزرگواران امکان و ضرورت غزلگویی برای پسایندگانشان نماند. بدون شک، آثار این دو تن دوره‌ عروج بزرگ‌ترین غزل اعتراف گردیده‌است، لیکن شاعران زبردست بعدی، به ویژه جامی بزرگوار، هلالی شکرگفتار، بیدل ناتکرار، سیدای نادرکار و سایر سخنوران با غزل‌های زیبا و پر بار ثابت نمودند، که امکانات شعر فارسی، از جمله غزل صرف نظر از زمان، بی‌حدود هستند. باعث سرفرازی است، که به این هنر مهم و مشقت طلب، خوشبختانه، در زمان ما شاعر بلندنام تاجیک فرزانه خجندی با نیروی ذکاوت بلند و الهام پرطغیان خود روح تازه و خاصی دمید. از فیض و برکت ایجاد این سخنور مسیحانفس باغستان شعر فارسی، بویژه غزل، بار دیگر گل پوش و معطر گردید. بدون شک، دیوان غزلیات فرزانه خجندی در ردیف گران بارترین و پسندیده‌ترین دیوان‌های شعرای نامور ادبیاتمان جایگاه سزاوار یافته، شهرت و منزلت شعر خوشگوار تاجیکی را والاتر خواهد کرد.

به هنگام تهیه دیوان با تقاضای عامل‌های عینی، از جمله به دلیل با دو نوع حروف - سریلیک و فارسی آماده نمودن غزل‌ها، برخی مشکلات و محدودیت ظهور کردند. در این مورد، به اندیشه ما نکته‌ای، که شرح مخصوص می‌خواهد، تعداد غزل‌های شامل دیوان خواهد

گرفته می‌شد، یعنی ربط و نظام الفبایی به قصائد، قطعه، رباعیات، مفردات، معما و امثال آن‌ها تعلق نمی‌گرفت؛ اگر کاتب و یا خود شاعر از انواع چنین اشعار در دیوان فرا می‌گرفت، نورا الانور می‌بود و اگر آن‌ها را مرتب هم نمی‌کرد، اشکالی نداشت. زیرا محض غزل جوهر دیوان را سازمان می‌بخشید.

البته، باعث افسوس است، که در دوران شوروی در تاجیکستان به طور رسمی شاعر صاحب‌دیوانی به کمال نرسید، هرچند قلمکشان توانمندی در کشور کم نبودند، که خواهش و قدرت مرتب کردن دیوان اشعار خود را داشتند. لیکن با سبب‌های گوناگون این عمل زحمت‌طلب و پرارزش به حکم فراموشی سپرده شد (ناگفته نماند، که دیوان استاد ابوالقاسم لاهوتی را زمانی قدرشناسان اشعار ایشان در ایران مرتب کرده و به نشر رسانده بده‌اند). شاید استاد زنده یاد لایق چنین نیت والا را در اعماق دل خویش جای کرده بود، ولی دریغ، که فرصت پیاده کردن آرمانش فراهم نیامد. به همین ترتیب، به استثنای دیوان‌های احتمالاً بیرون از خاک کشور تهیه‌شده شعرای تاجیک، (مثلاً، آگاه هستیم، که حاجی سلطان معسوم خجندی در مکه دیوان فارسی به طبع رسانیده‌است) بعد از تقریباً صد سال سکوت، شرف احیا نمودن یکی از نجیب‌ترین سنت‌های شاعران پارسی‌گو - تهیه دیوان غزلیات به شه بانوی شعر امروز فارسی فرزانه خجندی نصیب گردید. واقعاً، از یک طرف، به علت اشتها کامل نداشتن غزل سرایی در آثار شاعران آخر صده بیست ایران و افغانستان و هندوستان و پاکستان نیز تعداد شاعران صاحب‌دیوان

غالب، یکی از دیوان‌های نخستین فارسی به آدم الشعرا رودکی تعلق داشته‌است. شاید در آن ایام وابسته به پیشگامی در دیوان‌های شعرای عهد سامانیان قصیده مقام برتر را صاحب بود. لیکن در قرن‌های بعد و مخصوصاً در سده‌های ۱۲ و ۱۴ میلادی و به دلیل ویژگی و ظرفیت‌های خود، غزل سرایی گویِ سبقت را از سایر ژانرهای ادبی ربود و بدیهی است، که در مجموعه اشعار سنایی، عطار، سعدی، مولوی، حافظ، کمال و سائر شعرا بزرگ «دوره‌های طلایی» - ادبیات عالم گیر فارسی غزل مقام اول را کسب نمود. کار به جای رسید، که توسط مصنفان و شاید خود شعرا اصطلاح «دیوان غزلیات» رایج گردیده، بعضاً تحت واژه «دیوان» تنها مجموعه غزل‌ها را پنداشتن مرسوم شد.

صاحب دیوان بودن در گذشته مقام بلندترین محسوب می‌شد و برای تاکید جایگاه سخنور همین قدر کافی بود، بگویند، که «فلانی از شعرای صاحب‌دیوان است». و این بی‌دلیل نیز نیست: با مرور زمان در تهیه دیوان قاعده و رسوم خاصی پیدا شدند، که بدون رعایت آن‌ها مجموعه اشعار شاعران مقام دیوان را کسب کرده نمی‌توانست؛ از جمله شرط اصلی آن بود، که شاعر به حکم قافیه تمام ۲۸ حرف الفبای رسمی را (یعنی، عربی را) حداقل یک بار استفاده کرده باشد؛ همچنین شناخت و استفاده درست از حروف خاص زبان عربی، نظیر «ت» و «ط»، «س»، «ص» و «ث»؛ «ح» و «ه»؛ «ض»، «ز»، «ظ»، از جمله التزامات محسوب می‌شد. به انواع اصلی دیوان محسوب گردیدن غزل نکته‌ای نیز شهادت می‌داد، که قاعده‌های مذکور فقط در قبال همین ژانر ادبی به کار

محبت نامه بر عنوان بنی آدم

محبت نامه‌های من به عنوان بنی آدم،
در آن بالا بشد امضا، شبت خوش باد و روزت خوش.

دیوان غزلیات فرزانه خجندی - یکی از تواناترین شاعران معاصر مردم فارسی‌زبان را منظور اهل نظر نموده، تاکید می‌کنیم، که در وطن این شاعره محبوب امروز نه فقط جوانان، بلکه اغلب نمایندگان نسل‌های بزرگسال نیز به مفهوم «دیوان» و متن و بطن و شناخت آن نظرات مختلف و معلومات ناقص دارند. علت اصلی این است، که در زمان شوروی مهم‌ترین ژانرهای شعر عالمگیر فارسی - قصیده و غزل بیش از پیش رو به انقراض نهاده، در ادبیات تاجیک اولی به درجه نیستی برسید و دومی جایگاه عالی خود را تقریباً از دست داده، در ردیف ژانرهای به اصطلاح «قدیمه» جای گرفت. برخی از شعرا در زمان‌های مختلف و بیشتر از همه استاد زنده یاد لایق شیرعلی، برخلاف نیازهای زمان خود، برای دوباره زنده کردن سنت غزل سرایی در تاجیکستان، تلاش ورزیدند ظرفیت و امکانات این ژانر شعری را بار دیگر معرفی کنند.

در «فرهنگ زبان تاجیکی» و نیز «لغت نامه دهخدا» «دیوان» به حیث اصطلاح ادبیات‌شناسی، مجموعه‌ای قلمداد شده‌است، که غزلیات و تمام اشعار یک شاعر را (به استثنای داستان) فرا گرفته باشد. به گمان

Аз пардаҳои чашм бияфшон губорро,
Шодӣ бубахш ҳастии фурсатшуморро.
Гарм аст, маҳфиле, ки ту бошию чун тӯе,
Эй меҳрубон, тарона бибанд ин баҳорро.
Мачлис дар авҷу қаҳ-қаҳа парвоз мекунад,
Аммо манам, ки дӯст бидорам фирорро.
Минбаъд моҳиёна набошам ғариқи худ,
Борон шавам, такон бидихам сангу хорро.
Борон шавам, ба сӯҳбати гулгаштҳо равам,
Охир кушоям ин лаби гавҳарнисорро.
Ширин ба бар бигираму дар мағзи худ чабам,
Ин чанд рӯзи додаи Парвардагорро.

از پرده‌های چشم بیفشان غبار را،
شادی ببخش هستی فرصت شمار را.
گرم است، محفلی که تو باشی و چون توی،
ای مهربان، ترانه ببند این بهار را.
مجلس در اوج و قَه قَه پرواز می کند،
اما منم، که دوست بدارم فرار را.
من بعد ماهیانه نباشم غریق خود،
باران شوم، تکان بدهم سنگ و خار را.
باران شوم، به صحبت گلگشت‌ها روم،
آخر گشایم این لب گوهرنثار را.
شیرین به بر بگیرم و در مغز خود جَبَم،
این چند روز داده پروردگار را.

Аждаҳо шуд ғами ман, то зи дарун хӯрд маро,
Оби оина чу гирдоби бало бурд маро.
Хурд шуд, хурд шуду тӯъмаи тимсоҳе гашт,
Офтоби қафаси сина, ки пажмурд маро.
Гурбати сардаму танҳои бепоёнам,
Дӯстиҳои абас бештар озурд маро.
Рашки сад оина будам ба тачаллорезӣ,
Дасти зангори касе омаду бистурд маро.
Он азизе, ки ба ман нақди амонат бахшид,
Қасди бистондан агар дошт, чӣ биспурд маро?
Аз гулӯ хун бичакониду ба побӯси ту рафт,
Шамъи сурхе, ки шаби фурқати ту мурд маро.

اژده‌ها شد غم من، تا ز درون خورد مرا،
آب آینه چو گرداب بلا برد مرا.
خرد شد، خرد شد و طعمه تمساهی گشت،
آفتاب قفس سینه که پژمرد مرا.
غربت سردم و تنهای بی پایانم،
دوستی‌های عبث بیش‌تر آزد مرا.
ریشک صد آینه بودم به تجلاریزی،
دست زنگار کسی آمد و بسترد مرا.
آن عزیز که به من نقد امانت بخشید،
قصد بستاندن اگر داشت، چه بسپرد مرا؟
از گلو خون بچکانید و به پابوس تو رفت،
شمع سرخی که شب فرقت تو مرد مرا.

Аз пушти сина дасти кӣ барканд лоларо,
Аз хомӯшии лола кӣ бишнид ноларо.
Эй ишқ, эй ки мӯъчизаи ғайб мекунӣ,
Таъмир кун харобаи миллиардсоларо.
Дар растаҳои кӯхнафурӯшон ниҳодаам
Дилрову чанд гуна аз ин кӯҳнаколари.
Айбам макун, ки маърифати ман накардаӣ,
Маҳро шинохт он, ки барандохт ҳоларо.
Дастур деҳ зи хӯрдани ғамҳои умрхор,
Парҳез бояд ин дили беистихоларо.

از پشت سینه دست که بر کند لاله را،
از خاموشی لاله که بشنید ناله را.
ای عشق، ای که معجزه غیب میکنی،
تعمیر کن خرابهٔ میلیارد ساله را.
در رسته‌های کهنه فروشان نهاده‌ام
دل را و چند گونه از این کهنه کاله را.
عیبم مکن، که معرفت من نکرده ای،
مه را شناخت آن که برانداخت هاله را.
دستور ده ز خوردن غم‌های عمر خوار،
پرهیز باید این دل بی استحاله را.

Ангушти ҷон, ки мешунавад набзи хомаро,
Мавзун мекунад зарабони чакомаро.
Андар лабат каломи шакарпораам биёр,
Хушбахт кун ба тӯҳфа мани шахдкомаро.
Розам чаро бараҳна ба номаҳрамон расид,
Қосид магар дарид гиребони номаро.
Он сон ки чома таъна занад бар бараҳнагӣ,
Урёнӣ инчунин шумарад айби чомаро.
Ҳаққо, ки атр ҳаст, валекин димоғ нест,
Омода кун ба роиҳаи ишқ шомаро.
Субҳе биёву гул бинишон дар гулолаам
В-аз офтоб дар сари худ неҳ амомаро.
Моро фаротар аз ҳама ин сӯи худ бихон,
Фикри бихишту дӯзаҳу барзах деҳ омаро.

انگشت جان که می‌شنود نبض خامه را،
موزون می‌کند ضربان چکامه را.
اندر لبّت کلام شکرپاره‌ام بیار،
خوشبخت کن به تحفه منِ شهدکامه را.
رازم چرا برهنه به نامحرمان رسید،
قاصد مگر درید گریبان نامه را.
آن سان که جامه طعنه زند بر برهنگی،
عریانی این چنین شمرد عیب جامه را.
حقا که عطر هست، ولیکن دماغ نیست،
آماده کن به رایحه عشق شامه را.
صبحی بیا و گل بنشان در گلاله‌ام
و از آفتاب در سر خود نه عمامه را.
ما را فراتر از همه این سوی خود بخوان،
فکر بهشت و دوزخ و برزخ ده عامه را

*Бо сад ҳазор кас танҳой
Бе сад ҳазор кас танҳой...*

Рӯдакӣ

Одамӣ меборад, аммо боз ман танҳову танҳо,
Шаҳр мепечад ба ғавғо, боз ман танҳову танҳо.
Ҳар кӣ побанди ғами худ, ғарқи ташвишу тараддуд,
Ҳар сару сад гуна савдо, боз ман танҳову танҳо.
Бо дили оташпарасте, бо умеди бешикасте,
Кист он дилхоҳи якто, боз ман танҳову танҳо.
То ту, эй шаҳруди Сайхун, бо тапиданҳои мавзун
Мешавӣ бо ман ҳамово, боз ман танҳову танҳо.
Бо дили масту хурӯшон андар ин шаҳри ҳамӯшон
То насозам шӯр барпо, боз ман танҳову танҳо.
Бо чунин пиндору даъво, бо чунин уммеди воло
Медиҳам худро тасалло, боз ман танҳову танҳо.
Бо ҳазорон ошное, ҳамсадое, ҳамнавое
Мондаам дар чумла дунё боз ман танҳову танҳо.

با صد هزار کس تنهای
بی صد هزار کس تنهای
رودکی

آدمی می بارد، اما باز من تنها و تنها،
شهر می پیچد به غوغا، باز من تنها و تنها.
هر که پابند غم خود، غرق تشویش و تردد،
هر سر و صد گونه سودا، باز من تنها و تنها.
با دل آتشپرستی، با امید بی شکستی،
کیست آن دلخواه یکتا، باز من تنها و تنها.
تا تو، ای شهرود سیحون، با تپیدن های موزون
می شوی با من هم آوا، باز من تنها و تنها.
با دل مست و خروشان اندر این شهر خموشان
تا نسازم شور برپا، باز من تنها و تنها.
با چنین پندار و دعوا، با چنین امید والا
می دهم خود را تسلی، باز من تنها و تنها.
با هزاران آشنای، همصدای، همنوای
مانده ام در جمله دنیا باز من تنها و تنها.

Ошноӣ охир омад, инзиво бояд маро,
Инзиво ҳам тангдил шуд, ошно бояд маро.
Умрҳо беҳуда ҷустам илтифоти кадхудо,
Кадхудо бигзор, алтофи Худо бояд маро.
Манъ кун мошинаро, ман мефароям, эй ҳабиб,
Ҳамчу гул маҳмилкаше ранги сабо бояд маро.
Манъ кун мошинаро, ман мефароям, эй ҳаёт,
Марг раҳбон асту медонад кучо бояд маро.
Хокро дидам, ҳама наҳс асту пастиву риё,
Ишқ медонад, ки авчи кибриё бояд маро.
Гуфтаӣ: Доруи ман ҳарфи масеҳиӣ туст,
Ин аҷаб бин, он чӣ мебояд туро, бояд маро.

آشنای آخر آمد، انزوا باید مرا،
انزوا هم تنگدل شد، آشنا باید مرا.
عمرها بی هوده جستم التفات کدخدا،
کدخدا بگذار، الطاف خدا باید مرا.
منع کن ماشینه را، من می فرایم، ای حبیب،
همچو گل محملکشی رنگ صبا باید مرا.
منع کن ماشینه را، من میفرایم، ای حیات،
مرگ رهبان است و می داند کجا باید مرا.
خاک را دیدم، همه نحس است و پستی و ریا،
عشق می داند که اوج کبریا باید مرا.
گفته ای: داروی من حرف مسیحای توست،
این عجب بین، آن چه می باید تورا، باید مرا.

Эй офтоби гармхун, тобон кун обони маро,
Эй сабзрӯх, оғӯш кун даймоҳи урёни маро.
Бар рӯди рӯхонӣ расон аз эҳтиёчи ташнагон,
Бар чашмаи қудсӣ бигӯ сӯзи биёбони маро.
Васли ту кай мефаҳмадам аз дурдасти орзу,
Ҳаҷри ту медонад фақат рози шабистони маро.
Бечора васл аз беҳудӣ пар – пар заду ноком монд,
Васле, ки ҳаргиз ҳис накард оғӯши ҳичрони маро.
Милён диле бемори ту, аммо дили фарзона ку,
Дар байни сад пайдо шинос, эй дӯст, пинҳони маро.
Бикшой чашмони маро бори дигар бар оина,
Бори дигар бар зиндагӣ барбанд имони маро.
Фатвои озодӣ биёр бар фитрати занҷирбанд,
Чун осмон бинмо васеъ, эй ишқ, зиндони маро.
Бечону бесурат шудам, эй сурати чон, бозгард,
Хушбахт кун, хушбахт кун, хушбахт чашмони маро.

ای آفتاب گرمخون، تابان کن آبان مرا،
ای سبزروح، آغوش کن دی‌ماه عریان مرا.
بر رود روحانی رسان از احتیاج تشنگان،
بر چشمه قدسی بگو سوز بیابان مرا.
وصل تو کی می‌فهمدم از دوردست آرزو،
هجر تو می‌داند فقط راز شبستان مرا.
بیچاره وصل از بی‌خودی پر پر زد و ناکام ماند،
وصلی، که هرگز حس نکرد آغوش هجران مرا.
ملیون دلی بیمار تو، اما دل فرزانه کو،
در بین صد پیدا شناس، ای دوست، پنهان مرا.
بکشای چشمان مرا بار دگر بر آینه،
بار دگر بر زندگی بربند ایمان مرا.
فتوای آزادی بیار بر فطرت زنجیربند،
چون آسمان بنما وسیع، ای عشق، زندان مرا.
بی جان و بی‌صورت شدم، ای صورت جان، بازگرد،
خوش بخت کن، خوشبخت کن، خوشبخت چشمان مرا

Офарин, эй ки зи сифр оғоз кардӣ корро,
Андак-андак то фалак бардоштӣ деворро.
Бо чӣ шавкат осмони абрии урдибиҳишт
Мекунад бар хок холи соғари саршорро.
Осмон, аз осмонӣ ҳеч истеъфо надех,
Ҷуз ту натвонад касе сомон кунад ин корро.
Эй дили аршӣ, машав фаршӣ барои ҳоҷате,
Аз ту хориҷ мекунам фикри каму бисёрро.
Бояд ўро ҳафтшӯи чашмҳои носавоб,
Ҳар кӣ дар оинаи ту бингарад зангорро.
Дӯстро гуфтам: Чӣ дастовез бар пирӣ барӣ,
Гуфт: бо худ мебарам як доман истиғфорро.
То маро аз он табиби ғайб ёрӣ мерасад,
Ман ба номат менависам беҳтарин тӯморро.

آفرین، ای که ز صفر آغاز کردی کار را،
اندک - اندک تا فلک برداشتی دیوار را.
با چه شوکت آسمان ابری اردیبهشت
می کند بر خاک خالی ساغر سرشار را.
آسمان، از آسمانی هیچ استعفا نده،
جز تو نتواند کسی سامان کند این کار را.
ای دل عرشی، مشو فرشی برای حاجتی،
از تو خارج می کنم فکر کم و بسیار را.
باید او را هفتشوی چشم های ناسواب،
هر که در آینه تو بنگرد زنگار را.
دوست را گفتم: چه دستاویز بر پیری بری،
گفت: با خود می برم یک دامن استغفار را.
تا مرا از آن طبیب غیب یاری می رسد،
من به نامت می نویسم بهترین تومار را.

Рафтем, биёмезем бо вусъати нопайдо,
Бо олиҳаи хуршед, бо роиҳаи сахро.
Хуршед, шабеҳун зан бар ғори ғариби ман,
Фатҳи мани одӣ кун, эй аз ҳама беҳамто.
Дар дидаи охурбин дирӯзаму мозиям,
Дар дидаи охирбин фардоҷаму пасфардо.
Кибрам ҳама аз аҷз аст, инкори ман аз иқро,
Яъне, ки ниёзам ман дар пардаи истиғно.
Бо қавм напаймояд, бо хеш наосояд
Ин чавҳари беқолаб в – ин қолаби бемаъно.
Ман қитъаи ҳафтумам, эй қитъакушои ишқ,
Бикшо, ту маро бикшо, паймо, ту маро паймо.

رفتیم، بیامیزیم با وسعت ناپیدا،
باآلهه خورشید، با رایحه صحرای.
خورشید، شبیخون زن بر غار غریب من،
فتح من عادی کن، ای از همه بی همتا.
در دیده آخوربین دیروزم و ماضی ام،
در دیده آخوربین فردایم و پس فردا.
کبرم همه از عجز است، انکار من از اقرار،
یعنی که نیازم من در پرده استغنا.
با قوم نیپماید، با خویش نیاساید
این جوهر بی قالب وین قالب بی معنا.
من قطعه هفتمم، ای قطعه گشای عشق،
بگشا، تو مرا بگشا، پیما، تو مرا پیما.

Умре ба ҳам дилбастаем, аммо чудоему чудо,
Як лаҳза дидоре расад, он ҳам шавад сарфи видоъ.
Хомӯш чун исторагон тобем бо ҳам як назар,
Чашмони ман гӯяд «бирав», чашмони ту гӯяд «биё».
Чун ашк бесабрӣ кунад, ман бигзарам зуд аз барат,
Он лаҳзаи деромада ин гуна монад дар қафо.
Бо ёди дидори дигар умрам биёғозад зи сар,
Эй вой, ишқи бесамар кай мерасад бар интиҳо.
Такдири ту саргаштааст, толеъ маро баргаштааст,
Аз кӣ хато бигаштааст, аз мову ту ё аз қазо.
Оғози ман бо номи ту, ҳар шеъри ман пайғоми ту,
Бодо ҳама бар коми ту, эй матлаи ҳарфу ҳичо.
Дигар чӣ аз ин гирумон, бо дигарӣ, бо ӯ бимон,
Эй орзуи ҷовидон, бодо паноҳат бар Худо.

عمری به هم دل بسته ایم، اما جدایم و جدا،
یک لحظه دیداری رسد، آن هم شود صرف وداع.
خاموش چون استارگان تابیم با هم یک نظر،
چشمان من گوید "برو"، چشمان تو گوید "بیا".
چون اشک بی صبری کند، من بگذرم زود از برت
آن لحظه دیرآمده این گونه ماند در قفا.
با یاد دیدار دگر عمرم بیاغزد ز سر،
ای وای، عشق بی ثمر کی می رسد بر انتها.
تقدیر تو سرگشته است، طالع مرا برگشته است،
از که خطا بگذشته است، از ما و تو یا از قضا.
آغاز من با نام تو، هر شعر من پیغام تو،
بادا همه بر کام تو، ای مطلع حرف و هجا.
دیگر چه از این گیرو مان، با دیگری، با او بمان،
ای آرزوی جاودان، بادا پناهت بر خدا.

Вакт, бигзор, ки таҳрир кунам фардоро,
Рӯди навсамт шавам, тоза кунам маҷроро.
Баъди сад соли ғурубам, ки касе ёд накард,
Мурдаи ман бишамад роиҳаи Исоро.
Эй маро аз ҳама пайдотару нопадотар,
Дар кучоҳо, ки начуштам туи нопадоро.
Ихтисори шафақ аз субҳи ман, эй дӯст, накун,
Ба саҳарханда бибур гардани ин шабҳоро.
Сахт бошад, ки кашам қофилаи не-неро,
Саҳл бошад, ки барам силсилаи хо-хоро.
Омадӣ, ёр, ки бар хоҳири ман боз оӣ
Ишкро, отифаро, оинаро, дарёро.
Омадӣ, ёр, ки бар хоҳири ман боз оӣ
Он мани беҳабари гумшудаи танҳоро.
Заҳмати омаданатро нафikan бар фардо,
Пур кун аз шаъшааи хеш ҳамин ҳолоро.

وقت، بگذار که تحریر کنم فردا را،
رود نوسمت شوم، تازه کنم مجرا را.
بعد صد سال غروبم که کسی یاد نکرد،
مردۀ من بشمد رایحۀ عیسی را.
ای مرا از همه پیداتر و ناپیداتر،
در کجاها که نجستم توی ناپیدا را.
اختصار شفق از صبح من، ای دوست، نکن،
به سحرخنده بپر گردن این شبها را.
سخت باشد که کشم قافله نی نی را،
سهل باشد که برم سلسله ها - ها را.
آمدی، یار که بر خاطر من باز آری
عشق را، عاطفه را، آینه را، دریا را.
آمدی، یار که بر خاطر من باز آری
آن من بی خبر گم شده تنها را.
زحمت آمدنت را نفکن بر فردا،
پر کن از شعلۀ خویش همین حالا را.

Чоне, ки ба инзиво гароид,
паймуд тамоми бекаронро,
Чашме, ки зи рози шаб хабар ёфт,
афрӯхт чароғи ахтаронро.
Эй аз паи ҳеч раҳ гирифта,
бардор назар зи ранги сунъӣ,
Барбанд ба рӯи босафое боре ниғаҳи ҳавасчаронро.
Ай Хусрави мулки бевафой,
Ширин ба Шакар намефурӯшанд,
Бар лаззати ғайбате набахшой
шодии ҳузури дигаронро.
Оинаи дил кунам чихилшӯ,
зангори қадимаро зудоям,
Зеро, ки мубашшири муҳаббат
кӯбад дари покчавҳаронро.
Гуфтам, ки майи маҷоз кам хур,
аз масти тан қадам фаро нех,
Гуфтӣ нафикандаанд аз арш
бар дӯши ту кори доваронро.
Шайтони сиришти худ накуштем,
бо ғайр чӣ мекунем пайкор,
Бар разми бузургтар бихонед 3-он
размчаҳо бародаронро.
Гӯянд, ки мурд хуни Машрик,
рӯҳи фалачаш зи пар задан монд,
Бархез, ай офтоби улвӣ, афрӯз чабини Ховаронро!

جانی که به انزوا گراید، پیمود تمام بیکران را،
چشمی که ز راز شب خبر یافت، افروخت چراغ اختران را.
ای از پی هیچ ره گرفته، بردار نظر ز رنگ صنعی،
بربند به روی باصفای باری نگه هوس چران را.
ای خسرو ملک بی وفای، شیرین به شکر نمی فروشند،
بر لذت غیبتی نبخشای شادی حضور دیگران را.
آینه دل کنم چهلشو، زنگار قدیمه را زدایم،
زیرا که مبشر محبت کوبد در پاک جوهران را.
گفتم که می مجاز کم خور، از مستی تن قدم فرا نه،
گفتی نفکنده اند از عرش بر دوش تو کار داوران را.
شیطان سرشت خود نکشتیم، با غیر چه می کنیم پیکار،
بر رزم بزرگ تر بخوانید ز آن رزمچه ها برادران را.
گویند که مرد خون مشرق، روح فلجش ز پر زدن ماند،
برخیز، ای آفتاب علوی، افروز جبین خاوران را!

Берун шав аз мурдоби шак, бар диданам боло баро,
Аз ин лаҷанолудагӣ худро ба худ поло, баро.
Эй бадгумон аз оина, зангор дар чашмони туст,
Хохӣ, ки рӯшан биниям, зангорро биздо, баро.
Берун баро аз фикри бад, аз наҳсбоди деу дад,
Гар пурғашӣ, он ҷо бимон, гар тозай, ин ҷо баро.
Ин даври даврон кӯтаҳ аст, ин нозу чавлон кӯтаҳ аст,
Бар кӯтаҳии худ бубин, з-имрӯзи бефардо баро.
Бар орифе гуфтам, бигӯ сирри сарафрозии худ,
Ӯ гуфт: бигзар аз ниёз, боре ба истигно баро.
Ҳар гардро аз пешу пас, эй дил, ту ҳам бар худ магир,
Он сон, ки мешояд туро, вораставу зебо баро.

بیرون شو از مرداب شک، بر دیدنم بالا برا،
از این لجن آلودگی خود را به خود پالا، برا.
ای بدگمان از آینه، زنگار در چشمان توست،
خواهی که روشن بینی ام، زنگار را بزدا، برا.
بیرون برا از فکر بد، از نحس باد دیو و دد،
گر پرغشی، آن جا بمان، گر تازه ای، این جا برا.
این دور و دوران کوتاه است، این ناز و جولان کوتاه است،
بر کوتاهی خود ببین، ز امروز بی فردا برا.
بر عارفی گفتم، بگو، سر سرافرازی خود،
او گفت: بگذر از نیاز، باری به استغنا برا.
هر گرد را از پیش و پس، ای دل، تو هم بر خود مگیر،
آن سان، که می شاید تو را، وارسته و زیبا برا.

Дили озод, чу ту ҳамқафасе нест маро,
Чуз ту, эй дур, дигар дастрасе нест маро.
Ишқ ҳам ҳавсала меҳоҳад, аё қалби лаванд,
Тапише нест турову ҳавасе нест маро.
На, зи ту шиква намудан ҳама аз ношукрист,
Ғайри ту қотили исинафасе нест маро.
Баҳри ин хидмати беминнати чандинсола
Чӣ нисорат кунам охир, ки ҳасе нест маро.
Бе ту хомӯштарин, бо туям овозтарин,
Ишқ, ҳуш бош, ки чуз ту ҷарасе нест маро.
Милиён начм нашуд ҳамшарари як хуршед,
Як туй, як ту, назири ту касе нест маро.

دل آزاد، چو تو هم قفسی نیست مرا،
جز تو، ای دور، دیگر دسترسی نیست مرا.
عشق هم حوصله می‌خواهد، ایا قلب لَوَد،
تپشی نیست تورا و هوسی نیست مرا.
نه، ز تو شکوه نمودن همه از ناشکریست،
غیر تو قاتل عیسی نفسی نیست مرا.
بهر این خدمت بی‌منت چندین ساله
چه نثارت کنم آخر که خسی نیست مرا.
بی تو خاموش‌ترین، با توام آوازترین،
عشق، خوش باش که جز تو جرسی نیست مرا.
میلیون نجم نشد هم شرر یک خورشید،
یک توی، یک تو، نظیر تو کسی نیست مرا

Бигӯяндам, ки камтар гӯ суханҳои китобиро,
Ки хушкистони рӯҳи мо бихоҳад лаҳни обиро.
Саҳархезон, ки дарсомӯзи мактабхонаи субҳанд,
Забони нур медонанду ҳарфи офтобиро.
Саропо чашм гаштам ҳамчунон оинаи шабнам,
Ки субҳе нусха бардорам фалакҳои гулобиро.
Пур аз хун шуд дили абреву бигристан наметонад,
Сари изҳори матлаб мекашам ин сон азоберо.
Ният кардам, ки чӯеро ба дарёҳо бипайвандам,
Шикаст андар шикаст омад ҳавасҳои хубобиро.
Чӣ мечӯӣ, ало, эй ошно, аз ин нишебистон,
Бирав, бар авҷҳо парвоз деҳ чашми уқобиро.
Чаро аз чӯйборе хулқи дарёӣ талаб дорӣ,
Чӣ хоҳӣ аз мани зангорбаста инқилоберо.
Чу худ шоир набудам, чашмҳоям сахт шоир буд,
Бихон андар китоби чашмҳоям шеърӣ обиро.

بگویندم که کمتر گو سخن‌های کتابی را،
که خشکستان روح ما بخواهد لحن آبی را.
سحرخیزان که درس آموز مکتبخانه صبحند،
زبان نور می‌دانند و حرف آفتابی را.
سراپا چشم گشتم همچنان آینه شبنم،
که صبحی نسخه بردارم فلک‌های گلایی را.
پر از خون شد دل ابری و بگریستن نمیتاند،
سر اظهار مطلب می کشم این سان عذابی را.
نیت کردم که جوی را به دریاها پیوندم،
شکست اندر شکست آمد هوس‌های حبایی را.
چه می جوی، الا ای آشنا، از این نشیبستان،
برو، بر اوج‌ها پرواز ده چشم عقابی را.
چرا از جویباری خُلق دریای طلب داری،
چه خواهی از من زنگار بسته انقلابی را.
چو خود شاعر نبودم، چشم‌هایم سخت شاعر بود،
بخوان اندر کتاب چشم‌هایم شعر آبی را.

Дар қафасаш фикандаам кӯхнадили шикастаро,
Ҳадя намекунам ба кас ҷомаи обшустаро.
Раста ба раста мебарад қавм матоъи фақро,
Кӯча ба кӯча мекашад халқ вучуди хастаро.
Он чӣ ниёзи ман бувад, ҳайф, ки дар фурӯш нест,
Бори ҳазор сар задам ҷумла дӯкону растаро.
Равзана боз мекунад шоири умрбохта,
То дар уфук чаро диҳад чашми фурӯнишастаро.
Ишқ, чӣ дер омадӣ, баъди гузаштани баҳор,
Гард заду хароб кард ин гули деррустаро.
Омаданат ба чашми ман субҳтарини субҳҳост,
Ҳеч надидам инчунин омадани хучастаро.
Субҳ, маро канор каш, Шамс, маро ба дор каш,
Ханда занам, раҳо кунам, сӯи ту ҷони бастаро.

در قفسش فکنده‌ام کهنه دل شکسته را ،
هدیه نمیکنم به کس جامهٔ آتشسته را.
رسته به رسته می‌برد قوم متاع فقر را،
کوچه به کوچه می‌کشد خلق وجود خسته را.
آن چه نیاز من بود، حیف که در فروش نیست،
بار هزار سر زدم جمله دکان و رسته را.
روزنه باز می‌کند شاعر عمرباخته،
تا در افق چرا دهد چشم فرونشسته را.
عشق، چه دیر آمدی، بعد گذشتن بهار،
گرد زد و خراب کرد این گل دیررسته را.
آمدنت به چشم من صبح‌ترین صبح هاست،
هیچ ندیدم اینچنین آمدن خجسته را.
صبح، مرا کنار کش، شمس، مرا به دار کش،
خنده زنم، رها کنم، سوی تو جان بسته را.

Азизо, оштӣ бахшо шаётинрову раҳмонро,
Фароғатҳои соҳилрову растохези тӯфонро.
Биё, эй раҳнамои офтобоғӯши зулматкуш,
Зи дунболат бибар ин жандапӯшу қачқулоҳонро.
Биёвар чашмаеро бар начоти ҷони мо, варна
Саробе мефиребад ташнағони ин биёбонро.
Зихӣ он родмарди пурхунар, к-ӯ ошно созад,
Даме бо лаззати тавҳид ёрони парешонро.
Барафкан пардахоро, дидаи тирезаро во кун,
Зи рӯи субҳи наврас об деҳ чашмони пазмонро.
Ало хуршедзоди ман, сафири олами қудсӣ,
Бурун овар ба бўят дерхобони шабистонро.
Ман он хайётро хоҳам, ки даври чарх гардонад,
Зи нав аз тиккаву пора ба ҳам дӯзад Хуросонро.

عزیزا، آشتی بخشا شیاطین را و رحمان را،
فراغتهای ساحل را و رستاخیز طوفان را.
بیا، ای رهنمای آفتاب آغوش ظلمتگش،
ز دنبالت ببر این ژنده پوش و کجکلاهان را.
بیاور چشمه‌ای را بر نجات جان ما، ورنه
سرابی می فریبد تشنگان این بیابان را.
زهی آن رادمرد پرهنر، کو آشنا سازد،
دمی با لذت توحید یاران پریشان را.
برفکن پرده‌ها را، دیده تیریزه* را وا کن،
ز روی صبح نورس آب ده چشمان پژمان را.
الا خورشیدزاد من، سفیر عالم قدسی،
برون آور به بویت دیرخوابان شبستان را.
من آن خیاط را خواهم که دور چرخ گرداند،
ز نو از تکه و پاره به هم دوزد خراسان را.

* پنجره

Шармандаам, ки ёд надорам баҳорро,
 Ширинии саодати перору порро.
 Эй хоб, эй ки умри маро дам кашидай,
 Аз ман салом гӯ маҳи шабзиндадорро.
 Дил тора-тора-тора се ҳарфи навозиш аст,
 Мизроб мезанад нафаре ин сеторро.
 Шармандаам, ки сахт фаромӯш кардам
 Дилро, ҳамин ҳамешатарин ёдгорро.
 Кай буд зодрӯзи гули сурх, эй ачаб,
 Аз ман рақам мапурсу ҳисобу шуморро.
 Бо барқ васл кардай, эй офтобчашм,
 Ду дастгоҳи шӯълавари ғамбарорро.
 Имзои шабнам аст дар авроқи сурхи гул,
 Мо ошиқем хомаи имзогузорро.
 Дер аст гуфтану бинишастан чиноят аст,
 Бори дигар ба даст бигир ибтикорро.
 Ҳар чузъи ин ҷаҳон, ки чу ваҳйи муҳаббат аст,
 Меоварад ба хотири ту номи Ёрро.
 Фардо, ки ман набошам, аё офтоби ринд,
 Аз номи ман бибӯс ҷабини баҳорро.

شرمنده‌ام، که یاد ندارم بهار را،
شیرینی سعادت پیرار و پار را.
ای خواب، ای که عمر مرا دم کشیده‌ای،
از من سلام گو مه شبزنده دار را.
دل تاره تاره تاره سه حرف نوازش است،
مضرب می‌زند نفری این سیتار را.
شرمنده‌ام، که سخت فراموش کرده‌ام
دل را، همین همیشه‌ترین یادگار را.
کی بود زادروز گل سرخ، ای عجب،
از من رقم می‌رس و حساب و شمار را.
با برق وصل کرده‌ای، ای آفتابچشم،
دو دستگاه شعلور غم‌برار را.
امضای شبنم است در اوراق سرخ گل،
ما عاشقیم خامه امضاگزار را.
دیر است گفتن و بنشستن جنایت است،
بار دگر به دست بگیر ابتکار را.
هر جزء این جهان، که چو وحی محبت است،
می‌آورد به خاطر تو نام یار را.
فردا که من نباشم، ایا آفتاب رند،
از نام من ببوس جبین بهار را.

Дил, ба чӣ раҳ адо кунӣ фурсати даргузorro
Ё ба мушовирӣ бихон субҳи нафасшумorro.
Дар чӣ ғуруби беравон дар сари шоҳи уфук
Мешунавад ҳама ҷаҳон таркиши як анorro.
Ин ҳама моҳу солҳо, бо ҳама вачду ҳолҳо
Ишқ, зи ту шунидаам омадани баҳorro.
Дар паси қуфлу панчара, бастаи банди шашдара,
Баҳри тапиш иҷоза деҳ ин дили зарбдорро.
Тавбаи деркардаам то дари ӯ расид? На?
Тоза ба тоза дидаам раҳмати Кирдигorro.

دل، به چه ره ادا کنی فرصت در گذار را
یا به مشاوری بخوان صبح نفسشمار را.
در چه غروب بی‌روان در سر شاخه افق
می شنود همه جهان ترکش* یک انار را.
این همه ماه و سال‌ها، با همه وجد و حال‌ها
عشق، ز تو شنیده ام آمدن بهار را.
در پس قفل و پنجره، بسته بند ششدره،
بهر تپش اجازه ده این دل ضربدار را.
توبه دیر کرده‌ام تا در او رسید؟ نه؟
تازه به تازه دیده ام رحمت کردگار را.

* انفجار

Сарфи ҳарзаҳо кардам давлати чавониро,
Интизор биншастам ёри ормониро.
Пешпо хурад хуршед ҳар қадам ба санги абр,
Бар замин занад дунё завқи осмониро.
Васли мо чӣ маҳкам буд, эй баҳори савсанмӯҳр,
Аз ту чун пазиroyам қатъи ногаҳониро.
Дар чаридаи тақвим чанд баргаке монда,
Бишнавам зи оина шиҳаи ҳазонеро.
Аз канорае бидам зиндагиву тӯфонаш,
Панчаам накард, афсӯс, ламси зиндагониро.
Осмон фишонад даст бар ғуруби хокиён,
Чашми ӯ намедонад сабки меҳрубониро.
Духтарам, гули себам, офтоби Наврӯзам,
Бар ту мекунам табрик фасли арғувониро.
Боз ҳам бимон, эй шеър, эй василаи эҳё,
Як ту зинда медорӣ партави ниҳониро.

صرف هرزه‌ها کردم دولت جوانی را،
انتظار بنشستم یار آرمانی را.
پیش پا خورد خورشید هر قدم به سنگ ابر،
بر زمین زند دنیا ذوق آسمانی را.
وصل ما چه محکم بود، ای بهار سوسنمهر،
از تو چون پذیرایم قطع ناگهانی را.
در جریده تقویم چند برگگی مانده،
بشنوم ز آینه شیهه خزانی را.
از کناره‌ای بینم زندگی و طوفانش،
پنجه‌ام نکرد، افسوس، لمس زندگانی را.
آسمان فشاند دست بر غروب خاکیان،
چشم او نمی‌داند سبک مهربانی را.
دخترم، گل سیبم، آفتاب نوروزم،
بر تو می‌کنم تبریک فصل ارغوانی را.
باز هم بمان، ای شعر، ای وسیله احیا،
یک تو زنده می‌داری پرتو نهانی را.

Мекунам таҳнияти тозаи милод туро,
Меравам, то зи ҳузурам кунам озод туро.
Ҳикмате дошт, ки ман фаҳм накардам зи нахуст,
К-аз чӣ бар қисмати ман дӯст фиристод туро.
Дили гумраҳ, ки лагадкӯби ҳаводис шудай,
Шукр гӯ, шукр, ки ӯ медиҳад иршод туро.
Ҳама тарки ту намуданду як ӯ ёри ту монд,
Ӯ, ки пайдову ниҳон панчара бикшод туро.
Шеър бо омадану н-омадани зебояш
Раҳ ба раҳ кушт туро в-аз сари нав зод туро.

می‌کنم تهنیت تازهٔ میلاد تو را،
می‌روم، تا ز حضورم کنم آزاد تو را.
حکمتی داشت، که من فهم نکردم ز نخست،
کز چه بر قسمت من دوست فرستاد تو را.
دل گمره که لگدکوب حوادث شده‌ای،
شکر گو، شکر که او می‌دهد ارشاد تو را.
همه ترک تو نمودند و یک او یار تو ماند،
او که پیدا و نهان پنجره بکشد تو را.
شعر با آمدن و نامدن زیبایش
ره به ره گشت تو را وز سر نو زاد تو را .

Худо, ки дод чунин хилкати мунир туро,
Инояти азали бод дастгир туро.
Ба зери бол чу Симурғи Золизарпарвар
Бимон, ки ҳифз кунад осмони пир туро.
Фариди ишқ фириштад чу ваҳйи наврӯзӣ
Ба шодбодии афроди замҳарир туро.
Чӣ қойи ҳайрат, агар чашми маъсиятварзон
Касиф бинаду наҳс, эй малакназир, туро.
Дилам чаридаи субҳ асту Корсози азал
Ба ин чарида пазируфт сардабир туро.
Бимон, ай омада бар тозаофаринии мо,
Ки растухези таҷаллост дар замир туро.
Сипоси он ки сафираш туиву аз сари лутф
Занад зи кунгураи осмон сафир туро.*

*Матлаб аз Ҳазрати Ҳофиз аст, ки мегӯяд:
Туро зи кунгураи арш мезананд сафир.

خدا که داد چنین خلقت منیر تو را،
عنایت ازلی باد دستگیر تو را.
به زیر بال چو سیمرغ زال زرپرور
بمان، که حفظ کند آسمان پیر تو را.
فرید عشق فرستد چو وحی نوروزی
به شادبادی افراد زمهریر تو را.
چه جای حیرت، اگر چشم معصیت ورزان
کسیف ببند و نحس، ای ملکنظیر، تو را.
دلم جریده صبح است و کارساز ازل
به این جریده پذیرفت سردبیر تو را.
بمان، ای آمده بر تازه آفرینی ما،
که رستخیز تجلاست در ضمیر تو را.
سپاس آن که سفیرش توی و از سر لطف
زند ز کنگره آسمان صفیر تو را*.

* مطلب از حضرت حافظ است، که می گوید :
تو را ز کنگره عرش می زنند صفیر.

Густурд зиндагонӣ сад кӯча печу хамро,
Дар ин даводави сахт афтондаам қаламро.
Таъхир мекунам ман дар истифодаи вақт,
Эй офтоби пешин, дарёб субҳидамро.
Қадри ҳамин нафасро нашнохтӣ, дили ман,
Рав, аз адам садо кун гумкардагони дамро.
Гуфтам ба шеър омин, хондам ба ишқ ёсин,
Ташвиш кард ташкил дар сина сад ғарамро.
Осон набошад, эй дӯст, дар зехни ин ҷамоа
То фикри дил кашидан андешаи шикамро.
Хӯрдам қасам, ки дигар ҳарфи сияҳ нагӯям,
Имрӯз бори садум бишкастаам қасамро.

گسترد زندگانی صد کوچه پیچ و خم را،
در این دوا دَو سخت افتانده‌ام قلم را.
تأخیر می‌کنم من در استفاده وقت،
ای آفتاب پیشین، دریاب صبحدم را.
قدر همین نفس را نشناختی، دل من،
رو، از عدم صدا کن گمکردگان دم را.
گفتم به شعر آمین، خواندم به عشق یاسین،
تشویش کرد تشکیل در سینه صد غم را.
آسان نباشد، ای دوست، در ذهن این جماعه
تا فکر دل کشیدن اندیشه شکم را.
خوردم قسم که دیگر حرف سیه نگویم،
امروز بار صدم بشکسته‌ام قسم را.

Метавон бе ишқ ҳам рафтан давоми рохро,
Баҳри бемеҳре намеарзад кашидан охро.
Чун ҳама будан чӣ душвор аст баҳри чун мане,
Боз бар то кӯчаи ғафлат мани огохро.
Нангаристӣ аршро ё дарди гардан доштӣ,
Эй, ки дар чоҳе тамошо карда будӣ мохро.
Баъд аз ин ҳаргиз наову дарди кӯҳафкан маёр,
Ишқ, рав, дигар мадеҳ заҳмат мани худкохро.
Чашмҳои ту наёмад бар тавофи чашми ман,
Эй ҳачат ботил, магар гум кардай даргохро?!
Ҳоҷате набвад, ки номашро канам рӯи нигин,
Ман, ки дар ёкути дил ҳақ кардаам Аллохро.
Қосиди ман бош, фарвардин, ба фардоҳо расон
Баъди бидрудам саломи духти обонмохро.

می‌توان بی عشق هم رفتن دوام راه را،
بهر بی‌مه‌ری نمی‌ارزد کشیدن آه را.
چون همه بودن چه دشوار است بهر چون منی،
باز بر تا کوچه غفلت من آگاه را.
ننگرستی عرش را یا درد گردن داشتی،
ای، که در چاهی تماشا کرده بودی ماه را.
بعد از این هرگز نیا و درد کوه افکن میار،
عشق، رو، دگر مده زحمت من خودکاه را.
چشم‌های تو نیامد بر طواف چشم من،
ای حجت باطل، مگر گم کرده ای درگاه را؟
حاجتی نبود، که نامش را کنم روی نگین،
من که در یاقوت دل حک کرده ام الله را.
قاصد من باش، فروردین، به فرداها رسان
بعدِ بدرودم سلامِ دختِ آب‌نامه را.

Номам тарошхӯрда кунад гавҳари маро,
Килкам шикасти бикр шавад дафтари маро.
Эй ҳастият – паноҳғаҳи охирини ишқ,
Мардӣ бикун, наҷот бидеҳ бовари маро!
Ёди лабам накун, ба шабистони шеър рав,
То аз лаби қалам бичашӣ шаккари маро.
Вақте ки тан ба сурати қон тарки ранг кард,
Зевар дигар чӣ қор кунад пайкари маро.
Мансур гуфт: Дачла нагунчад дигар ба пӯст,
Чун бишнавад Аналҳақи хокистари маро.
Дарёи хирқапӯш, чароям намедихӣ
З-он оби сӯфиёнаи худ соғари маро.
Барномаи ману ту зи ҳам фарқ мекунад,
Танҳо тӯй, ки самт диҳӣ ахтари маро.
Эй ишқ, эй ҳаёти шакарнам даруни гул,
Дар дохили се ҳарф бубин маҳшари маро.

نامم تراشخورده کند گوهر مرا،
کلکم شکست بکر شود دفتر مرا.
ای هستیت - پناهگه آخرین عشق،
مردی بکن، نجات بده باور مرا!
یاد لبم نکن، به شبستان شعر رو،
تا از لب قلم بچشی شکر مرا.
وقتی که تن به صورت جان ترک رنگ کرد،
زیور دیگر چه کار کند پیکر مرا.
منصور گفت: دجله نگنجد دگر به پوست،
چون بشنود انا الحق خاکستر مرا.
دریا خرقه پوش، چرایم نمیدهی
ز آن آب صوفیانه خود ساغری مرا.
برنام من و تو ز هم فرق می کند،
تنها توی که سمت دهی اختر مرا.
ای عشق، ای حیات شکرتم درون گل،
در داخل سه حرف ببین محشر مرا.

Боди саҳар, салом гӯ гунчаи хомхобаро,
Дар кафи барг ҳақ бикун сабзтарин китобаро.
Чирки ману зулоли ту, мисли ману мисоли ту
Кист, ки дида инчунин шабрави бесаҳобаро.
Пур-пури шабнам оварӣ, аз чаҳи Замзам оварӣ
Баҳри таҳорати чаман ҳар саҳар офтобаро.
Навгулии ману ту ку, булбулии ману ту ку,
Чуғзаму зеб медиҳам кӯхнатарин харобаро.
Кулбаи пурсурури мо рашки тамоми қасрҳост,
Кабкпалав намедиҳад лаззати ин пиёбаро.
Дар сари мо чигил шуда фикру хаёли печ-печ,
Зӯр задам, наёфтам ҳеч сари калобаро.
Ман, ки пиёда меравам, фарши зумуррадӣ ниҳанд
В-ар ки зи кибр сар кашам, чаппа кунанд аробаро.
-Одам! Аё хитоби ман, арши ман, офтоби ман,
Қўям қўям аз азал мавриди ин хитобаро.

باد سحر، سلام گو غنچهٔ خام خوابه را،
در کف برگ حک بکن سبزترین کتابه را.
چرک من و زلال تو، مثل من و مثال تو
کیست که دیده اینچنین شبرو بی صحابه را.
پُر - پُر شبِ نیم آوری، از چِه زمزم آوری
بهر طهارت چمن هر سحر آفتابه را.
نوگلی من و تو کو، بلبلی من و تو کو،
چغزم و زیب می‌دهم کهنه‌ترین خرابه را.
کلبه پُرسرور ما رشک تمام قصرهاست،
کبکپلو* نمی‌دهد لذت این پیابه را.
در سر ما چگل شده فکر و خیال پیچ-پیچ،
زور زدم، نیافتم هیچ سر کلابه را.
من که پیاده می روم، فرش زمردی نهند
ور که ز کبر سر کشم، چپه کنند ارابه را.
آدم! ایا خطاب من، عرش من، آفتاب من،
جویم و جویم از ازل مورد این خطابه را.

*کبک پلو و پیابه، غذاهای تاجیکی

Ба кучо занам, Худоё, сари дардманди худро,
 Ба чӣ раҳ нишот бахшам дили ғамписанди худро.
 Ту ба шодии раҳой қадаҳе бигиру хуш бош,
 Ки зи гарданат гирифтам ба ҳамин каманди худро.
 Бираву маро ба ман деҳ, мани хоркардаатро,
 Ки зи пастият бигирам назари баланди худро.
 Нагирифта буд чашмам, ки зи ту ситам биёяд,
 Зи худ интизор будам ситаму газанди худро.
 Зи пасам дуову нафрин, чӣ бигӯӣ, ихтиёрат,
 Ки фаротар аз ту бурдам дили арчманди худро.
 Зи фалак, ки рухсат омад, раҳи бетуӣ гирифтам,
 Ки зи ботуӣ шикастам ҳама банд-банди худро.
 Ҳама нозукию лутфам, ҳама дилбарии покӣ,
 Ту на фанди ман бидодӣ, на чунон, ки фанди худро.
 Ба кучо равонаам ман, ба чӣ шомӣ бесабоҳат,
 Кафанӣ гирифта бо худ варақи паранди худро.

به کجا زنم، خدایا، سر دردمند خود را،
به چه ره نشاط بخشم دل غم پسند خود را.
تو به شادی رهای قدحی بگیر و خوش باش،
که ز گردنت گرفتم به همین کمند خود را.
برو و مرا به من ده، منِ خوار کرده‌ات را،
که ز پستیت بگیرم نظر بلند خود را.
نگرفته بود چشمم که ز تو ستم بیاید،
ز خود انتظار بودم ستم و گزند خود را.
ز پَسَم دعا و نفرین، چه بگوی، اختیارت،
که فراتر از تو بردم دل ارجمند خود را.
ز فلک که رخصت آمد، ره بی توی گرفتم،
که ز باتوی شکستم همه بند - بند خود را.
همه نازکی و لطفم، همه دلبری و پاکی،
تو نه فندِ من بدادی، نه چنان که فند خود را.
به کجا روانه ام من، به چه شام بی صباحت،
کفنی گرفته با خود ورق پرند خود را.

Дирам дарҳам зада инсониятро,
Риё хӯрда фари рӯхониятро.
Ба чавҳар гӯлахий, дар рух-ашроф,
Кушудам сурати пинҳониятро.
Гадотабъо, гадо будиву мондӣ
Ба сад дебо кашӣ урёниятро.
Чу дар чайби чапат набвад зари сурх
Фурӯ зан шавкати кайҳониятро.
Раҳорах пахш кардӣ адлу инсоф
Чаронда мошини чопониятро.
Чӣ гӯям, эй тихии берисолат,
Ба самти ҳеч маҳмилрониятро.
Ба пеши ту ман истиғно барам, бас
Наменӯшад шафақ борониятро.
Нигаҳ кун дар лаҷанзори залолат
Фитода фаҳри ҷовидониятро.
Чу Азроил ояд, ришва бигзор
Ба чайбаш доллару сомониятро.
Вале, афсӯс, натвонӣ раҳо кард
Зи бархӯрди аҷал пешониятро.

درم درهم زده انسانیت را،
ریا خورده فر روحانیت را.
به جوهر گولخی، در رخ اشراف،
کشودم صورت پنهانیت را.
گداطبعا، گدا بودی و ماندی،
به صد دیبا کشی عریانیت را.
چو در جیبِ چپت نبود زر سرخ
فرو زن شوکت کیهانیت را.
رها ره پخش کردی عدل و انصاف
چرانده ماشین ژاپانیت را.
چه گویم، ای تهی بی رسالت،
به سمت هیچ محمل رانیت را.
به پیش تو من استغنا برم، بس
نمی پوشد شفق بارانیت را.
نگه کن در لجنزار ذلالت
فتاده فخر جاودانیت را.
چو عزرائیل آید، رشوه بگذار
به جیبش دلار و سامانیت را*.
ولی، افسوس نتوانی رها کرد
ز برخورد اجل پیشانیت را.

*سامانی - واحد پول تاجیکستان

Субҳи обӣ, субҳи обӣ, чатри нилуфар кушо,
Гиря кун, абри ҳичобӣ, дар садаф гавҳар кушо.
Лаззати васли маро бо рӯшанӣ эҳсос кун,
Панҷара, бар шодбоди субҳ чашми тар кушо.
Олуи шодоб аз шарми балоғат сурх шуд,
Себ, эй себи гулобӣ, ханда зан, шаккар кушо.
Ёсуман мактуби атрогини ман бар номи туст,
Он димоғи бастаро бо номаи анбар кушо.
Ҳафт шаҳри ишқро паймудан оғози раҳ аст,
Ҳолиё, то ман раҳат дур аст, эй кишваркушо.
Субҳ як пирӯҳан асту зери пирӯҳан манам,
Дар кушо, то субҳро оғӯш гирӣ, дар кушо.

صبح آبی، صبح آبی، چتر نیلوفر کشا،
گریه کن، ابر حجابی، در صدف گوهر کشا.
لذت وصل مرا با روشنی احساس کن،
پنجره، بر شادباد صبح چشم تر کشا.
آلوی شاداب از شرم بلاغت سرخ شد،
سیب، ای سیب گلایی، خنده زن، شکر کشا.
یاسمن مکتوب عطراگین من بر نام تست،
آن دماغ بسته را با نامه عنبر کشا.
هفت شهر عشق را پیمودن آغاز ره است،
حالیاء، تا من رهت دور است، ای کشور کشا.
صبح یک پیراهن است و زیر پیراهن منم،
در کشا، تا صبح را آغوش گیری، در کشا.

Милод муборак, эй накӯахтари мо,
Эй меҳрнажоди мову эй меҳтари мо.
Милод муборак, эй банӣ Садри Зиё,
Имрӯзфурӯзи мову фардобари мо.
Хуршедсулолаиву оинасулул,
Яъне, ки туй, ту покии ҷавҳари мо.
Гулчини ҳама накӯии дунёй,
Феҳристи каломи пурбаҳору тари мо.
Ҳам рафтаи моиву ҳам ояндаи мо,
Ҳам хотимаву ҳам абчади дафтари мо.
Дар сӯги Бухороем, аммо бари мост
Он ки зи Бухорост, Бухоротари мо.
Боре ба тавофи ин Бухоро оед,
Бинед шукӯҳи маъбаду машъари мо.
Ҳарчанд ки нақши сунъи обонмоҳӣ,
Наврӯз туй, ки омадӣ бар дари мо.
Бошӣ, чу сутунмӯҳраи миллат бошӣ,
То тақя кунад ба буди ту бовари мо.
Аз себ бигӯ ба боғи бедониши мо,
Аз ишқ бигӯ ба лолаи аҳмари мо*.

*Муборакномаи милод дар 80-солагии устод
Муҳаммадҷон Шакурии Бухорой

میلاد مبارک، ای نکو اختر ما،
ای مہرنژاد ما و ای مہتر ما.
میلاد مبارک، ای بنی صدر ضیا،
امروز فروز ما و فردا بر ما.
خورشید سلالہ ای و آینہ سلول،
یعنی کہ توی، تو پاکی جوہر ما.
گلچین ہمہ نکوی دنیای،
فہرست کلام پر بہار و تر ما.
ہم رفتہ مای و ہم آیندہ ما،
ہم خاتمہ و ہم ابجد دفتر ما.
در سوگ بخارایم، اما بر ماست
آن کہ ز بخاراست، بخاراتر ما.
باری بہ طواف این بخارا آیید،
بینید شکوہ معبد و مشعر ما.
ہرچند، کہ نقش صنع آبان ماہی،
نوروز توی، کہ آمدی بر در ما.
باشی، چو ستون مہرہ ملت باشی،
تا تکیہ کند بہ بود تو باور ما.
از سیب بگو بہ باغ بی دانش ما،
از عشق بگو بہ لالہ احمر ما.*

* مبارک نامہ میلاد در ۸۰ سالگی استاد محمدجان شکوری بخارای

Баркандагӣ мабод дар ин чамъи чӯри мо,
Ҳар субҳ бод номабиёри сурури мо.
Чашмони дӯст шишаи моро булӯр дид,
Дар чашми хасм шиша намояд булӯри мо.
Карнайгулему сабки хамӯшӣ гузидаем,
Карнай занад дарун ба дарун шавқу шӯри мо.
Бо як қалам ба зидди ту бар ҷанг омадем,
Гарчӣ намерасад ба ту, эй вақт, зӯри мо.
Як умр баски бо ҳама кас нарма будаем,
Мешармад аз дуруштии худ санги гӯри мо.
Эй зиндагӣ, бигӯ, ки дар ин муддати мадид
Дигар шудӣ ва ё нашудӣ бо ҳузури мо?!
Меранҷад офтоб, агар тирагӣ кунем,
Чун ўст вомбарги тилоии нури мо.
Як илтимос мекунам аз ишқ, то шавад
Охирфурӯзи ин раҳи наздику дури мо.

برکندگی مباد در این جمع جور ما،
هر صبح باد نامه بیارِ سرور ما.
چشمان دوست شیشهٔ ما را بلور دید،
در چشم خصم شیشه نماید بلور ما.
کرنی گُلیم و سبک خموشی گزیده ایم،
کرنی زند درون به درون شوق و شور ما.
با یک قلم به ضدّ تو بر جنگ آمدیم،
گرچه نمی‌رسد به تو، ای وقت، زور ما.
یک عمر بسکه با همه کس نرم بوده یم،
می شرمدم از درشتی خود سنگ گور ما.
ای زندگی، بگو که در این مدت مدید
دیگر شدی و یا نشدی با حضور ما؟!
می رنجد آفتاب، اگر تیرگی کنیم،
چون اوست وامبرگ طلای نور ما.
یک التماس می‌کنم از عشق، تا شود
آخرروز این ره نزدیک و دور ما.

Қувваи ҷозибай Нютон аст қувваи ҷозибай
Мавлоно,
Балки садчанд фузун аз он аст қувваи ҷозибай
Мавлоно.
Асли ишқ аст, ки бебурҳон аст қувваи ҷозибай
Мавлоно,
Дурри чон дар садафи найсон аст қувваи ҷозибай
Мавлоно.
Аршпаймову заминҷавлон аст қувваи ҷозибай
Мавлоно,
Чӣ қадар ҷозибай пинҳон аст қувваи ҷозибай
Мавлоно.
Чӣ басо ҷозибай тобон аст қувваи ҷозибай
Мавлоно,
Ваҳйи Эзид ба дили инсон аст қувваи ҷозибай
Мавлоно.
Илми беқоидаи осон аст қувваи ҷозибай
Мавлоно,
Он чӣ ман фаҳм накардам, он аст қувваи ҷозибай
Мавлоно.

قوة جاذبة نیوتان است قوة جاذبة مولانا،
بلکه صدچند فزون از آن است قوة جاذبة مولانا.
اصل عشق است، که بی برهان قوة جاذبة مولانا،
دُرّ جان در صدف نیسان است قوة جاذبة مولانا.
عرشپیما و زمینجولان است قوة جاذبة مولانا،
چه قدر جاذبة پنهان است قوة جاذبة مولانا.
وحی ایزد به دل انسان است قوة جاذبة مولانا.
علم بی قاعده آسان است قوة جاذبة مولانا،
آن چه من فهم نکردم، آن است قوة جاذبة مولانا.

Ташхис кун диламро, эй Бӯалии Сино,
К-ин хатти печ дар печ танҳо турост хоно.
Чун хори гул зи гулдон дар чашм менамояд
Доғе, ки менухуфтам зери қабои раъно.
Дар тоқи синаам монд сад чилди бастаи меҳр,
Қон додаму касе ҳам боре нагуфт «ҷоно».
Перор дида будам дар пойтахти Афранг
Як бонуи ҳичобӣ мерафт бар казино.
Вақте ки мегузаштам аз чоркӯчаи сабр,
Масте нишон медод дар байни халқ кино.
Сад таҷриба кунандат бо зарбаи паёпай,
Аҳсан, ки метапӣ боз, эй дил, дили тавоно.
Аз ишқу замзами ӯ Замзамсиришт шуд Сир,
То Мевағул ҳам омад атри насими Мино.
Эй олами тунукмеҳр, аз ту наям хунукмеҳр
То вопасин тапидан, то охирин таманно.

تشخیص کن دلم را، ای بوعلی سینا،
کین خطّ پیچ در پیچ تنها تراست خوانا.
چون خار گل ز گلدان در چشم می نماید
داغی که می نهفتم زیر قبای رعنا.
در طاق سینه ام ماند صد جلد بسته مهر،
جان دادم و کسی هم باری نگفت "جانا".
پیرار دیده بودم در پایتخت افرنگ
یک بانوی حجابی می رفت بر کزینا.
وقتی که می گذشتم از چار کوچه صبر،
مستی نشان می داد در بین خلق کینا.*
صد تجربه کنندت با ضربه پیاپی،
احسن که می تپی باز، ای دل، دلِ توانا.
از عشق و زمزم او زمزمسرت شد سیر،*
تا میوه غل هم آمد عطر نسیم مینا.
ای عالم تنکمه‌ر، از تو نه یم خنک مهر
تا واپسین تپیدن، تا آخرین تمنا.

* کینا - سینما. * سیر - رودخانه در خجند که سیحون نیز گویند

88

شب‌بست روشن، شب‌بست زیبا، هلال نورس چو دست موسی،
شب‌باشب انور، شب‌باشب افشان ز طاق مینا به باغ دنیا.
شب مسیحی چو سبحة بر کند در کواکب به هر سو افکند،
کنون به اخلاص کند حمایل به گردن خود صلیب مه را.
سحر چو بینی به شب‌نم گل نگه فروزی، ولی ندانی،
که اشک خود را به خاطر تو فشاندم امشب به باغ گل‌ها.
به خاطر تو که هستی ام را ز هستی خود خجسته کردی،
چه زندگی که آفریدم ز نیم هستی، ز نیم رؤیا.
الا نشسته، سر فرازی، ندارم از تو جز این نیازی،
که در جبینت همیشه ماند چنین فروزان فر تجلی.
چو بدگمانی به کافری ام، بلی، نگه کن گنهوری ام،
بلی، نگه کن که تازه گردم از آن نگاه گناهپالا.
ز ناامیدی مغار بستیم، ز دام دنیا برون نرستیم،
بیا، از این پس دوباره بندیم امید دل را به صبح فردا
بیا، از این پس به شکر بودن قیام بخشیم به خون هر دم،
بیا، بریزیم چو موج خورشید، بیا خورشیم شبیه دریا.
دو آشنایم در این ره دور، رونده گانیم به کشور دور
من و تمنا، من و تمنا، من و تمنا، من و تمنا.

Гукон нишеман кардаанд андар булӯрин обҳо,
Ман ҳурии нилуфарам рӯида дар мурдобҳо.
Чун чашм бикшодам яке, чашми ҳақиқат баста буд,
Печидам аз нав хешро дар парниёни хобҳо.
Бо омади номаҳрамон яксар фирор овардаанд
Аз субҳи ман хуршедҳо, аз шомӣ ман маҳтобҳо.
Бо нозбунёде чун ман офоқ тундӣ мекунад,
Нӯшобаи дил хушк шуд то макдами дилёбҳо.
Оҳ, ин сарои кӯзпушт бас фитна дорад дар сиришт,
Ҳар дам ба берун сар кашанд аз кӯзаҳо Хаттобҳо.
Дар чустучӯи равзани дар ғор раҳ гум кардаам,
Охир барандам бар кучо бекиблаву меҳробҳо?!

غوکان نشیمن کرده‌اند اندر بلورین آب‌ها،
من حوری نیلوفر روئیده در مرداب‌ها.
چون چشم بکشادم یکی، چشم حقیقت بسته بود،
پیچیدم از نو خویش را در پرنیان خواب‌ها.
با آمد نامحرمان یکسر فرار آورده‌اند
از صبح من خورشیدها، از شام من مهتاب‌ها.
با نازبنیادی چو من آفاق تندی می‌کند،
نوشابه دل خشک شد تا مقدم دلیاب‌ها.
آه، این سرای کوزپشت بس فتنه دارد در سرشت،
هر دم به بیرون سر کشند از کوزه‌ها خطّاب‌ها.
در جستجوی روزنی در غار ره گم کرده‌ام،
آخر برندم بر کجا بی قبله و محراب‌ها؟!

Чаман андар чаман гӯям муборакбодии гулҳо,
Ки барпо мешавад имшаб шаби эҷодии гулҳо.
Ҳуруфе дорам, аммо андалебон саҳт меранҷанд
Зи бемаҷнунии гулгашту бефарҳодии гулҳо.
Манам ҳамшаҳрии лола, манам ҳамрустои ёс,
Пас аз сад қарн ҳам шояд чамам дар водии гулҳо.
Дило, садбарги асрори туро ман нашр хоҳам кард
Ҳамин ҳоло, ки фурсат ҳаст то барбодии гулҳо.
Биё, то бар зиҳозеҳ хирмани гулро барафшонам,
Бизӣ, бо ханда зӣ, фархунда зӣ бар шодии гулҳо.

چمن اندر چمن گویم مبارک‌بادی گل‌ها،
که برپا می‌شود امشب شب ایجادِی گل‌ها.
حروفی دارم، اما عندلیبان سخت میرنجند
ز بی‌مجنونی گلگشت و بی‌فرهادی گل‌ها.
منم همشهری لاله، منم همروستای یاس،
پس از صد قرن هم شاید چمم در وادی گل‌ها.
دلا، صدبرگ اسرار تو را من نشر خواهم کرد
همین حالا که فرصت هست تا بربادی گل‌ها.
بیا تا بر زه‌آزه خرمن گل را برفشانم،
بزی، با خنده زی، فرخنده زی بر شادی گل‌ها.

Рафтем, гули мино, рафтем ба гулшанҳо,
Бар хотири ман овар шодии шукуфтанҳо.
Бо духтари афсона дар боғи Ирам будам,
Дар махфили райҳонҳо, дар масҷиди савсанҳо.
Дар қисмати мову ту дигар чӣ қадар монда
Аз ин даю фарвардин в-аз озару баҳманҳо.
Бо чанд асомижгон дунболи кӣ мегарданд
Ду мардумаки пирам дар кӯчаву барзанҳо.
Дар маснади инсонӣ биншину таҷаммул кун,
Бошад, ки фақат бошӣ болотар аз аҳсанҳо.
Бар беваю бечора дарёи карам гаштӣ,
Вақте сари як дирҳам ларзанд таҳамтанҳо.
Гар дӯстии мо ҳам рӯзе бишавад охир,
Яқдонаи ман монӣ, як дона зи хирманҳо.

رفتیم، گل مینا، رفتیم به گلشن ها،
بر خاطر من آور شادی شکفتن ها.
با دختر افسانه در باغ ارم بودم،
در محفل ریحان ها، در مسجد سوسن ها.
در قسمت ما و تو دیگر چه قدر مانده
از این دی و فروردین وز آذر و بهمن ها.
با چند عصامزگان دنبال که می گردند
دو مردمک پیرم در کوچه و برزن ها.
در مسند انسانی بنشین و تجمل کن،
باشد، که فقط باشی بالاتر از احسن ها.
بر بیوه و بیچاره دریای کرم گشتی،
وقتی سر یک درهم لرزند تهمتن ها.
گر دوستی ما هم روزی بشود آخر،
یکدانه من مانی، یک دانه ز خرمن ها.

Субҳ омад бар муборакбодии бедорҳо,
 Зери анбон чанд субҳе монда, эй саршорҳо.
 Медавад аз субҳи солах офтоби сурхрӯ
 Хамчу тифлии ману ту сар-сари деворҳо.
 Асли ман дар ҳола пинҳон монд, як сарҳадшикан
 Дил накарду барначаст аз симбанди хорҳо.
 Ин заифони ҳубобӣ бо паропар мекунанд
 Хешро тасдиқхову ғайрро инкорҳо.
 Ҳосидеро гуфтам: эй арзанзамири кӯххор,
 Кулла шав в-он гаҳ бизан хуршедро минқорҳо.
 Зиндагонӣ мекунад дар жандаи садсолае
 Навҷавонии гурусна бо пули идрорҳо.
 Рустамӣ бояд туро, эй насли фардоофарин,
 Кӯр шуд имрӯзи ту дар кӯчаву бозорҳо.
 Гар паёми корсози ғайбро мебишнавай,
 Кори ту боре намеафтад ба соҳибқорҳо.
 Дӯст, бар ёди башар аз нав биёвар ишқро,
 Варна ҷавҳарҳо бигирянд аз таҳи зангорҳо.
 Чун туеву чун манеро бар ғубористони куфр
 Мефиристад осмон бар шустани пиндорҳо.
 Эй тамомият савоб андар гунаҳзори шубоб,
 Аз чӣ хоҳӣ тавба кардан фасли истиғфорҳо.

صبح آمد بر مبارکبادی بیدارها،
زیر انبان چند صبحی مانده، ای سرشارها.
می دود از صبح صالح آفتاب سرخ رو
همچو طفلی من و تو سر سر دیوارها.
اصل من در هاله پنهان ماند، یک سرحدشکن
دل نکرد و برنجست از سیم بند خارها.
این ضعیفان حبابی با پراپر می کنند
خویش را تصدیق ها و غیر را انکارها.
حاسدی را گفتم: ای ارزن ضمیر کوهخوار ،
قله شو و آن گه بزن خورشید را منقارها.
زندگانی می کند در ژنده صدساله ای
نوجوانی گرسنه با پول ادرارها.
رستمی باید تو را، ای نسل فردا آفرین،
کور شد امروز تو در کوچه و بازارها.
گر پیام کارساز غیب را می بشنوی،
کار تو باری نمی افتد به صاحبکارها.
دوست، بر یاد بشر از نو بیاور عشق را،
ورنه جوهرها بگیرند از ته زنگارها.
چون توی و چون منی را بر غبارستان کفر
می فرستد آسمان بر شستن پندارها.
ای تمامیت ثواب اندر گنه زار شباب،
از چه خواهی توبه کردن فصل استغفارها.

Худкушӣ ҳам осон аст аз худофариниҳо,
Боядам раҳе бикшод аз гираҳчабиниҳо.
Одиву заминиям байни осмониён,
Осмониям, оре, байни ин заминиҳо.
Партави дарун афрӯз, баски ҳеч пайдо нест,
Дар салони зебой асли нозаниниҳо.
Лай-лаи суруру базм в-ин даводави беназм
Мебарад маро охир сӯи чиллашиниҳо.
Пайки гул намеояд бар тиҳигаҳи гулдон,
Пушти ёд мемонад фасли ёсаминиҳо.
Аз миёни суратҳо чехраи шакарханде
Боғ-боғ менозад ғарқи ангубиниҳо.
Эй ба бадгилӣ бадном, дар ту ҳусн мечӯям,
Чашми ман намуд оғоз сабки нағзбиниҳо.
Боз ҳам башорат деҳ, ғарчӣ бо мурури вақт
Фарбеҳӣ шуду пучӣ як чаман маҳиниҳо.
Ҳолиё напажмурда лолаи ниҳони дил,
Ҳолиё ту ҳам дорӣ завқи лолачиниҳо.

خودکشی هم آسان است از خودافزینی ها،
بایدم رهی بکشد از گره جبینی ها.
عادی و زمینی ام بین آسمانیان،
آسمانی ام، آری، بین این زمینی ها.
پرتو درون افروز، بسکه هیچ پیدا نیست،
در سالون زیبای اصل نازنینی ها.
لی لی سرور و بزم واین دواو بی نظم
می برد مرا آخر سوی چله شینی ها.
پیک گل نمی آید بر تهی گه گلدان،
پشت یاد می ماند فصل یاسمینی ها.
از میان صورت ها چهره شکرخندی
باغ- باغ می نازد غرق انگبینی ها.
ای به بدگلی بدنام، در تو حُسن می جویم،
چشم من نمود آغاز سبک نغزبینی ها.
باز هم بشارت ده، گرچه با مرور وقت
فربهی شد و پوچی یک چمن مهینی ها.
حالیا نیزمرده لاله نهان دل،
حالیا تو هم داری ذوق لاله چینی ها.

Бояд канора чуст зи бархурди хомаҳо,
Ин размро хучаста набошад идомаҳо.
Ноқобилӣ бубин, ки муқобил нишастаанд
Як сӯ кулаҳфарангу дигар сӯ амомаҳо.
Берифъатему хидмати чавҳар накардаем,
То кай буванд чомеаҳо ҷамъи чомаҳо.
Табрик гӯ, ки дар таҳи ин барфгӯри нахс
Бӯи баҳори тоза шуниданд шомаҳо.
Барҳақ туй, ки хоссатаринӣ зи хоссаҳо,
Оре, манам, ки оматаринам зи омаҳо.
Як хат нахондаему ғарибона гум шуданд
Як-як зи бемухотабии хеш номаҳо.

باید کناره جست ز برخورد خامه‌ها،
این رزم را خجسته نباشد ادامه‌ها.
ناقابلی ببین که مقابل نشسته‌اند
یک سو کل‌هفرنگ و دگر سو عمامه‌ها.
بی رفعتیم و خدمت جوهر نکرده ایم،
تا کی بوند جامعه‌ها جمع جامعه‌ها.
تبریک گو که در ته این برفگور نحس
بوی بهار تازه شنیدند شامه‌ها.
برحق توی که خاصه‌ترینی ز خاصه‌ها،
آری، منم که عامه‌ترینم ز عامه‌ها.
یک خط نخوانده ایم و غریبانه گم شدند
یک - یک ز بی‌مخاطبی خویش نامه‌ها.

Хаста мешавӣ рӯзе аз чарову аз чунҳо,
Хаста аз Арастуҳо, хаста аз Фалотунҳо.
Дар замони компутар ҳамчу шохи динозавр
Дар музей ҳам набвад устухони Мачнунҳо.
Духтаре маро гӯяд, ин баҳор, эй хоҳар,
Дар ҳаётам афзун шуд чаҳ-чаҳи телефунҳо.
Нимашаб тапӣ, эй дил, шодмон зи пайки ғайб,
Як ту, як ту медонӣ лаззати шабохунҳо.
Ишқ низ меояд рӯи лолабарги дил
Чун чаратсаи шабнам аз даҳони гардунҳо.
Лаҳзае заифона, лаҳзае латифона
Дасту по занад фикрам зери фоилотунҳо.
Чашмҳои ман хоҳанд фатҳи чашмнорас кард,
Аз ҷавоб нагресанд ин шикастақонунҳо.
Дӯст, дӯст, ёрӣ кун, бо ҳам, эй шафақтаркиб,
Қалбҳои чиркинро мезанем собунҳо.

خسته می شوی روزی از چراو از چون ها،
خسته از ارسطوها، خسته از فلاطون ها.
در زمان کامیوتر همچو شاخ دینازور*
در موزی بی هم نبود استخوان مجنون ها.
دختری مرا گوید، این بهار، ای خواهر،
در حیاتم افزون شد چهچه تیلیفن ها.
نیمه شب تپی، ای دل، شادمان ز پیک غیب،
یک تو، یک تو می دانی لذت شبخون ها.
عشق نیز می آید روی لاله برگ دل
چون چَرَسَه شبِ نیم از دهان گردون ها.
لحظه ای ضعیفانه، لحظه ای لطیفانه
دست و پا زند فکرم زیر فاعلاتون ها.
چشم های من خواهند فتح چشمنارس کرد،
از جواب نگریند این شکسته قانون ها.
دوست، دوست، یاری کن، با هم، ای شفق ترکیب،
قلب های چرکین را می زنیم سابون ها.

*دایناسور

Эй табиби ғайб, эй хуршеди фарвардин, биё!
Доруи нурам фирист аз сӯзани заррин, биё.
Чун сияхгӯш аз бари доман бияфшон барфро,
Растухезе кун, зи мағзи донаи таҳшин биё.
Дар лабонат чӯйборе соз аз ҳарфи хушоб,
Лутф кун, Фарҳоди ман, бар хидмати Ширин биё.
Дӯст гӯяд: Модарам рафту гуле дар гӯш бурд,
Ёди ӯ хонад, ки бар гӯри гули насрин биё.
Дӯстро гуфтам: Мусаллам шав ба шодии баҳор,
Шукрро марҳам бинех, бар синаи захмин биё.
Даст зан бар қалби ман чун бар пиёнуи қадим
В-ин навои сабз андар сабзро бигзин, биё.
Ишқ дар барномаи ин қарни мошинсоз нест,
Чавҳари нарме ниҳон дар пайкари рӯин, биё.
Садқаи дастори сабзат, хутбае хон, эй баҳор,
Рӯҳи бодиро бикун бар барги гул кобин, биё.

ای طیب غیب، ای خورشید فروردین، بیا!
داروی نورم فرست از سوزن زرین، بیا.
چون سیه گوش* از بر دامن بیفشان برف را،
رستخیزی کن، ز مغز دانه تهشین بیا.
در لبانت جوی باری سازاز حرف خوشاب ،
لطف کن، فرهاد من، بر خدمت شیرین بیا.
دوست گوید: مادرم رفت و گلی در گوش برد،
یاد او خواند، که بر گور گل نسرين بیا.
دوست را گفتم: مسلم شو به شادی بهار ،
شکر را مرهم بنه، بر سینه زخمین بیا.
دست زن بر قلب من چون بر پیانوی قدیم
و این نوای سبزاند سبز را بگزین، بیا.
عشق در برنامه این قرن ماشین ساز نیست ،
جوهر نرمی نهان در پیکر روئین بیا.
صدقه دستار سبزت، خطبه‌ای خوان، ای بهار،
روح بادی را بکن بر برگ گل کابین، بیا.

Субҳи меъроҷи шабнам аст, биё,
Зиндагӣ як ҳамин дам аст, биё.
Омад аз осмону вопас рафт,
Қатра-Исии Марям аст, биё!
Тундбодде чанозаи гул бурд,
Дар чаманхона мотам аст, биё.
Лутф кун, эй абири лохутӣ,
Ба дамоғе, ки маҳкам аст, биё.
Аз ту ёкути сурх бистонам,
Ки дар он исми аъзам аст, биё.
Хӯрданӣ нест, диданист бихишт,
Вақти ислоҳи Одам аст, биё.
Вом гир аз тулӯи оина,
Ки ба нурат мусаллам аст, биё.
Ту наё, варна сад маҳал оӣ,
Боз гӯям, ки ин кам аст, биё.
Ба мани ташна аз ҳузури ғайр,
Эй ки ғайби ту маҳрам аст, биё.

صبح معراج شب‌نم است، بیا،
زندگی یک همین دم است، بیا.
آمد از آسمان و واپس رفت،
قطره عیسی مریم است، بیا!
تندبادی جنازه گل برد،
در چمنخانه ماتم است، بیا.
لطف کن، ای عبیر لاهوتی،
به دماغی که محکم است، بیا.
از تو یاقوت سرخ بستانم،
که در آن اسم اعظم است، بیا.
خوردنی نیست، دیدنیست بهشت،
وقت اصلاح آدم است، بیا.
وام گیر از طلوع آینه،
که به نورت مسلم است، بیا.
تو نیا، ورنه صد محل آیی،
باز گویم که این کم است، بیا.
به من تشنه از حضور غیر،
ای که غیب تو محرم است، بیا.

Боғ омода ба тачлили баҳор аст, биё,
Дар раги барг сабо набзшумор аст, биё.
Осмон омаду дар чӯ тани урёнро шуст,
Ёди ман ёди туро оинадор аст, биё.
Кӯшиши лок дар ин нохуни беҳавсала чист,
Нохуни субҳи ҳинобаста нигор аст, биё.
Дӯст, рафтиву нагуфтӣ, сабаби қаҳр чӣ буд,
Бо туям бори дигар гуфтугузор аст, биё.
Ишқ дарбаста ба ман буду кунун аз сари лутф
Телефун зад ба ману гуфт, ки кор аст, биё.
Чашми ваҳшии туям дод паёми Мачнун,
То дар абрӯи камон шавқи шикор аст, биё.
Охир, эй ишқ, биё, сабки ҷадидам омӯз,
Дар дили кӯҳнаи ман нағмаи пор аст, биё.

باغ آماده به تجلیل بهار است، بیا،
در رگ برگ صبا نبض شمار است، بیا.
آسمان آمد و در جو تنِ عریان را شست،
یاد من یاد تو را آینه دار است، بیا.
کوشش لاک در این ناخون بی حوصله چیست،
ناخون صبح حنابسته نگار است، بیا.
دوست، رفتی و نگفتی، سبب قهر چه بود،
با توام بار دگر گفت و گزار است، بیا.
عشق در بسته به من بود و کنون از سر لطف
تیلیفن زد به من و گفت که کار است، بیا.
چشم وحشی توام داد پیام مجنون،
تا در ابروی کمان شوق شکار است، بیا.
آخر، ای عشق، بیا، سبک جدیدم آموز،
در دل کهنه من نغمه پاز است، بیا.

Гул ба гул омадӣ, баҳор, биё,
Офтобона худнисор, биё.
Лутф кун, то дубора кор ояд
Дили соқит зи эътибор, биё.
Кори ман мавсимиву кори ту ҳам,
Баҳри роҳат наё, ба кор биё.
Ба ту ишқи парастувона марост,
Ту ба ин ишқ шак наёр, биё.
Ман агар бадтарам зи порина,
Ту накӯӣ, накӯ зи пор, биё.
Турши моро бизан ба ширинӣ,
Шаккаристони Кирдигор, биё.
Толиби мӯҳри юсуфонаи туст
Ҳафт авроқи интизор, биё.
Мани фонӣ як омадан дорам,
Туйи боқӣ ҳазор бор биё.

گل به گل آمدی، بهار، بیا،
آفتابانه خودنثار، بیا.
لطف کن، تا دوباره کار آید
دل ساقط ز اعتبار، بیا.
کار من موسمی و کار تو هم،
بهر راحت نیا، به کار بیا.
به تو عشق پرستوانه مراست،
تو به این عشق شک نیا، بیا.
من اگر بدترم ز پارینه
تو نکوی، نکو ز پار، بیا.
ترش ما را بزن به شیرینی،
شکرستان کردگار، بیا.
طالب مهر یوسفانۀ توس
هفت اوراق انتظار، بیا.
من فانی یک آمدن دارم،
توی باقی هزار بار بیا

Дилам хун, дилам хун, дилам хун, Худоё,
 Худоё, мадад кун, ҳам акнун, Худоё.
 Магар чашми қач дорам, ин ки бидидам
 Фалакро чу токии ворун, Худоё.
 На ман меравам андар ин роҳи ноҳох,
 Касеям кашонад ба афсун, Худоё.
 Тулӯе бидеҳ охирин ғунчаамро
 Дар ин фасли шодоби гулгун, Худоё.
 Чу тасвири дардам, ки хоҳам биронӣ
 Аз оинахона ба берун, Худоё.
 Бимон, субҳ бошам, ки бо нури пар-пар
 Занам бар шабистон шабихун, Худоё.
 Бимон, чашми ман пар барорад зи шодӣ
 Зи дидори ёри ҳумоюн, Худоё.
 Дар ин олами садқабову бараҳна
 Бигӯ, чун бибошам, бигӯ, чун, Худоё?!

دلم خون، دلم خون، دلم خون، خدایا،
خدایا، مدد کن هم اکنون خدایا.
مگر چشم کژ دارم، این که بدیدم
فلک را چو تاقی* وارون، خدایا.
نه من می روم اندر این راه ناخواه،
کسی ام کشاند به افسون، خدایا.
طلوعی بده آخرین غنچه ام را
در این فصل شاداب گلگون، خدایا.
چو تصویر دردم که خواهم برانی
از آینه خانه به بیرون، خدایا.
بمان، صبح باشم که با نور پر - پر
زنم بر شبستان شبخون، خدایا.
بمان، چشم من پر برارد ز شادی
ز دیدار یار همایون، خدایا.
در این عالم صدقا و برهنه
بگو، چون بباشم، بگو چون، خدایا!؟

ФУРЎҒИ САВОБ

Ба устод Абдулманнони Насриддин

Ту, эй чароғи ҳидоят, ту, эй фурӯғи савоб,
Фитодаем дар ин кӯрараҳ, ба мо бартоб.
Ба ҳичла рафтию моро дигар намебинӣ,
Ки рӯи ҳазрати Ҳақ дидаӣ бидуни ҳичоб.
Ту равзане ба бақо боз кардаӣ, алҳамд,
Вагарна шашдараи мост ҳечтар зи хубоб.
Ба рӯҳи худ чӣ хурунам, ки гушна мемирад,
Дар ин ҷамоа, ки мастанд аз шаробу кабоб.
Дар ин маҳал ҳама хубем, хубтар аз хуб,
Дар ин макон ҳама хобем, хобтар аз хоб.
Шабон нишастану бо хома ишқ варзидан
Барои туст ҳаловат, барои мост азоб.
На хома аст, калиди дари сабоҳ аст ин,
Кушой дар, ки дарояд ба ханда субҳи савоб.
Бирез субҳи сафоро ба ҷони душману дӯст,
Ба ҳар кӣ дузд бувад, ҳадя кун шаби маҳтоб.
Ба он ки шабпарақӣ кард, офтобаш деҳ,
Ба он, ки чанг барорад, бибор ашки саҳоб.
Ба шарҳи вожаи ҳастӣ чӣ метавонӣ гуфт,
Ки ҳалли он на зи худ ёфтему не зи китоб.
Кучост қибла, кучо раҳ, кучост нуқтаи хатм,
Ту, эй чароғи ҳидоят, ту, эй фурӯғи савоб?!

فروغ ثواب

به استاد عبدالمنان نصرالدین

تو، ای چراغ هدایت، توای فروغ ثواب،
فتاده ایم در این کوره ره، به ما برتاب.
به حجله رفتی و ما را دگر نمی بینی،
که روی حضرت حق دیده ای بدون حجاب.
تو روزنی به بقا باز کرده ای، الحمد،
وگر نه ششدره ماست هیچ تر ز حباب.
به روح خود چه خورانم که گشنه می میرد،
در این جماعه که مستند از شراب و کباب.
در این محل همه خوبیم، خوب تر از خوب،
در این مکان همه خواهیم، خواب تر از خواب.
شبان نشستن و با خامه عشق ورزیدن
برای توست حلاوت، برای ماست عذاب.
نه خامه است، کلید در صبح است این،
کشای در که دراید به خنده صبح ثواب.
بریز صبح صفا را به جان دشمن و دوست،
به هر که دزد بود، هدیه کن شب مهتاب.
به آن که شیپرکی کرد، آفتابش ده،
به آن که چنگ برارد، ببار اشک سحاب.
به شرح واژه هستی چه می توانی گفت،
که حل آن نه ز خود یافتیم و نه ز کتاب.
کجاست قبله، کجا ره، کجاست نقطه ختم،
تو، ای چراغ هدایت، توای فروغ ثواب؟ !

Аз паси хона мерасад шарфаи пои офтоб,
Эй дили субҳбохта, хез, шитоб кун, шитоб.
Хоби абад, ки дар пай аст, хез ба ҷашни зиндагӣ,
Гӯй, ки чист зиндагӣ баъди ҳазор соли хоб.
Бо нафасат варақ бизан шоҳкитоби сурхи гул,
Варна муқова меканад нохуни бод аз он китоб.
Қалби чу чархболи ман, меҳру умеду ишқро
Чун хати таҳният бирез сар – сари кӯчаи савоб.
Шамс ба ҳаққи хидматаш пайса нагирад аз замин,
Хайру саҳо нисор кун, лек маҷӯ, маҷӯ ҷавоб.
Боз ба шавқи мақдаме об занам ба сахни дил,
Ё ба қудуми рӯзи нав об занам ба кӯча об.
Бори дигар кушодаам ҳафт дари маҷозро,
Аз паси хона мерасад шарфаи пои офтоб.

از پس خانه می‌رسد شرفه پای آفتاب،
ای دل صبحباخته، خیز، شتاب کن، شتاب.
خواب ابد که در پی است، خیز به جشن زندگی،
گوی که چیست زندگی بعد هزار سال خواب.
با نفست ورق بزن شاهکتاب سرخ گل،
ورنه مقاوه می کند ناخون باد از آن کتاب.
قلب چو چرخ بال من مهر وامید و عشق را
چون خط تهنیت بریز سر - سر کوچه ثواب.
شمس به حق خدمتش پیسه نگیرد از زمین،
خیر و سخا نثار کن، لیک مجو، مجو جواب.
باز به شوق مقدمی آب زنم به صحن دل،
یا به قدوم روز نو آب زنم به کوچه، آب.
بار دگر گشاده ام هفت در مجازا،
از پس خانه می‌رسد شرفه پای آفتاب.

Дайро кушад нигоҳи ниғаҳбанди офтоб,
 Мусиқии дирафши зафарманди офтоб.
 Субҳонаи нигоҳи башоратпазир чист,
 Қанди сафеди субҳу шакарханди офтоб.
 Ишқи муғонааш, ки фалакчӯш мешавад,
 Гул мекунад мутолиаи Занди офтоб.
 Савганд хӯрдааст ба нурофарандагӣ,
 Кай дидаӣ шикастани савганди офтоб?!
 Ман ғайри ишқ ҳеч касеро надидаам
 Яктои бенамуна ба монанди офтоб.
 Номи ту чист, номи азизат, бигӯ, ки чист,
 Эй вориси баҳору пасованди офтоб.
 Чун Ҷабраил ҳар дили дардозмударо
 Пайванд соз бо дили хурсанди офтоб.
 Нӯҳ осмон, ки танг шавад, мекунад қиём
 Мачрои нур дар рагу пайванди офтоб.
 Ҷоно, иҷоза деҳ, ки фиристам даме дигар
 Алҳамди беадад ба Худованди офтоб.

دی را کشد نگاه نگه بند آفتاب،
موسیقی درفش ظفرمند آفتاب.
صبحانه نگاه بشارتپذیر چیست،
قند سفید صبح و شکرخند آفتاب.
عشق مغانه‌اش که فلکجوش می شود،
گل می کند مطالعه زند آفتاب.
سوگند خورده است به نورآفرندگی،
کی دیده ای شکستن سوگند آفتاب؟!
من غیر عشق هیچ کسی را ندیده‌ام
یکتای بی نمونه به مانند آفتاب.
نام تو چیست، نام عزیزت، بگو که چیست،
ای وارث بهار و پس آوند آفتاب.
چون جبرئیل هر دل دردآزموده را
پیوند ساز با دل خرسند آفتاب.
نه آسمان که تنگ شود، می کند قیام
مجرای نور در رگ و پیوند آفتاب.
جانا، اجازه ده که فرستم دمی دگر
الحمد بی عدد به خداوند آفتاب.

Парда туй, роз туй, эй ҳабиб,
Парда фитад, боз туй, эй ҳабиб.
Номи ту бигрифтаму боло шудам,
Матлаъи парвоз туй, эй ҳабиб.
Ишқ туй, ишқ туй, ишқ ту,
Ишқи ҷаҳонсоз туй, эй ҳабиб.
Оинаам, оинаам, оина,
Оинапардоз туй, эй ҳабиб.
Қуфл зад аз сардии шаб гӯши ман,
Гармии овоз туй, эй ҳабиб.
Косаи чашмам, ки пур аз об шуд,
Пири дамандоз туй, эй ҳабиб.
Нест ба ғайри ту касе, нест, нест,
Боз туй, боз туй, эй ҳабиб.

پرده توی، راز توی، ای حبیب،
پرده فتد، باز توی ای حبیب.
نام تو بگرفتم و بالا شدم،
مطلع پرواز توی، ای حبیب.
عشق توی، عشق توی، عشق تو،
عشق جهانساز توی، ای حبیب.
آینه‌ام، آینه‌ام، آینه،
آینه پرداز توی، ای حبیب.
قفل زد از سردی شب گوش من،
گرمی آواز توی، ای حبیب.
کاسه چشمم که پر از آب شد،
پیر دم‌انداز توی، ای حبیب.
نیست به غیر تو کسی، نیست، نیست،
باز توی، باز توی، ای حبیب.

Шаб, эй шаб, эй шаб, шаби лаболаб,
Шаби лаболаб зи себи кавкаб.
Дилам чун олуст, пур аз талолуст
Пур аз талолу чу моҳи Нахшаб.
Бихонд борон чаҳорпора,
Чаҳорпора ба вазни ахраб.
Уруч хоҳад диле, ки нолад
Диле, ки нолад зи ранчи қолаб.
Зи бўсаи шаб шукуфта ёдат,
Шукуфта ёдат дар оташи таб.
Дил, эй дили ман, чу ниний ту,
Чу ниний ту, нарав ба мактаб.
Ҳазор кардам, намурд ин ишқ,
Намурд ин ишқ ба хӯрдани ҳабб.
Ба ҳар чӣ бидам, зи ҳар чӣ гӯям,
Зи ҳар чӣ гӯям, туй муҳотаб.
Туй, туй, ту начоти чонам,
Начоти чонам – каломи «Ё Раб!»

شب، ای شب، ای شب، شب لبالب،
شب لبالب ز سیب کوکب.
دلم چون آلوست، پر از تلالوست
پر از تلالو چو ماه نخشب.
بخواند باران چهارپاره،
چهارپاره به وزن اخرب.
عروج خواهد دلی که نالد
دلی که نالد ز رنج قالب.
ز بوسه شب شکفته یادت،
شکفته یادت در آتش تب.
دل، ای دل من، چو نینی تو،
چو نینی تو، نرو به مکتب.
هزار کردم، نمرد این عشق،
نمرد این عشق به خوردن حب.
به هر چه بینم، ز هر چه گویم،
ز هر چه گویم، توی مخاطب.
توی، توی، تو نجات جانم،
نجات جانم - کلام "یا رب!"

Ҳавои рӯҳи маро тоза кун ба омаданат,
Бихиштро ба замин кӯч деҳ ба як суханат.
Чаро ба таҳнияти хуфтагон намеояд
Паёми субҳфурӯзат, тулӯи шабшиканат?!
Қасам ба ишқ, ки рашки фаришта хоҳам шуд,
Агар ба ман бифишонӣ ғубори пираҳанат.
Чу арғувони дилам армуғони наврӯзист,
Бигир, садкаи теги нигоҳи решаканат.
Туро тамоми офоқ дӯст медорад,
Яқин, ки дӯст надорад касе фузун зи манат.

هوای روح مرا تازه کن به آمدنت،
بهشت را به زمین کوچ ده به یک سخت.
چرا به تهنیت خفتگان نمی آید
پیام صبحفروزت، طلوع شبِ شکنت؟!
قسم به عشق که رشک فرشته خواهم شد،
اگر به من بفشانی غبار پیرھنت.
چو ارغوان دلم ارمغان نوروزیست،
بگیر، صدقه تیغ نگاه ریشه کنت.
تو را تمامی آفاق دوست می دارد،
یقین که دوست ندارد کسی فزون ز منت.

Ҳама оғози неки ман зи дидори нахустинат,
Ба дил чизе намегунчад ба ғайри ёди ширинат.
Сиёҳӣ мезанад чашмам зи дарди дурият ҳар дам,
Ба пеши чашм меояд ба ҷавлон мӯи мушкинат.
Ман он чолоки шайтонам, ки худро мезанам ҳар сӯ,
Маро аз худ кунад беҳуд ниғаҳҳои батамкинат.
Агарчи ёди ту дар сар бибурдам хешро аз ёд,
Маро ҳаргиз намебинад нигоҳи чашми худбинат.
Чу ту бо теғи хунсардӣ дили моро қалам кардӣ,
Қалам ҳам теғ мегардад кунун бар разму бар кинат!

همه آغاز نیک من ز دیدار نخستینت،
به دل چیزی نمی گنجد به غیر یاد شیرینت.
سیاهی می زند چشمم ز درد دوریت هر دم،
به پیش چشم می آید به جولان موی مشکینت.
من آن چالاک شیطانم، که خود را می زنم هر سو،
مرا از خود کند بی خود نگه های بتمکینت.
اگرچه یاد تو در سر ببردم خویش را از یاد،
مرا هرگز نمی بیند نگاه چشم خودبینت.
چو تو با تیغ خونسردی دل ما را قلم کردی،
قلم هم تیغ می گردد کنون بر رزم و بر کینت!

Падруд, ҳабиби дил, дил мурд зи хичронат,
 Дил мурд, муборак гӯ бо куштани осонат.
 Дар хотири чашми ман чашмони ту монду бас,
 Чашмони ту монду бас – савганд ба чашмонат.
 Шаш сӯ шакаристон шуд аз ҳарфи шакаррезат,
 Моем чу най нолон дур аз шакаристонат.
 Гуфтӣ, чӣ барам ҳадя бар шодии милодат,
 Як шаъшаа шодӣ деҳ бар чони ман аз чонат.
 Милоди навам додӣ, з-ин беш чӣ меҳоҳам,
 Як лолаи сурх овар, эй сабзу тар обонат.
 Як лолаи сурх овар аз он тарафи сина,
 Сад Наргису сад Лола беморату қурбонат.
 То васл нарафтан чист – аз васл фаро рафтан,
 То васл нарафт, охир, ишқи туву ирфонат.
 Рафтам, зи пасам гуфтӣ: Эй рафтаи беосор!
 Нақши қадамавро шуст фаррош зи долонат.

پدرود، حبیب دل، دل مُرد ز هجرانت،
دل مرد، مبارک گو با گشتن آسانت.
در خاطر چشم من چشمان تو ماند و بس،
چشمان تو ماند و بس — سوگند به چشمانت.
شش سو شکرستان شد از حرف شکرریزت،
مایم چو نی نالان دور از شکرستانت.
گفتی، چه برم هدیه بر شادی میلادت،
یک شعله شادی ده بر جان من از جانت.
میلاد نوم دادی ز این بیش چه می خواهم،
یک لاله سرخ آور، ای سبز و تر آبانت.
یک لاله سرخ آور از آن طرف سینه،
صد نرگس و صد لاله بیمارت و قربانت.
تا وصل نرفتن چیست — از وصل فرا رفتن،
تا وصل نرفت آخر، عشق تو و عرفانت.
رفتم، ز پسم گفتی: ای رفته بی آثار!
نقش قدمم را شست فرّاش ز دالانت.

Нознозон меравад чӯбори маст,
Шаб ба шаб домони пуркавкаб ба даст.
Сояҳои завраки заррини маҳ
Меравад рӯ-рӯи чӯ болову паст.
Осмони шаб бад-он фарру ғурур
Ғуиё дар чӯй афтоду шикаст.
Мо, ки чашм аз ваҳми шаб пӯшидаем,
Оби чӯ чашмобачашми шаб нишаст.
Ин хати ҳулбӯии навсабз бин,
Ин ки дар лабҳои чӯ шероза баст.
Эй ки дар оби хиромонгарди чӯ
Сояи миҷгон фурӯ кардӣ чу шаст.
Дар дили ман ишкро ташхис кун,
Муждаам бахшо, ки, оре, ҳаст, ҳаст.
Дар гили берӯҳи мо Парвардагор
Ишкро андохт он рӯзи аласт.
Пур шав аз ин диданиҳои латиф,
Эй дил, эй дил, эй дили зебопараст.
Пур шав имшаб, пур шав аз анвори нақд,
То шаби дигар чӣ медонӣ, чӣ ҳаст.

ناز نازان می‌رود جوبار مست،
شب به شب دامنِ پرکوب به دست.
سایه‌های زورق زرین مه
می‌رود رو روی جو بالا و پست.
آسمانِ شب بدان فرّ و غرور
گوئیا در جوی افتاد و شکست.
ما که چشم از وهم شب پوشده ایم،
آب جو چشم‌بچشم شب نشست.
این خط هُلبوی *نوسبز بین،
این که در لب‌های جو شیرازه بست.
ای که در آب خرامانگرد جو
سایهٔ مژگان فرو کردی چو شست.
در دل من عشق را تشخیص کن،
مژده‌ام بخشا که آری، هست، هست.
در گل بی‌روح ما پروردگار
عشق را انداخت آن روز الست.
پر شو از این دیدنی‌های لطیف،
ای دل، ای دل، ای دل زیباپرست.
پر شو امشب، پر شو از انوار نقد،
تا شب دیگر چه می‌دانی، چه هست.

*گیاهی خوشبوی که پودینه نیز گویند

Эй дили гултабор, фурсат ҳаст,
То гусели баҳор фурсат ҳаст.
Гунаҳам кӯху тавбаам коҳест,
То ба рӯзи шумор фурсат ҳаст?
Рашҳаи сурхи лолаи дилро
Боз бар интишор фурсат ҳаст?
То замоне, ки ҳаст дар хати умр
Мӯҳри Парвардагор, фурсат ҳаст.
Бори дигар ба гӯши ман бифирист
Гимни гул, яшти хор, фурсат ҳаст.
Макун, эй набз, корпартой,
То ба поёни кор фурсат ҳаст.
Тапиши охирини дил гӯяд:
Ҳолиё дӯст дор! Фурсат ҳаст.

ای دل گل تبار، فرصت هست،
تا گسیل بهار فرصت هست.
گنهم کوه و توبه ام کاهيست،
تا به روز شمار فرصت هست؟
رشحه سرخ لاله دل را
باز بر انتشار فرصت هست؟
تا زمانی که هست در خط عمر
مهر پروردگار، فرصت هست.
بار دیگر به گوش من بفرست
گمن* گل، یشت خار، فرصت هست.
مکن، ای نبض، کارپرتای،
تا به پایان کار فرصت هست.
تپش آخرین دل گوید:
حالیا: دوست دار! فرصت هست.

*گمن - سرود ملی، منظور سرود است

Эй расида аз фардо, то ту чун тавонам рафт,
Эй ханӯз нопайдо, то ту чун тавонам рафт.
Рӯди рострав будам, нағмасози нав будам,
Ман, ки бохтам маҷро, то ту чун тавонам рафт.
Рахт баст фарвардин бо таҷаллии насрин,
Охир, эй ҳамин ҳоло, то ту чун тавонам рафт.
Ҳусни рафта меҳонад хутбаи ғуруби ишқ,
Эй зи ҳусн ҳам зебо, то ту чун тавонам рафт.
Дарди ман дигар пир аст, чора сохтан дер аст,
Эй абераи Сино, то ту чун тавонам рафт.
Қои ҳасрату падруд рӯзи марг хоҳам гуфт:
Ассалом, эй Фардо, то ту чун тавонам рафт.

ای رسیده از فردا، تا تو چون توانم رفت،
ای هنوز ناپیدا، تا تو چون توانم رفت.
رود راسترو بودم، نغمه ساز نو بودم،
من که باختم مجرا، تا تو چون توانم رفت.
رخت بست فروردین با تجلی نسرین،
آخر، ای همین حالا، تا تو چون توانم رفت.
حسن رفته می‌خواند خطبه غروب عشق،
ای ز حسن هم زیبا، تا تو چون توانم رفت.
درد من دگر پیر است، چاره ساختن دیر است،
ای ابیره* سینا، تا تو چون توانم رفت.
جای حسرت و پدرود روز مرگ خواهم گفت:
السلام، ای فردا، تا تو چون توانم رفت.

*ابیره - فرزندِ نبیره

Ба сулуки дароз хоҳам рафт,
Ба футӯҳи фароз хоҳам рафт.
Раҳ ба раҳ то фарози истиғно
Аз нишеби ниёз хоҳам рафт.
Қавми хуршедкуш сиёҳам кард,
Сӯи хуршедсоз хоҳам рафт.
Бо танам рафтаам ба мулки Фаранг,
Бо дилам бар Ҳичоз хоҳам рафт.
Бо дили бе тулӯъву бе тафсир
Мисли як ғунча роз хоҳам рафт.
Бо ризои ту омадам, эй дӯст,
Бо ризои ту боз хоҳам рафт.
Бо ҳазор эътироз зистаам,
Бо ҳазор эҳтиоз хоҳам рафт.
Омадам дар ҳақиқат омадан аст,
Рафтаним бо маҷоз хоҳам рафт.

به سلوک دراز خواهم رفت،
به فتوح فراز خواهم رفت.
ره به ره تا فراز استغنا
از نشیب نیاز خواهم رفت.
قوم خورشیدگش سیاهم کرد،
سوی خورشیدساز خواهم رفت.
با تنم رفته ام به ملک فرنگ،
با دلم بر حجاز خواهم رفت.
با دل بی طلوع و بی تفسیر
مثل یک غنچه راز خواهم رفت.
با رضای تو آمدم، ای دوست،
با رضای تو باز خواهم رفت.
با هزار اعتراض زیسته‌ام،
با هزار اهتزاز خواهم رفت.
آمدم در حقیقت آمدن است،
رفتیم با مجاز خواهم رفت.

Имрӯз рӯзи оинадорон аст,
Фархундачашни нуртаборон аст.
Ҳар як гулу гиёҳ саодатманд
Аз соядасти обии борон аст.
Ҳамчавҳару ҳамоинаи ман ӯст,
Он ки дилаш зи субҳтаборон аст.
Эй сабзи сабз, баҳри мани носабз
Чашми ту тарҷумони баҳорон аст.
Садлаҳт шуд паранди нафиси дил,
Ҳар лаҳти дил зи шукргузорон аст.
Шобош, эй ягонатарини ман,
Эй он ки ғамкаши ту ҳазорон аст.

امروز روز آینه‌داران است،
فرخنده جشن نورتباران است.
هر یک گل و گیاه سعادت‌مند
از سایه دست آبی باران است.
همجوهر و هم آینه من اوست،
آن که دلش ز صبحتباران است.
ای سبزِ سبز، بهر من ناسبز
چشم تو ترجمان بهاران است.
صدلخت شد پرند نفیس دل،
هر لخت دل ز شکرگزاران است.
شاباش، ای یگانه‌ترین من،
ای آن که غمکش تو هزاران است.

Ақли ҳазортаҳлил, тадбири кор чун аст,
Гуфтам, ки доварӣ кун, гуфтӣ: чӣ озмун аст.
Дидӣ, ки чархи фосиқ чун кард бо фаришта,
Аз ошёни чорум хуршед сарнагун аст.
Як тарҷумон надорад оинаи дили ман,
Оинае, ки ҳарфаш акси тулӯъи хун аст.
Ҷарроҳи ғайбро гӯ, бар кӯмакам шитобад
Ором мерабояд хоре, ки дар дарун аст.
То чанд метавон рафт бо маҳмили шикаста,
Эй ҳамсафар, фуруд о, моро кӣ раҳнамун аст.
Бовар накун, азизам, бар ваъдаи саъодат,
Бар ваъдааш напояд дунё, ки сахт дун аст.

عقل هزار تحلیل، تدبیر کار چون است،
گفتم که داوری کن، گفتی: چه آزمون است.
دیدي که چرخ فاسق چون کرد با فرشته،
از آشیان چارم خورشید سرنگون است.
یک ترجمان ندارد آینه دل من،
آینه‌ای که حرفش عکس طلوع خون است.
جرّاح غیب را گو، بر کمکم شتابد
آرام می رباید خاری که در درون است.
تا چند می توان رفت با محمل شکسته،
ای هم سفر، فرود آ، ما را که ره نمون است.
باور مکن، عزیزم، بر وعده سعادت،
بر وعده‌اش نباید دنیا که سخت دون است.

Гарчи ҳар рӯзи Худо рӯзи муборакқадам аст,
Рӯзи милоди ту, эй ёр, саодатрақам аст,
Раҳ ба раҳ боз кунам ҷойнамози коғаз,
Ишк, бархез, ки ҳангоми рукӯи қалам аст.
Ба тавофи ҳачару-л-аҳмари ман дер накун,
Санги сурхест фурӯзон, ки даруни ҳарам аст.
Ба ниҳон омаду дар пешгаҳи дил чо шуд
Ёди бологузари ту, ки баре мӯхтарам аст.
Бо дилам омадани сабзи ту донӣ, ки чӣ кард,
Сақаристон зи қадамҳои ту боғи Ирам аст.
Дер шуд, дер ба навсӯзии хуршеди ғуруб,
Пайки хотиф расад аз арш, ки на, субҳидам аст.

گرچه هر روزِ خدا روزِ مبارک قدم است،
روزِ میلاد تو، ای یار، سعادت رقم است.
ره به ره باز کنم جاینماز کاغز،
عشق، برخیز که هنگام رکوع قلم است.
به طواف حجر الاحمر من دیر نکن،
سنگ سرخیست فروزان که درون حرم است.
به نهان آمد و در پیشگاه دل جا شد،
یاد بالاگذر تو که بسی محترم است.
با دلم آمدن سبز تو دانی که چه کرد،
سقرستان ز قدم‌های تو باغ ارم است.
دیر شد، دیر به نوسوزی خورشید غروب،
پیک هاتف رسد از عرش که نه صبحدم است.

Меравам, меравам, эй шаҳр, ба маҷрои сапедат,
 Ниғаҳам мешиканад маҳви таҷаллои сапедат.
 Ман киям, он ки буридаст зи сарчашмаи дураш
 Шарҳа – шарҳа, шоҳа – шоҳа ҳамчу дарёи сапедат.
 Соқои рӯд бибӯсад киштии субҳнавардат,
 Сина бар мавҷ бимолад қуи танҳои сапедат.
 Рӯҳи шарқии ту дар ҷисми фарангӣ нашикебад,
 Ҷомаи сабз биебад ба саропои сапедат.
 Ишқ дар сурати як роҳиби дилбохта омад
 Ба мани раҳрави Каъба зи калисои сапедат.
 Дили ман бурчи калисо шуду зангӯлаи нав зад
 Ба тулӯи зиндагибахши Масеҳи сапедат.
 Баъди садҳо шаби ялдо бӯсаи субҳ чабидам,
 Меравам, меравам имрӯз ба маънои сапедат.
 Шаҳсаворе, ки саропои ту аз нур сиришта,
 Медихад фотиҳаи нек ба фардои сапедат.
 Шаҳри дарёи хуршеднадида, ба ту падруд,
 Эй фурӯғи малакут оташи симои сапедат.
 Қимати тӯҳфа гарон аст дар ин шаҳри мурассаъ,
 Мебарам дар дили нодор таманнои сапедат.

می روم، می روم، ای شهر، به مجرای سپیدت،
نگهم می شکند محو تجلای سپیدت.
من که ام، آن که بریدست ز سرچشمه دورش
شرح شرحه، شاخه شاخه همچو دریای سپیدت.
ساقه رود ببوسد کشتی صبحنوردت،
سینه بر موج بمالد قوی تنهای سپیدت.
روح شرقی تو در جسم فرنگی نشکبد،
جامه سبز بزبید به سراپای سپیدت.
عشق در صورت یک راهب دلباخته آمد،
به من رهرو کعبه ز کلیسای سپیدت.
دل من برج کلیسا شد و زنگوله نو زد،
به طلوع زندگی بخش مسیحای سپیدت.
بعد صدها شب یلدا بوسه صبح جبیدم،
می روم، می روم امروز به معنای سپیدت.
شهسواری که سراپای تو از نور سرشته،
می دهد فاتحه نیک به فردای سپیدت.
شهر دریای خورشیدندیده، به تو پدرود،
ای فروغ ملکوت آتش سیمای سپیدت.
قیمت تحفه گران است در این شهر مرصع،
می برم در دل نادار تمنای سپیدت.

Давоми кӯча торик аст, аммо боз бояд рафт,
Сӯи фарҷом шодон чун сӯи оғоз бояд рафт.
Зи пушти нӯҳ фалак меояд овози начоти ёр,
Дигар бебок сӯи охирин овоз бояд рафт.
Давоми кӯча зебо нест, падруд, эй шукуфой,
Чу гул барбод шуд рӯёи ман, беноз бояд рафт.
Ҳазорон чурмро бо ғоза натвонам, ки пӯшонам,
Кунун ҳам бар мулоқоти ту бепардоз бояд рафт.
Даруни кӯлбори сурх муште роз бояд бурд,
Ба пушти парда бо он кӯлбори роз бояд рафт.
Магар дар бастани ман бори дигар дар кушодан нест?
Чу мағлубам ва ё фотех, қаламафроз бояд рафт.
Агарчи оина метарсад аз тасвири сарди ман,
Ба фардо рафт бояд, рафт, фардосоз бояд рафт.

دوام کوچه تاریک است، اما باز باید رفت،
سوی فرجام شادان چون سوی آغاز باید رفت.
ز پشت نه فلک می آید آواز نجات یار،
دگر بی باک سوی آخرین آواز باید رفت.
دوام کوچه زیبا نیست، پدرود، ای شکفای،
چو گل برباد شد رؤیای من، بی ناز باید رفت.
هزاران جرم را با غازه نتوانم، که پوشانم،
کنون هم بر ملاقات تو بی پرداز باید رفت.
درون کولبار سرخ مشتی راز باید برد،
به پشت پرده با آن کولبار راز باید رفت.
مگر در بستن من بار دیگر در گشادن نیست؟
چو مغلوبم و یا فاتح، قلم افراز باید رفت.
اگرچه آینه می ترسد از تصویر سرد من،
به فردا رفت باید، رفت، فرداساز باید رفت.

То туро, эй хучастамашраб, ёфт,
Ишқи ман оқибат мухотаб ёфт.
Аз залолат расид то рифъат
Дил, ки бо амри дӯст мансаб ёфт.
Шакаристони субҳро дар зад,
Беҳтарин устоду мактаб ёфт.
Ишқ, озодӣ ончунон, ки туро
Метавон бе тариқу мазҳаб ёфт.
Дили ман ҳам чу ишқ беҳачм аст,
Натавонад ба хеш қолаб ёфт.
Баъди садҳо сулуки аслу маҷоз,
Ҳар кӣ пӯёст, асли матлаб ёфт.
Офтоби ҳақиқии худро
Оқибат дар ниҳояти шаб ёфт.

تا تو را، ای خجسته مشرب، یافت،
عشق من عاقبت مخاطب یافت.
از ذلالت رسید تا رفعت
دل که با امر دوست منصب یافت.
شکرستان صبح را در زد،
بهترین استاد و مکتب یافت.
عشق، آزادی آن چنان که تورا
می توان بی طریق و مذهب یافت.
دل من هم چو عشق بی حجم است،
نتواند به خویش قالب یافت.
بعد صدها سلوک اصل و مجاز،
هر کی پویاست، اصل مطلب یافت.
آفتاب حقیقی خود را
عاقبت در نهایت شب یافت.

Дар лавҳи чаман чакомаи хуршед аст,
Имзои нафиси хомаи хуршед аст.
Ин шоҳсавори тундрав – яъне рӯз
Дар аспӣ чаҳоргомаи хуршед аст.
Савганд, ки яшти ҳусро меҳонам,
То дар сари гул амомаи хуршед аст.
Қалби ману ту, ки нур дар нур тапид,
Обуна ба рӯзномаи хуршед аст.
Хуршедчабидай, ки дар дахмаи дай
Ҳар як нафасат шамомаи хуршед аст.
Ҳар лаҳзаи зиндагии нуронии ту
Эй шамснаб, идомаи хуршед аст.

در لوح چمن چکامۀ خورشید است،
امضای نفیس خامۀ خورشید است.
این شاهسوار تندرو - یعنی روز
در اسب چهارگامۀ خورشید است.
سوگند، که یشت حُسن را می خوانم،
تا در سر گل عمامۀ خورشید است.
قلب من و تو که نور در نور تپید،
آبونه به روزنامۀ خورشید است.
خورشید جبینده ای، که در دخمۀ دی،
هر یک نفست شمامۀ خورشید است.
هر لحظۀ زندگی نورانی تو،
ای شمس نسب، ادامۀ خورشید است.

Ҳанӯз равзанаи ман ба боғи гул боз аст,
Ҳанӯз шаршара бо шаршара ҳамовоз аст.
Бубин, ки ишқи ману ту азим монеа шуд
Ба роҳи омадани дай, ки гулбарандоз аст.
Ба ғайри хотираи ишқ дар дили доро
Маро дигар чӣ захира, чӣ оқибандоз аст.
Ҳанӯз тор ба тор интизори таҳрикам,
Ҳанӯз парда ба парда дилам навосоз аст.
Ай офтобтарино, ай офтобтарин,
Бизӣ, ки ҳар нахи қонат ғулуви эъҷоз аст.
Ду чашми туст ду олампаҳоҳу оламқуш,
Ки зинда мекунадам, гарчи найзаандоз аст.
Қай оҳувонатарин лаҳзаро нигаҳ дорам,
Ки ин камандгусаста ҳамора дартоз аст.
Дили ҳучандии ман ҳам, ки ноқуҷой шуд,
Ҳазор нағмааш аз Балху Ҳинду Шероз аст.
Зи баъди он, ки дусадбора хатм ёфтаам,
Ҳанӯз фурсати зеботарини оғоз аст.

هنوز روزنه من به باغ گل باز است،
هنوز شرشره با شرشره هم آواز است.
بین، که عشق من و تو عظیم مانع شد،
به راه آمدن دی، که گل برانداز است.
به غیر خاطره عشق در دل دارا،
مرا دگر چه ذخیره، چه عاقبانداز است.
هنوز تار به تار انتظار تحریکم،
هنوز پرده به پرده دلم نواساز است.
ای آفتاب ترین، ای آفتاب ترین،
بزی، که هر نخ جانت غلو اعجاز است.
دو چشم توست دو عالم پناه و عالم کش،
که زنده می‌کنم، گرچه نیزه‌انداز است.
کی آهوانه‌ترین لحظه را نگه دارم،
که این کمندگسسته همواره در تاز است.
دل خجندی من هم، که ناکجای شد،
هزار نغمه‌اش از بلخ و هند و شیراز است.
ز بعد آن، که دوصدباره ختم یافته‌ام،
هنوز فرصت زیباترین آغاز است.

Ҳар чӣ фармоиям, ба чон, эй дӯст,
 Ҳар чӣ гӯӣ, шавад ҳамон, эй дӯст.
 Мурғи лохутиям зи хониш монд,
 Бикушо қуфлаш аз забон, эй дӯст.
 Ишк гуфтам, варо фиристодӣ
 Бо каси хокӣ армуғон, эй дӯст.
 Аввалин имтиҳон, ки пеш омад,
 Қосид афтид аз имтиҳон, эй дӯст.
 Бар шукӯҳи ваю залолати ман
 Ханда кардӣ аз осмон, эй дӯст.
 Дар миёни дуруду падрудам
 Нуктае гӯямат ниҳон, эй дӯст.
 Васи мо восита намехоҳад,
 Қосидеро макун равон, эй дӯст.
 Ҳаст мафҳуми кӯтаҳи «ҳоло»,
 Нест мафҳуми ҷовидон, эй дӯст.
 Дар дилам хоҳиши танаффус нест,
 Меравад, меравад замон, эй дӯст.
 Марги хуршедро азо гирад
 Чак-чаки ашки новадон, эй дӯст.
 Ҳайф бошад, ки кори абр кунад
 Дили хуршедҷавҳарон, эй дӯст.
 Меравад кӯлбори сурх ба дӯш
 Раҳгузоре ба бекарон, эй дӯст.

هرچه فرمای ام، به جان، ای دوست،
هر چه گوی، شود همان، ای دوست.
مرغ لاهوتی یم ز خوانش ماند،
بکشا قفلش از زبان، ای دوست.
عشق گفتم، ورا فرستادی
با کس خاکی ارمغان، ای دوست.
اولین امتحان، که پیش آمد،
قاصد افتید از امتحان، ای دوست.
بر شکوه وی و ضلالت من
خنده کردی از آسمان، ای دوست.
در میان درود و پدرودم
نکته‌ای گویمت نهان، ای دوست.
وصل ما واسطه نمی خواهد،
قاصدی را مکن روان، ای دوست.
هست مفهوم کوتاه "حالا"،
نیست مفهوم جاودان، ای دوست.
در دلم خواهش تنفس نیست،
می رود، می رود زمان، ای دوست.
مرگ خورشید را عزا گیرد
چک چک اشک ناودان، ای دوست.
حیف باشد، که کار ابر کند
دل خورشیدجوهران، ای دوست.
می‌رود کولبار سرخ به دوش
رهگذاری به بیکران، ای دوست.

Агар иҷоза диҳӣ, боз мезиям, эй дӯст,
Маҷози асламу асли маҷозиям, эй дӯст.
Агар гунаҳ кунам, аз дӯзахи ту бимам нест,
Сақар ҳаросад аз ин худгудозиям, эй дӯст.
Надонам ин ки бароят чӣ фарқ хоҳад дошт,
Агар фарангияму гар ҳиҷозиям, эй дӯст.
Такаббур аст, ки моро залил месозад,
Зи сархамист ҳама сарфарозиям, эй дӯст.
Дилам нав асту тааллуқ ба асри сӣ дорад,
Бубахш ин ҳамаи пештозиям, эй дӯст.
Ба ҳаққи он ҳама бигзаштаҳои нуронӣ
Бубахш кудрати ояндасозиям, эй дӯст.

اگر اجازه دهی، باز می‌زیم، ای دوست،
مجاز اصلم و اصل مجازی ام، ای دوست.
اگر گنه کنم، از دوزخ تو بیمم نیست،
سقر هراسد از این خودگذاری ام، ای دوست.
ندانم این که برایت چه فرق خواهد داشت،
اگر فرنگیم و گر حجازی ام، ای دوست.
تکبر است، که ما را ذلیل می‌سازد،
ز سرخمیست همه سرفرازی ام، ای دوست.
دلم نو است و تعلق به عصر سی دارد،
ببخش این همه پیش تازی ام، ای دوست.
به حق آن همه بگذشته‌های نورانی
ببخش قدرت آینده سازی ام، ای دوست.

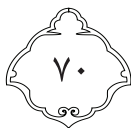
Парешон, парешон, парешонам, эй дӯст,
Чӣ мебоядам, худ намедонам, эй дӯст.
Қадам неҳ ба бозори гавҳарфурӯшон,
Ба ин растаи гарми мижгонам, эй дӯст.
Чун абри сапеде бимон дар сари ман,
Ки танҳо шабиҳи биёбонам, эй дӯст.
Шаборӯз бигзашту ман ҳам гузаштам,
Кунун соҳилам ё ки тӯфонам, эй дӯст.
Бинех дасти марҳам ба доғи дили ман,
Бимон чони нозанда бар чонам, эй дӯст.
Ман ин нестам ин ки имрӯз дидӣ,
Дигарбора бингар, ки ман онам, эй дӯст.
Либосе зи мӯинаи рӯбаҳам нест
В-агар ҳаст ҳам, боз урёнам, эй дӯст.
Ман ин як вучуди гаронбори худро
Кучо монам, охир, кучо монам, эй дӯст?!

پَریشان، پَریشان، پَریشانم، ای دوست،
چه می بایدم، خود نمی دانم، ای دوست.
قدم نه به بازار گوهرفروشان،
به این رسته گرم مژگانم، ای دوست.
چون ابر سپیدی بمان در سر من،
که تنها شبیه بیابانم، ای دوست.
شباروز بگذشت و من هم گذشتم،
کنون ساحلم یا که طوفانم، ای دوست.
بنه دست مرهم به داغ دل من،
بمان جان نازنده بر جانم، ای دوست.
من این نیستم این که امروز دیدی،
دگرباره بینگر که من آنم، ای دوست.
لباسی ز موینه روبهم نیست
وگر هست هم، باز عریانم، ای دوست.
من این یک وجود گرانبار خود را،
کجا مانم، آخر، کجا مانم، ای دوست!؟

Чахон зи шамси ту анвор чидааст, эй дӯст,
Шарофати ту ба ман ҳам расидааст, эй дӯст.
Туи ягонатаринро дар ин мукарраргоҳ
Худо ба шодии мо офаридааст, эй дӯст.
Дили бузурги ту, эй маъмани ягонаи ишқ,
Ба эҳтироми дили кӣ тапидааст, эй дӯст.
Сипоси чашми ту гӯям, ки бо зучочи ғайб
Маро чунон, ки манам, нек дидааст, эй дӯст.
Ғулуwв нест, ки субҳи начоти сактарахон
Аз он чабини мушашаъ дамидааст, эй дӯст.
Муборакизму ҳумоюннасаб, ки омадай,
Барои сабти ту дилҳо ҷарида аст, эй дӯст.
Сухан зи маҳди ту гуфтам, зи мадҳ лаб бастам,
Мағӯ, ки ин ғазали ман қасида аст, эй дӯст.

جهان ز شمس تو انوار چیده‌است، ای دوست،
شرافت تو به من هم رسیده‌است، ای دوست.
توی یگانه‌ترین را در این مکررگاه
خدا به شادی ما آفریده‌است، ای دوست.
دل بزرگ تو، ای مأمن یگانه عشق،
به احترام دل که تپیده‌است، ای دوست.
سپاس چشم تو گویم، که با زجاج غیب
مرا چنان، که منم، نیک دیده‌است، ای دوست.
غلو نیست، که صبح نجات سخته رهان
از آن جبین مشعشع دمیده‌است، ای دوست.
مبارک اسم و همایون نسب، که آمده‌ای،
برای ثبت تو دل‌ها جریده‌است، ای دوست.
سخن ز مهد تو گفتم، ز مدح لب بستم،
مگو که این غزل من قصیده‌است، ای دوست.

Маҳи нав аст гулӯбанди гарданат, эй дӯст,
Қасам ба шавкати рӯҳи таҳамтанат, эй дӯст.
Ба қатли тирагии чисму рӯҳи мо омад,
Сафои оинаи субҳхирманат, эй дӯст.
Дилам зи сарҳади сина берун намелағжид,
Фидои қазбаи хуршедафканат, эй дӯст.
Ҳанӯз ҳам мазаи бохтан намедонад
Нигоҳи фотеҳи чашми мутантанат, эй дӯст.
Барои он ҳама ҷабрат қасос мегирам,
Қасосам ин ки зи нав гӯям аҳсанат, эй дӯст.

مه نو است گلوبند گردنت، ای دوست،
قسم به شوکت روح تهمتنت، ای دوست.
به قتل تیرگی جسم و روح ما آمد،
صفای آینه صبح خرمنت، ای دوست.
دلم ز سرحد سینه برون نمی لغزید،
فدای جذبه خورشیدافکنت، ای دوست.
هنوز هم مزه باختن نمی داند
نگاه فاتح چشم مطمئنت، ای دوست.
برای آن همه جبرت قصاص می گیرم،
قصاصم این که ز نو گویم احسنت، ای دوست.

Бар начоти ман садоятро фирист,
Чазбаи одамрабоятро фирист.
Раҳ кушо бар гумрахони бечароғ,
Кавкаби фардонамоятро фирист.
Чӯйборам, бар таяммум карданам
Марҳамат кун, гарди поятро фирист.
Эй нигоҳат номаи тамдиди субҳ,
Номаҳоят, номаҳоятро фирист.
Дачлаам, берун зи соҳил медамам,
Баҳри таскинам қабоятро фирист.
Мағфират кун ин гунаҳтаркибро,
Раҳмати бемунтаҳоятро фирист.
Ишқ гуфтам дар лаҷанзори касиф,
Ёр, ишқи кибриёятро фирист.
Гарчи бепосух нишинӣ дар фалак,
Чуни чуни ман, чароятро фирист.

بر نجات من صدایت را فرست،
جذبۀ آدم ربایت را فرست.
رَه کشا بر گمراهان بی چراغ،
کوکب فردانمایت را فرست.
جویبارم، بر تیمم کردنم
مرحمت کن، گرد پایت را فرست.
ای نگاهت نامۀ تمدید صبح،
نامه هایت، نامه هایت را فرست.
دجله‌ام، بیرون ز ساحل می دمم،
بهر تسکینم قبایت را فرست.
مغفرت کن این گنه ترکیب را،
رحمت بی منت‌هایت را فرست.
عشق گفتم در لجن زار کسیف،
یار، عشق کبریایت را فرست.
گرچه بی‌پاسخ نشینی در فلک،
چونِ چونِ من، چرایت را فرست.

Булбул, ки кард хичрат, гул ноздонаи кист,
Булбул забонбурида, савсан забонаи кист.
Дар нӯҳ фалак садо зад фарёди бечавобам,
К-он ошнои рафта дар ошёнаи кист.
Он шамъи анчумафрӯз, он офтоби Наврӯз
Шодии рӯшани кӣ, нозу баҳонаи кист.
Аз хонақоҳи боло бонги маёмай ояд,
Хуршеди арғувонӣ оби муғонаи кист.
Эй пирзоли гардун, худро мазан ба гӯлӣ,
Захме, ки хӯрдаам ман, аз тозиёнаи кист.
Моро ба лутф бинвоз, қудсошёнаи ман,
Ин осмони нӯхту дар рӯи шонаи кист.
Шаб номаест манзум аз ҳарфҳои анҷум,
Оҳ, ин таронаи кӣ, оҳ, ин таронаи кист?!

بلبل، که کرد هجرت، گل نازدانه کیست،
بلبل زبان بریده، سوسن زبانه کیست.
در نه فلک صدا زد فریاد بی جوابم،
کان آشنای رفته در آشیانه کیست.
آن شمع انجم افروز، آن آفتاب نوروز
شادی روشن که، ناز و بهانه کیست.
از خانقاه بالا بانگ میامی آید،
خورشید ارغوانی آب مغانه کیست.
ای پیرزال گردون، خود را مزین به گولی،
زخمی، که خورده ام من، از تاز یانه کیست.
ما را به لطف بنواز، قدس آشیانه من،
این آسمان نه تو در روی شانه کیست.
شب نامه است منظوم از حرفهای انجم،
آه، این ترانه که، آه این ترانه کیست!؟

Дило, муносибатат бо баҳор қонунист,
Чу савти об, ки дар чӯйбор қонунист.
Ба хоҳиши дили мо чист посухи боло,
Тамоми хоҳиши Парвардагор қонунист.
Ситора аст сеторе, ки менавозад шаб,
Ҳамеша хомӯшии ин сетор қонунист.
Сетори ман, ки паси парда чанг бигрифтаст,
Яке бурун шуданаш аз ғубор қонунист.
Дило, муҳолифати мо мувофиқат нашавад,
Миёни мову ту ин гирудор қонунист.
Барои сардиву безътибории дили ту,
Зи ҷониби дили ман ҳам ниқор қонунист.
Ниқор чист, ба ҷуз дӯстдории ғоиб,
Ҳақо, ки то ба абад ин қарор қонунист.

دلا، مناسبتت با بهار قانونیست،
چو صوت آب، که در جویبار قانونیست.
به خواهش دل ما چیست پاسخ بالا،
تمام خواهش پروردگار قانونیست.
ستاره است سه تاری، که می نوازد شب،
همیشه خاموشی این سیتار قانونیست.
سیتار من، که پس پرده چنگ بگرفت است،
یکی برون شدنش از غبار قانونیست.
دلا، مخالفت ما موافقت نشود
میان ما و تو این گیر و دار قانونیست.
برای سردی و بی اعتباری دل تو،
ز جانب دل من هم نقار قانونیست.
نقار چیست، به جز دوستداری غایب،
حقا، که تا به ابد این قرار قانونیست.

Боре маро ба фасли чавонии ман фирист,
Бар ҳафт шаҳри тирукамонии ман фирист.
Дил чашмдори барқияи шодбоди туст,
Яъне баҳорро ба нишонии ман фирист.
Андак умеду андаки дигар нишотро
Бар рафъи дардҳои равонии ман фирист.
Тӯфони ишқ минтақаи амни мову туст,
Бо маҳзи лутф хатти амонии ман фирист.
Дар ҳалқаам нигинаи хуршедро гузор,
Ёкутро ба дурчи ниҳонии ман фирист.
Он муждаро, ки чону ҷаҳон интизори ӯст,
Эй орзуи чону ҷаҳонии ман, фирист.

باری مرا به فصل جوانی من فرست،
بر هفت شهر تیر و کمانی من فرست.
دل چشمدار برقیۀ شادباد توست،
یعنی بهار را به نشانی من فرست.
اندک امید و اندک دیگر نشاط را
بر رفع دردهای روانی من فرست.
طوفان عشق منطقه امن ما و توست،
با محض لطف خط امانی من فرست.
در حلقه ام نگینۀ خورشید را گذار،
یاقوت را به درج نهانی من فرست.
آن مژده را، که جان و جهان انتظار اوست،
ای آرزوی جان و جهانی من، فرست.

Дили ман чоркитоби ишқ аст,
Хоку бод, оташу оби ишқ аст.
Дили ман рутбаи аршӣ дорад,
Моҳу хуршеду саҳоби ишқ аст.
Таҳ ба таҳ саҳт муҳаббатхоҳ аст,
Раҳ ба раҳ саҳт қимоби ишқ аст.
Мурду аз мурда батар шуд ҳама умр,
Боз чӯёи азоби ишқ аст.
Нозад аз мартабаи олии худ,
Ин ки бонуи ҷаноби ишқ аст.
Он чӣ аз ғайб ба ӯ меояд,
На суол аст, хитоби ишқ аст.
Ишқро бо чӣ тавонад пардохт,
Ки фақат ишқ ҷавоби ишқ аст.

دل من چار کتاب عشق است،
خاک و باد، آتش و آب عشق است.
دل من رتبه عرشی دارد،
ماه و خورشید و صاحب عشق است.
تَه به تَه سخت محبتخواه است،
رَه به رَه سخت قصاب عشق است.
مرد و از مرده بتر شد همه عمر،
باز جویای عذاب عشق است.
نازد از مرتبه عالی خود،
این که بانوی جناب عشق است.
آن چه از غیب به او می آید،
نه سوال است، خطاب عشق است.
عشق را با چه تواند پرداخت،
که فقط عشق جواب عشق است.

Мо залиему мӯхташам ишқ аст,
Мо равоне муғтанам ишқ аст.
Дар чабини ману чабини ту
Он чӣ шуд аз азал рақам, ишқ аст.
Дар муноҷоти шаб муҳаббат гуфт,
Ки самовоти субҳидам ишқ аст.
Дар тапишномаи дили хушбахт
Сактаву садду зеру бам ишқ аст.
Кист он, кист он ягонатарин,
Он ки аз фарқ то қадам ишқ аст.
Чун бувад бартар аз намоз намоз,
Бартар аз ишқ боз ҳам ишқ аст.
Мақтаам нест, матлаъи ишқам,
То маро рашҳаи қалам ишқ аст.

ما ذلّیلیم و محتشم عشق است.
ما روانیم و مغتنم عشق است.
در جبین من و جبین تو
آن چه شد از ازل رقم، عشق است.
در مناجات شب محبت گفت،
که سماوات صبحدم عشق است.
در تپشنامه دل خوشبخت
سکته و سدّ و زیر و بم عشق است.
کیست آن، کیست آن یگانه ترین،
آن که از فرق تا قدم عشق است.
چون بود برتر از نماز نماز،
برتر از عشق باز هم عشق است.
مقطع نیست، مطلع عشقم،
تا مرا رشحه قلم عشق است.

*Ўст фехрасту сарҷаридаи илм,
Ўст бунёди ҷуду мояи ҳилм.*

Саной

Диле овар, ки чун дарё булӯрист,
Садояш муждаи гулҳои сурист.
Чунин дилро дили ман мешиносад,
Дили поки Муҳаммадҷон Шакурист.
Таҳаммулҳои айюбонаи ӯ
Бигӯяд: маънии мардӣ-сабурист.
Ба сар ӯро табар омад зи шаш сӯ,
Нашуд бибрида, зеро нахли турист.
Гирифтorem бар он ҷазби содик,
Ки ғайбаш пеши мо фарруххузурист.
Чӣ бемисл аст ин фархундатаркиб,
Ба симо одаму бар хулқ нурист.

اوست فهرست و سرجریده علم،
اوست بنیاد جود و مایه حلم.
سنای

دلی آور، که چون دریا بلور است،
صدایش مزده گل‌های سوریست.
چنین دل را دل من می شناسد،
دل پاک محمدجان شکوریست.
تحمل‌های ایوبانه او
بگوید: معنی مردی - صبوری است.
به سر او را تبر آمد ز شش سو،
نشود ببریده، زیرا نخل طوری است.
گرفتاریم بر آن جذب صادق،
که غیبش پیش ما فرخ حضور است.
چه بی‌مثل است این فرخونده ترکیب،
به سیما آدم و بر خلق نور است.

Дилам зи партави дури ту орзузор аст,
Нигоҳи ту нигоҳи офтоб бар ғор аст.
Чӣ шодком шавад ғори офтобоғӯш,
Ки умрҳо ба шуъои навозише зор аст.
Дилам сукути чароғест чиллахонафурӯз,
Ва ҳам шигифт, ки карнайнавози бозор аст.
Ту тарҷумони забони ситорарези шабӣ,
Шаб аст, чашми ман, оре, шаби пурасрор аст.
Биё, ки фотиҳа хонем бар шаҳодати гул,
Ки дар лабаш абадӣ хандаҳои хуншор аст.
Дареғи катра, ки бар хок рехт аз кафи барг,
На ҳар кафест, ки мардона нозбардор аст.
Ман аз навозиши ангушти ёр метарсам,
Ки решҳои дилам ҳолиё баозор аст.

دلم ز پرتو دور تو آرزوزار است،
نگاه تو نگه آفتاب بر غار است.
چه شادکام شود غار آفتاب آغوش،
که عمرها به شعاع نوازشی زار است.
دلم سکوت چراغیست چله خانه فروز،
و هم شگفت، که گرنی نواز بازار است.
تو ترجمان زبان ستاره ریز شبی،
شب است، چشم من، آری، شب پراسرار است.
بیا، که فاتحه خوانیم بر شهادت گل،
که در لبش ابدی خنده‌های خونشار است.
دریغ قطره، که بر خاک ریخت از کف برگ،
نه هر کفیفست، که مردانه نازپرداز است.
من از نوازش انگشت یار می ترسم،
که ریش‌های دلم حالیا به آزار است.

Сахар, бигӯ, ки чаро сурх шуд баногӯшат,
Ба толеи ту, ки хуршед шуд ҷамоғӯшат.
Нишоти ёсумании баҳор мебахшад
Таровати нафаси кӯчаҳои гулпӯшат.
Аё ҳаёт, туро чун пиёлаи пурмай
Ба даст дораму боре накардаам нӯшат.
Бигӯ ба ёр, ки донистаам, ки барпо шуд
Чӣ мадду ҷазри наве дар дили ҳавасчӯшат.
Ҳазор абр гиристам, такон нахӯрд, нахӯрд
Ба зери шонаи чап хорасанги хомӯшат.
Дигар ниёз надорад дили вафокешам
Ба зулмҳои навини дили ҷафокӯшат.
Ба иштибоҳ туро соҳиби дилам хондам,
Аз ин вазифаи зебо кунам сабукдӯшат.
Ба ҳаққи он, ки туро саҳт ёд мекардам,
Қасам, ки саҳлу сабук мекунам фаромӯшат.

سحر، بگو، که چرا سرخ شد بناگوش،
به طالع تو، که خورشید شد هماغوش.
نشاط یاسمنی بهار می بخشد
طراوت نفس کوچه‌های گلیپوش.
ایا حیات، تو را چون پیاله پُرمی
به دست دارم و باری نکرده ام نوشت.
بگو به یار، که دانسته ام، که برپا شد
چه مدّ و جزر نوی در دل هوسجوش.
هزار ابر گریستم، تکان نخورد، نخورد
به زیر شانه چپ خاره سنگ خاموش.
دگر نیاز ندارد دل وفاکیشم
به ظلم‌های نوین دل جفاکوش.
به اشتباه تو را صاحب دلم خواندم،
از این وظیفه زیبا کنم سبکدوش.
به حقّ آن، که تو را سخت یاد می کردم،
قسم، که سهل و سبک می کنم فراموش.

Гардун, ки дод фурсати некинисорият,
 Дорад кунун назораи фурсатшуморият.
 Умрат хучаста бод, ки некӣ ниҳодааст,
 Мӯҳри абад ба рӯзу шабони фирорият.
 Гул дар мазори дӯст ниҳодан чӣ хочат аст,
 Хуш он ки гоҳи умр биёяд ба ёрият.
 Мо дидаем дӯстнавозии ростин,
 Дар зиндагӣ ба рӯи раҳаш дилгузорият.
 Бо рӯдҳои рӯшани ботиннамо чу арш
 Пинҳон наkun, ки фош бишуд ҳамтаборият.
 Гуфтори некро, ки таҳи кафши вақт буд,
 Берун кашид ҳиммати болобарорият.
 Имрӯз агар савораи пешин пиёда шуд,
 Гул бурдаи ба он ки ҳамедод хорият.
 Пушти қафас чӣ нола занад мурғи қудсият,
 Бо тирагӣ чиҳод кунад беғуборият.
 Одам кам аст, одамаконанд ин ҳама,
 Натвон гирифт рутбаи Одам ба орият.
 Арзандатар зи рутбаи одам мақом нест,
 Шоистаи ба ин насаби ифтихорият.
 Таквим бо вазидани айём барг рехт,
 Бе баргрез бод вучуди баҳорият.
 Дунёву одамони варо бахш, эй бузург,
 Бе посух аст гар ҳамаи дӯстдорият.

گردون، که داد فرصت نیکی نثاریت،
دارد کنون نظاره فرصت شماریت.
عمرت خجسته باد، که نیکی نهاده‌است،
مهر ابد به روز و شبان فراریت.
گل در مزار دوست نهادن چه حاجت است،
خوش آن که گاه عمر بیاید به یاریت.
ما دیده ایم دوستنوازی راستین،
در زندگی به روی رهش دلگذاریت.
با روده‌های روشن باطن نما چو عرش
پنهان نکن، که فاش بشد هم‌تباریت.
گفتار نیک را، که ته کفشِ وقت بود،
بیرون کشید همت بالابراریت.
امروز اگر سواره پیشین پیاده شد،
گل برده ای به آن که همی داد خاریت.
پشت قفس چه ناله زند مرغ قدسیت،
با تیرگی جهاد کند بی‌غباریت.
آدم کم است، آدم‌کانند این همه،
نتوان گرفت رتبه آدم به عاریت.
ارزنده‌تر ز رتبه آدم مقام نیست،
شایسته ای به این نسب افتخاریت.
تقویم با وزیدن ایام برگ ریخت،
بی برگ‌ریز باد وجود بهاریت.
دنیا و آدمان و را بخش، ای بزرگ،
بی پاسخ است گر همه دوستداریت .

Баҳор мазҳари эъҷозҳои раббонист,
Чаман бадеътарин «Жанг»-и ҳазрати Монист.
Баҳор, барги гулатро бигиру нохун зан,
Ки дар бирешими чонам навои найсонист.
Аё муаллифи хуршеду моҳу сабзаву об,
Зи килкат он чӣ барояд, ҳамеша ҳаққонист.
Бигӯ, зи ҷониби худ ман чӣ метавонам кард,
Ки ҷумла бастаи барномарези пешонист.
Агарчи моили куфранд, боз медонам,
Ки чашмҳои туро ҳам саводи ирфонист.
Кий, ки некии офокро мучассамай,
Ки дар тамоми сулулат ғулувви инсонист.
Садои рафтани умр аст тик-тиқи соат,
Чунин давидани ин ҳарду номусалмонист.
Буруни панчара ҳоло баҳори хуршедӣ,
Даруни панчара аммо ҳавои боронист.

بهار مظهر اعجازهای ربّانیست،
چمن بدیع‌ترین "ژنگ" حضرت مانیست.
بهار، برگ گلت را بگیر و ناخن زن،
که در بریشم جانم نوای نیسانیست.
ایا مؤلف خورشید و ماه و سبزه و آب،
ز کلکت آن چه براید، همیشه حقانیست.
بگو، ز جانب خود من چه می‌توانم کرد،
که جمله بسته برنامه‌ریز پیشانیست.
اگرچه مایل کفرند، باز می‌دانم،
که چشم‌های تو را هم سواد عرفانیست.
کِی، که نیکی آفاق را مجسمه‌ای،
که در تمام سلولت غلو انسانیست.
صدای رفتن عمر است تق — تق ساعت،
چنین دویدن این هردو نامسلمانیست.
برون پنجره حالا بهارِ خورشیدی،
درون پنجره اما هوای بارانیست.

Сабадшохи дарахтон тӯр-тӯрист,
Шафақ дар рӯи он нони танӯрист.
Зари сурхе, ки аз мо даррабудӣ,
Туро нолозиму моро зарурист.
Саводи нағз дидан чун надорӣ,
Ҳама биноият, эй чашм, кӯрист.
Басе чашмобачашмон дилчудоянд,
Қарибӣ низ ҳаммаъноӣ дурист.
Ғами мову ту монанд аст, эй дӯст,
Бале, дар ҳамғамиҳо ҳамсурурист.
Найиву ҳуриям девист, девӣ,
Ҳайиву девиям ҳурист, ҳурист.

سبدشاخ درختان تور - توریست،
شفق در روی آن نان تنوریست.
زر سرخی، که از ما در ربودی،
ترا نالازم و ما را ضروری است.
سواد نغز دیدن چون نداری،
همه بینای یت، ای چشم، کوری است.
بسی چشم‌بچشمان دل جدایند،
قربیبی نیز هم معنای دوری است.
غم ما و تو مانند است، ای دوست،
بلی، در همغمی‌ها همسروری است.
نَیی و حوری ام دیوی است، دیوی،
هییی و دیوی ام حوری است، حوری است.

Як шакарханда бомдод фирист,
Ба тилисмоти мо кушод фирист.
Сура-сура саодат эҳдо кун,
Оя-оя хату савод фирист.
Қосидеро агар фиристонӣ,
Ҳурмузоину ринду род фирист.
Бо шафақ, бо сапедаву сабза
Хешу ҳамхуну ҳамнажод фирист.
Дар миёни ману баҳори навин
Тозапаймони иттиҳод фирист.
Дар кучо, тақ-тақи фузун зи кучо,
Ба муридони худ мурод фирист.
Эй фиристандаи ягонатарин,
Бар дилам ишқи умрбод фирист.

یک شکرخنده بامداد فرست،
به طلسمات ما گشاد فرست.
سوره سوره سعادت اهدا کن،
آیه آیه خط و سواد فرست.
قاصدی را اگر فرستانی،
هرمزآین و رند و راد فرست.
با شفق، با سپیده و سبزه
خویش و هم‌خون و هم‌نژاد فرست.
در میان من و بهار نوین
تازه پیمان اتحاد فرست.
در کجا، تق تق فزون ز کجا،
به مریدان خود مراد فرست.
ای فرستنده یگانه ترین،
بر دلم عشق عمرباد فرست.

Эй ки вучудат чу дурр дар садафи олам аст,
Бош, ки аз буданат будани мо хуррам аст.
Гом бинех раҳ ба раҳ, то гули сурӣ дамад,
Варна ин офоқ чист? Шашдараи мотам аст.
Нозгулони чаман оинадорӣ кунанд,
Шабнамак оина аст, оинаи Марям аст.
Ваҳдати зебо бувад шабнаму хуршедро,
Фурсати ин растухез камтарак аз як дам аст.
Он сӯи деворҳост субҳи масеҳонафас,
Панчаи ман нотавон, равзанаҳо маҳкам аст.
Ҳар нафаси ман маро, ҳар сухани ман маро
Оҳ, чӣ бегона аст, оҳ, чӣ номаҳрам аст.
Як суханам сохта, як суханам сӯхта,
Рост, ки бо сохта сӯхтаам тавъам аст.
Чоҳнишино, дигар дил ба сиёҳӣ мадеҳ,
Ин ки биёмад қариб, қофилаи Рустам аст.
Он ки висолам бичуст, шодии дерошност,
Он ки зи ман сер шуд, ёри қадимам-ғам аст.

ای که وجودت چو در در صدف عالم است،
باش، که از بودندن بودن ما خرم است.
گام بنه ره به ره، تا گل سوری دمد،
ورنه این آفاق چیست؟ ششدره ماتم است.
نازگلان چمن آینه داری کنند،
شب‌نمک آینه‌است، آینه‌ مریم است.
وحدت زیبا بود شب‌نم و خورشیدرا،
فرصت این رستخیز کمترک از یک دم است.
آن سوی دیوارهاست صبح مسیحانفس،
پنجه‌ من ناتوان، روزنه‌ها محکم است.
هر نفس من مرا، هر سخن من مرا
آه، چه بیگانه است، آه، چه نامحرم است.
یک سخنم ساخته، یک سخنم سوخته،
راست، که با ساخته سوخته‌ام توأم است.
چاهنشینا، دگر دل به سیاهی مده،
این که بیامد قریب، قافله‌ رستم است.
آن که وصالم بجست، شادی دیراشناست،
آن که ز من سیر شد، یار قدیمم غم است.

Борхо гавҳардиге дидам, ки хаспироҳан аст,
Покии дарё бубин, ҳарчанд ӯ тардоман аст.
Дӯсттар аз ту маро, эй беназира, дӯст нест,
Хасмтар аз ман намедонам, маро кӣ душман аст.
Дӯстии як туи бемисл чуброн мекунад
Душмании сад ҳазоронро, ки бадхоҳи ман аст.
Модарам бардошт сақфи осмонро рӯи даст,
Пирии ӯ нозанинтар аз ҷавонии ман аст.
Офарин бар бегазандии ту, эй қалби матин,
Эй ки бар номат ҳазорон лаънат асту аҳсан аст.
Сад ҷаҳон шодиву ғам дар сурханбони дил аст,
Сад ҳазорон кӯҳ дар китфи наҳифи арзан аст.
Соликона меравам ман бар тавофи субҳи нав,
Далки имон дар вучуди наввузӯям ҷавшан аст.

بارها گوهردلی دیدم، که خسپیراهن است،
پاکی دریا ببین، هرچند او تردامن است.
دوست تر از تو مرا، ای بی نظیره، دوست نیست،
خشم تر از من نمی دانم، مرا که دشمن است.
دوستی یک توی بی مثل جبران می کند
دشمنی صد هزاران را، که بدخواه من است.
مادرم برداشت سقف آسمان را روی دست،
پیری او نازنین تر از جوانی من است.
آفرین بر بی گزندی تو، ای قلب متین،
ای که بر نامت هزاران لعنت است و احسن است.
صد جهان شادی و غم در سرخ انبان دل است،
صد هزاران کوه در کتف نحیف ارزن است.
سالکانه می روم من بر طواف صبح نو،
دلq ایمان در وجود نووضویم جوشن است.

Хона рӯбем, ки ид омадааст,
Иди фархунданавид омадааст.
Сабр ҳал кард ҳама масъаларо,
Ба дари баста калид омадааст.
Бахти хӯсида, ки рӯгардон буд,
Боз бар гуфтушунид омадааст.
Дӯст, ҳастии ҳумоюнии ту
Аз ҳама фазл падида омадааст.
Растаи нурфурӯшӣ бикшо,
Шамсро бин, ба харид омадааст.

خانه روییم، که عید آمده‌است،
عید فرخنده نوید آمده‌است.
صبر حل کرد همه مسأله را،
به در بسته کلید آمده‌است.
بخت خوسیده، که روگردان بود،
باز بر گفتوشنید آمده‌است.
دوست، هستی همایونی تو
از همه فضل پدید آمده‌است.
رسته نورفروشی بکشا،
شمس را بین، به خرید آمده‌است

Дар чортоқи боло хуршед мисли Занд аст
Тоқе, ки себ мондам, аз нӯҳ фалак баланд аст.
Он сӯи хотири ман - дар чаннати ҷавонӣ
Субҳи кушоди ғунча, шоми ситорабанд аст.
Худро диҳам тасалло бо фикри он, ки фардо
Ин кӯҳнаколари ҳам завқе ниёзманд аст.
Медорадам саломат он ҳақгузори якто,
Гарчи зи чор сӯям таҳдиди сад газанд аст.
Бар дафъи чашмзахме ҷодугаре начӯям,
Дар миҷмари дили ман ёди хушат сипанд аст.
Баъди хазону яғмо табрик кун, ки ҳоло
Дар боғи навраси ман сад муғча сабзханд аст.

در چارطاق بالا خورشید مثل زند است
طاقی، که سیب ماندم، از نه فلک بلند است.
آن سوی خاطر من در جنت جوانی
صبح گشاد غنچه، شام ستاره بند است.
خود را دهم تسلا با فکر آن، که فردا
این کهنه کاله را هم ذوقی نیازمند است.
می دارم سلامت آن حقگذار یکتا،
گرچه ز چار سویم تهدید صد گزند است.
بر دفع چشم‌زخمی جادوگری نجویم،
در مجمر دل من یاد خوشت سپند است.
بعد خزان و یغما تبریک کن، که حالا
در باغ نارس من صد مغچه* سبزخند است.

*جوانه

Дар ин қарне, ки бе Мачнуну Лайлост,
Ҳама офоқ мачнунхонаи мост.
Сухан аз бастагии роҳи фикр аст,
На аз занциру аз завлонаи пост.
Сухан аз қалбҳои бесавод аст,
Вагарна ишқ дар ҳар зарра хоност.
Надорӣ ҳеч чизи дастнорас,
Дилат беҳудазори бетаманност.
Накардӣ ҳеч гаҳ яктопарастӣ,
Дили бодии ту якчандмачрост.
Шикан он лӯъбатакҳои фузунро
Ба номи он, ба номи он, ки яктост.
Ба чашмонам чакон як чакраи шукр,
Ки чашми дӯст бинам дар чапу рост.

در این قرنی، که بی مجنون و لیلاست،
همه آفاق مجنونخانه ماست.
سخن از بستگی راه فکر است،
نه از زنجیر و از زولانه پا ست.
سخن از قلب‌های بی سواد است،
و گرنه عشق در هر ذره خانا ست.
نداری هیچ چیز دستنارس،
دلت بیهوده زار بی تمنا ست.
نکردی هیچ گه یکتا پرستی،
دل بادی تو یکچندمجرا ست.
شکن آن لعبتک‌های فزون را،
به نام آن، به نام آن که یکتا ست.
به چشمانم چکان یک چکره شکر،
که چشم دوست بینم در چپ و راست.

Шеъри ман гоҳвори ишқи шумост,
Кӯдаки чашмчори ишқи шумост.
Соз такрору сӯз нотакрор,
Пайрави тозақори ишқи шумост.
Қаҳ-қаҳи талху нам-нами ширин,
Хандаи ашкбори ишқи шумост.
Ё нафас, ё сукут, ё фарёд,
Ё ҳаво, ё фишори ишқи шумост.
Охириин барги сабзи фасли хазон-
Ёдгори баҳори ишқи шумост.
Шеъри ман ҳамчу машъали ҷовид
Зинда андар мазори ишқи шумост.

شعر من گاهوار عشق شما ست،
کودک چشمچار عشق شما ست
ساز تکرار و سوز ناتکرار،
پیرو تازه کار عشق شما ست.
قه قه تلخ و نم نم شیرین،
خنده اشکبار عشق شما ست.
یا نفس، یا سکوت، یا فریاد،
یا هوا، یا فشار عشق شما ست.
آخرین برگ سبز فصل خزان
یادگار بهار عشق شما ست.
شعر من همچو مشعل جاود
زنده اندر مزار عشق شما ست.

Биёмад сабо, хоби булбул шикаст,
Зи хамёзае рӯзаи гул шикаст.
Ба соқи афифи бунафша расид,
Адаб пушти по зад, таомул шикаст.
Дилам боз девонагиҳо намуд,
Ки аз банд расту таҳаммул шикаст.
Худо пул кашид аз дилам то дилат,
Хиёнат, ки по монд, он пул шикаст.
Паси парда умрам ниҳон меравад,
Ҳамин лаҳза бояд тағофул шикаст.
Биё, ишқ, бар ман таҷаммул бидех,
Ки барқи таҷаммул таназзул шикаст.
Ҳама ҳарфи ман як ба як саф кашид,
Чунон ҳам бараҳна, ки самбул шикаст.

بیامد صبا، خواب بلبل شکست،
ز خمیازه‌ای روزه گل شکست.
به ساق عقیق بنفشه رسید،
ادب پشت پا زد، تعامل شکست.
دلم باز دیوانگی‌ها نمود،
که از بند رست و تحمل شکست.
خدا پل کشید از دلم تا دلت،
خیانت، که پا ماند، آن پل شکست.
پس پرده عمرم نهان می رود،
همین لحظه باید تغافل شکست.
بیا، عشق بر من تجمل بده،
که برق تجمل تنزل شکست.
همه حرف من یک به یک صف کشید،
چنان هم برهنه، که سمبل شکست .

Ба номи гул, ба нишони боғ нома фирист,
Зи чашми сабз ба чашми сияҳ чакома фирист.
Агар суроғай қалби маро намедонӣ,
Хате ба ҷониби гардуни нӯҳамома фирист.
Чу ишқ мурд, қалам ҳам фалаҷ шуду афтод,
Ба зодрӯзи муҳаббат дубора хома фирист.
Зи зарбаҳои фалак зарбаи дилам гум шуд,
Ба чорзарби дилам боз ҳам идома фирист.
Барои зистани ман васила пайдо кун,
Зи ҳарфҳои шакарпора шахдкома фирист.
Ҳанӯз номаи падруди мо, ки н-омадааст,
Ба номи одаму олам саломнома фирист.

به نام گل، به نشانی باغ نامه فرست،
ز چشم سبز به چشم سیه چکامه فرست.
اگر سراغۀ قلب مرا نمی دانی،
خطی به جانب گردون نهعمامه فرست.
چو عشق مرد، قلم هم فلج شد و افتاد،
به زادروز محبت دوباره خامه فرست .
ز ضربه‌های فلک ضربه دلم گم شد،
به چارضرب دلم باز هم ادامه فرست.
برای زیستن من وسیله پیدا کن ،
ز حرف‌های شکرپاره شهدکامه فرست.
هنوز نامه پدرود ما که نآمده‌است،
به نام آدم و عالم سلامنامه فرست.

Медонам, ин ки зистаам сахт нодуруст,
Чобукнамои коҳилу коҳилнамои чуст.
Тақ-тақ задам ба сад дари сурхеву во нашуд,
Тақ-тақ задам ба шашдара дар орзуи дӯст.
Лаззат наёфт он ки туро саҳл-саҳл ёфт,
Лаззат гирифт он ки туро сахт-сахт чуст.
Ҳаргиз туро ба бохтан омода нестам,
Эй зиндагӣ, чӣ гуна тавон аз ту даст шуст.
Дар сакфи осмони расадхонаи дилам
Як офтоб ишқу ҳазор анҷум орзуст.
Аз ман пазир сурати ташҳиси қалбро,
Чун соядасти ман, ки ба номи азизи туст.
Сад бор ҳам тамои бигӯиву вассалом,
Афсонаро шурӯъ кунам боз аз нахуст.

می دانم این که زیسته ام سخت نادرست،
چابکنمای کاهل و کاهلنمای چست.
تق تق زدم به صد در سرخی و وا نشد،
تق تق زدم به ششدره در آرزوی دوست.
لذت نیافت آن که تو را سهل سهل یافت،
لذت گرفت آن که تو را سخت سخت جست.
هرگز تو را به باختن آماده نیستم،
ای زندگی، چه گونه توان از تو دست شست.
در سقف آسمان رسدخانه دلم
یک آفتاب عشق و هزار انجم آرزوست.
از من پذیر صورت تشخیص قلب را،
چون سایه دست من که به نام عزیز توست.
صد بار هم تمام بگوی و والسلام،
افسانه را شروع کنم باز از نخست.

Бо чунин дил, ба Худо, зистанам душвор аст,
Чунки дар ҳар тапишаш зеру бами бисёр аст.
Вақт бо зарбаи фурсатшиканаш мегӯяд,
Фурсати хомӯшият нест, дами изҳор аст.
Барф борида ба му зери ҷаҳон яксон шуд,
Пушти кӯзи фалак андар назарам ҳамвор аст.
Гарчи пешонии афлок кушод аст, вале
Дар сараш бори ҳаморандаи нӯҳ дастор аст.
Чист пирӣ, ҳамагӣ фасли ризову таслим,
Навҷавониву ҷунун марҳалаи инкор аст.
Раҳ ба раҳ дар ҳама дил машъала бояд афрӯхт,
Дили мову ту дар ин масъала ҳам ҳамкор аст.
Бо чунин покрисолат ҷӣ шарафмандам ман,
Ки муҳаббат ба дилам то ба қиёмат бор аст.

با چنین دل، به خدا زیستنم دشوار است،
چون که در هر تپشش زیر و بم بسیار است.
وقت با ضربه فرصت شکنش می گوید،
فرصت خاموشیت نیست، دم اظهار است.
برف بارید و بم و زیر جهان یکسان شد،
پشت کوز فلک اندر نظرم هموار است.
گرچه پیشانی افلاک گشاد است، ولی
در سرش بار خم آرنده نه دستار است.
چیست پیری، همگی فصل رضا و تسلیم،
نوجوانی و جنون مرحله انکار است.
ره به ره در همه دل مشعله باید افروخت،
دل ما و تو در این مسأله هم همکار است.
با چنین پاکرسالت چه شرفمندم من،
که محبت به دلم تا به قیامت بار است.

Дилам як вақтҳо дурчи муҳаббат буд, акнун нест,
Ду чашмам бо ду чашмат ҳамтариқат буд, акнун нест.
Дар он талхии васловаслу ширинии ҳаҷроҳаҷр
Дили ман бо дили ту ҳамсаодат буд, акнун нест.
Дар он фасле, ки шабнам мечакид аз обдасти субҳ
Гули урдибиҳиштӣ ботаҳорат буд, акнун нест.
Набудам кӯҳпаймоеву будам рӯҳпаймое,
Маро бар инчунин меъроч ҳиммат буд, акнун нест.
Дилам маъзул шуд аз рутбаи олии дил будан,
Тапишҳои варо ҳам вақту мӯҳлат буд, акнун нест.
Чаро дер омадӣ, эй ишқ, эй ояндаи рафта,
Барои интизорӣ низ фурсат буд, акнун нест.

دلم یک وقت‌ها درج محبت بود، اکنون نیست،
دو چشمم با دو چشمت هم طریقت بود، اکنون نیست.
در آن تلخی وصال وصل و شیرینی هجر هجر
دل من با دل تو همسعادت بود، اکنون نیست.
در آن فصلی، که شبنم می چکید از آبدست صبح
گل اردیبهشتی باطهارت بود، اکنون نیست.
نبودم کوه پیمای و بودم روح پیمای،
مرا بر اینچنین معراج همت بود، اکنون نیست.
دلم معزول شد از رتبه‌عالی دل بودن،
تپش‌های مرا هم وقت و مهلت بود، اکنون نیست.
چرا دیر آمدی، ای عشق، ای آینده‌رفته،
برای انتظاری نیز فرصت بود، اکنون نیست.

Ҳар касе, ки хоҳӣ бош, кори ман қазоват нест,
Офтоб ё ҳаффош, кори ман қазоват нест.
Остин бияфшондам бар ҳубуту меъроҷат,
Маҳравӣ ва ё фаррош, кори ман қазоват нест.
Чустай зи гӯристон мурдаи тилодандон,
Гар ту дуздиву наббош, кори ман қазоват нест.
Мушаке зи сӯроҳӣ гар кунад мазоҳи шер,
Ман чӣ мекунам пархош, кори ман қазоват нест.
Аз паси ҳушомадҳо кинаҳои дарранда
Мекунанд худро фош, кори ман қазоват нест.
Тӯдаи сақарботин наҳсу куфру бидъатро
Мекунанд ҳар сӯ пош, кори ман қазоват нест.
Ҳар гуноҳи пинҳонро чашми ғайб мебинад,
Ӯ, ки медиҳад подош, кори ман қазоват нест.
На, набоядам тан дод бар ҳучуми бедодӣ,
Баъд аз ин нагӯям, кош, кори ман қазоват нест.

هر کسی که خواهی باش، کار من قضاوت نیست،
آفتاب یا خفاش، کار من قضاوت نیست.
آستین بیفشاندم بر هبوط و معراجت،
مه روی و یا فراش، کار من قضاوت نیست.
جسته ای ز گورستان مرده طلادندان،
گر تو دزدی و نباش، کار من قضاوت نیست.
موشکی ز سوراخی گر کند مزاح شیر،
من چه می کنم پرخاش، کار من قضاوت نیست.
از پس خوشامدها کینه های درّنده
می کنند خود را فاش، کار من قضاوت نیست.
توده سقرباتین نحس و کفر و بدعت را
می کنند هر سو پاش، کار من قضاوت نیست.
هر گناه پنهان را چشم غیب می ببند،
او که می دهد پاداش، کار من قضاوت نیست.
نه، نبایدم تن داد بر هجوم بیدادی،
بعد از این نگویم، کاش، کار من قضاوت نیست.

Дар хонаи чашми ман чуз ашк муқиме нест,
Дар гӯшаи лабҳоям чуз оҳ насиме нест.
Боло нигарӣ фанд аст, поён нигарӣ, фисқ аст,
Аз дӯзахи он дунё касро ғаму биме нест.
Дарёи булӯринмавҷ мурдоби гунаҳҳо шуд,
Ин ҷо ҳама ғуконем, лӯълӯи ятиме нест.
Дар тинати мо акнун чуз тирагии мутлақ
Шайтони рачиме ҳаст, раҳмону раҳиме нест.
Эй сабзтар аз Тубо, эй тозатар аз Кавсар,
Аз ҷаннати дури ту, ҳайҳот шамиме нест.
Дар ҳуққай дил нозад дурдонаи ишқатро
Оне, ки ниёзеаш бар зевару симе нест.

در خانه چشم من جز اشک مقیمی نیست،
در گوشه لبهایم جز آه نسیمی نیست.
بالا نگری فند است، پایان نگری فسق است،
از دوزخ آن دنیا کس را غم و بیمی نیست.
دریا بلورینموج مرداب گنه‌ها شد،
این جا همه غوکانیم، لؤلؤی یتیمی نیست.
در طینت ما اکنون جز تیرگی مطلق
شیطان رجیمی هست، رحمان و رحیمی نیست.
ای سبزتر از طوبا، ای تازه‌تر از کوثر،
از جنت دور تو، هیهات شمیمی نیست.
در حقه دل نازد دردانه عشقت را
آنی که نیازی اش بر زیور و سیمی نیست.

Овоза шуд ба шаҳр, ки дарё дамидааст,
Сархӯву побараҳна зи ҳар ҷо дамидааст.
Пулро шикастаасту раҳи халқ бастааст,
Ин пошикаста то ба кучоҳо дамидааст.
Гӯ аҳли шаҳрро, ки ҷӣ талваса мекунанд,
Дарё ҳанӯз боадабу нодамидааст.
Табрик, эй баҳор, ки якрӯзай, вале
Дар рӯи содаат хати хоно дамидааст.
Охир гули муҳаммадии ман тулӯъ кард,
Чун дар қафас насими Масеҳо дамидааст.
Фардо бубин, ки наргису бобунаву ҳино
Аз хоки ман ҷу чашми тамошо дамидааст.
Ин субҳи гулхурӯҷ зи пешонии само
Хуршед ҳамчу нури таҷалло дамидааст.

آوازه شد به شهر که دریا دمیده‌است،
سرهو و پابرهنه ز هر جا دمیده است.
پل را شکسته‌است و ره خلق بسته‌است،
این پاشکسته تا به کجاها دمیده است.
گو اهل شهر را که چه تلواسه می کنند،
دریا هنوز با ادب و نادمیده است.
تبریک، ای بهار که یکروزه ای ولی
در روی ساده ات خط خوانا دمیده است.
آخر گل محمدی من طلوع کرد،
چون در قفس نسیم مسیحا دمیده است.
فردا ببین، که نرگس و بابونه و حنا
از خاک من چو چشم تماشا دمیده است.
این صبح گل خروج ز پیشانی سما
خورشید همچو نور تجلی دمیده است.

Ҳамчун малак парро кушо, парвози боло хоҳамат,
Аз ҳар чӣ зебо бинамат в-аз ҳар кӣ боло хоҳамат.
Бетобу бетаб гаштай, маҳбуси қолаб гаштай,
Боре лаболаб гаштай?!- Мастии дарё хоҳамат!
Аз гӯшашинон дуртар, аз нуктачинон дарҳазар,
Бонии рӯхи рафтагон, ғамхори фардо хоҳамат!
Эй сардият чун офтоб, эй айби ту айни савоб,
Чун табли рӯзу рӯшанӣ, чун савти шабҳо хоҳамат.
Шояд туй худсохта, бар макри ман пардохта,
Ман толиби асли туям в-аз асл авло хоҳамат!

همچون ملک پر را کشا، پرواز بالا خواهمت،
از هر چه زیبا بینمت و از هر که بالا خواهمت.
بی تاب و بی تب گشته ای، محبوس قالب گشته ای،
باری لبالب گشته ای؟! مستی دریا خواهمت!
از گوشه شینان دورتر از نکته چینان درحذر،
بانی روح رفتگان، غمخوار فردا خواهمت!
ای سردیت چون آفتاب، ای عیب تو عین ثواب،
چون طبل روز و روشنی، چون صوت شبها خواهمت.
شاید توی خودساخته، بر مکر من پرداخته،
من طالب اصل تویم وز اصل اولاً خواهمت!

ГУЛИ ОЗАР

Ба устод Гулрухсор

Эй чароғи раҳнавардон ахтарат,
Митро шуд посбони пайкарат.
Эй паранди нури хуршед абраат,
Парниёни субҳгоҳӣ астарат.
Ларзаҳо афтода дар чони ҳақир
Хомӯшакҳоро зи шӯри маҳшарат.
Инакон як умр сармо хӯрдаанд,
Афв кун, гар мераманд аз озарат.
Қаҳри Баҳром асту нози Зӯҳра ҳам
Андар он чашмони нилӯпарварат.
Хашм ҳам борӣ, ҳамоно нозукӣ,
Ғайри барги гул набошад сангарат.
Офтоbero нахоҳам ҳолапеч,
Чархи атлас бод рӯмоли сарат.
Хушкаконеро, ки гардат мезананд
Гӯ, вузӯ гиранд бо шеъри тарат.
Дигар аз хокистаролудон манол,
Варна бо чӣ тоза созӣ чавҳарат.

گل آذر

به استاد گلرخسار

ای چراغ رهنوردان اخترت،
میترا شود پاسبان پیکرت.
ای پرند نور خورشید ابرهات،
پرنیان صبحگاهی استرت.
لرزه‌ها افتاده در جان حقیر
خاموشک‌ها را ز شور محشرت.
اینکان یک عمر سرما خورده‌اند،
عفو کن، گر می رمند از آذرت.
قهر بهرام است و ناز زهره هم
اندر آن چشمان نیلوپرورت.
خشم هم باری، همانا نازکی،
غیر برگ گل نباشد سنگرت.
آفتابی را نخواهم هاله پیچ،
چرخ اطلس باد رومال سرت.
خشک‌گانی را که گردت می زنند
گو، وضو گیرند با شعر ترت.
دیگر از خاکسترآلودان منال،
ورنه با چه تازه سازی جوهرت.

Рӯзи милоди муҳаббат рӯзи милоди Худост,
 Меравам ман, зери поям нардбони кибриёст.
 Дар сабоҳи дафтари ман ин тулӯи вожа чист?
 Ишқ – хушбахтии баргаштан ба сӯи ибтидост.
 Эй Сулаймон, номае бифрифт бар номи дилам,
 «Кист?»- Мепурсӣ диламро: Шоҳбонуи Сабост.
 Оҳи Мачнун ном деҳ бар маҳмили Лайлои ман,
 Гом зан ҳоло, ки пешонии танги кӯча вост.
 Ошноии ману ту бӯи шодӣ мекунад,
 Эй ки ҳузни чашми ту бо ҳузни чашмам ошност.
 Чун маҳе дар ҳола меоям шабе аз равзанаш,
 Шайхи ман биншаста андар хонақоҳи инзивост.
 Гул ба гесӯ бастаму гуфтам: Баҳор они ман аст,
 Оина чун абри обон туршрӯ гуфто: Хатост.
 Халқ гӯяд: «Ишқ кайҳо мурду аз он ном монд»,
 Ҳаст! Медонам, ки ҳаст, аммо намедонам, кучост.

روز میلاد محبت روز میلاد خداست،
می روم من زیر پایم نردبان کبریا ست.
در صبح دفتر من این طلوع واژه چیست؟
عشق خوشبختی برگشتن به سوی ابتدا ست.
ای سلیمان، نامه‌ای بفرست بر نام دلم،
کیست؟ می پرسی دلم را، شاهبانوی سبا ست.
آه مجنون نام ده بر محمل لیلای من،
گام زن حالا که پیشانی تنگ کوچه وا ست.
آشنای من و تو بوی شادی می کند،
ای که حزن چشم تو با حزن چشمم آشنا ست.
چون مہی در هاله می آیم شبی از روزنش،
شیخ من بنشسته اندر خانقاه انزوا ست.
گل به گیسو بستم و گفتم : بهار آن من است،
آینه چون ابر آبان ترشرو گفتا : خطا ست.
خلق گوید: عشق کیها مرد و از آن نام ماند،
هست، می دانم، که هست اما نمی دانم کجاست.

Ёр вомондаи хеш асту зи ман ёдаш нест,
Халале рӯ зада, к-он сӯхбати озодаш нест.
Чашми хуршедиаш аз даври қамар абрӣ шуд,
Чашм бар чашми ман асту ниғаҳи шодаш нест.
Ҳарфи абрешимӣ аз рӯинтан меҳоҳам,
Ба кучо рафт, ки нармии худододаш нест.
Дар лабаш ханда шикастаст зи ночаспонӣ,
Саҳв кард он, ки варо гуфт: ба сар бодаш нест.
Оқибат ғарки ҳамӯшии биёбонӣ шуд,
Дили зангӯлазанони пури фарёдаш нест.
Гуфтам, аз чӯи паси хона бирав, об овар,
Гуфт бе ҳавсалае: ҳиммати Фарҳодаш нест.
Бар ҳадар меҳргияҳ киштаму нозаш кардам,
Дӯстиҳои ман, афсӯс, ки бунёдаш нест.

یار وامانده خویش است و ز من یادش نیست،
خللی رو زده، کان صحبت آزادش نیست.
چشم خورشیدیش از دور قمر ابری شد،
چشم بر چشم من است و نگه شادش نیست.
حرف ابریشمی از روینتن می خواهم،
به کجا رفت، که نرمی خدادادش نیست.
در لبش خنده شکسته ست ز ناچسبانی،
سهو کرد آن که ورا گفت: به سر بادش نیست.
عاقبت غرق خموشی بیابانی شد،
دل زنگوله زنان پر فریادش نیست.
گفتم، از جوی پس خانه برو آب آور،
گفت بی حوصله‌ای: همت فرهادش نیست.
بر هدر مهرگیه کشتم و نازش کردم،
دوستی‌های من افسوس، که بنیادش نیست.

Шабехун зан бад-он чашми сияҳмаст,
Ки аз номи фаришта мекашам даст.
Хушо оҳе, ки бо оҳи ту омехт,
Хушо роҳе, ки бо роҳи ту пайваст.
Ғалат гуфтам, набояд рафт аз ин роҳ,
Набояд оқибат савганд бишкаст.
Садойи ту, ки шаб дар хотирам рехт,
Ба сӯзанбарги мижгонам гуҳар баст.
Таҷаллӣ зад ҷаҳон дар ҳалқаи нур,
Чу дар оина тимсоли ту биншаст.
Ман он обам, ки дорад акси Лайло,
Ки маҷнунбед сӯям мебарад даст.
Диле чун моҳии заррин барояд
Аз он обе, ки ту андохтӣ шаст.
Бидуни ту ҷӣ гӯям, ҳаст ҳам нест,
Ту ҳастию ба чашмам нест ҳам ҳаст.

شببخون زن بدان چشم سپه‌مست،
که از نام فرشته می کشم دست.
خوشا آهی، که با آه تو آمیخت،
خوشا راهی که با راه تو پیوست.
غلط گفتم، نباید رفت از این راه،
نباید عاقبت سوگند بشکست.
صدای تو که شب در خاطرم ریخت،
به سوزنبرگ مژگانم گهر بست.
تجلی زد جهان در حلقه نور،
چو در آینه تمثال تو بنشست،
من آن آبم، که دارد عکس لیلا،
که مجنون‌بید سویم می برد دست.
دلی چون ماهی زرن براید
از آن آبی که تو انداختی شست.
بدون تو چه گویم، هست هم نیست،
تو هستی و به چشمم نیست هم هست.

Таҳният ё таъзият гӯ, ишқ омад, ишқ рафт,
 Армуғон аз боғи минӯ, ишқ омад, ишқ рафт.
 Сад сабад гул ҳада кард урдибихиштизодае,
 Бебақотар аз гули ӯ ишқ омад, ишқ рафт.
 Бо мани сармасти аршовези мантиқбохта
 Мӯъҷиза бинмуду ҷоду, ишқ омад, ишқ рафт.
 Дар биёбоне, ки танҳоии Маҷнун меғирист,
 Ханда зад чашмони оху, ишқ омад, ишқ рафт.
 Бар ҷавонмардии ӯ нозам, ки бар чашмони ман
 Бирлион бахшиду лӯълӯ, ишқ омад, ишқ рафт.
 Афв бинмо беғуруриям, ки пеши офтоб
 Кӯҳ ҳам афтад ба зону, ишқ омад, ишқ рафт.
 Атргардон мекунад ёдаш шабони ҳаҷро,
 Шаб ба хайр, эй ёди шаббӯ, ишқ омад, ишқ рафт.
 Дар ҳамӯшистони ман чун субҳи шайпури расид,
 Нӯҳ фалак шуд пурҳаёхӯ, ишқ омад, ишқ рафт.
 Марғу милоди ману ту нест бемазмун дигар,
 Байни ин ду, байни ин ду ишқ омад, ишқ рафт.
 Баъди мурдан устухонам ҳам чу нойи Мавлавӣ
 Мебарорад бонги ёху, ишқ омад, ишқ рафт.

تهنیت یا تعزیت گو، عشق آمد، عشق رفت،
ارمغان از باغ مینو، عشق آمد، عشق رفت.
صد سبد گل هدیه کرد اردیبهشت زاده ای،
بی بقا تر از گل او عشق آمد، عشق رفت.
با من سرمست عرش آویز منطقباخته
معجزه بنمود و جادو، عشق آمد، عشق رفت.
در بیابانی، که تنهای مجنون می گریست،
خنده زد چشمان آهو، عشق آمد، عشق رفت.
بر جوانمردی او نازم، که بر چشمان من
پرلیان بخشید و لؤلؤ عشق آمد، عشق رفت.
عفو بنما بی غروریم، که پیش آفتاب
کوه هم افتد به زانو، عشق آمد، عشق رفت.
عطرگردان می کند یادش شبان هجر را
شب به خیر، ای یاد شب بو، عشق آمد، عشق رفت.
در خموشستان من چون صبح شیپوری رسید،
نه فلک شد پرهیا هو، عشق آمد، عشق رفت.
مرگ و میلاد من و تو نیست بی مضمون دگر،
بین این دو، بین این دو عشق آمد، عشق رفت.
بعد مردن استخوانم هم چو نای مولوی
می برارد بانگ یا هو، عشق آمد، عشق رفت.

Шӯҳрат, ки ҳар сари қадамам банди нонамост,
Озодиям бидеҳ, ки ин озодӣ инзивост.
Шерозаи сиёҳ зи тӯҳмат танад рақиб
Бар домани шафак, ки дар авранги кибриёст.
Бо доварии ман нарасад ҳақ ба ҳақгузор,
Яъне дурӯғ боз биёбад зафар ба рост.
Вақте ки дил дубора надорад мадори ишқ,
Дигар дар ин тихикада будан чаро, чарост?!
Ҳар лаҳза чун ҳавои баҳорон иваз шавад,
Таквими чашми сабзи ту бисёр бебақост.
Дил бо ҳузури ишқи ту, эй ганҷи нодира,
Ҳар кадр ҳам фузуд, ҳамон кадр низ кост.
Ҳар қасрро, ки дар бизанам, ҳокимаш риёст,
Баргӯй, эй ҳақиқати кул, кулбаат кучост.

شهرت که هر سر قدمم بند نانماست،
آزادیم بده، که این آزادی انزواست.
شیرازۀ سیاه ز تهمت تند رقیب
بر دامن شفق، که در اورنگ کبریاست.
با دآوری من نرسد حق به حقگزار،
یعنی دروغ باز بیابد ظفر به راست.
وقتی، که دل دوباره ندارد مدار عشق،
دگر در این تهیکنده بودن چرا، چراست.
هر لحظه چون هوای بهاران عوض شود،
تقویم چشم سبز تو بسیار بی بقاست.
دل با حضور عشق تو، ای گنج نادره،
هر قدر هم فزود، همان قدر نیز کاست.
هر قصر را، که در بزنم، حاکمش ریاست،
برگوی، ای حقیقت کل، کلبهات کجاست.

Дило, бас кун андӯҳи обоният,
 Барандоз хулқи зимистоният.
 Бишав дар замин ноиби офтоб,
 Ба фарру фурӯғу фурӯзоният.
 Мабодо кашад хатти сарҳад касе
 Ба ишқи заминию кайҳоният.
 Ба сад васла раҳ мебарӣ сӯи васл,
 Қасам бар таҷаллии ирфоният.
 Пазир он чӣ аз осмон мерасад,
 Куҷо мегурезӣ зи пешоният.
 Нагиранд асли туро ҳеч гоҳ
 Ҳама аксгирони ҷопоният.
 Касеро, ки дар ғайб нафрин кунӣ,
 Ба пешаш назебад санохоният.
 Биё, ғайби ўро ҳузураш шумор,
 Ки пайдоии туст пинҳоният.
 Яке дарди сар шуд зи доноият,
 Дигар чурм гирад ба нодоният.
 Дилӣ кун дар ин давраи бедилӣ,
 Ки имон биёрам ба инсоният.

دلا، بس کن اندوه آبانیت،
برانداز خُلق زمستانیت.
بشو در زمین نائب آفتاب،
به فرّ و فروغ فروزانیت.
مبادا کشد خطّ سرحد کسی
به عشق زمینی و کیهانیت.
به صد وصله ره می بری سوی وصل،
قسم بر تجلی عرفانیت.
پذیر آن چه از آسمان می رسد،
کجا می گریزی ز پیشانیت.
نگیرند اصل تو را هیچ گاه
همه عکسگیران جاپانیت.
کسی را، که در غیب نفرین کنی،
به پیشش نزبید ثناخوانیت.
بیا، غیب او را حضورش شمار،
که پیدای توست پنهانیت.
یکی درد سر شد ز دانایت،
دگر جرم گیرد به نادانیت.
دلی کن در این دوره بیدلی،
که ایمان بیارم به انسانیت.

Ишқи ту замиаи ғами мост,
 Як хотираи мукаррами мост.
 Нашнидани ин шамими қудсӣ
 Бо айби димоғи маҳками мост.
 Аз чашми ту ваҳйи сабз паррон
 Чун соиқае ба олами мост.
 Чашмони ту дар шариати ишқ
 Номаҳрами мову маҳрами мост.
 Ҳаввои ту кист, ман надонам,
 Донам, ки як одам Одами мост.
 Дилро накушодану гузаштан
 Бо иллати фурсати ками мост.
 Рӯзе, ки чаноза шуд гули сурх,
 Он рӯзи фасурда мотами мост.
 Боз о, ки зи умр он чӣ монда,
 Ҳаққо, ки фақат ҳамин дами мост.

عشق تو ضمیمهٔ غم ما ست،
یک خاطرهٔ مکرم ما ست.
نشنیدن این شمیم قدسی
با عیب دماغ محکم ما ست.
از چشم تو وحی سبز پران
چون صاعقه‌ای به عالم ماست.
چشمان تو در شریعت عشق
نامحرم ما و محرم ما ست.
حوای تو کیست، من ندانم،
دانم، که یک آدم آدم ما ست.
دل را نگشادن و گذشتن
با علت فرصت کم ما ست.
روزی، که جنازه شد گل سرخ،
آن روز فسرده ماتم ما ست.
باز آ، که ز عمر آن چه مانده،
حقا، که فقط همین دم ما ست.

Субҳи гулбаста гавҳарогин аст
Пушти сина анори Ёсин аст.
Чист Наврӯз? Ассаломӣ себарг,
Ваалайкум саломӣ насрин аст.
Зиндагии маро, ки мепурсӣ,
Ҳамчу ёди ту талху ширин аст.
Мо ҳубобона сар –сарӣ гаштем,
Ҳар кӣ доност, дурри таҳшин аст.
Дарк кардам, ки дар ҳилофистон
Дӯстӣ ҳиссиёти камчин аст.
Ҳам мудерн асту ҳам асотири,
Навдили кӯҳнаам, ки бе син аст.
Гар хатое гузашт, мебахшӣ,
Чунки қалби ту раҳматойин аст.
Кори дил ифтитоҳу охир шуд,
Ишқ, аммо ҳамон нахустин аст.

صبح گلبسته گوهر آگین است
پشت سینه انارِ یاسین است.
چیست نوروز؟ السلام سه برگ،
وعلیکم سلامِ نسرین است.
زندگی مرا، که می پرسی،
همچو یاد تو تلخ و شیرین است.
ما حبابانه سر سری گشتیم،
هر که داناست، در تهشین است.
درک کردم، که در خلافتان
دوستی حسیات کم چین است.
هم مدرن است و هم اساطیری،
نودل کهنه ام که بی سین است.
گر خطای گذشت، می بخشی،
چونکه قلب تو رحمت آیین است.
کار دل افتتاح و آخر شد،
عشق، اما همان نخستین است.

Тапиши дил ба хурмати ёр аст,
Варна ин созу нағма такрор аст.
Гул, ки бе об монд, мемирад,
Хор бе об ҳам ҳамон хор аст.
Зиндагиро чӣ сон дигар созем,
Зиндагӣ як модели тайёр аст.
Чанди дигар вучуди мо собит
Зери ин нӯҳ равоқи даввор аст.
Ту иноёту мо чиноётем,
Тавба аз мову аз ту исор аст.
Афв кун, зарбаи дили моро,
Гар на аз рӯи ҳадду меъёр аст.
Ғайри ғафлат кӣ мекушад моро,
Мо, ки хобем, вақт бедор аст.
Дили ман гар ҳазорсола шавад,
Орзуяш ханӯз бисёр аст.
Мезиям, чунки бо супориши Ҳақ
Будани ман ба ишқ даркор аст.

تپش دل به حرمت یار است،
ورنه این ساز و نغمه تکرار است.
گل، که بی آب ماند می میرد،
خار بی آب هم همان خار است.
زندگی را چه سان دگر سازم،
زندگی یک مُدیل تیار است.
چند دیگر وجود ما ثابت
زیر این نه رواق دّوار است.
تو عنایات و ما جنایاتیم،
توبه از ما و از تو ایثار است.
عفو کن، ضربه دل مارا،
گر نه از روی حدّ و معیار است.
غیر غفلت که می کشد مارا،
ما که خوابیم، وقت بیدار است.
دل من گر هزارساله شود،
آرزویش هنوز بسیار است.
می زیم چون که با سفارش حق
بودن من به عشق درکار است.

Ба ёди устод Абдулманнони Насриддин

Рафтиву офтоб дигар офтоб нест,
Яъне фақат шаб асту касе роҳёб нест.
Иршодбахши ҷумлаи риндону зоҳидон
Он тозасубҳи шабкуши рӯшанхитоб нест.
Некӯтарин намунаи Инсон кӣ буд?-Ў!
Анқост он падидаи пинҳон, уқоб нест.
Пушти табассум аст ғами пардапӯши мо,
Чун рӯнамои фочиаи дил савоб нест.
Натвон ба даҳр гуфт, ки, эй меҳмонсаро,
Ин бор бар ту омадани мо ҳисоб нест.
Омад хатеву мӯҳри дабири азал дар ўст,
Ёрои эътирозу раҳи интиҳоб нест.
Рафтиву нест мисли ту бедори зиндадил,
Мондему ҳеч мурда чу мо ғарқи хоб нест.
Ганҷур рафту ганчи сухан монд раҳ ба раҳ,
Мо кохилему ҳавсалае ганҷқоб нест.
Пири муғон гузашту қадаҳҳо ҳама тихист,
Дардо, ки ин шароб дигар он шароб нест.
Қандили моҳтоб шабафрӯзи гӯри туст,
Ҳарчанд моҳро дигар он гуна тоб нест.
Дарёи ҷон зи бодия доман кашиду рафт,
Ку он диле, ки дар ғами ту об-об нест?!
Дарётарини мойву дарётанини мо,
Чун ҷонат, эй бародари ҷон, ҷони ноб нест.
Бо осмон саволу ҷавобам тамом шуд,
Зеро ба як саволи бузургам ҷавоб нест.

به یاد استاد عبدالمنان نصرالدین

رفتی و آفتاب دگر آفتاب نیست،
یعنی فقط شب است و کسی راهیاب نیست.
ارشادبخش جمله رندان و زاهدان
آن تازه صبح شب کش روشنخطاب نیست.
نیکوترین نمونه انسان که بود؟ او
عنقاست آن پدیده پنهان، عقاب نیست.
پشت تبسم است غم پرده پوش ما،
چون رونمای فاجعه دل ثواب نیست.
نتوان به دهر گفت، که ای مهمانسرا،
این بار بر تو آمدن ما حساب نیست.
آمد خطی و مهر دبیر ازل در اوست،
یارای اعتراض و ره انتخاب نیست.
رفتی و نیست مثل تو بیدار زنده دل،
ماندیم و هیچ مرده چو ما غرق خواب نیست.
گنجور رفت و گنج سخن ماند ره به ره،
ما کاهلیم و حوصله ای گنجکاب نیست.
پیر مغان گذشت و قدح ها همه تهی است،
دردا، که این شراب دگر آن شراب نیست.
قنديل ماهتاب شبفروز گور توست،
هرچند ماه را دگر آن گونه تاب نیست.
دریای جان ز بادیه دامن کشید و رفت،
کو آن دلی، که در غم تو آب آب نیست.
دریاترین مای و دریاطنین ما،
چون جانت، ای برادر جان، جان ناب نیست.
با آسمان سؤال و جوابم تمام شد،
زیرا به یک سؤال بزرگم جواب نیست .

Эй залил аз дӯшбори эҳтиёч,
Эҳтиёч афкан, ки ёбӣ тахту тоҷ.
Субҳро бину шуъои шамсро-
Ин тилои сурхро дар дурчи оч.
Боз кун бар дидани ҳафт осмон
Ҳамчу шабнам дидаи рӯшанзучоҷ.
Шукр, к-аз баҳри тамошои ҷаҳон
Мо напардозем андозу хироч.
Рашки хуршед аст тасфи дил маро
Бо чунин сардии авзову мизоҷ.
Дардам аз ҳадди даво бигзашту боз
Аз ту, танҳо аз ту меҳоҳад илоҷ.

ای ذلیل از دوشبار احتیاج،
احتیاج افکن که یابی تخت و تاج.
صبح را بین و شعاع شمس را
این طلای سرخ را در درج عاج.
باز کن بر دیدن هفت آسمان
همچو شب‌نم دیده روشن زجاج.
شکر، کز بهر تماشای جهان،
ما نپردازیم انداز و خراج.
ریشک خروشید است تسف دل مرا
با چنین سردی اوضاع و مزاج.
دردم از حدّ دوا بگذشت و باز
از تو، تنها از تو می خواهد علاج.

Эй дили субҳошно, савганд хур бо чони субҳ,
Ҳамтариқат бош бо хуршеду ҳамирфони субҳ.
Даст пеш овард аз баҳри саломат офтоб,
Даст деҳ бар дасти ӯ, мебош ҳампаймони субҳ.
Ифтитоҳе кард бояд, эй дили оғозҳо,
То хатиби зӯҳр хонад хутбаи поёни субҳ.
Субҳ дар субҳ ифтитоҳам, нур дар нур ибтикор,
Ман, ки як хонандаам дар мактаби тобони субҳ.
Фикрҳои пар-пари худро чу сарбанди ҳарир
Мениҳам рӯзе ба рӯи шонаи урёни субҳ.
Мо ҳам охир аз замону вақт берун нестем,
Чанди дигар мешавем, эй ҳамсафар, меҳмони субҳ.
То давоми зиндагии хешро рӯшан кунем,
Бахш, эй бахшандаи Якто, ба мо имони субҳ.

ای دل صبح آشنا، سوگند خور با جان صبح،
هم طریقت باش با خورشید و هم عرفان صبح.
دست پیش آورد از بهر سلامت آفتاب،
دست ده بر دست او، می باش هم پیمان صبح.
افتتاحی کرد باید، ای دل آغاز خواه،
تا خطیب ظهر خواند خطبهٔ پایان صبح.
صبح در صبح افتتاحم، نور در نور ابتکار،
من، که یک خواننده ام در مکتب تابان صبح.
فکرهای پَرپر خود را چو سربند حریر
می نهم روزی به روی شانهٔ عریان صبح.
ما هم آخر از زمان و وقت بیرون نیستیم،
چند دیگر می شویم، ای همسفر، مهمان صبح.
تا دوام زندگی خویش را روشن کنیم،
بخش ای بخشندهٔ یکتا، به ما ایمان صبح.

Паёми дури туам партави ҳимоят бод,
Дили маро дили ту муршиди ҳидоят бод.
Ба шодбодии милод ҳукми афв барор,
Агар зи мост чиноят, туро иноят бод.
Дилам қабулгаҳи муждаҳои миноист,
Нузули ишқи ту бар чонам оят-оят бод.
Зи барфрезии даю баргрэзии дам эмин
Баҳорномаи чашми ту бениҳоят бод.
Саломатии ту меҳоҳам аз Худо, аммо
Зи дарди мо ба ту ҳам андаке сироят бод.

پیام دور توام پرتو حمایت باد،
دل مرا دل تو مرشید هدایت باد.
به شادبادی میلاد حکم عفو برار،
اگر ز ماست جنایت، تو را عنایت باد.
دلهم قبولگه مزده‌های مینایست،
نزول عشق تو بر جانم آیت آیت باد.
ز برف ریز دی و برگ‌ریز دم ایمن
بهارنامه چشم تو بی‌نهایت باد.
سلامتی تو می‌خواهم از خدا، اما
ز درد ما به تو هم اندکی سرایت باد .

ФАТВОИ ВАСЛ

Ба ёдбоди устод

Муҳаммадҷон Шакурии Бухорӣ

Соҳибтариқате ба муридон мурод дод,
Фархундафитрате ба чигилҳо кушод дод.
Дар ғафлати дуқарнаи мо офтоб рехт,
Бар шабравони субҳталаб бомдод дод.
Бар миллате, ки ҳофизааш кӯр гашта буд,
Пайғоми Рустаму дараки Кайкубод дод.
Хасмона бар Шакурии мо ҳам нигоҳ кард
Он миллате, ки Рустами худ бар Шағод дод.
Аз мо чӣ дид, он ки ба мо чашм ҳадя кард,
Аз мо чӣ бурд, он ки ба мо бас зиёд дод.
Пирона фикри хоб намудему пири мо
Завқи шабоб доду мадори ҷиход дод.
Илми ладунияш зи ниё ёдгор буд,
Бар офтоб шуълавариго кӣ ёд дод.
Он сардабири номаи миллат дами сафар
Фатвои васлу маслиҳати иттиҳод дод.
Олам аз одамияти ӯ дар шигифт монд,
Ин рутбаро Худой ба ӯ умрбод дод.
Бар додгоҳи арш шуд он додварзи мо,
Милён дил аз қафас бизанад дод, дод, дод.

فتوای وصل

به یادباد استاد محمدجان شکوری بخارای

صاحب طریقتی به مریدان مراد داد،
فرخونده فطرتی به چگل‌ها گشاد داد.
در غفلت دوقرنه ما آفتاب ریخت،
بر شبروان صبح‌طلب بامداد داد.
بر ملّتی، که حافظه‌اش کور گشته بود،
پیغام رستم و درک کیقباد داد.
خسمانه بر شکوری ما هم نگاه کرد
آن ملّتی، که رستم خود بر شغاد داد.
از ما چه دید آن که به ما چشم هدیه کرد،
از ما چه برد آن که به ما بس زیاد داد.
پیرانه فکر خواب نمودیم و پیر ما
ذوق شباب داد و مدار جهاد داد.
علم لدونی اش ز نیا یادگار بود،
بر آفتاب شعلوری را که یاد داد.
آن سردبیر نامه ملّت دم سفر
فتوای وصل و مصلحت اتحاد داد.
عالم از آدمیت او در شگفت ماند،
این رتبه را خدای به او عمرباد داد.
بر دادگاه عرش شد آن دادورز ما،
میلیان دل از قفس بزند داد، داد، داد.

Як дона куфр хирмани имон ба бод дод,
Бар Одами фирефта шайтон чӣ ёд дод.
Дерест дар муҳосираи зулмати худам,
Зангор омад, оинаро кард бесавод.
Як чуръа ҳам зи бодаи ҳастӣ нахӯрдаем,
Бо он ки гуфтаем фақат ҳарфи нӯшбод.
Дирӯз аз наомаданаш дод мезадам,
Омад кунун, зи омаданаш низ дод, дод.
Дар санчиши нахуст бияфтоду пош хӯрд,
Ҳар кас ки чуз ту бо дигаре баст иттиҳод.
Вирди шабу сабӯҳи манӣ, эй се ҳарфи рамз,
Бифрист уқдаҳои маро муждаи кушод.

یک دانه کفر خرمن ایمان به باد داد،
بر آدم فریفته شیطان چه یاد داد.
دیربست در محاصرهٔ ظلمت خودم،
زنگار آمد آینه را کرد بی‌سواد.
یک جرعه هم ز بادهٔ هستی نخورده ایم،
با آن که گفته یم فقط حرف نوشیاد.
دیروز از نیامدنش داد می زدم،
آمد کنون، ز آمدنش نیز داد، داد.
در سنجش نخست بیفتاد و پاش خورد،
هر کس که جز تو با دگری بست اتحاد.
ورد شب و صبح منی، ای سه حرف رمز،
بفرست عقده‌های مرا مزدهٔ گشاد.

*То ишқ зияд, зиянд эшон,
То ёд бувад, ҳама ба ёдем.*

Мавлоно

Эй н-омадаи хучастамилод,
Аз будану аз набуданат дод.
Дар шеваи беғамӣ ба сабқат
Дар ҳадди ту нест ҳеч устод.
Иншои ману ту чор банд аст,
Иншои баҳор бошад озод.
Дар субҳи кабӯтаронаи ман
Бартоб, ай офтоббунёд.
Эй сабзтариқати навойин,
Аз чашми ту мепазирам иршод.
Ҳастии маро, ки вақт хат зад,
Ҳар лаҳза ту тоза кардӣ эҷод.
Ман умри дубора қарздорам
Аз он ки туйи яғонаро зод.
То ишқ бувад, манам ҳама ишқ,
То ёд бувад, манам ҳама ёд...

تا عشق زید، زیند ایشان،
تا یاد بود، همه به یادیم.
مولانا

ای نآمدۀ خجسته میلاد،
از بودن و از نبودنت داد.
در شیوۀ بی غمی به سبقت
در حدّ تو نیست هیچ استاد.
انشای من و تو چار بند است،
انشای بهار باشد آزاد .
در صبح کبوترانۀ من
برتاب، ای آفتاب بنیاد.
ای سبزطریقت نوآیین،
از چشم تو می پذیرم ارشاد.
هستی مرا که وقت خط زد،
هر لحظه تو تازه کردی ایجاد.
من عمر دوباره قرضدارم
از آن که توی یگانه را زاد.
تا عشق بود، منم همه عشق،
تا یاد بود، منم همه یاد...

Эй ғамат бо ғами ман ҳамфарёд,
 Ёд кун, рафтаи зеборо, ёд.
 Зарбаҳо хӯрдаиву хомӯшӣ,
 Зарба нохӯрдаву мегӯям дод.
 Дили маҳ бо дили шаб фотиҳа шуд,
 Оҳ, аз ин фотиҳаи модарзод.
 Монда дар ҳофизаи сабзи баҳор
 Ишқи мову ту, аё сабзнаҷод.
 Сабз дар сабз бирӯяд ин ишқ
 Бо раёхину ҳинову шамшод.
 Чашми сабзи ту ду тобиш дорад
 Шеваи Исиву сабки ҷаллод.
 Эй Худо, чашми маро ҳеч набахш,
 Гар кунад бухлу танаффури эҷод.
 Чашми ман тавба зи бадбинӣ кард
 Аз кай? Аз рӯзи нахусти милод!
 Мо, ки рафтем, ту боз о, эй ишқ,
 Омаданҳои ту берафтан бод!

ای غمت با غم من همفریاد،
یاد کن، رفته زیبا را، یاد.
ضربه‌ها خورده ای و خاموشی،
ضربه ناخورده و می‌گویم داد.
دل مه با دل شب فاتحه شد،
آه، از این فاتحه مادرزاد.
مانده در حافظه سبز بهار
عشق ما و تو، ایا سبز نژاد.
سبز در سبز بروید این عشق
با ریاحین حنا و شمشاد.
چشم سبز تو دو تابش دارد
شیوه عیسی و سبک جلاد.
ای خدا، چشم مرا هیچ نبخش،
گر کند بخل و تنفر ایجاد.
چشم من توبه ز بدبینی کرد
از کی؟ از روز نخست میلاد!
ما که رفتیم، تو باز آی عشق،
آمدن‌های تو بی‌رفتن باد!

Дили дунё зи тапиш монд: Муҳаббат чон дод,
 Он қадар сер шуд аз хеш, ки чон осон дод.
 Омад ин давраи атомиву компутерӣ
 Омаду фалсафаи ишқи маро поён дод.
 Фош гӯям, набаромад дилам аз ўҳдаи ишқ,
 Гарчи офоқ бар ў чанд карат имкон дод.
 Шеър омад ба дили холии обонии ман,
 Табли хуршед заду чўшиши тобистон дод.
 То шавам боз, маро тангтарин хилват дод,
 Хилвате танг чу вусъаткадаи кайҳон дод.
 Васро қой надодем ба барномаи ишқ,
 Ҳадяхое, ки ба мо дод, фақат ҳичрон дод.
 Сахтгир аст фалак, бори ҳазорум моро
 Имтиҳон карду сипас мартабаи инсон дод.
 Рустоии начибе саҳаре пеш омад,
 Лолаи сурх дар ин тирагии обон дод.
 Гуфт: милоди ту милоди ману манҳоест,
 Ҳақ надорӣ ту бигӯӣ, ки муҳаббат чон дод.

دل دنیا ز تپش ماند: محبت جان داد،
آن قدر سیر شد از خویش، که جان آسان داد.
آمد این دوره اتامی و کامپوتیری
آمد و فلسفه عشق مرا پایان داد.
فاش گویم، نبرامد دلم از عهده عشق،
گرچه آفاق بر او چند گرت امکان داد.
شعر آمد به دل خالی آبانی من،
طبل خورشید زد و جوشش تابستان داد.
تا شوم باز مرا تنگ‌ترین خلوت داد،
خلوتی تنگ چو وسعتکده کیهان داد.
وصل را جای ندادیم به برنامه عشق،
هدیه‌های، که به ما داد، فقط هجران داد.
سختگیر است فلک، بار هزارم مارا
امتحان کرد و سپس مرتبه انسان داد.
روستایی نجیبی سحری پیش آمد،
لاله سرخ در این تیرگی آبان داد.
گفت: میلاد تو میلاد من و من ها ست،
حق نداری تو بگوی، که محبت جان داد.

Чаман гулчӯш шуд, Наврӯз омад,
 Саҳар намнӯш шуд, Наврӯз омад.
 Бад – ин алмоси шабнам бонуйи гул
 Нигин дар гӯш шуд, Наврӯз омад.
 Бурун шуд кӯҳ аз печи кафанбарф,
 Шафақ дар дӯш шуд, Наврӯз омад.
 Бағал бикшод саҳрои уфукбӯс,
 Ҳама оғӯш шуд, Наврӯз омад.
 Чӣ бевандӣ, аё дарёи мачнун,
 Дигар маҳрӯш, шуд! Наврӯз омад.
 Чу мусикии фарвардин садо дод,
 Дил атласпӯш шуд, Наврӯз омад.
 Адо омад, адоватҳои дерин
 Ҳама хомӯш шуд, Наврӯз омад.
 Дили ман тавба кард аз бечиходӣ,
 Саодаткӯш шуд, Наврӯз омад.

چمن گلجوش شد، نوروز آمد،
سحرنمنوش شد، نوروز آمد.
بدین الماس شبنم بانوی گل
نگین در گوش شد، نوروز آمد.
برون شد کوه از پیچ کفنبرف،
شفق در دوش شد، نوروز آمد.
بغل بکشاد صحرای اقبوس،
همه آغوش شد، نوروز آمد.
چه بی بندی، ایا دریای مجنون،
دگر مخروطش، شد! نوروز آمد.
چو موسیقی فروردین صدا داد،
دل اطلسپوش شد، نوروز آمد.
ادا آمد، عداوت‌های دیرین،
همه خاموش شد، نوروز آمد.
دل من توبه کرد از بی جهادی،
سعادتکوش شد، نوروز آمد.

Шаб аз сиёҳии андӯҳи ман ба танг омад,
Баҳорро зи мани бебаҳор нанг омад.
На як манам, ки ниҳон андаруни зангорам,
Гулӯи ток буриданду оби занг омад.
Ба иффати ману тамкини ту тамасхур зад,
Нигоҳи шаб, ки фиребову шӯхшанг омад,
Ба рӯҳи хеш бигуфтам, ки аз Ҳичоз биё,
Маро ба фитна ғалат доду аз Фаранг омад.
Ба раҳгузори ту андохтам гулӯлаи ашк,
Шабе, ки мардуми чашмони ту ба ҷанг омад.
Ту мурда будиву аз он гулӯла зинда шудӣ,
Чу чашмае, ки баногаҳ зи қаъри санг омад.
Биё, биё, зи биёбони шаб фирор кунем
Ба боғи субҳ, ки себи шафақ ба ранг омад.

شب از سیاهی اندوه من به تنگ آمد،
بهار را ز من بی بهار ننگ آمد.
نه یک منم، که نهان اندرون زنگارم،
گلوی تاک بریدند و آب زنگ آمد.
به عفت من و تمکین تو تمسخر زد،
نگاه شب، که فریبا و شوخسنگ آمد.
به روح خویش بگفتم، که از حجاز بیا،
مرا به فتنه غلط داد و از فرنگ آمد.
به رهگذار تو انداختم گلوله اشک،
شبی، که مردم چشمان تو به جنگ آمد.
تو مرده بودی و از آن گلوله زنده شدی،
چو چشمه‌ای که بناگاه ز قعر سنگ آمد.
بیا، بیا، ز بیابان شب فرار کنیم
به باغ صبح، که سیب شفق به رنگ آمد.

Саро, эй нағмасози дил, ки дил дил буданаш донад
Нафас дар гармии овози ту осуданаш донад.
Биё, дар парда нохун зан, ки мо дар пардаи хобем,
Саҳар бо чашми нилуфар

нигаҳ бикшуданаш донад.

Ба рағми садду сарҳадҳо, ба қасди кини миллатҳо
Суруди паркушои ту чаҳон паймуданаш донад.
Садоят аз Худо ояд, зи авчи кибриё ояд,
Ту дарёй, ки то бошӣ, ба мавҷ афзуданаш донад.
Зихӣ, эй лаҳни лохутӣ, зихӣ, эй савти довудӣ,
Зи гӯши халқ мебӯсам, агар бишнуданаш донад.

سرا، ای نغمه ساز دل، که دل دل بودنش داند
نفس در گرمی آواز تو آسودنش داند.
بیا، در پرده ناخن زن، که ما در پرده خابیم،
سحر با چشم نیلوفر نگه بکشودنش داند.
به رگم سدّ و سرردها، به قصد کینِ ملّتها
سرود پرکشای تو جهان پیمودنش داند.
صدایت از خدا آید، ز اوج کبریا آید،
تو دریای، که تا باشی به موج افزودنش داند.
زهی، ای لحن لاهوتی، زهی ای صوت داودی،
ز گوش خلق می بوسم، اگر بشنودنش داند .

Сини саломи кист, ки дайсӯз мешавад,
Шини шуъои кӣ шафақафрӯз мешавад.
Эй мояи ҷавонии дунё, бидуни ту
Нӯҳ пушти гандапири фалак кӯз мешавад.
Бе муждаи фарангият, эй ховаритарин,
Ваҳдат – каломи тафриқаомӯз мешавад.
Аз чашми ту чу аз адабистони ҷовидон
Чашмони халқ маърифатандӯз мешавад.
Чун Ҷабраил боз ба чарроҳиям биё,
Ку дилшикоф чун ту, ки дилдӯз мешавад.
Доду гирифти даҳррабоён гузаштанист,
Танҳо муҳаббат аст, ки пирӯз мешавад.
Имрӯз ҳам, ҳамеша ҳам, эй аз ҳама азиз,
Наврӯз бо ҳузури ту Наврӯз мешавад!

سینِ سلام کیست، که دیسوز می شود،
شین شعاع که شفق ا فروز می شود.
ای مایه جوانیی دنیا، بدون تو
نه پشت گندپر فلک کوز می شود.
بی مژده فرنگیت، ای خاوری ترین،
وحدت کلام تفریقه آموز می شود.
از چشم تو چو از ادبستان جاودان
چشمان خلق معرفت اندوز می شود.
چون جبرئیل باز به جراحیم بیا،
کو دلشکاف چون تو، که دلدوز می شود.
داد و گرفت دهرربایان گذشتنی است،
تنها محبت است، که پیروز می شود.
امروز هم، همیشه هم، ای از همه عزیز،
نوروز با حضور تو نوروز می شود!

Бори дигар гул ба гул кобин шавад,
Осмон минқори шабнамчин шавад.
Субҳи боодоб ҳам шобошгӯ
Дам ба дам бар атсаи насрин шавад.
Бингарад нозукниҳолиҳои мо,
Осмон гар чашми борикбин шавад.
Чун туро ёд оварам, эй сабзи сабз,
Рӯҳи ман як нусха фарвардин шавад.
Ташнагиовар шавад ин нӯш – нӯш,
Бо гузашти вақт чон ширин шавад.
То яке мижгон ба мижгон мезанем,
Қумла бисмиллоҳи мо омин шавад.
Села – села ишқ хоҳам дил ба дил,
Қоғузини тӯдаи нафрин шавад.
Боз ҳам бо чашмҳои кофарам
Чашмҳои сабзи ту ҳамдин шавад.

بار دیگر گل به گل کابین شود،
آسمان منقار شب‌نمچین شود
صبح با آداب هم شایاشگو
دم به دم بر عطسهٔ نسرین شود.
بنگرد نازک نهالی‌های ما،
آسمان گر چشم باریک بین شود.
چون تو را یاد آورم، ای سبز سبز،
روح من یک نسخه فرودین شود.
تشنگی آور شود این نوش نوش،
با گذشت وقت جان شیرین شود.
تا یکی مژگان به مژگان می زنیم،
جمله بسم الله ما آمین شود.
سیله سیله عشق خواهیم دل به دل،
جاگزین تودهٔ نفرین شود.
باز هم با چشم‌های کافر
چشم‌های سبز تو همدین شود .

Чӣ нагзашт бар ман, ки ин нагзарад,
 Ба як гашти чархи барин нагзарад.
 Макун лутфи козиб, ки ин сохта
 Ба ҷои гули коғазин нагзарад.
 Гаҳе заҳр ҳам бигзарад аз гулӯ,
 Вале шаккару ангубин нагзарад.
 Ба ту самти меҳрам, ало кинаварз,
 Чаро меҳр бигзашту кин нагзарад?!
 Зудоянда ояд ба зангори ман,
 Вале доғи ту бо ҳамин нагзарад.
 Ғамат ҳалқа шуд дар нигини дилам,
 Аз ангушти ту ин нигин нагзарад.
 Матину маҳинам, ки ҳар тирӯ теғ
 Гузашт аз матин, аз маҳин нагзарад.
 Гароиш кунам бори дигар ба субҳ,
 Ки ин лаҳзаи ёсамин нагзарад.
 Аз ин пайраҳа нағмаҳоне гузашт,
 Гузашт ӯ, зи пушташ танин нагзарад.
 Биё, шеър, маҳбуби улвии ман,
 Биё, ин дами нозанин нагзарад.

چه نگذشت بر من، که این نگذرد،
به یک گشت چرخ برین نگذرد.
مکن لطف کاذب، که این ساخته،
به جای گل کاغزین نگذرد.
گاهی زهر هم بگذرد از گلو،
ولی شکر و انگبین نگذرد.
به تو سمت مهرم، الا کینه ورز،
چرا مهر بگذشت و کین نگذرد.
زداینده آید به زنگار من،
ولی داغ تو با همین نگذرد.
غمّت حلقه شد در نگین دلم،
از انگشت تو این نگین نگذرد.
متین و مهینم، که هر تیر و تیغ،
گذشت از متین، از مهین نگذرد.
گرایش کنم بار دیگر به صبح،
که این لحظه یاسمین نگذرد.
از این پی رهه نغمه خوانی گذشت،
گذشت او، ز پشتش طنین نگذرد.
بیا، شعر، محبوب علوی من،
بیا، این دم نازنین نگذرد.

Охир чаро бимирам, мурдан намегурезад,
Бо он ки сахт пирам, мурдан намегурезад.
Бо он ки кӯҳна гаштам, ман одами пагоҳам
В-ар одами парерам, мурдан намегурезад.
Гармии роз бахшо, завқи гудоз бахшо
Бар қони замҳарирам, мурдан намегурезад.
Бошад, ки дилбарона, бо навтарин тарона
Ҳар субҳро пазирам, мурдан намегурезад.
Эй ходии муҳаббат, бо шодии муҳаббат,
Баргард бар замирам, мурдан намегурезад.
Сад аср ҳам, ки тай шуд, фасли ману ту кай шуд,
Аз арш зан сафирам, мурдан намегурезад.
Эй ҷовидонтарин Ёр, бахшову охирин бор
Мебош дастгирам, мурдан намегурезад.

آخر چرا بمیرم، مردن نمی گریزد،
با آن که سخت پیروم، مردن نمی گریزد.
با آن که کهنه گشتم، من آدم پگاهم
ور آدم پریرم، مردن نمی گریزد.
گرمی راز بخشا، ذوق گداز بخشا
بر جان زمهریرم، مردن نمی گریزد.
باشد، که دلبرانه، با نوترین ترانه
هر صبح را پذیرم، مردن نمی گریزد.
ای هادی محبت، ای شادی محبت،
برگرد بر ضمیرم، مردن نمی گریزد.
صد عصر هم، که طی شد، فصل من و تو کی شد،
از عرش زن صفیرم، مردن نمی گریزد.
ای جاودان ترین یار، بخشا و آخرین بار
می باش دستگیرم، مردن نمی گریزد.

Барои устод ва бародари бузургам Ориёнфар

Чарас лабреси афғон шуд, Ачам бедор мегардад,
Зи ҳар лаб бонги исён шуд, Ачам бедор мегардад.
Дар ин хомӯшии мурда паёми зиндае омад,
Ки дар мурдоб тӯфон шуд, Ачам бедор мегардад.
Ба Ҷоми Ҷам назар кардам, ки Фирдавсӣ расиду гуфт:
Ҳар он чӣ хостӣ, он шуд, Ачам бедор мегардад!
Таҷаддуд омаду эҳё, Фаридун омаду Доро,
Таҳамтан бар Самангон шуд, Ачам бедор мегардад.
Дари ғафлатпаноҳон боз, лаби гунгон суҳанпардоз,
Халоиқ Мавлавихон шуд, Ачам бедор мегардад.
Намози бомдод омад, тақопӯи ҳаёт омад,
Ҳадиси хоб поён шуд, Ачам бедор мегардад.

برای استاد و برادر بزرگم آریا:

جرس لبریز افغان شد، عجم بیدار می گردد،
ز هر لب بانگ عصیان شد، عجم بیدار می گردد.
در این خاموشی مرده پیام زنده‌ای آمد،
که در مرداب طوفان شد، عجم بیدار می گردد.
به جام جم نظر کردم، که فردوسی رسید و گفت:
هر آن چه خواستی، آن شد، عجم بیدار می گردد.
تجدد آمد و احیا، فریدون آمد و دارا،
تهمتن بر سمنگان شد، عجم بیدار می گردد.
در غفلتپناهان باز، لب گنگان سخنپرداز،
خلایق مولوی خوان شد، عجم بیدار می گردد.
نماز بامداد آمد، تکاپوی حیات آمد،
حدیث خواب پایان شد، عجم بیدار می گردد.

Навбахори атласпӯш рафту барнамегардад,
Субҳу шоми шабнамнӯш рафту барнамегардад.
Нағмаи баҳоринат, ларзаҳои поринат,
Эй дил, эй дили хомӯш, рафту барнамегардад.
Аз ҳавошии умрат тундтар зи мавчи вақт
Мадду чазру тӯфонҷӯш рафту барнамегардад.
Дар дилат тапишхоро, растухези зеборо
Гӯш кун, ки завқи гӯш рафту барнамегардад.
Сад чаман таманно ҳам, сад ниғаҳ тамошо ҳам
Чун раҳо шуд аз оғӯш, рафту барнамегардад.
Иштиёқи сармадро бо чӣ метавон бишкаст,
Ишқ ҳам фалак бар дӯш рафту барнамегардад.

نوبهار اطلسپوش رفت و برنمی گردد،
صبح و شام شبمنوش رفت و برنمی گردد.
نغمه بهارینت، لرزه‌های پارینت ،
ای دل، ای دل خاموش، رفت و برنمی گردد.
از حواشی عمرت تندتر ز موج وقت
مد و جزرو طوفانجوش رفت و برنمی گردد.
در دلت تپش‌ها را، رستخیز زیبارا
گوش کن، که ذوق گوش رفت و برنمی گردد.
صد چمن تمنا هم، صد نگه تماشا هم
چون رها شد از آغوش، رفت و برنمی گردد.
اشتیاق سرمد را با چه می‌توان بشکست،
عشق هم فلک بر دوش رفت و برنمی گردد.

Дер шуд, дил дигар чӣ мегӯяд,
Роҳ тай шуд, дигар чӣ мепӯяд.
Гум шуду ёб шуд таманнояш,
Боз гум шуд, дигар чӣ мечӯяд.
Гоҳ хеле баланд мепаррад,
Гунчаи офтоб мебӯяд.
Гули андӯхи ман чӣ механдад,
Гули сурии ман чӣ мемӯяд.
Дастмузде зи кас намехоҳад,
Ризқаш аз пеши пой мерӯяд.
Ишқ ҳар дам дили қадими маро
Қабраилона пок мешӯяд.

دیر شد، دل دگر چه می گوید،
راه طی شد، دگر چه می پوید.
گم شد و یاب شد تمنایش،
باز گم شد، دگر چه می جوید.
گاه خیلی بلند می پرد،
غنچه آفتاب می بوید.
گل اندوه من چه می خندد،
گل سوری من چه می موید.
دستمزدی ز کس نمیخواهد،
رزقش از پیش پای می روید.
عشق هر دم دل قدیم مرا
جبرئیلانه پاک می شوید.

Ишқи ту бо ҳамин агар қисса тамом мекунад,
Зиндагии бадеи ман боз давом мекунад.
Боз давом мекунад дар паси панҷара баҳор,
Шаъшааи сиришти ман фатҳи зулом мекунад.
Баъди азимати дароз фахру ғурур мерасад,
Моҳи бачоҳрафтаро боз ба бом мекунад.
Хотираро, ки нест марг, барг занад, ҳамеша барг,
Ишқ зи пушти хотира бо ту салом мекунад.
Баъди ҳазорсолаҳо, баъди ғуруби лолаҳо
Дарди баҳорҷӯши ман шӯру қиём мекунад.

عشق تو با همین اگر قصه تمام می کند،
زندگی بدیع من باز دوام می کند.
باز دوام می کند در پس پنجره بهار،
شعشعۀ سرشت من فتح ظلام می کند.
بعدعزیمت دراز فخر و غرور می رسد،
ماه به چاه رفته را باز به بام می کند.
خاطره را، که نیست مرگ، برگ زند، همیشه برگ،
عشق ز پشت خاطره با تو سلام می کند.
بعد هزارساله ها، بعد غروب لاله ها
درد بهارجوش من شور و قیام می کند.

Ғам ҳар чӣ хост, бо мани таслим мекунад,
Аз шери мурда зоғ куҷо бим мекунад.
Себе, ки зери шонаи чап кардаам ниҳон,
Бо теғи нонамой ду тақсим мекунад.
Вайронаам, ки чуғз зи ман ваҳм мекашад,
Дастӣ кӣ мебиёяду тармим мекунад.
Кай мерасад ба пойгаҳи ҷовидонагӣ
Мирандае, ки хидмати тақвим мекунад.
Фардо ба ман таҷаддуди нав ҳадя медиҳад,
Яъне маро барои ту тақдим мекунад.

غم هر چه خواست، با من تسلیم می کند،
از شیر مرده زاغ کجا بیم می کند.
سیبی، که زیر شانه چپ کرده ام نهان،
با تیغ نانمای دو تقسیم می کند.
ویرانه ام، که چغز ز من وهم می کشد،
دست که می بیاید و ترمیم می کند.
گی می رسد به پایگه جاودانگی
میرنده ای، که خدمت تقویم می کند.
فردا به من تجدد نو هدیه می دهد،
یعنی مرا برای تو تقدیم می کند.

Гул ба шабнам ҷомашӯӣ мекунад,
 Ҷилд-чилдаш нозбӯӣ мекунад.
 Бори дигар баъди барфобарфи дай
 Осмон хуршедрӯӣ мекунад.
 Тавба аз бетавбагӣ бояд варо,
 Дил ҳамоно ҳарзапӯӣ мекунад.
 Чун туро бар худ ҳукуматдор хонд,
 Пас бифармо, ҳар чӣ гӯӣ, мекунад.
 Мо бадӣ бар вақт кай кардем, кай,
 Ё чаро бар мо адӯӣ мекунад?!
 Коргардони дили ман ёди туст,
 Ё, ки дар як қатра қуӣ мекунад.
 Дар бадистон бо саломи хурмузӣ
 Ишқ меояд, нақӯӣ мекунад.

گل به شب‌نم جامه شوی می‌کند،
جلد جلدش نازبوی می‌کند.
بار دیگر بعد برف‌افروزی
آسمان خورشیدروی می‌کند.
توبه از بی‌توبگی باید ورا،
دل همانا هرزه‌پوی می‌کند.
چون تو را بر خود حکومتدار خواند،
پس بفرما، هر چه گوی، می‌کند.
ما بدی بر وقت کی کردیم، کی،
او چرا بر ما عدوی می‌کند.
کارگردان دل من یاد توست،
او، که در یک قطره قوی می‌کند.
در بدستان با سلام هرمزی
عشق می‌آید، نکوی می‌کند.

Саҳми дуои кист, ки дил кор мекунад,
 Бо ҳар тапиш ба ишқи кӣ иқрор мекунад.
 Тифл аст, тифлу хаставу пирона метапад,
 Пир аст, пиру шӯҳии бисёр мекунад.
 Расми фалак ҳамеша ҳамин бошад аз азал,
 Гул мекунонад аввалу пас хор мекунад.
 Шукри Худо, ки гетии бадгашти қачхиром
 Ин як – ду рӯз гардиши ҳамвор мекунад.
 Хуршедро, ки дар пари қу хоб кардааст,
 Қу – қузании фохта бедор мекунад.
 Сад сол шуд, ки теғ задиву гурехтӣ,
 Заҳми дилам ханӯз ҳам озор мекунад.
 Онро, ки ёрро натавонист ёр дошт,
 Ноёрро чӣ гуна ба худ ёр мекунад.
 Дил аз раҳи қадима қадам пас намениҳад,
 Яъне хатои собиқа такрор мекунад.
 Бо ин ҳама гуноҳ, ки дил карду карданист,
 Уммеди лутфи ҳазрати Саттор мекунад.

سهم دعای کیست، که دل کار می کند،
با هر تپش به عشق که اقرار می کند.
طفل است، طفل و خسته و پیرانه می تپد،
پیر است، پیر و شوخی بسیار می کند.
رسم فلک همیشه همین باشد از ازل،
گل می کناند اول و پس خار می کند.
شکر خدا، که گیتی بدگشت کج خرام
این یک دو روز گردش هموار می کند.
خورشید را، که در پر قو خواب کرده است،
کو کوزنی فاخته بیدار می کند.
صد سال شد، که تیغ زدی و گریختی،
زخم دلم هنوز هم آزار می کند.
آن را که یار را نتوانست یار داشت،
نایار را چه گونه به خود یار می کند.
دل از ره قدیمه قدم پس نمینهد،
یعنی خطای سابقه تکرار می کند.
با این همه گناه که دل کرد و کردنیست،
امید لطف حضرت ستار می کند.

Ҳолиё офоқ аз будат тағофул мекунад,
Бе ту буданро чӣ сон фардо таҳаммул мекунад?!
Лолаи дилро ба ман бахшо, ки чун менозамаш,
Лолаи хуршед мегардад, таҷаммул мекунад.
Баъд аз ин шохи наботам ё ниҳоли ангубин,
Чун дилам аз ҳарфи ту шаккар тановул мекунад.
Даст бар дил мебарам аз баҳри тафсири тапиш,
Ишқ дар хомӯшии лабрез қул-қул мекунад.
Тарҳ мерезад дубора духтариҳои маро,
Духтари шаб пӯпаки кавкаб ба кокул мекунад.
Баъди ман кай меравад ин хуни вожа аз варақ,
Оташи ман рӯйи мармар боз ҳам гул мекунад.

حالیا آفاق از بودت تغافل می کند،
بی تو بودن را چه سان فردا تحمل می کند؟!
لاله دل را به من بخشا، که چون می نازمش،
لاله خورشید می گردد، تجمل می کند.
بعد از این شاخ نباتم یا نهال انگبین،
چون دلم از حرف تو شکر تناول می کند.
دست بر دل می برم از بهر تفسیر تپش،
عشق در خاموشی لبریز قل قل می کند.
طرح می ریزد دوباره دختری های مرا،
دختر شب پوپک کوکب به کاکل می کند.
بعد من گی می رود این خون واژه از ورق،
آتش من روی مرمر باز هم گل می کند .

Ёдаш ба хайр он, ки маро ёд мекунад,
 Чашмаш чакомаҳои тар эҷод мекунад.
 Дил фол мезанад, ки касе дӯстдори ўст,
 Худро ба ин дурӯғи абас шод мекунад.
 Бо ҷони улвиям тани сифлист ҳамканор,
 Ҷонам шиканча дораду фарёд мекунад.
 Ин дам, ки абр чавҳари симоб мекашад,
 Аз ашк қасри оина бунёд мекунад.
 Чашмам ба акси рӯшани ў хира мешавад,
 Табрики шодрӯзии милод мекунад.
 Он меҳрубон кучост, ки аз дурҳо маро
 Ишқаш шукуфа мекунаду бод мекунад.
 Нози маро ба қудрати мардона мекашад,
 Кӯҳе ба дӯш, ҳиммати Фарҳод мекунад.
 Рӯзе, ки тори мӯи варо дуд мекунам,
 Бар ман ҳузури ғайби вай имдод мекунад.

یادش به خیر آن که مرا یاد می کند،
چشمش چکامه‌های تر ایجاد می کند.
دل فال می زند، که کسی دوستدار اوست،
خود را به این دروغ عبث شاد می کند.
با جان علویم تن سفلی است همکنار،
جانم شکنجه دارد و فریاد می کند.
این دم، که ابر جوهر سیماب می کشد،
از اشک قصر آینه بنیاد می کند.
چشمم به عکس روشن او خیره می شود،
تبریک شادروزی میلاد می کند.
آن مهربان کجاست، که از دورها مرا
عشقش شکفه می کند و باد می کند.
ناز مرا به قدرت مردانه می کشد،
کوهی به دوش، همت فرهاد می کند.
روزی، که تار موی ورا دود می کنم،
بر من حضور غیب وی امداد می کند.

Ту амон медиҳӣ, вале то чанд,
 Хуш замон медиҳӣ, вале то чанд.
 Ба шаболудагони субҳсурӯғ
 Раҳ нишон медиҳӣ, вале то чанд.
 Очи субҳу руҳони шоматро
 Ройгон медиҳӣ, вале то чанд.
 Баҳри шабро ба рӯз пайвастан
 Ту тавон медиҳӣ, вале то чанд.
 Наси васлу нақди ҳичронро
 Армуғон медиҳӣ, вале то чанд.
 Ба уқобе, ки пушти панчараҳост,
 Осмон медиҳӣ, вале то чанд.
 Пурс аз худ, ки дар қабули Худо
 Имтиҳон медиҳӣ, вале то чанд.
 Ба дилам ишқро, ки мебахшӣ,
 Қути ҷон медиҳӣ, вале то чанд.
 Ҳар ҷӣ гӯяд дилам, намефаҳмам,
 Тарҷумон медиҳӣ, вале то чанд.

تو امان می دهی، ولی تا چند،
خوش زمان می دهی، ولی تا چند.
به شب آلودگان صبحسراغ
ره نشان می دهی، ولی تا چند.
عاج صبح و رخام شامت را
رایگان می دهی، ولی تا چند.
بهر شب را به روز پیوستن
تو توان می دهی، ولی تا چند.
نسیئه وصل و نقد هجران را
ارمغان می دهی، ولی تا چند.
به عقابی، که پشت پنجرهاست،
آسمان می دهی، ولی تا چند.
پرس از خود که در قبول خدا
امتحان می دهی، ولی تا چند.
به دلم عشق را که می بخشی،
قوت جان می دهی، ولی تا چند.
هر چه گوید دلم نمی فهمم،
ترجمان می دهی، ولی تا چند.

Осмон дар чашми ман чун мрамари гӯр аст сард,
 Як кабӯтар мекунад кум-кум зи боми лочвард.
 Бе ту рафтам, бе ту рафтан чист, тафсире биёр
 В-ин давоми роҳро ҳам бе ту мебояд сипард.
 Рӯди қачрафтор менолад, ки поям зад ба санг,
 Лаззати лағзиш намедонам мани ҳамворгард.
 Ин садои чист, эй оғаҳ зи ранҷи бохтан,
 Гириҳои як гули хушкида дар авроқи зард?!
 Зиндагӣ ҷанги вучуди мост бо теги завол,
 То ба пирӯзии кӣ анҷом ёбад ин набард.
 Гар ба каф гирам дили садсолаамро, бишнавам,
 Ҳолиё ҳам ҳаст, оре , ҷунбиши ширини дард.
 Чун гурезам аз ҳучуми ғафлату беҳудагӣ,
 Дӯстии бод бо боғи ҷавон дидӣ, чӣ қард.
 Лоики пой азизат остоне доштам,
 Шабнами моро намепаёмӣ, эй дарёнавард.
 Инак, эй дил, бояд аз нав иштиёқи ишқ ёфт,
 Инак, эй хуршед, бояд интишори нур қард.
 Меравам, ашки ятимамо ба пешат мебарам,
 Бар қабули нозуки ман, эй фалак, мебош мард.

آسمان در چشم من چون مرمر گور است سرد،
یک کبوتر می‌کند قُم قُم ز بام لاجورد.
بی تو رفتم، بی تو رفتن چیست، تفسیری بیار
وین دوام راه را هم بی تو می باید سپرد.
رود کجرفتار مینالد که پایم زد به سنگ،
لذت لغزش نمی‌دانم من هموارگرد.
این صدای چیست، ای آگه ز رنج باختن؟
گریه‌های یک گل خوشکیده در اوراق زرد.
زندگی جنگ وجود ماست با تیغ زوال،
تا به پیروزی که انجام یابد این نبرد.
گر به کف گیرم دل صدساله ام را، بشنوم،
حالیا هم هست، آری، جنبش شیرین درد.
چون گریزم از هجوم غفلت و بیهدگی،
دوستیی باد با باغ جوان، دیدی چه کرد.
لایق پای عزیزت آستانی داشتم،
شب‌نم ما را نمی‌پیمای، ای دریانورد.
اینک، ای دل باید از نو اشتیاق عشق یافت،
اینک، ای خورشید باید انتشار نور کرد.
می روم اشک یتیمم را به پیش می برم،
بر قبول نازک من، ای فلک می باش مرد.

Раву баргард, дилу чон, баргард,
Ба ҳарамхонаи пинҳон баргард.
Чандпарда-ст намоишгахи умр,
Эй зи сад парда намоён, баргард.
Аз дарун обилабандон бошӣ,
Аз бурун оинабандон, баргард.
Ишқро восита кун, эй дили пир,
Ба ҷавонии худ осон баргард.
Сафари туст сӯи Каъбаи сурх,
Кофари рафта, мусалмон баргард.
Чун гиландоваи бомат кӯчид,
Ба ту гӯяд, ки зи кайҳон баргард.
Сад ҳазор исму мусаммо бигзор,
Боз бар рутбаи Инсон баргард.
Ба ҳаёти ман, аё фарднаво,
Офтобона зарафшон баргард.

رو و برگرد، دل و جان برگرد،
به حرمخانه پنهان برگرد.
چند پرده است نمایشگه عمر،
ای ز صد پرده نمایان، برگرد.
از درون آبله بندگان باشی،
از برون آینه بندگان برگرد.
عشق را واسطه کن، ای دل پیر،
به جوانی خود آسان برگرد.
سفر توست سوی کعبه سرخ،
کافر رفته، مسلمان برگرد.
چون گل انداوه بامت کوچید،
به تو گوید، که ز کیهان برگرد
صد هزار اسم و مسمی بگزار،
باز بر رتبه انسان برگرد.
به حیات من، ایا فردنوا،
آفتابانه زرافشان برگرد.

Он сӯи баҳор ғунчае танҳо монд,
 Дар соиди чӯ шамимаи наъно монд.
 Дар ҳошияи баҳорҳо, эй гули сурх,
 Ҳастии ману ту саҳт бемаъно монд.
 Заврақчаи коғазии тифлонаи мо
 Дар аввали чӯ нарафта то дарё монд.
 Бисёр нузул карду бисёр уруч,
 Андешаи бастаам, ки бемаҷро монд.
 Дил ях шуду боз ҳам тапишҳо дорад
 Монанди касе, ки мурду чашмаш во монд.
 Дар ҳар тапишаш ҳазору як сакта навишт,
 Дил беҳабар аз қоидаи имло монд.
 Гулбоди шабоб тунду ширин бигзашт,
 Дар хоҳири отирам пайи хоно монд.
 Ишқ омаду рафту чун паёми сармад
 Дар дафтари ман мӯҳри гули мино монд.

آن سوی بهار غنچه‌ای تنها ماند،
در ساعد جو شمیمهٔ نعنا ماند.
در حاشیهٔ بهارها، ای گل سرخ،
هستی من و تو سخت بی‌معنا ماند.
زورقچهٔ کاغذی طفلانهٔ ما،
در اول جو نرفته تا دریا ماند.
بسیار نزول کرد و بسیار عروج،
اندیشهٔ بسته ام، که بی‌مجرا ماند.
دل یخ شد و باز هم تپش‌ها دارد
مانند کسی، که مرد و چشمش وا ماند.
در هر تپش هزار و یک سخته نوشت،
دل بی‌خبر از قاعدهٔ املا ماند.
گلبادِ شباب تند و شیرین بگذشت،
در خاطر عاطرم پی خوانا ماند.
عشق آمد و رفت و چون پیام سرمد
در دفتر من مهر گل مینا ماند.

Дил номаи чаҳорқади нокушода монд
 Бар номи он касе, ки зи модар назода монд.
 Дар раста – растаи мижаам хуфт таҳ ба таҳ
 Он баста – баста меҳр, ки беистифода монд.
 Рӯҳам савори абр шуд, аммо аз ин чӣ суд,
 Ҳамчун гули пиёда ба роҳат пиёда монд.
 Барҳақ, ки дар ҳақи ту басте ҳам ситам намуд
 Он хоҷае, к – инони маро бар ту дода монд.
 Печу ҳами дилам, ки зи сад ағба бадтар аст,
 Дар чашми кӯҳнаварди ту бисёр сода монд.
 Ногуфтани чӣ гуна бигӯям, ки пеши ту
 Он гуфтани, ки буд маро, беифода монд.
 Шобош, эй ки баъди дусад қарн мерасӣ,
 Байни ману ту ними қадам нониҳода монд.

دل نامۀ چهارقد ناگشاده ماند
بر نام آن کسی، که ز مادر نزاده ماند.
در رسته رسته مژدهام خفت تَه به تَه
آن بسته بسته مهر، که بی استفاده ماند.
روحم سوار ابر شد، اما از این چه سود،
همچون گل پیاده به راحت پیاده ماند.
برحق، که در حق تو بسی هم ستم نمود
آن خواجه، که عنان مرا بر تو داده ماند.
پیچ و خم دلم، که ز صد اقبه* بدتر است،
در چشم کوهنورد تو بسیار ساده ماند.
ناگفتنی چه گونه بگویم، که پیش تو
آن گفتنی که بود مرا بی افاده ماند.
شاباش، ای که بعد دو صد قرن می رسی،
بین من و تو نیم قدم نانهاده ماند

* گردنه

Гуруб омаду хуршед сактаи дил шуд,
Зи ҳамнишинии Исо варо чӣ ҳосил шуд.
На офтоб бувад, он чӣ шаш чихат афрӯхт,
Диле чу себ зи боғи биҳишт нозил шуд.
Ба хостан натавонист зулматоине
Ба фитна дар раҳи мачрои субҳ ҳоил шуд.
Дило, дай омаду чун нахл мехкӯбат кард,
Қадам гузоштанат то баҳор мушкил шуд.
Гаҳе, ки ишқ ба дастони шоирон афтод,
Асири панҷараи фоилу мафоил шуд.
Ба пеши чашми ҳақиқатнамоят, эй ғоиб,
Дилам ба кулли гуноҳе, ки дошт, қоил шуд.
Дилам аз он дами рӯшан, ки тарки ғайбат кард,
Ба иттиҳодияи офтоб шомил шуд.

غروب آمد و خورشید سکتۀ دل شد،
ز هم‌نشینی عیسی‌ را چه حاصل شد.
نه آفتاب بود، آن چه شش جهت افروخت،
دلی چو سیب ز باغ بهشت نازل شد.
به خواستن نتوانست ظلمت آینی
به فتنه در ره مجرای صبح حائل شد.
دلا، دی آمد و چون نخل میخکوبت کرد،
قدم گذاشتنت تا بهار مشکل شد.
گهی، که عشق به دستان شاعران افتاد،
اسیر پنجرۀ فاعل و مفاعل شد.
به پیش چشم حقیقت‌نمایت، ای غایب،
دلم به کلّ گناهی که داشت، قائل شد.
دلم از آن دم روشن، که ترک غیبت کرد،
به اتحادیۀ آفتاب شامل شد.

БУЛБУЛИ ФАРХУНДАНАФИР

Ба устод Ҷӯрабеки Мурод

То садои ту дар ин шаҳр шакарафшон шуд,
Тӯтиёро хабар омад, ки шакар арзон шуд.
Осмон об шуд аз нағмаи довудии ту,
Барқ су-су заду абри қафасӣ борон шуд.
Шашмақомест дар ин замзамаи боронӣ,
Ки аз ӯ шаш ҷиҳат аржангруху хандон шуд.
Шашмақоми ту аз он низ хушояндтар аст,
Чунки асроркушои нағамоти ҷон шуд.
Бисаро, тоири боғи малакутӣ, бисаро
В-арна дидӣ, ки замин пойгаҳи шайтон шуд.
В-арна дидӣ, ки ҳама бурд, вале ҳеч набохт,
Он ки дар мулки ҳунар роҳбари исён шуд.
Бисаро, то ки ҷаҳонро ба садоят шӯем,
Умри зулмат зи азони саҳарат поён шуд.
Тарки ин боғ мағӯ, булбули фархунданафир,
Бисаро, субҳ шуд, офоқ фурӯғистон шуд.

بلبل فرخونده نفیر

به استاد جوهره بیک مراد

تا صدای تو در این شهر شگرافشان شد،
طوطیان را خبر آمد که شکر ارزان شد.
آسمان آب شد از نغمه داودی تو،
برق سو سو زد و ابر قفسی باران شد.
ششمقامی است در این زمزمه بارانی،
که از او شش جهت ارژنگرخ و خندان شد.
ششمقام تو از آن نیز خوشاینده تر است،
چونکه اسرارکشای نغمات جان شد.
بسرا، طائر باغ ملکوتی، بسرا
ورنه دیدی، که زمین پایگه شیطان شد.
ورنه دیدی، که همه برد ولی هیچ نباخت،
آن که در ملک هنر راهبر عصیان شد.
بسرا، تا که جهان را به صدایت شویم،
عمر ظلمت ز اذان سحرّت پایان شد.
ترک این باغ مگو، بلبل فرخونده نفیر،
بسرا، صبح شد آفاق فروغستان شد.

Аввали баҳор омад, фасли яъс поён шуд,
 Яъсро гузор, эй дил, ёс атргардон шуд.
 Офтоби зардуштӣ берун омад аз ғоре,
 Чиллашини дарбаста дар миёни майдон шуд.
 Чеҳраи азизи ту, эй ҳабиби рӯхонӣ,
 Бештар таҷаллӣ рехт, он қадар, ки пинҳон шуд.
 Осмон ба тан пӯшид атласи камону тир,
 Қалби садқабои ман рахт канду урён шуд.
 Кист, кист он якто, он ки ҳаҷри бетаркаш
 Ҳамтаронаи дил шуд, ҳамсаодати чон шуд.
 Чун рамид нури ғайб, хубии ту зиштӣ гашт,
 Чун расид нури ғайб, хира ҳам дурахшон шуд.
 Мезанад дили мастам бар дари фалак тақ-тақ,
 Ў, ки бо маху анҷум даст бар гиребон шуд.
 Дар раҳи маҷозу асл ҷустуҷӯи худ кардем,
 Ҳар касе Худоро ёфт, оқибат ҳам Инсон шуд.
 То расид пайки ту, эй зи ишқ зеботар,
 Қалби субҳҳоҳи ман боз субҳагардон шуд.

اول بهار آمد، فصل یأس پایان شد،
یأس را گذار، ای دل، یاس عطرگردان شد.
آفتاب زردشتی بیرون آمد از غاری،
چله شین در بسته در میان میدان شد.
چهره عزیز تو، ای حبیب روحانی،
بیشتر تجلی ریخت آن قدر که پنهان شد.
آسمان به تن پوشید اطلس کمان و تیر،
قلب صدقبای من رخت کند و عریان شد.
کیست، کیست آن یکتا، آن که هجر بی ترکش
هم ترانه دل شد، هم سعادت جان شد.
چون رمید نور غیب، خوبی تو زشتی گشت،
چون رسید نور غیب، خیره هم درخشان شد.
می زند دل مستم بر در فلک تق تق،
او که با مه و انجم دست بر گریبان شد.
در ره مجاز و اصل جستجوی خود کردیم،
هر کسی خدا را یافت، عاقبت هم انسان شد.
تا رسید پیک تو، ای ز عشق زیباتر،
قلب صبح خواه من باز سبحه گردان شد.

Эй саҳар, рух кушо, хиҷоб мабанд,
Рӯсарие ҷуз офтоб мабанд.
Дари ин меҳмонсароятро
Лутф кун, бо чунин шитоб мабанд.
Қисмат аз ӯву интиҳоб аз мост,
Дил, дило, роҳи интиҳоб мабанд.
Ёр, дастам бигиру дар раҳи ман
Оташу хоку боду об мабанд.
Чор бандам ба чор сура кушо,
Мушти дилро ба тоб – тоб мабанд.
Он тараф чист? Хобу дигар ҳеч,
Ҳолиё чашмро ба хоб мабанд.
Гуфтай: ӯст фитнаи офоқ,
Бар мани мурда ин савоб мабанд.

ای سحر، رخ کشا، حجاب میند،
رو سری جز آفتاب میند.
در این مهمانسرایت را
لطف کن، با چنین شتاب میند.
قسمت از او و انتخاب از ما ست،
دل، دلا، راه انتخاب میند.
یار، دستم بگیر و در ره من
آتش و خاک و باد و آب میند.
چار بندم به چار سوره کشا،
مشت دل را به تاب تاب میند.
آن طرف چیست؟ خواب و دگر هیچ،
حالیا چشم را به خواب میند.
گفته ای: اوست فتنه آفاق،
بر من مرده این ثواب میند .

Бар хок, ба гул, ба хор савганд,
 Бар панчу шашу чаҳор савганд.
 Бар сиву се мӯҳраи дурахшон
 Бо номи азизи ёр савганд.
 Моем чу субҳи субҳагардон
 Шабнамкадаи нигор, савганд.
 Хушбахттарин каси чаҳонам,
 Бар реши дили фигор савганд.
 Бар ҳурмати чашми ту шудам сабз
 Бар омадани баҳор савганд.
 Имрӯзи ману ҳамешаи ман,
 Бошӣ, ба пареру пор савганд.
 Бовар нақунӣ ба ҳарфҳоям,
 Гарчӣ бикунам қатор савганд.
 Дар байни ману ту, эй ягона,
 Соқит шуд аз эътибор савганд.
 Бе ҳеч қасам ту асли ишқӣ,
 Қоно, ба сӯе гузор савганд.
 Бо номи ту мурдаму намурдам,
 Савганд, ҳазор бор савганд!

بر خاک، به گل، به خار سوگند،
بر پنج و شش و چهار سوگند.
بر سی و سه مهره درخشان
با نام عزیز یار سوگند.
مایم چو صبح سبحة گردان
شب‌نمکده نگار، سوگند.
خوشبخت‌ترین کس جهانم،
بر ریش دل فگار سوگند.
بر حرمت چشم تو شدم سبز
بر آمدن بهار سوگند.
امروز من و همیشه من،
باشی، به پریر و پار سوگند.
باور نکنی به حرف هایم،
گرچه بکنم قطار سوگند.
در بین من و تو، ای یگانه،
ساقط شد از اعتبار سوگند.
بی هیچ قسم تو اصل عشقی،
جانا، به سوی گذار سوگند.
با نام تو مردم و نمردم،
سوگند، هزار بار سوگند.

То аз вучуди сабзи ту пайғом мерасад,
 Барномаи баҳор ба анҷом мерасад.
 Беишқ будан аст, дигар ҳеч, ҳеч, ҳеч,
 Гарде, ки бар фариштаи бадном мерасад.
 Чашмони андалеб, Худо хоҳад, ин баҳор
 Бар шодбодии гули бодом мерасад.
 Рӯзи азои ишқ – расидан ба васли туст,
 Рӯзе, ки интизор ба фарҷом мерасад.
 Пайдо намекунад асари он ҳабибро
 Он корвони ишқ, ки аз Шом мерасад.
 Рӯҳи сахар тавофи гули сурх мекунад,
 Рӯҳе, ки бар ҳақиқати ислом мерасад.
 Тилфон ҳамӯшу бар дили уммедвори ман
 Хомӯшияш чу номаи эъдом мерасад.
 Бар ёдам омад ин ки бигӯям: Салом, ишқ,
 Акнун, ки субҳ мераваду шом мерасад.

تا از وجود سبز تو پیغام می رسد،
برنامه بهار به انجام می رسد.
بی عشق بودن است، دگر هیچ، هیچ، هیچ،
گردی، که بر فرشته بدنام می رسد.
چشمان عندلیب، خدا خواهد، این بهار
بر شادبادی گل بادام می رسد.
روز عزای عشق رسیدن به وصل توست،
روزی، که انتظار به فرجام می رسد.
پیدا نمی کند اثر آن حبیب را
آن کاروان عشق، که از شام می رسد.
روح سحر طواف گل سرخ می کند
روحي، که بر حقیقت اسلام می رسد.
تلفان خموش و بر دل امیدوار من
خاموشی اش چو نامه اعدام می رسد.
بر یادم آمد این که بگویم : سلام، عشق،
اکنون، که صبح می رود و شام می رسد.

Тарона хостӣ аз ман, тарона охир шуд,
Барои тоза сурудан баҳона охир шуд.
Чу дод хусрави урдибиҳишт истеъфо,
Тахайюлоти сапеди чавона охир шуд.
Дар ин шикан- шикани баргҳои обонмоҳ
Баҳорҷӯши дили шоирона охир шуд.
Фусурд ҳавсалаи ман дар аввали кӯча,
Кучо равам, ки раҳи бекарона охир шуд.
Чаро дигар сухани гавҳарӣ намегӯям,
Ҳар он чӣ буд, фишондам, хизона охир шуд.
Анори сурхи шафақ ҳам ғуруб кард охир,
Анори сурхи дилам дона- дона охир шуд.
Мағӯ, зи сифр биё, зиндагӣ кунем оғоз,
Ҳамаш гузашт, азизам, фасона охир шуд.
Шикаст мантиқи дунё пас аз ҷанозаи ишқ,
Наёмадӣ туву умри тарона охир шуд.

ترانه خواستی از من، ترانه آخر شد،
برای تازه سرودن بهانه آخر شد.
چو داد خسرو اردیبهشت استعفا،
تخیلات سپید جوانه آخر شد.
در این شکن شکن برگ‌های آبان ماه
بهارجوشِ دل شاعرانه آخر شد.
فسرد حوصله من در اول کوچه،
کجا روم، که ره بی‌کرانه آخر شد.
چرا دگر سخن گوهری نمی‌گویم،
هر آن چه بود، فشاندم، خزانه آخر شد.
انار سرخ شفق هم غروب کرد آخر،
انار سرخ دلم دانه دانه آخر شد.
مگو، ز صفر بیا، زندگی کنیم آغاز،
همش گذشت، عزیزم، فسانه آخر شد.
شکست منطق دنیا پس از جنازه عشق،
نیامدی تو و عمر ترانه آخر شد.

Чанд бисмил будан, эй дил, бояд аз нав боз шуд,
Чун ту бисмиллоҳ гуфтӣ, хотима оғоз шуд.
Пирии мо чист, оғози ҷавонии нав аст,
Боядат навҷодаву навсабку фардосоз шуд.
Ҳар сулулам бо сулулат ёфт хушбахтии васл,
Рӯҳи ман бо рӯҳи ту, эй субҳ, ҳампарвоз шуд.
Боҳабар шав, то ту ҳам ҳар авҷпарвози тихӣ
Ҳар қадар то осмон ҳам рафт, хокандоз шуд.
То садои исавии ту расид, эй сабзчашм,
Гунҷаи сурхе, ки пушти парда дорам, боз шуд.

چند بسمل بودن، ای دل، باید از نو باز شد،
چون تو بسم الله گفتی، خاتمه آغاز شد.
پیری ما چیست، آغاز جوانی نو است،
بایدت نوجاده و نوسبک و فرداساز شد.
هر سلولم با سلولت یافت خوشبختی وصل،
روح من با روح تو، ای صبح، همپرواز شد.
باخبر شو، تا تو هم هر اوج پرواز تهی
هر قدر تا آسمان هم رفت، خاک انداز شد.
تا صدای عیسوی تو رسید، ای سبزچشم،
غنچهء سرخی، که پشت پرده دارم، باز شد.

Дер шудро ҳанӯз хоҳам кард,
Маргро зодрӯз хоҳам кард.
То ба кай дар ғубори беамалӣ
Маҳви шаб, қатли рӯз хоҳам кард?
Зиндагӣ сӯзу сози нав хоҳад,
Нав ба нав созу сӯз хоҳам кард.
Ҳар кучо бингарӣ, диле чок аст,
Кори сад васладӯз хоҳам кард.
Нӯҳ фалак дӯшбори пирон аст,
Бӯса бар пушти кӯз хоҳам кард.
Ман туро, шеър, эй ҳамешатарин,
Пайки фардофурӯз хоҳам кард.

دیر شد را هنوز خواهم کرد،
مرگ را زادروز خواهم کرد.
تا به کی در غبار بی عملی
محو شب، قتل روز خواهم کرد؟
زندگی سوز و ساز نو خواهد،
نوبه نو ساز و سوز خواهم کرد.
هر کجا بنگری، دلی چاک است،
کار صد وصله دوز خواهم کرد.
نُه فلک دوشبار پیران است،
بوسه بر پشت کوز خواهم کرد.
من تو را، شعر، ای همیشه ترین،
پیک فردافروز خواهم کرد.

Рафтанат чашми маро бар зиндагонӣ боз кард,
 Ҳар қадар ҳам қиссаро фарҷом дод, оғоз кард.
 Монд бо ман ёди чашми улвии зебопазир,
 Ёди чашмоне, ки чашмони маро овоз кард.
 Нозбардорон ҳама рафтанд бар фирдавси қудс,
 Гул, ки бе таҳрики булбул монд, тарки ноз кард.
 Охирин хонандаи розам ба рози ҳақ расид,
 Ман чӣ гӯям, ҳарф натвонад маро иброз кард.
 Он қадар бар умки худ рафтӣ, ки нопаёдо шудӣ,
 Рафтанатро мешавад бо офтоб анбоз кард?
 Шарм н-омад дасти беимони чархи пирро
 З-ин вучуди осмоние, ки хокандоз кард.
 Ноаён дар шоҳаи ҷонам нишеман карда буд,
 Дигар аз ин ошён натвонад ӯ парвоз кард.

رفتنت چشم مرا بر زندگانی باز کرد،
هر قدر هم قصه را فرجام داد، آغاز کرد.
ماند با من یاد چشم علوی زیباپذیر ،
یاد چشمانی، که چشمان مرا آواز کرد.
نازبرداران همه رفتند بر فردوس قدس،
گل، که بی تحریک بلبل ماند، ترک ناز کرد.
آخرین خواننده رازم به راز حق رسید،
من چه گویم، حرف نتواند مرا ابراز کرد.
آن قدر بر عمق خود رفتی، که ناپیدا شدی،
رفتنت را می شود با آفتاب انباز کرد؟
شرم نآمد دست بی ایمان چرخ پیررا،
زین وجود آسمانی، که خاک انداز کرد.
ناعیان در شاخه جانم نشیمن کرده بود،
دیگر از این آشیان نتواند او پرواز کرد.

Мутриби обон муночоти хазонро менавозад,
Ин ҷарас савти гузашти корвонро менавозад.
Абр ҳам ҳоло бирешим метанад бо суръати тунд,
Ин бирешим рафтани умри равонро менавозад.
Сим баркан, чаҳ-чаҳи тилфон паёми васл н-орад,
Ҳаҷри ту симфониёи ҷовидонро менавозад.
Модари ман менависад номаи фарҳанги гулҳо,
Бостонӣ нест ӯ, чун бўстонро менавозад.
Пирии ӯ гулфишонтар аз ҷавонии ману мост,
Дар дилаш сад орзу зарби ҷавонро менавозад.
Рӯхро густурда бояд дошт баҳри макдами дӯст,
Беҳабар меояд он ҷоне, ки ҷонро менавозад.
Мекунам аз гунбади гардун азони ишқ ирсол,
Пештар аз он ки ҷисмам хокдонро менавозад.

مطرب آبان مناجات خزان را می نوازد،
این جرس صوت گذشت کاروان را می نوازد.
ابر هم حالا بریشم می تند با سرعت تند،
این بریشم رفتن عمر روان را می نوازد.
سیم برکن، چهچه تیلیفون پیام وصل نآرد،
هجر تو سمفونیای جاویدان را می نوازد.
مادر من می نویسد نامه فرهنگ گل ها،
باستانی نیست او، چون بوستان را می نوازد.
پیری او گلفشان تر از جوانی من و ماست،
در دلش صد آرزو ضرب جوان را می نوازد.
روح را گسترده باید داشت بهر مقدم دوست،
بی خبر می آید آن جانی، که جان را می نوازد.
می کنم از گنبد گردون اذان عشق ارسال،
پیش تر از آن که جسمم خاکدان را می نوازد.

Зангӯла зад офтоб, хезед,
Аз маҳкамаҳои хоб хезед.
Урён бишавед, осмонҳо,
Аз маҳбаси нӯҳниқоб хезед.
Эй мардумакони чашми кофар,
Аз ғафлати носавоб хезед.
Эй тӯдаи диляхони бесӯз,
Як бор шавед об, хезед.
Тифлии шумо ба хоб бигзашт,
Рӯзи адами шабоб хезед.
Ин зарбаи белро шунидед,
Аз ҳайбати гӯрқоб хезед.
Эй панҷараҳои пилқбаста,
Бо даъвати офтоб хезед.
Худ Мункару худ Накир бошед,
Бар пурсишу бар ҷавоб хезед.

زنگوله زد آفتاب، خیزید،
از محکمه‌های خواب خیزید.
عریان بشوید، آسمان‌ها،
از محبس نُه‌نقاب خیزید.
ای مردم‌کان چشم کافر،
از غفلت ناصواب خیزید.
ای توده دل یخان بی سوز،
یک بار شوید آب، خیزید.
طفلی شما به خواب بگذشت،
روز عدم شباب خیزید.
این ضربه بیل را شنیدید،
از هیبت گورکاب خیزید.
ای پنجره‌های پلک‌بسته،
با دعوت آفتاب خیزید.
خود منکر و خود نکیر باشید،
بر پرسش و بر جواب خیزید

Нури ту бар чаҳони ман мерасаду намерасад,
Бар ҳарами ниҳони ман мерасаду намерасад.
Нолаи гармчӯши дил, валвалаи хамӯши дил
То ту, ай осмони ман, мерасаду намерасад.
Сӯзи туву мақоми ту, пайки туву саломи ту
Бар найи устухони ман мерасаду намерасад,
Дил чу гулест барг-барг аз дами жолаву тагарг,
Исии меҳрубони ман мерасаду намерасад.
Қуфл задаст гӯши ман, дар бизан, эй сурӯши ман,
Тақ-тақи ту ба қони ман мерасаду намерасад.
Шеър чу ваҳйнома аст, аз нафасаш шамома аст,
Қосиди ростони ман мерасаду намерасад.
Мерасаду намерасад номаи ман ба номи ту,
Номаи бебаёни ман мерасаду намерасад.

نور تو بر جهان من می‌رسد و نمی‌رسد،
بر حرم نهان من می‌رسد و نمی‌رسد.
نالۀ گرمجوش دل، ولولۀ خموش دل
تا تو، ای آسمان من، می‌رسد و نمی‌رسد.
سوز تو و مقام تو، پیک تو و سلام تو
بر نی استخوان من می‌رسد و نمی‌رسد،
دل چو گلیست برگ برگ از دم ژاله و تگرگ،
عیسی مهربان من می‌رسد و نمی‌رسد.
قفل زدست گوش من، در بزن ای سروش من،
تق تق تو به جان من می‌رسد و نمی‌رسد.
شعر چو وحی نامه است، از نفسش شمامه است،
قاصد راستان من می‌رسد و نمی‌رسد.
می‌رسد و نمی‌رسد نامۀ من به نام تو،
نامۀ بی‌بیان من می‌رسد و نمی‌رسد.

Ҳоло ҳама қиёмати дил беқиём шуд,
 Лабҳои хайргӯ чӣ қадар бесалом шуд.
 Он дил кучову чоряки ишқи ӯ кучо,
 Дар ними сония тапишаш ихтимом шуд.
 Ёдаш ба хайр беадабии шабобро,
 Дил гарчи пир гаштаву боэҳтиром шуд.
 Қосид зи ҳафт шаҳр гузашту фаро расид,
 Дар остони хонаи мо бепаём шуд.
 Ҳам маҳрам аз ту омаду ҳам марҳами даво,
 Аммо кучо чароҳати дил илтиём шуд.
 Ҳоло бубин, тамомият оғоз мешавад,
 Оғози ту агарчи ба зоҳир тамом шуд.
 Донӣ, баландмартабагии дилам зи чист,
 Бо гарди нухбағони ҷаҳон ҳаммақом шуд.
 Гуфтам, ки нуқта мениҳам, инак, зи баъди ишқ,
 На, ишқи ман се нуқта шуду бардавом шуд...

حالا همه قیامت دل بی قیام شد،
لب‌های خیرگو چه قدر بی سلام شد.
آن دل کجا و چارِیک عشق او کجا،
در نیم ثانیه تپشش اتمام شد.
یادش به خیر، بی ادبی شباب را،
دل گرچه پیر گشته و با احترام شد.
قاصد ز هفت شهر گذشت و فرا رسید،
در آستان خانه ما بی پیام شد.
هم محرم از تو آمد و هم مرهم دوا،
اما کجا جراحی دل التیام شد.
حالا ببین، تمامیت آغاز می شود،
آغاز تو اگر چه به ظاهر تمام شد.
دانی، بلندمرتبگی دلم ز چیست،
با گرد نخبگان جهان هم مقام شد.
گفتم، که نقطه می نهم، اینک ز بعد عشق،
نه، عشق من سه نقطه شد و بردوام شد...

Хубутат нозанинтар бошад аз меъроҷ, эй хуршед,
 Туро, эй номусаххар, дидаи мо кай тавонад дид?
 Гули хуршедгардонам, ки рӯи чонамози субҳ
 Туро бо чашм кардам ламс, эй тасбеҳи марворид.
 Намедонам, барои чанд рӯз, эй ошнои роз,
 Ману ту хайма густурдем дар бошишгаҳи уммед.
 Чавонмардона карданд эҳтиёт аз сӯзи мачнунӣ
 Дили беишқи худро сояпарвардони мачнунбед.
 Ачаб набвад, ки шакли зиштро мазмуни зебоест,
 Зи качкӯли гадо гарчи наёбӣ соғари Чамшед.
 Ало, эй ишқ, эй веростори чадвали таквим,
 Фақат ту фурсати ҳастии моро мекунӣ тамдид.
 Шаҳодатномаи ҳастии ман танҳо ту бош, эй шеър,
 Зи баъди марг ҳам бинвис ба номам хуччати тавлид.

هبوطت نازنین تر باشد از معراج، ای خورشید،
تو را، ای نامسخر، دیده ما کی تواند دید؟
گل خورشید گردانم، که روی جانماز صبح
تورا با چشم کردم لمس، ای تسبیح مروارید.
نمی دانم برای چند روز، ای آشنای راز،
من و تو خیمه گسترديم در باشگاه امید.
جوانمردانه کردند احتیاط از سوز مجنونی
دل بی عشق خود را سایه پروردان مجنونبید.
عجب نبود، که شکل زشت را مضمون زیباست،
ز کجکول گدا گرچه نیابی ساغر جمشید.
الا، ای عشق ای ویراستار جدول تقویم،
فقط تو فرصت هستی ما را می کنی تمدید.
شهادت نامه هستی من تنها تو باش، ای شعر،
ز بعد مرگ هم بنویس به نامم حجت تولید.

Биё ба вақти тулӯи шукуфаҳои сафед,
 Ту, эй савори саманди тилоии хуршед.
 Биё, ки омаданат раҳхате ба зистан аст
 Барои ин дили бисмил, ки аз ҷаҳон бибурид.
 Биёву бар ҳунарам бин, ки бозгӯ бикунам
 Ҳар он чиро, ки нагуфтиву гӯши ман бишунид.
 Бикун уручу барафрӯз шамъи анҷумро,
 Ба рӯи шаб, ки бувад гӯри офтоби шахид.
 Кунун, ки ханчари Баҳром хун барафшонад,
 Шикаста чангу буридаст панҷаи Нохид,
 Биё ба маҳфили ин пошхӯрдагони ғариб,
 Ки дар паёми ту хонам ҳамосаи тавҳид.
 Бимон, ки дар лаби ман ҳам бимонад ояти ишқ,
 Бизӣ, ки дар дили ман ҳам зияд фуруғи умед.
 Зи роҳи ҷон бирасидӣ, чӣ марҳамат кардӣ,
 Ба ҷон, ки ҷони ту нозам, азизи тозанавид.
 Биё, ба боғи дилам мужда деҳ чу ҳудҳуди бод,
 Биё ба вақти тулӯи шукуфаҳои сафед.

بیا به وقت طلوع شکفه‌های سفید،
تو، ای سوار سمند طلایی خورشید.
بیا، که آمدنت ره‌خطی به زیستن است
برای این دل بسمل، که از جهان ببرید.
بیا و بر هنرم بین، که بازگو بکنم
هر آن چرا، که نگفته‌ای و گوش من بشنید.
بگن عروج و برفروز شمع انجم را،
به روی شب، که بود گور آفتاب شهید.
کنون، که خنجر بهرام خون برفشاند،
شکسته چنگ و بریده است پنجه ناهید،
بیا به محفل این پاشخوردگان غریب،
که در پیام تو خوانم حماسه توحید.
بمان، که در لب من هم بماند آیت عشق،
بزی، که در دل من هم زید فروغ امید.
ز راه جان برسیدی، چه مرحمت کردی،
به جان، که جان تو نازم، عزیز تازه نوید.
بیا، به باغ دلم مژده ده چو هدهد باد،
بیا به وقت طلوع شکفه‌های سفید.

Чу Исо кист раҳпаймои хуршед,
Ки бинвозад сари танҳои хуршед.
Зи боғи Ҳофиз афлесун рабудам,
Ки таъме дошт аз хурмои хуршед.
Макаш аз шиша берун талхвашро,
Даҳон ширин кун аз ҳалвои хуршед.
Дили хуршедиямро мешиносӣ,
Ту эй раҳбурда бар маънои хуршед.
Раҳой буд банди пой Мачнун,
Биё, рафтем бар паҳнои хуршед.
Чаро ман бар шабистоне нарафтам,
Маро аз роҳ зад овои хуршед.
Ба субҳистон, ба субҳистони ҷонҳо
Биё, рафтем, эй Мавлои хуршед.

چو عیسی کیست رهپیمای خورشید،
که بنوازد سر تنهای خورشید.
ز باغ حافظ افلیسون ربودم،
که طعمی داشت از خرماي خورشید.
مکش از شیشه بیرون تلخوش را،
دهان شیرین کن از حلوای خورشید.
دل خورشیدی ام را می شناسی،
تو ای ره برده بر معنای خورشید.
رهای بود بند پای مجنون،
بیا رفتیم بر پهنای خورشید.
چرا من بر شبستانی نرفتم،
مرا از راه زد آوای خورشید.
به صبحستان، به صبحستان جان ها
بیا رفتیم، ای مولای خورشید.

Ошиқон оиначавҳар омаданд,
 Тозаабра, шустаастар омаданд.
 Як варақ, к-аз дафтари тақвим рехт,
 Номҳо дар лавҳи мрамор омаданд.
 Ошиқон берун зи лавҳу ҷадваланд,
 Зинда баъди субҳи маҳшар омаданд.
 Мантиқи дунё на он монад, ки буд,
 Ҷумлагон ғайри муқаррар омаданд.
 Сақфҳо сӯи парасту пар заданд,
 Бомҳо пеши кабӯтар омаданд.
 Зоғҳо чаҳ-чаҳ заданд аз ишқи гул,
 Булбулон ногаҳ ба қар-қар омаданд.
 Кибрҳо бо аҷзҳо яксон шуданд,
 Обҳои дида шар-шар омаданд.
 Дар мақоми ишқ тахту ғавқ нест,
 Чокару хусрав баробар омаданд.
 Фитна оташ дар ду олам ҳам, ки зад,
 Он Сиёвушон музаффар омаданд.
 Бар тавофи як ту, эй аҳроми ишқ,
 Абрҳо эҳром дар бар омаданд.
 Кӯҳнагиро сад лагад зад пой ишқ,
 Солмандон тозаву тар омаданд.
 Шукр мегӯям, ки бо бардору зан
 Тобу табҳо боз аз сар омаданд.
 Ишқ бори аввал омад, шукр, шукр,
 Қосидонаш бори дигар омаданд.

عاشقان آینه جوهر آمدند،
تازه‌ابره، شسته‌استر آمدند.
یک ورق، کز دفتر تقویم ریخت،
نام‌ها در لوح مرمر آمدند.
عاشقان بیرون ز لوح و جدولند،
زنده بعد صبح محشر آمدند.
منطق دنیا نه آن ماند، که بود،
جملگان غیر مقرر آمدند.
سقف‌ها سوی پرستو پر زدند،
بام‌ها پیش کبوتر آمدند.
زاغ‌ها چهچه زدند از عشق گل،
بلبلان ناگه به قر قر آمدند.
کبرها با عجزها یکسان شدند،
آب‌های دیده شر شر آمدند.
در مقام عشق تحت و فوق نیست،
چاکر و خسرو برابر آمدند.
فتنه آتش در دو عالم هم که زد،
آن سیاوشان مظفر آمدند.
بر طواف یک تو، ای اهرام عشق،
ابرها احرام در بر آمدند.
کهنگی را صد لگد زد پای عشق،
سالمدان تازه و تر آمدند.
شکر می گویم، که با بردار و زن
تاب و تب‌ها باز از سر آمدند.
عشق بار اول آمد، شکر، شکر،
قاصدانش بار دیگر آمدند.

Худкомагон ба оши ҳарифона мераванд,
Мастони бемаҷоз ба майхона мераванд.
Дар ҳар қадам зи худ асари куфр мениҳанд,
Боре ба шукри розиқи маннон намераванд.
Дар ин ҳазору якшаба умри залили худ
Буду набуд аз пайи афсона мераванд.
Дар ибтидо чу ҳамсафи Сукрот мерасанд,
Поёни базм чун саги девона мераванд.
Ҳамсабқатанд ҷумла шикамборагони давр,
Беҳуд зи пушти лаззати бегона мераванд.
Масти аласт кист дар ин базми обу гил,
Садроҳагон кай аз пайи якдона мераванд.
Инон ҳаловати саҳаристон надидаанд,
Дигар кучо ба сӯи шакархона мераванд.

خود کامگان به آتش حریفانه می روند،
مستان بی مجاز به میخانه می روند.
در هر قدم ز خود اثر کفر می نهند،
باری به شکر رازق منان نمی روند.
در این هزار و یکشبه عمر ذلیل خود
بود و نبود از پی افسانه می روند.
در ابتدا چو همصف سقراط می رسند،
پایان بزم چون سگ دیوانه می روند.
همسبقتند جمله شکمبارگان دور،
بی خود ز پشت لذت بیگانه می روند.
مست الست کیست در این بزم آب و گل،
صدرا هگان گی از پی یکدانه می روند.
اینان حلاوت سحرستان ندیده اند،
دیگر کجا به سوی شکرخانه می روند.

Бархез, дил, ки фасли муҳаббат тамом шуд,
Пар зад кабӯтари саҳару бепаём шуд.
Дилро гузашти вақт каме боадаб накард,
Ин пири пир баччаи беинтизом шуд.
Бояд салом доду алайке талаб накард,
Некӣ тамаъ, ки дошт, ҳамоно ҳаром шуд.
Ин дил, ки дар асорати ташвиши зиндагист,
Сад бор кард шӯришу охир ғулом шуд.
Яъне сафед будаму хокистарӣ шудам,
Ин хос хира гашт, ки ҳамранги ом шуд.
Охир бубин, чу ваҳйи муҳаббат фаро расид,
Як одами гилӣ ба Худо ҳаммақом шуд.
Бигашта рафт, дар ғами падруди ӯ мабош,
Бояд дубора дар лаби фардо салом шуд.

برخیز دل، که فصل محبت تمام شد،
پر زد کبوتر سحر و بی‌پیام شد.
دل را گذشت وقت کمی با ادب نکرد،
این پیر پیر بچه بی‌انتظام شد.
باید سلام داد و علیکی طلب نکرد،
نیکی طمع، که داشت، همانا حرام شد.
این دل، که در اسارت تشویش زندگیست،
صد بار کرد شورش و آخر غلام شد.
یعنی سفید بودم و خاکستری شدم،
این خاص خیره گشت، که هم‌رنگ عام شد.
آخر ببین چو وحی محبت فرا رسید،
یک آدم گلی به خدا هم مقام شد.
بگذشته رفت، در غم پدرود او مباش،
باید دوباره در لب فردا سلام شد.

Бовар бикун, ки субҳ дигарбора медамад,
Мижгони офтоб ба рӯи ту меамад.
Бовар бикун, ки фасли нави нағма мерасад,
Гул боз дар баҳорғаҳи тоза меамад.
Он рафтани, ки омаданитар зи ҳар кас аст,
Аз нафҳаи муаттари оянда мешамад.
Пешонии фишурдаи мо боз мешавад,
Абр аз шафакфурӯзии афлок мерамад.
Эй дил, мағӯ, ки силсилаялдост умри мо,
Бовар бикун, ки субҳ дигарбора медамад.

باور بکن، که صبح دگر باره می دمد،
مژگان آفتاب به روی تو می خمد.
باور بکن، که فصل نو نغمه می رسد،
گل باز در بهار گه تازه می چمد.
آن رفتنی، که آمدنی تر ز هر کس است،
از نفحه معطر آینده می شمد.
پیشانی فشرده ما باز می شود،
ابر از شفق فروزی افلاک می رمد.
ای دل، مگو که سلسله یلداست عمر ما،
باور بکن، که صبح دگر باره می دمد.

Он чашмаи кӯҳистон оиназамир омад,
Он чашматарин инсон хуршедназир омад.
Сад тира кунад шубҳа бар асли булӯринаш,
Сад хира сияҳ бинад ўро, ки мунир омад.
То дарди туро хонад, то дарди маро хонад,
Он дардшунав омад, он дардпазир омад.
Як бор нашуд сарзер аз қуллаи инсонӣ,
Ҳарчанд ба сар ўро санг омаду тир омад.
Аслан абадият чист, нав будану нав мондан,
Бар кӯҳнаҳасудон гӯ: он тозанафир омад.
Дарёи Зарафшон шуд ўро варақи адвор,
Бар сабти ҳар оҳангаш хуршед дабир омад.

آن چشمه کوهستان آینه ضمیر آمد،
آن چشمه‌ترین انسان خورشیدنظیر آمد.
صد تیره کند شبهه بر اصل بلورینش،
صد خیره سیه بیند او را که منیر آمد.
تا درد تو را خواند، تا درد مرا خواند،
آن دردشنو آمد، آن دردپذیر آمد.
یک بار نشد سرزیر از قله انسانی،
هرچند به سر او را سنگ آمد و تیر آمد.
اصلاً ابدیت چیست، نو بودن و نو ماندن،
بر کهنه حسودان گو: آن تازه نفیر آمد.
دریای زرافشان شد او را ورق ادوار،
بر ثبت هر آهنگش خورشید دبیر آمد.

Ба начоти ту, илоҳо, малаке расида бошад,
 Саҳаре, ки нав дамида, ба ту ҳам дамида бошад.
 Шафақи ҳазордастон зи фарози боғу бўстон
 Нахи зарпаранди худро ба раҳат танида бошад.
 Нафаре кароматофар, нафаре саломатовар
 Чу Масеҳи деркарда сӯи ту давида бошад.
 Начакад зи пунба обе дами ҳарфи вопасинат,
 Зи нав оби зиндагонӣ ба лабат чакида бошад.
 Чу туй вучуди фардо, шунавӣ дуруди фардо,
 Нафаси баҳори навро нафасат шамида бошад.
 Сари риштаро биёбад, ки дубора боз бандад
 Чу ту ҳар касе, ки яксар зи ҳама бурида бошад.
 Ба саломатии ҷонат кӣ чӣ кор метавонад
 Ба ҷуз ӯ, ки дар ҷабинат хати нек чида бошад.
 Салавоти шукрро гӯ, нафаҳоти шукрро чӯ,
 Ки дили ту то қиёмат дили навтопида бошад.

به نجات تو، الهی، ملکی رسیده باشد،
سحری، که نو دمیده به تو هم دمیده باشد.
شفق هزارستان ز فراز باغ و بوستان
نخ زرپند خود را به رخت تنیده باشد.
نفری کرامت آفر، نفری سلامت آور
چو مسیح دیرکرده سوی تو دویده باشد.
نچکد ز پنبه آبی دم حرف واپسنت،
ز نو آب زندگانی به لب چکیده باشد.
چو توی وجود فردا، شنوی درود فردا،
نفس بهار نو را نفست شمیده باشد.
سر رشته را بیابد که دوباره باز بندد
چو تو هر کسی که یکسر ز همه بریده باشد.
به سلامتی جانت که چه کار می تواند
به جز او، که در جبینت خط نیک چیده باشد.
صلوات شکر را گو، نفحات شکر را جو،
که دل تو تا قیامت دل نوتپیده باشد.

Чашмро гунча накун, дашту даман меранчад,
Боз кун гунчаи дилро, ки чаман меранчад.
Ваъда додам, ки дигар хортабиат нашавам,
Варна аз ман дили садбаргу суман меранчад.
Омадӣ, афви гунаҳ хостиву бахшидам,
Чун набахшам, ки гули себ зи ман меранчад.
Навтارين нағма ба дил дораму натвонам гуфт,
Асабонист ин офоқи куҳан, меранчад.
Гарчи борон накунад ҳеч асар дар хора,
Алифи рӯҳи ту аз лом задан меранчад.
Ҳурмати ишқи ту лабҳои маро бар ҳам дӯхт,
Хомӯшам, хомӯш, агарчанд сухан меранчад.

چشم را غنچه نکن، دشت و دمن می رنجد،
باز کن غنچه دل را، که چمن می رنجد.
وعده دادم، که دگر خار طبیعت نشوم،
ورنه از من دل صبرگ و سمن می رنجد.
آمدی، عفو گنه خواستی و بخشیدم،
چون نبخشم، که گل سیب ز من می رنجد.
نوترین نغمه به دل دارم و نتوانم گفت،
عصبانیست این آفاق کهن، می رنجد.
گرچه باران نکند هیچ اثر در خار،
الف روح تو از لام زدن می رنجد.
حرمت عشق تو لبهای مرا برهم دوخت،
خاموشم، خاموش، اگر چند سخن می رنجد.

БУЛҶРИ ЁД

Ба ёди Муҳиддин Олимпур

Кучост чашми ту, то волаи баҳор шавад,
Нигоҳи барқрават тасмаи навор шавад.
Варақ- варақ бизанад куллии гулҳоро,
Ки нусхагири варақҳои зарнигор шавад.
Чу дурбини ту бинад висоли шабнаму гул,
Дар он дақиқаи ширин нафасшумор шавад.
Дигар барои кӣ анвор метанад хуршед,
Дигар ба чашми кӣ олам карашмазор шавад.
Ту рафтаиву ҳама риштаҳои васл гусаст,
Дигар кӣ ҳаст, ки дилбанди ин диёр шавад.
Дигар кӣ ҳаст, ки маҳмил кашад ба ҷониби мо
Ва ҳам кӣ монд, ки ўро умедвор шавад.
Агарчи ҳаст биёяндаву пазиранда,
Ту нестиву муҳаббат ғарибу хор шавад.
Даруни зарфи булўрин, ки ҳадяам кардӣ,
Вучуди нозуки гул худ ба худ фиғор шавад.
Кунун булўри само дар сарам шикаст, эй дўст,
Булўри ёди ту як пора ёдгор шавад.

بلور یاد

به یاد محی‌الدین عالم پور

کجاست چشم تو، تا والله بهار شود،
نگاه برقروّت تسمه نوار شود.
ورق ورق بزند کلیات گل هارا،
که نسخه گیر ورق‌های زرنگار شود.
چو دوربین تو بیند وصال شبنم و گل،
در آن دقیقه شیرین نفسشمار شود.
دگر برای که انوار می تند خورشید،
دگر به چشم که عالم کرشمزار شود.
تو رفته ای و همه رشته‌های وصل گسست،
دگر که هست، که دل‌بند این دیار شود.
دگر که هست، که محمل کشد به جانب ما،
و هم که ماند، که او را امیدوار شود.
اگرچه هست بیاینده و پذیرنده،
تو نیستی و محبت غریب و خوار شود.
درون ظرف بلورین، که هدیه ام کردی،
وجود نازک گل خود به خود فگار شود.
کنون بلور سما در سرم شکست، ای دوست،
بلور یاد تو یک پاره یادگار شود.

Бар рӯхи ман, эй шубоб, баргард,
Бар кӯхи ман, эй уқоб, баргард.
Бар панҷараҳои ховариям
Баргард, ай офтоб, баргард.
Бар хотираи кабӯтариям
Эй субҳи паридаҳоб, баргард.
Эй нӯштарини нӯш, боз о,
Эй нобтарини ноб, баргард.
Чун ёфт нашуд суроғи ёр,
Эй номаи бечавоб, баргард.
Эй хусн, ки бо шитоб рафтӣ,
Лутфе куну бо шитоб баргард.
Эй ишқ, иҷоза деҳ, ки аз нав
Сӯи ту кунам хитоб: Баргард!
Аз баҳри ҳама гуноҳ бигзар,
Аз баҳри ҳама савоб, баргард!

بر روح من، ای شبا ب برگرد،
بر کوه من، ای عقاب برگرد.
بر پنجره‌های خاوری ام
برگرد، ای آفتاب، برگرد.
بر خاطره کبوتری ام
ای صبح پریده خواب برگرد.
ای نوش‌ترین نوش، باز آ،
ای نابترین ناب برگرد.
چون یافت نشد سراغه یار،
ای نامه بی جواب برگرد.
ای حسن، که با شتاب رفتی،
لطفی کن و با شتاب برگرد.
ای عشق، اجازه ده که از نو
سوی تو کنم خطاب: برگرد!
از بهر همه گناه بگذر،
از بهر همه ثواب برگرد.

Бас аст чилваи беҳуда, кор бояд кард,
 Ба зиндагӣ ниғаҳи нав нисор бояд кард.
 Чу ёдгораи осорхона кӯҳна шудам,
 Ба рағми кӯҳна шудан ибтикор бояд кард.
 Мани начибтареро, ки ман намедонам,
 Ба чашмҳои шумо ошкор бояд кард.
 Агар камон бишавам ҳам, сад офтоберо
 Зи пушти қуллаи сина шикор бояд кард.
 Ба зодрузи ҳақиқат расидаам ё не,
 Ҳазор соли дигарро шумор бояд кард.
 Чу ҷӯй бўса ба соқи бунафша бояд зад,
 Парастувона тавофи баҳор бояд кард.
 Чу чаппа мекунам анбон, бияфтад оҳу фиғон,
 Зи шукр васла ба ин кӯлбор бояд кард.
 Агарчи саҳт бузургӣ, туро, туро, эй ишқ,
 Ба дӯши нозуки дил боз бор бояд кард.

بس است جلوۀ بیهوده، کار باید کرد،
به زندگی نگه نو نثار باید کرد.
چو یادگارۀ آثارخانه کهنه شدم،
به رغم کهنه شدن ابتکار باید کرد.
من نجیبتری را، که من نمی دانم،
به چشم‌های شما آشکار باید کرد.
اگر کمان بشوم هم، صد آفتابی را
ز پشت قلّۀ سینه شکار باید کرد.
به زادروز حقیقت رسیده ام یا نه،
هزار سال دگر را شمار باید کرد.
چو جوی بوسه به ساق بنفشه باید زد،
پرستوانه طواف بهار باید کرد.
چو چپه می‌کنم انبان، بیفتد آه و فغان،
ز شکر وصله به این کولبار باید کرد.
اگرچه سخت بزرگی، تو را، تو را، ای عشق،
به دوش نازک دل باز بار باید کرد.

Соат дувоздаҳ шуду соли дигар расид,
 Овози мушакони тило то қамар расид.
 Аз таркиши гулӯлаи тифлон самои пир
 Як қад париду нолиши ӯ бештар расид.
 Аз хокиён ба ҳуриву нуриву қудсиён
 Табрикномаҳои бәсе шӯълавар расид.
 Дар пеши дар чу баччаи бадмасти хеш дид,
 Ҳамсоя навҳа кард, ки оши кавар расид.
 Дар рафту омади абасаш мантиқе наёфт,
 Ҳар кас, ки чун ману ту ба даҳри дудар расид.
 Пире ба шодбошии тифлони ин маҳал
 Бо ҳадяҳои идии шириншакар расид.
 Барҳез, эй дили фалаҷ, инак, расид ишқ,
 Дил гуфт: дер шуд дигар, инак магар расид.
 Эй сода, бачагии ману ту гузашту рафт,
 Кӯтаҳ шуд ин фасонаву ин ҷо ба сар расид.
 Ногаҳ садои чаҳ-чаҳи тилфон баланд шуд,
 Табрики исавии ҳамон як нафар расид.

ساعت دوازده شد و سال دگر رسید،
آواز موشکان طلا تا قمر رسید.
از ترکش گلوله طفلان سمای پیر
یک قد پرید و نالش او بیش تر رسید.
از خاکیان به حوری و نوری و قدسیان
تبریکنامه‌های بسی شعلور رسید.
در پیش در چو بچهء بدمست خویش دید،
همسایه نوحه کرد، که آتش گور رسید.
در رفت و آمد عبثش منطقی نیافت،
هر کس، که چون من و تو به دهر دودر رسید.
پیری به شادباشی طفلان این محل
با هدیه‌های عیدیی شیرینشکر رسید.
برخیز، ای دل فلج، اینک رسید عشق،
دل گفت: دیر شد دگر اینک مگر رسید.
ای ساده بچگی من و تو گذشت و رفت،
کوتاه شد این فسانه و این جا به سر رسید.
ناگه صدای چهچه تلفون بلند شد،
تبریک عیسوی همان یک نفر رسید.

Бачагӣ таъми хуши қанди хурӯсак дорад,
Мӯи чилкокулаш овезаи пӯпак дорад.
Бачагӣ чист, ки аз рахнаи сакфаш хуршед
Сабз дар сабз наво дораду чак-чак дорад.
Ҷавшанам шеърӣ сапед аст ба рағми ҳашарот,
Ҳамчу беде, ки ба тан хилъати оҳак дорад.
Пеши дарвоза ситодаст саропо маъсум,
Беда мо пир шуду мӯи ҷамолак дорад.
Гуфтам аз минбари Афранг, ки эй қавми ҷадид,
Бомаки лойини мо лолаарӯсак дорад.
Фаҳшро ишқ шиносад, мағасиро пилӣ
Қавми имрӯз, ки имони мушаббак дорад.
Ба ту, эй асли ҳақиқат, бидиҳад исми риё,
Гар ба хуршедии хуршед касе шак дорад.
Берун аз мадрасаву дарси суруд аст, аммо
Дили тифлонаи ман боз чакомак дорад.

بچگی طعم خوش قند خروسک دارد،
موی چلکاگلش آویزه پوپک دارد.
بچگی چیست که از رخنه سقفش خورشید
سبز در سبز نوا دارد و چک چک دارد
جوشنم شعر سپید است به رغم حشرات،
همچو بیدی، که به تن خلعت آهک دارد.
پیش دروازه ستاده است سراپا معصوم،
بید ما پیر شد و موی جمالک دارد.
گفتم از منبر افرنگ، که ای قوم جدید،
بامک لاین ما لاله عروسک دارد.
فحش را عشق شناسد، مگسی را پیلی
قوم امروز، که ایمان مشبک دارد.
به تو، ای اصل حقیقت بدهد اسم ریا
گر به خورشیدی خورشید کسی شک دارد.
بیرون از مدرسه و درس سرود است، اما
دل طفلانهء من باز چکامک دارد.

Дили хамӯшам ҳичо надорад,
 Нафас надорад, ҳаво надорад.
 Чунон тапишро, ки як замон дошт,
 Кунун надонам, чаро надорад.
 Ин арғунуне, ки захм – захм аст,
 Зи захма – захма наво надорад.
 Чӣ бахт дорад, чӣ бохт дорад,
 Диле, ки дарди туро надорад.
 Ай аз найистон, аз ин майистон,
 Сафо чӣ чӯй, сафо надорад.
 Майи баринӣ намефурӯшад,
 Майи баринӣ баҳо надорад.
 Туро, ки дорад, барои будан
 Дилам дусад қарн баҳона дорад.
 Мадад накардӣ барӯ, ки боре
 Ба шаҳри ишқат визо надорад.
 Кӣ ҳаст чуз ман ба фикри ин дил,
 Ки ишқ дорад ва ё надорад.

دل خموشم هجا ندارد،
نفس ندارد، هوا ندارد.
چنان تپش را، که یک زمان داشت،
کنون ندانم، چرا ندارد.
این ارغنون، که زخم زخم است،
ز زخمه زخمه نوا ندارد.
چه بخت دارد، چه باخت دارد،
دلی، که درد تو را ندارد.
ای از نیستان، از این میستان،
صفا چه جوی، صفا ندارد.
می برینی نمیفروشد،
می برینی بها ندارد.
تو را، که دارد برای بودن
دلم دو صد قرن بهانه دارد.
مدد نکردی بر او، که باری
به شهر عشقت وِزا ندارد.
که هست جز من به فکر این دل،
که عشق دارد و یا ندارد.

Дил аз қафас дигар андешаи фирор надорад,
 Вале даруни қафас ҳам даме қарор надорад.
 Шаби дай асту турушрӯст моҳи лимӯй,
 Шабе, ки барфашу ҳарфаш шакар нисор надорад.
 Чу ту як омаданам ҳасту чун ту як рафтан,
 Касе сафархати дигар дар ин диёр надорад.
 Вурудномаи хуршед ҳаст бемӯҳлат,
 Вурудномаи мо тамғаи ду бор надорад.
 Агар ризост в-агар норизо, Банӣ Одам
 Ба интихоби дигаргуна ихтиёр надорад.
 Ба ҳар кучо, ки барам сурххуччати дили худро,
 Бидуни мӯҳри Ту ин ҳуччат эътибор надорад.
 Дареғи ҳасм, ки чашмаш ба ғайри бад دیدан
 Дигар вазифаву ташвишу қору бор надорад.
 Чӣ гуна ишқи башарро ба сина чо бидиҳад
 Ҳар он касе, ки дилаш ишқи Кирдигор надорад.
 Бидуни пайки ту, эй аввалин мубашшири Наврӯз,
 Дилам баҳор надорад, дилам баҳор надорад.

دل از قفس دگر اندیشه فرار ندارد،
ولی درون قفس هم دمی قرار ندارد.
شب دی است و ترشروست ماه لیموی ،
شبی، که برفش و حرفش شکر نثار ندارد.
چو تو یک آمدنم هست و چون تو یک رفتن،
کسی سفرخط دگر در این دیار ندارد.
ورودنامه خورشید هست بی مهلت،
ورودنامه ما تمغه دو بار ندارد.
اگر رضا ست وگر نارضا، بنی آدم
به انتخاب دگرگونه اختیار ندارد.
به هر کجا، که برم سرخ حجت دل خودرا،
بدون مهر تو این حجت اعتبار ندارد.
دریغ خصم، که چشمش به غیر بد دیدن
دگر وظیفه و تشویش و کار و بار ندارد.
چه گونه عشق بشر را به سینه جا بدهد
هر آن کسی، که دلش عشق کردگار ندارد.
بدون پیک تو، ای اولین مبشر نوروز،
دلّم بهار ندارد، دلّم بهار ندارد.

Авч кабуд аст, кабуди кабуд,
Ишқ суруд аст, нахустин суруд.
Субҳ, ту бар ҳурмати Ҳақ арза кун,
К – аз чӣ сириштанд маро тору пуд.
Он чӣ навиштам ба ту, эй рамзёб,
Тарҷумаи ҳоли гули сурх буд.
Асли ман ин аст, дигар чехраро
Ман натавонам, ки кунам вонамуд.
Занг зан, эй ёр, ки занги қадим
Зуд зудой зи дилам, зуд, зуд.
Рафт ду қарну зи дили лахт – лахт
Ишқ, ба номи ту ҳазорон дуруд!

اوج کبود است، کبود کبود،
عشق سرود است، نخستین سرود.
صبح، تو بر حرمت حق عرضه کن،
کز چه سرشتند مرا تار و پود.
آن چه نوشتم به تو، ای رمزیاب،
ترجمهء حال گل سرخ بود.
اصل من این است، دگر چهره را
من نتوانم، که کنم وانمود.
زنگ زن، ای یار، که زنگ قدیم
زود زدای ز دلم، زود، زود.
رفت دو قرن و ز دل لخت لخت
عشق، به نام تو هزاران درود!

Дар фосилаи салому падруд
Дидем, ҳар он чӣ диданӣ буд.
Олам ҳама доми нонамоест,
Дар дом кӣ метавонад осуд?
Хуш он ки дар ин дурӯза дунё
Раҳҳои ҳазорсола паймуд.
Хуштар зи хуш он, ки аз дили мо
Ғамҳои ҳазорсола биздуд.
Ошик, ки зи сӯхтан натарсад,
Гулшан шавадаш шарори Намруд.
Аз кас, ки вафо надидаам ман,
Бо худ шудаам ҳабиб, бо худ.
Оне, ки азон ба лаб биёмад,
Чашмони маро ба субҳ бикшуд.
Эй дил, гули зерибарфии ман,
Хуш бод туро баҳори мавлуд!

در فاصلهٔ سلام و پدرود
دیدیم هر آن چه دیدنی بود.
عالم همه دام نانمای است،
در دام که می‌تواند آسود ؟
خوش آن که در این دوروزه دنیا
ره‌های هزارساله پیمود.
خوش‌تر ز خوش آن، که از دل ما
غم‌های هزارساله بزدود.
عاشق، که ز سوختن نترسد،
گلشن شودش شرار نمرود.
از کس، که وفا ندیده ام من،
با خود شده ام حبیب، با خود.
آنی، که اذان به لب بیامد،
چشمان مرا به صبح بکشد.
ای دل، گل زیربرفی من،
خوش باد تو را بهار مولود!

Зиндагӣ, зимомат ку, не салом, не падруд,
 Аввалу давомат ку, не салом, не падруд.
 Ишк, ишқи ҷонпаймо, шамси осмонпаймо,
 Сӯи мо саломат ку, не салом, не падруд.
 Эӣ дили саломатчӯ, з-он азизи ғафлатпӯ
 Номае ба номат ку, не салом, не падруд.
 Эӣ дили саодатхоҳ, шукр гӯ ба ҷои оҳ,
 Хомушӣ? Каломат ку, не салом, не падруд.
 Аз гузаштаи беаҳд, аз ҳамин дами бешаҳд
 Фикри интиқомат ку, не салом, не падруд.
 Баста шуд дар аз шаш сӯ, ҷуз дари наҷоти ӯ,
 Саъю эҳтимомат ку, не салом, не падруд.
 Чун баҳори покиншо, гулниғору сабзифшо
 Гул ба гул паёмат ку, не салом, не падруд.
 Субҳи шамсойинам, шои кавкабогинам,
 Гавҳару руҳомат ку, не салом, не падруд.
 Аз сабоҳи оянда, аз пагоҳи фархунда
 Тоза – тоза вомат ку, не салом, не падруд.

زندگی، زمامت کو، نه سلام، نه پدرود،
اول و دوامت کو، نه سلام، نه پدرود.
عشق، عشق جانپیما، شمس آسمانیما،
سوی ما سلامت کو، نه سلام، نه پدرود.
ای دل سلامتجو، زان عزیز غفلتپو
نامه‌ای به نامت کو، نه سلام، نه پدرود.
ای دل سعادتخواه، شکر گو به جای آه،
خامشی؟ کلامت کو، نه سلام، نه پدرود.
از گذشته بی‌عهد، از همین دم بی‌شهد
فکر انتقامت کو، نه سلام، نه پدرود.
بسته شد در از شش سو، جز در نجات او،
سعی و اهتمامت کو، نه سلام، نه پدرود.
چون بهار پاک انشا، گلنگار و سبز افشا
گل به گل پیامت کو، نه سلام، نه پدرود.
صبح شمس آینم، شام کوکب آگینم،
گوهر و رخامت کو، نه سلام، نه پدرود.
از صباح آینده، از پگاه فرخنده،
تازه تازه وامت کو، نه سلام، نه پدرود.

Азизи дур, ба номат кабӯтарона дуруд,
 Зи боми нуқравари субҳ сад тарона дуруд.
 Чу шахсавораи тақвими тундтоз шудам,
 Ба дурдасти паровар, ба бекарона дуруд.
 Ба баргу гул, ба чаман, бар рухи афифи баҳор
 Зи номи шабнами дил дона-дона – дона дуруд.
 Ба ҳар касе, ки зи қайди дирам раҳой чуст,
 Ба офтоб – ба ганчури сад хизона дуруд.
 Намебарад сӯи ту нардбони аслу мачоз,
 Зи тахтхона ба токи нӯҳошёна дуруд.
 Ҳазор қофила падруд ҳам, ки бифристӣ,
 Ҳазор қофила бар номат, эй ягона, дуруд.
 Ба исми аъзами ту, эй муҳаббати сармад,
 Аз ин гузаштаву оянда ҷовидона дуруд.

عزیز دور، به نامت کبوترانه درود،
ز بام نقرور صبح صد ترانه درود.
چو شہسوارہء تقویم تندتاز شدم،
به دوردست پرآور، به بی کرانه درود.
به برگ و گل، به چمن، بر رخ عقیق بہار
ز نام شبہم دل دانه دانه دانه درود.
به ہر کسی، کہ ز قید درم رهای جست،
به آفتاب، به گنجور صد خزانه درود.
نمیبرد سوی تو نردبان اصل و مجاز،
ز تہتخانہ به طاق نہ آشیانہ درود.
ہزار قافلہ پدرود ہم، کہ بفرستی،
ہزار قافلہ بر نامت، ای یگانہ، درود.
به اسم اعظم تو، ای محبت سرمد،
از این گذشتہ و آیندہ جاودانہ درود.

Эй ёди хуррам, падруд, падруд,
 Эй рашки Марям, падруд, падруд.
 Аз боғи мино, аз барги раъно
 Лағжид шабнам, падруд, падруд.
 Фасли чавонӣ рафту наомад
 Боз аз чаҳаннам, падруд, падруд.
 Аз неъматӣ ӯ мо ҳам чашидем
 Бисёр ё кам, падруд, падруд.
 Ин реши кӯҳна дигар насӯзад
 Дар ҳачри марҳам, падруд, падруд.
 Ҳоло расидем аз ишқу риндӣ
 То турбу шалғам, падруд, падруд.
 Бар мағзи баста боре наёмад
 Фикри муаззам, падруд, падруд.
 Бо хомаи мо кай метавон кард
 Ислоҳи одам, падруд, падруд.
 Бе ҳеч эъҷоз, бе дидаи боз
 Резем дарҳам, падруд, падруд.
 Чун ту наояд, чун ман наояд
 Дигар ба олам, падруд, падруд.
 Бояд ба дилҳо идона бурдан,
 Эй сӯгу мотам, падруд, падруд.
 Килки муфарреҳ, бинвис аз имрӯз
 Падруд, эй ғам, падруд, падруд.

ای یاد خرم، پدرود، پدرود،
ای رشک مریم، پدرود، پدرود.
از باغ مینا، از برگ رعنا
لغزید شب‌نم، پدرود، پدرود.
فصل جوانی رفت و نیامد
باز از جهنم، پدرود، پدرود.
از نعمت او ما هم چشیدیم
بسیار یا کم، پدرود، پدرود.
این ریش کهنه دیگر نسوزد
در هجر مرهم، پدرود، پدرود.
حالا رسیدیم از عشق و رندی
تا تُّرب و شلغم، پدرود، پدرود.
بر مغزبسته باری نیامد
فکر معظم، پدرود، پدرود.
با خامه ما کی می‌توان کرد
اصلاح آدم، پدرود، پدرود.
بی هیچ اعجاز، بی دیده باز
ریزیم درهم، پدرود، پدرود.
چون تو نآید، چون من نآید
دیگر به عالم، پدرود، پدرود.
باید به دل‌ها عیدانه بردن،
ای سوگ و ماتم، پدرود، پدرود.
کلک مفرح، بنویس از امروز
پدرود، ای غم، پدرود، پدرود.

Шафақ бо шавқи Мансурӣ ду рақъат ишқ меҳонад,
 Надорад тоби дайчурӣ, ду рақъат ишқ меҳонад.
 Уфук саччодаи боз асту хуршеди ғурубанда
 Чу Аттори Нишопурӣ ду рақъат ишқ меҳонад.
 Мабин оромии зоҳир, ки дар умқи дили мо ҳам
 Касе бо бонги шайпурӣ ду рақъат ишқ меҳонад.
 Шунидӣ чорзарби дил зи авчи гунбади сина,
 Ки гармогарми масрурӣ ду рақъат ишқ меҳонад.
 Бирав сад қарн онсӯтар, ба рафта ё ба оянда,
 Раҳораҳ лолаи турӣ ду рақъат ишқ меҳонад.
 Чу зиштам, шукр мегӯям, ки ин ҳам ҳикмати Ёр аст,
 Маро девӣ, туро хурӣ ду рақъат ишқ меҳонад.
 Абастоист оғозат, масеҳоист эъҷозат,
 Чунин нуран алонурӣ ду рақъат ишқ меҳонад.
 Тапад ҳар сония қалбам фузунтар аз саду чил бор,*
 Вале як гул, гули сурӣ ду рақъат ишқ меҳонад.

* Дил дар як дақиқа 70 бор мезанад, вале диле, ки манзури мост, дар як сония бештар аз 140 бор метапад.

شفق با شوق منصوری دو رکعت عشق می خواند،
ندارد تاب دیجوری، دو رکعت عشق می خواند.
افق سجاده باز است و خورشید غروبده
چو عطار نشاپوری دو رکعت عشق می خواند.
مبین آرامی ظاهر، که در عمق دل ما هم
کسی با بانگ شیپوری دو رکعت عشق می خواند.
شنیدی چار ضرب دل ز اوج گنبد سینه،
که گرما گرم مسرووری دو رکعت عشق می خواند.
برو صد قرن آنسو تر، به رفته یا به آینده،
رهاره لاله طوری دو رکعت عشق می خواند.
چو زشتم، شکر میگویم، که این هم حکمت یار است،
مرا دیوی، تو را حوری دو رکعت عشق می خواند.
ابستای است آغازت، مسیحای است اعجازت،
چنین نورناً علی نوری دو رکعت عشق می خواند.
تپد هر ثانیه قلبم فزون تر از صد و چل بار،*
ولی یک گل، گل سوری دو رکعت عشق می خواند.

* دل در یک دقیقه ۷۰ بار میتپد، ولی دلی که منظور ماست،
در یک ثانیه بیش تر از ۱۴۰ بار می تپد.

РУҶЌҲИ ШОИРИ МУҲОҶИРИ АФҒОН

Аз Ватан бастаи хунпечи сухан хоҳам бурд,
 Коғазинҷомаи худро чу кафан хоҳам бурд.
 Ба ҳама ҳадяи ман хуни сиёвушон аст,
 На ба монанди шумо ёсу суман хоҳам бурд.
 Нашавад аз ватани ғайр кабӯтар дуздид,
 Пас чиро ҳадя ба фарзанду ба зан хоҳам бурд.
 Нӯҳ фалак гӯши гаронест пур аз пунбаи абр,
 Наъраи дигари афлокшикан хоҳам бурд.
 Гулу булбул бихарам аз луғати Дақёнус,
 Нағмаро боз ба табрики чаман хоҳам бурд.
 Гар Ватан ҷон талабад, чист, чӣ назри ночиз,
 Милиён мард занад наъра, ки ман хоҳам бурд!
 Ватанам ғамкадаву боз ба болои ғамаш
 Сад ғарам ғуссаи худро ба Ватан хоҳам бурд.

رجوع شاعر مهاجر افغان

از وطن بسته خونپيچ سخن خواهم برد،
کاغذینجامه خود را چو کفن خواهم برد.
به همه هديه من خون سیاوشان است،
نه به مانند شما یاس و سمن خواهم برد.
نشود از وطن غیر کبوتر دزدید،
پس چرا هديه به فرزند و به زن خواهم برد.
نه فلک گوش گرانیست پر از پنبه ابر،
نعره دگر افلاک شکن خواهم برد.
گل و بلبل بخرم از لغت دقیانوس
نغمه را باز به تبریک چمن خواهم برد.
گر وطن جان طلبد، چیست چه نذر ناچیز،
میلیان مرد زند نعره، که من خواهم برد!
وطنم غمکده و باز به بالای غمش
صد غرم غصه خود را به وطن خواهم برد.

Ишқ омад, маро мунаввар кард,
 Атласамро дубора оҳар кард.
 Ҳафт оинаро, ки овардӣ,
 Ғами ман бар ғами ту бовар кард.
 Узри такрорҳои дил ин аст,
 Ки фақат номи ту мукаррар кард.
 Осмон, осмони бўқаламун
 Абраашро ҳамеша астар кард.
 Фаҳру нозат гузашту мазҳака монд,
 Чархи тақвим гашти дигар кард.
 Оқибат як дарахти ар-ар шуд,
 Он ки бар гӯши чарх ар-ар кард.
 Зарабони баланду пасти туро
 Хати берӯҳи санги мармар кард.
 Лек бояд дубора наҳзат ёфт,
 Бумро худхудо самандар кард.
 Таҳният гӯ дили маро, ки кунун
 Бори дигар ба зистан сар кард.

عشق آمد، مرا منور کرد،
اطلسم را دوباره آهر کرد.
هفت آینه را، که آوردی،
غم من بر غم تو باور کرد.
عذر تکرارهای دل این است،
که فقط نام تو مکرر کرد.
آسمان، آسمان بوقلمون
ابره‌اش را همیشه استر کرد.
فخر و نازت گذشت و مضحکه ماند،
چرخ تقویم گشت دیگر کرد.
عاقبت یک درخت عرعر شد،
آن که بر گوش چرخ ارار کرد.
ضربان بلند و پست ترا
خط بی روح سنگ مرمر کرد.
لیک باید دوباره نهضت یافت،
بوم را هدهد و سمندر کرد.
تهنیت گو دل مرا، که کنون
بار دیگر به زیستن سر کرد.

Он ягонаи асли аз раҳи маҷоз омад,
 Шодиёна дех, эй дил: ишқ, ишқ боз омад.
 Осмони нилӯчашм чашми меҳрубоне шуд,
 Офтоби зарринмӯ аргунуннавоз омад.
 Пушти синаам себе ногаҳон таконе хӯрд,
 3-ин навозиши ширин сахт дар гудоз омад.
 Рӯди нукрагесӯ ҳам об дар даҳон мегашт,
 Пирияш ҷавонӣ шуд, шӯхи нағмасоз омад.
 Ин дили таконхӯрда аз вазидани андӯх
 Борҳо нагун афтод, боз сарфароз омад.
 Эй дили залили ман, пеши кас мабар ҳочат,
 Арчманди олам шуд он ки бениёз омад.
 Бонг мезанад аттор дар саросари бозор:
 Ғоза аз Фаранг омад, нофа аз Ҳичоз омад.
 Бар фарангие гуфтам, қанди порсӣ дорӣ?
 Гуфт, аз диёри ту сад вагон пиёз омад.
 Гуфтамаш, чӣ ҳам гӯям, вақти ишқ гуфтан нест,
 Чунки бар сари халқам чарх ҳуққабоз омад.
 Мужда медиҳам охир: то ману ту лутфи дӯст
 Чун бирешими хуршед аз раҳи дароз омад.

آن یگانه اصلی از ره مجاز آمد،
شادیانه ده، ای دل: عشق، عشق باز آمد.
آسمان نیلوچشم چشم مهربانی شد،
آفتاب زرینمو ارغنون نواز آمد.
پشت سینه ام سیبی ناگهان تکانی خورد،
زین نوازش شیرین سخت در گداز آمد.
رود نقره گیسو هم آب در دهان می گشت،
پیری اش جوانی شد، شوخ نغمه ساز آمد.
این دل تکانخورده از وزیدن اندوه
بارها نگون افتاد، باز سرفراز آمد.
ای دل ذلیل من، پیش کس مبر حاجت،
ارجمند عالم شد آن که بی نیاز آمد.
بانگ می زند عطار در سراسر بازار:
غازه از فرنگ آمد، نافه از حجاز آمد.
بر فرنگی ای گفتم، قند پارسی داری؟
گفت، از دیار تو صد واگن پیاز آمد.
گفتمش، چه هم گویم، وقت عشق گفتن نیست،
چونکه بر سر خلقم چرخ حقه باز آمد.
مژده می دهم آخر: تا من و تو لطف دوست
چون بریشم خورشید از ره دراز آمد.

Ишқ меояду дил ҳам ба задан меояд,
Ноқиле аз дили ту то дили ман меояд.
Хешро ин ҳама сар додани мо ҳад дорад,
Охир аз ҷониби афлок расан меояд.
Эй басо рафта, ки дар кӯргираҳ дармонӣ,
Дӯст ҳам бар сари ту сангфикан меояд.
Зиндаам, зинда даруни лаҳади барфистон,
Бо умеде, ки зи нав фасли суман меояд.
Ишқро тафриқа магзор, ки бо кӯчаи ӯ,
Сӯи Ҳақ муслиму тарсову шаман меояд.
Баъди сад қарн, ки рафтам, ту ба дунё оӣ,
Дили мову ту, азизам, ба суҳан меояд.

عشق می‌آید و دل هم به زدن می‌آید،
ناقلی از دل تو تا دل من می‌آید.
خویش را این همه سر دادن ما حد دارد،
آخر از جانب افلاک رسن می‌آید.
ای بسا رفته، که در کورگه درمانی،
دوست هم بر سر تو سنگفکن می‌آید.
زنده‌ام، زنده درون لحد برفستان،
با امیدی، که ز نو فصل سمن می‌آید.
عشق را تفرقه مگزار، که با کوچه‌او،
سوی حق مسلم و ترسا و شمن می‌آید.
بعد صد قرن، که رفتم، تو به دنیا آیی،
دل ما و تو، عزیزم، به سخن می‌آید.

Насими субҳ, ки аз ҳаштбоғ меояд,
Чаҳор равзаи моро суроғ меояд.
Бичуст айб аз ин чорбоғи хушнафаҳот,
Ҳар он фасурда, ки маҳкамдимоғ меояд.
Чӣ ҷои шиква зи ташвишҳои умррабо,
Ки баъди шавқи даводав фароғ меояд.
Табибиву на туро марҳаму на марҳаматест,
Дареғи дил, ки чунин доғ – доғ меояд.
Саҳар амини гузар муждаи дурӯғин дод,
Ки бар маҳаллаи мо ҳам чароғ меояд.

نسیم صبح، که از هشتباغ می آید،
چهار روضه ما را سراغ می آید.
بجست عیب از این چارباغ خوش نفحات،
هر آن فسرده، که محکمدماغ می آید.
چه جای شکوه ز تشویش های عمرربا،
که بعد شوق دوا دو فراغ می آید.
طیبی و نه تو را مرهم و نه مرحمتیست،
دریغ دل، که چنین داغ داغ می آید.
سحر امین گذر مژده دروغین داد،
که بر محله ما هم چراغ می آید.

Муборак гӯ, муборак гӯ, чавонӣ боз меояд,
На фасли наъш, баски нашъаи оғоз меояд.
Туйи садсоларо бо чашми маҷнунона мебинад,
Зи хушбахтӣ дили оина дар парвоз меояд.
Дамодам чарх мегардӣ заминбӯсу самоогӯш,
Ба роҳат чархи атлас низ пояндоз меояд.
Бухорозоди бечуғрофӣ, эй самарқандӣ,
Ба шобоши ту пири ишқ аз Шероз меояд.
Биё, боре, бифармо, лутф кун, дар парда нохун зан,
Ки аз ин аргунуни кӯҳна ҳам овоз меояд.
Қалам дар даст меояд нигоре беҳату беҳол,
Бубахшо, бар мулоқоти ту бепардоз меояд.

مبارک گو، مبارک گو، جوانی باز می آید،
نه فصل نعش، بسکه نشعه آغاز می آید.
توی صدساله را با چشم مجنونانه می بیند،
ز خوشبختی دل آینه در پرواز می آید.
دمادم چرخ می گردی زمینبوس و سماآغوش،
به راهت چرخ اطلس نیز پاینداز می آید.
بخارازاد بی جغرافیای، ای سمرقندی،
به شاباش تو پیر عشق از شیراز می آید.
بیا، باری، بفرما، لطف کن در پرده ناخن زن،
که از این ارغنون کهنه هم آواز می آید.
قلم در دست می آید نگاری بی خط و بی خال،
ببخشا، بر ملاقات تو بی پرداز می آید.

Ҳам сӯзи нават бояд, ҳам сози нават бояд,
Ҳам рӯзи нават бояд, ҳам рози нават бояд.
Эй шӯълаи афсурда, парвози нават бояд
В-эй ишқи фурӯмурда, оғози нават бояд.
Ин дам, ки насиби туст, бар коми адам мафкан,
Эй ҳамдами ғофилҳо, дамсози нават бояд.
Эй акси садои кас, худ асли садо мебош,
Тақлидгари дерин, овози нават бояд.
Эй қалби фурӯмурда в-аз бекаси озурда,
Аз ҷумлаи бедорон ҳамрози нават бояд.
Сар суда ба дафтарҳо, эй хома, ба тунди рав,
Содиқ чу қалам, эй дил, сарбози нават бояд.

هم سوز نوت باید، هم ساز نوت باید،
هم روز نوت باید، هم راز نوت باید.
ای شعله افسرده، پرواز نوت باید،
وی عشق فرومرده، آغاز نوت باید.
این دم، که نصیب توست، بر کام عدم مفکن،
ای همدم غافل‌ها، دمساز نوت باید.
ای عکس صدای کس، خود اصل صدا میباش،
تقلیدگر دیرین، آواز نوت باید.
ای قلب فرومرده، وز بی کسی آورده،
از جمله بی‌داران همراز نوت باید.
سر سوده به دفترها، ای خامه، به تندی رو.
صادق چو قلم، ای دل سرباز نوت باید .

Хостӣ, ҳафт осмонро дар занӣ, нагзоштанд,
Наъраҳо аз гунбади ахзар занӣ, нагзоштанд.
Хостӣ, дар зулмати захҳокзори рӯхҳо
Аждарони нонаморо сар занӣ, нагзоштанд.
Дар рухи оинаҳои кӯри чавҳарнопадид,
Хостӣ, як мушт хокистар занӣ, нагзоштанд.
Хостӣ, аз рӯи дунёи шарофатбохта
Остини маъсиятро бар занӣ, нагзоштанд.
Омадӣ, то хилъати абрешими субҳро
Бори дигар шуставу оҳар занӣ, нагзоштанд.
Дар лаҷанзоре чаманзор офаридан зиндагист,
Омадӣ, чаҳ-чаҳ дар ин қар-қар занӣ, нагзоштанд.
Худ ту нагзорандаӣ ё ғайр нагзоранда аст,
Хостӣ, аз худ бурунтар пар занӣ, нагзоштанд.

خواستی هفت آسمان را در زنی، نگذاشتند،
نعره‌ها از گنبد اخضر زنی، نگذاشتند.
خواستی در ظلمت ضحاکزار روح‌ها
اژدران نانما را سر زنی، نگذاشتند.
در رخ آینه‌های کور جوهرناپدید،
خواستی یک مشت خاکستر زنی، نگذاشتند.
خواستی از روی دنیای شرافتباخته
آستین معصیت را بر زنی، نگذاشتند.
آمدی، تا خلعت ابریشمی صبح را
بار دگر شسته و آهر زنی، نگذاشتند.
در لجنزاری چمنزار آفریدن زندگی است،
آمدی چه چه در این قرقر زنی، نگذاشتند.
خود تو نگذارنده ای یا غیر نگذارنده‌است،
خواستی از خود برون‌تر پر زنی، نگذاشتند.

Баро бо ханда, эй хуршеди сармад,
 Ки бигрезад ҳама деу ҳама дад.
 Чу ман худро ба некӯӣ надонам,
 Ту кай донӣ маро, эй ғофил аз худ.
 Чу нимонимаем аз рӯзи аввал,
 На нағзи нағз ёбӣ, на бади бад.
 Чаро маҳкуми ҳабси хонагиянд
 Ду вораста таҳи чархи забарҷад.
 Бузургон дар сарири кибриёянд,
 Ҳакирон дар ғами чоҳанду маснад.
 Фақат бар туст ҳочоти дили ман,
 Қабулаш мекунӣ ё мекунӣ рад.
 Хирадро гӯ, ки, эй ҳоилбарандоз,
 Зи байни мулкҳо бардор сарҳад.
 Ману шармандагиву саҳви бисёр,
 Туву бахшандагиву лутфи беҳад.
 Ба сад зишти мо посух диҳӣ як,
 Ба як некии мо посух диҳӣ сад.
 Муҳаббат баҳри ман ваҳӣи Илоҳист,
 На мавзӯи қадимиву забонзад.

بَرا با خنده، ای خورشید سرمد،
که بگریزد همه دیو و همه دد.
چو من خود را به نیکوی ندانم،
تو کی دانی مرا، ای غافل از خود.
چو نیمانیمه ایم از روز اول،
نه نغز نغز یابی، نه بد بد.
چرا محکوم حبس خانگی اند
دو وارسته ته چرخ زبرجد.
بزرگان در سریر کبریای اند،
حقیران در غم جاهند و مسند.
فقط بر تو است حاجات دل من،
قبولش می‌کنی یا می‌کنی رد.
خرد را گو، که ای هائلبرنداز،
ز بین ملک‌ها بردار سرحد.
من و شرمندگی و سهو بسیار،
تو و بخشندگی و لطف بی‌حد.
به صد زشتی ما پاسخ دهی یک،
به یک نیکی ما پاسخ دهی صد.
محبت بهر من وحی الهی است،
نه موضوع قدیمی و زبانزد.

То зи чашми беморат як нигоҳ нозил шуд,
Чони сад ҳазорон кас бардариду бисмил шуд.
Маҳрамона пайвасти нури худ ба нури ӯ,
Шаб, ки бар шабистонат офтоб дохил шуд.
Нола кард зебой беҳуд аз қиёми васл,
Чун ба чашми оина чашми ту муқобил шуд.
Чун фаришта хоҳам шуд парзанон ба болоҳо,
Он нафас ки бар рӯям соят ҳамоил шуд.
Дер омадӣ, эй чон, фурсати фусурданхост,
Фасли гунча буданҳо рағбати ту коҳил шуд.
Ҳарфи ман ҳама чон шуд, ҳарфи тан чӣ мегӯӣ,
Ҳарфи тан мағӯ, эй чон, пой то сарам дил шуд.

تا ز چشم بیمارت یک نگاه نازل شد،
جان صد هزاران کس بردرید و بسمل شد.
محرمانه پیوستی نور خود به نور او،
شب، که بر شبستان آفتاب داخل شد.
نالہ کرد زیبای بی خود از قیام وصل،
چون به چشم آینه چشم تو مقابل شد.
چون فرشته خواهم شد پیرزان به بالاه،
آن نفس که بر رویم سایه ات حمایل شد.
دیر آمدی، ای جان، فرصت فسردن هاست،
فصل غنچه بودن ها رغبت تو کاهل شد.
حرف من همه جان شد، حرف تن چه می گوی،
حرف تن مگو، ای جان پای تا سرم دل شد.

Эй фасли турушширин, эй фасли тилоандуд,
 Баргӯ, ба кучо тозад барге, ки фитад дар рӯд.
 Зардии чанористон, сурхии анористон
 Хам медихадам андӯх, хам мекунадам хушнуд.
 Ин субҳи шафақафрӯз чун тозагули Наврӯз
 Дорад гули довудӣ фархундатарин мавлуд.
 Гул ҳасту ҳазораи ку, дил ҳасту шарораи ку,
 Аз зоғ намеояд зарби нафаси Довуд.
 Бе завқи парафрозӣ, бе фикри навоғозӣ
 Хайф аст, ки пар резад ин рӯзу шаби масъуд.
 Ин фалсафаи маҳзун тағйир намеёбад:
 -Яъне ки сафар кардан аз буд сӯи нобуд.
 Озод шав, эй банда, эй раҳрави оянда,
 Шаш қитъа кушод Одам дар шашдараи масдуд.
 Бархезу ҷаҳон паймо, сад ағбаи ҷон паймо,
 Пайғому салом овар, эй дил, дили бепадруд.
 Борони ҳидоят шав, хуршеди иноят шав,
 Сарлавҳи муҳаббат шав, эй нектарин мавчуд!

ای فصل ترش شرین، ای فصل طلا اندود،
برگو، به کجا تازد برگی، که فتد در رود.
زردی چنارستان، سرخی انارستان
هم می‌دهدم اندوه، هم می‌کندم خوشنود.
این صبح شفق افروز چون تازه گل نوروز
دارد گل داودی فرخنده‌ترین مولود.
گل هست و هزارش کو، دل هست و شرارش کو،
از زاغ نمی‌آید ضرب نفس داود.
بی ذوق پرفرازی، بی فکر نوآغازی
حیف است، که پر ریزد این روز و شب مسعود.
این فلسفه محزون تغیر نمی‌یابد:
یعنی که سفر کردن از بود سوی نابود.
آزاد شو، ای بنده، ای رهرو آینده،
شش قطعه گشاد آدم در ششدرهٔ مسدود.
برخیز و جهان پیما، صد اقبهٔ * جان پیما،
پیغام و سلام آور، ای دل، دل بی پدرود.
باران هدایت شو، خورشید عنایت شو،
سرلوح محبت شو، ای نیک‌ترین موجود.

* گردنه

Зи пушти интизорӣ ёр меояд, намеояд,
Шаҳе аз пардаи пиндор меояд, намеояд.
Ба боми мо ҳам он хуршед метобад, наметобад,
Ба боғи мо ҳам он ҷӯбор меояд, намеояд.
Азизе беҳабар аз несту нестони ҷони мо
Ба қатли ин ҳама инкор меояд, намеояд.
Дар ин меодгаҳ аз беқарорӣ по ба по кӯбам,
Надонам, лаҳзаи дидор меояд, намеояд.
Ду чашми осмоният, ки чун ду сура нозил шуд,
Ба ифшо кардани асрор меояд, намеояд.
Муслмонтар зи ту меояд, аммо аз ту инсонтар
Дар ин чархи куҳантакрор меояд, намеояд.
Дами охир ба ҷуброни ҳама ноомаданҳояш
Муҳаббат бар ҷаҳон як бор меояд, намеояд.

ز پشت انتظاری یار می آید، نمی آید،
شهی از پرده پندار می آید، نمی آید.
به بام ما هم آن خورشید میتابد، نمیتابد،
به باغ ما هم آن جوبار می آید، نمی آید.
عزیزی بی خبر از نیست و نیستان جان ما
به قتل این همه انکار می آید، نمی آید.
در این میعادگه از بی قراری پا به پا کویم،
ندانم، لحظه دیدار می آید، نمی آید.
دو چشم آسمانیت، که چون دو سوره نازل شد،
به افشا کردن اسرار می آید، نمی آید.
مسلمان تر ز تو می آید، اما از تو انسانتر
در این چرخ کهن تکرار می آید، نمی آید.
دم آخر به جبران همه نا آمدنهایش
محبت بر جهان یک بار می آید، نمی آید.

Озмоиш омаду ишки ту ҳам мағлуб шуд,
Чеҳраи маҳбуби ман пеши ту номаҳбуб шуд.
Дил асое дошт бо номи муҳаббат то ҳанӯз,
Он асо бишкаст имрӯзу дилам маъюб шуд.
Исии уммеди ман бо чормеҳи ҷоншикоф
Дар салиби шашдара бо дасти кӣ маслӯб шуд.
Мушт омад аз қазо дар синаи нозукдилон,
Орзуҳои булӯрин реза шуд, саркӯб шуд.
Дил тихӣ шуд, дил тихӣ шуд, дил тихӣ шуд, дил тихӣ,
Чунки чорӯби хиёнатҳо саодатрӯб шуд.
Дӯст аз нодӯст шуд ташхис дар ин имтиҳон,
Ҳосили бишнохтанҳо хуб ё нохуб шуд.
Шукр мегӯям, ки бо фатвои он Яктотарин
Бори дигар, бори дигар дил баҳорошӯб шуд.

آزمایش آمد و عشق تو هم مغلوب شد،
چهره محبوب من پیش تو نامحسوب شد.
دل عصای داشت با نام محبت تا هنوز،
آن عصا بشکست امروز و دلم معیوب شد.
عیسیء امید من با چارمیخ جانشکاف
در صلیب ششدره با دست که مصلوب شد.
مشت آمد از قضا در سینه نازک دلان،
آرزوهای بلورین ریزه شد، سرکوب شد.
دل تهی شد، دل تهی شد، دل تهی شد، دل تهی،
چونکه جاروی خیانت‌ها سعادتروب شد.
دوست از نادوست شد تشخیص در این امتحان ،
حاصل بشناختن‌ها خوب یا ناخوب شد.
شکر می‌گویم، که با فتوی آن یکتاترین
بار دگر، بار دگر دل بهارآشوب شد.

Ҷони ман тарҷумони ҷони ту шуд,
Чашми ман шореҳи ниҳони ту шуд.
Ту нақун тарҷумонии хуршед,
Чунки хуршед тарҷумони ту шуд.
Шамс бо ин баландпоягияш
Нур дар нур нардбони ту шуд.
Субҳи оянда чист, медонӣ,
Хатти Холиқ, ки армуғони ту шуд.
Офтобе, ки пушти панҷара монд,
Сахт муштоқи осмони ту шуд.
Ту дуёи маро надида нагир,
Ки мададгори ҷовидони ту шуд.
Ин се ҳарфе, ки ту намедонӣ,
Посуи ман ба чистони ту шуд.

جان من ترجمان جان تو شد،
چشم من شارح نهان تو شد.
تو نکن ترجمانی خورشید،
چون که خورشید ترجمان تو شد.
شمس با این بلندپایگی اش
نور در نور نردبان تو شد.
صبح آینده چیست، میدانی،
خط خالق، که ارمغان تو شد.
آفتابی، که پشت پنجره ماند،
سخت مشتاق آسمان تو شد.
تو دعای مرا ندیده نگیر،
که مددگار جاویدان تو شد.
این سه حرفی، که تو نمیدانی،
پاسخ من به چیستان تو شد.

Баҳори оламошӯбе, ки гул бо гул биёмезад,
 Сабо парвезане гирад, ки дар ҳар кӯча гул безад.
 Чунон гулзор меҳоҳам, ки шаш сӯро ба шӯр орад,
 Чунон анвор меҳоҳам, ки бо нӯҳ чарх бистезад.
 На ман он чуғзи бадфолам, ки бо вайрона хӯ гирад.
 На ман он шабпарак бошам, ки аз хуршед бигрезад.
 Чӣ суде дорад ин ҳастӣ бад-ин сон мурдариангиҳо,
 Биё, то ҳастият моро мароқи ҳастӣ ангезад.
 Чу бар хомӯшӣ амрат шуд, қаламро най накун,
 эй дил,
 Худоро, нола камтар кун, ки шерӣ найситон хезад.
 Ватан, Яъкуби пири ман, илоҳо Ёсуфат ояд,
 Ки дар ин кулбаи эҳзон чароғи шодӣ овезад.
 Ватан, нури савоби ман, ба чурми ман чӣ мебинӣ,
 Чу бо нурат вузӯ гирам, гунаҳоям ҳама резад.
 Чу рафтам, тоири рӯҳам ҳамоно нағма хоҳад хонд
 Дар он рушанбаҳоронат, ки гул бо гул биёмезад.

بهار عالم آشوبی، که گل با گل بیامیزد،
صبا پرویزی گیرد، که در هر کوچه گل بیزد.
چنان گلزار می‌خواهم، که شش سو را به شور آرد،
چنان انوار می‌خواهم، که با نه چرخ بستیزد.
نه من آن چغز بدفالم، که با ویرانه خو گیرد
نه من آن شبپرک باشم، که از خورشید بگریزد.
چه سودی دارد این هستی بدین سان مرده رنگی‌ها،
بیا، تا هستیت ما را مراق هستی انگیزد.
چو بر خاموشی امرت شد، قلم را نی نکن، ای دل.
خدا را، ناله کمتر کن، که شیر نیستان خیزد.
وطن، یعقوب پیر من، الهی یوسف آید،
که در این کلبه احزان چراغ شادی آویزد.
وطن، نور ثواب من، به جرم من چه می بینی،
چو با نورت وضوء گیرم، گنه هایم همه ریزد.
چو رفتم، طائر روحم همانا نغمه خواهد خواند
در آن روشن بهارانت، که گل با گل بیامیزد.

Садбаргро мутолиа кун, эй чамантабор,
Аҳсант гӯ ба ҳавсалаи ношири баҳор.
Сад сол шуд, ки ҳеч маро нест иттилоъ
Аз матни ду ҷаридаи Наврӯзинтишор.
Сад сол шуд, маро, мани дарбандмондари,
Як бор аз муҳосираи ёди худ барор.
Табрик гӯямаш, ки маро зуд кардааст
Ёди ғурурманди ту соқит аз эътибор.
Гӯянд, дил бидех, надихам, баски дил маро
Он кадр кӯҳна шуд, ки наояд дигар ба кор.
Бар ҳурмати ҳамон, ки ҳаминҳо биёфарид,
Дорам басе муҳаббати нозук ба мӯру мор.
Бар ҳурмати ҳамон, ки надорад муродифе
Дил мурду зинда шуд зи сари нав ҳазор бор.

صدبرگ را مطالعه کن، ای چمن‌تبار،
احسنت گو به حوصله ناشر بهار.
صد سال شد، که هیچ مرا نیست اطلاع
از متن دو جریده نوروزانتشار.
صد سال شد، مرا من دریندمانده را،
یک بار از محاصره یاد خود برار.
تبریک گویمش، که مرا زود کرده‌است
یاد غررمند تو ساقط از اعتبار.
گویند، دل بده، ندهم بسکه دل مرا
آن قدر کهنه شد، که نآید دگر به کار.
بر حرمت همان، که همین‌ها بیافرید،
دارم بسی محبت نازک به مور و مار.
بر حرمت همان، که ندارد مرادفی
دل مرد و زنده شد ز سر نو هزار بار.

Парвардагор, ёри маро дар паноҳ дор,
Он гурди шахсувори маро дар паноҳ дор.
Меҳри сафар гузиду бароям ғам офарид,
Ғамофаридагори маро дар паноҳ дор.
Аз қуллаи ғурур ба поям ҳамефитод,
Дарёи кӯҳсори маро дар паноҳ дор.
Аз рустост он кӣ бишуд шахриёри дил,
Эй ишқ, шахриёри маро дар паноҳ дор.
Гирён чу порсо буду қаҳ-қаҳзанон чу ринд,
Сӯфии майгусори маро дар паноҳ дор.
Он чун ситора дури маро нури тоза деҳ,
Ин хоки бешарори маро дар паноҳ дор.

پروردگار، یار مرا در پناه دار،
آن گرد شهسوار مرا در پناه دار.
مهر سفر گزید و برایم غم آفرید،
غم آفریدگار مرا در پناه دار.
از قلۀ غرور به پایم همی فتاد،
دریای کوهسار مرا در پناه دار.
از روستاست آن که بشد شهریار دل،
ای عشق، شهریار مرا در پناه دار.
گریان چو پارسا بود و قهقهه زنان چو رند،
صوفی می گسار مرا در پناه دار.
آن چون ستاره دور مرا نور تازه ده،
این خاک بیشزار مرا در پناه دار.

Субхро карданд дар ман ихтисор
 Ҳамрахони кофари зулматнисор.
 Бо ҳақирон шину хезе доштам
 В – аз ҳақорат рехтам дар худ ғубор.
 Ҳой чон, хуршедро тачдид кун,
 Ҳой дил, баргард бар самти баҳор.
 Шаш чиҳат ғарқ аст дар дуди сиях,
 Осмон ҳам мекашад аз ғам сигор.
 То ҳақиқат дар таҳи кафши риёст,
 Бар наҷоти ӯ шитоб, эй ҳақгузор,
 Як-ду абрешим фаротар мезанем,
 Ишқ, бо ман нағмаи улвӣ барор.
 Мебурам аз ҳалқаи бемоягон,
 Меравам то худ аз ин беҳудазор.
 Мебурам аз фикрҳои бевузӯ
 В-аз шаку тардидҳои ҳақфишор.
 Эй суҳанҳои тароватбохта,
 Вожаҳои кӯзпушти сӯгвор.
 Ҳарфҳо – берабту аз ҳам рехта,
 Шеваҳо - пасмондаи перору пор.
 Шеър меъроч аст ё афтодагӣ,
 Ишқ- парвоз аст, ё хоки мазор?!
 Рӯҳи ман, бори дигар гӯ, ассалом
 Бар суҳан, бар нур, бар боло, ба ёр!
 Бар нишони кӣ бифристам туро,
 Эй дил, эй дил, номаи ноинтишор.

صبح را کردند در من اختصار
همرهان کافر ظلمت نثار.
با حقیران شین و خیزی داشتم،
وز حقارت ریختم در خود غبار.
های جان، خورشید را تجدید کن،
های دل، برگرد بر سمت بهار.
شش جهت غرق است در دود سیه
آسمان هم می کشد از غم سگار.
تا حقیقت در ته کفش ریاست،
بر نجات او شتاب، ای حق گذار.
یک دو ابریشم فراتر میزنیم،
عشق، با من نغمه علوی برآر.
می بُرم از حلقه بی مایگان،
می روم تا خود از این بیهوده زار.
می بُرم از فکرهای بی وضو،
وز شک و تردیدهای حقفشار.
ای سخنهای طراوتباخته،
واژه‌های کوزپشت سوگوار.
حرف‌ها بی ربط و از هم ریخته،
شیوه‌ها پسمانده پیرار و پار.
شعر معراج است، یا افتادگی،
عشق پرواز است، یا خاک مزار.
روح من، بار دگر گو السلام
بر سخن، بر نور، بر بالا، به یار!
بر نشانی که بفرستم تورا،
ای دل، ای دل، نامه نانتشار.

Дер кардем бар саломи баҳор,
 То парӯ шуд ба хок чоми баҳор.
 Кош, ҳамрутбаи чаман будам,
 Ҳамсафи боғу ҳаммақоми баҳор.
 Кӯдаконро дуруд мегуфтам
 Ҳамчунон ғӯраҳои хоми баҳор.
 Рухнамои сипеҳри нилӯист
 Қўйборони чун руҳоми баҳор.
 Дӯст, моро иҷоза хоҳӣ дод
 Баҳри шобоши субҳу шоми баҳор.
 Дили ман, мисли лолаи Наврӯз
 Сар баровар ба эҳтироми баҳор.
 Бекарорӣ, надорӣ оромиш
 Чор фасле зи вирди номи баҳор,
 Сахт чӯбак бизан чу боронҳо,
 По ба по зан ба рӯи боми баҳор.
 Мазаи ишқро намедонӣ
 Дар ҳамин лаҳзаи қиёми баҳор.
 Ман надонам, чӣ кор мекардӣ,
 Гар диҳандат даме зимомии баҳор.
 Ту пас аз марг низ хоҳӣ зист
 Бо ҳаёти аладдавоми баҳор.

دیر کردیم بر سلام بهار،
تا پرو* شد به خاک جام بهار.
کاش، هم‌رتبه چمن بودم،
هم‌صف باغ و هم مقام بهار.
کودکان را درود می‌گفتم
همچنان غوره‌های خام بهار.
رخ نمای سپهر نیلویست
جویباران چون رخام بهار.
دوست، ما را اجازه خواهی داد
بهر شاباش صبح و شام بهار.
دل من، مثل لاله نوروژ
سر برآور به احترام بهار.
بیقراری، نداری آرامش
چار فصلی ز ورد نام بهار.
سخت چوبک بزن چو باران‌ها،
پا به پا زن به روی بام بهار.
مزه عشق را نمیدانی
در همین لحظه قیام بهار.
من ندانم، چه کار می‌کردی،
گر دهندت دمی زمام بهار.
تو پس از مرگ نیز خواهی زیست
با حیات علی الدوام بهار.

*واژگن

Хайр, паноҳат ба Худо, эй баҳор,
Хайр, ало нағмаи нӯшини пор.
Шукру дарего, ки дили қоҳилам
Нест дигар, нест дигар беқарор.
Ишқ туй, ишқ туй, ишқ ту,
Сабзтарин ҳадяи Парвардагор.
Ғайб назад дар паси тақвим ҳам
Ёди шафақпартави шабзиндадор.
Хусни туву чурми ман, эй чони чон,
Сахт фузун аст зи ҳадди шумор.
Метапад, азбаски тапиш кори ўст
Лолаи дар пушти қафас интизор.
Дар талаби акси туву асли ту
Бори дигар омадам оинавор.
Эй дили навзоду куҳанпир, боз,
Боз бизан, боз бизӣ, дӯст дор!

خیر، پناهت به خدا، ای بهار،
خیر، الا نغمه نوشین پار.
شکر و دریغا، که دل کاهلم
نیست دگر، نیست دگر بی قرار.
عشق توی، عشق توی، عشق تو،
سبزترین هدیه پروردگار.
غیب نزد در پس تقویم هم
یاد شفقپر تو شبزنده دار.
حسن تو و جرم من، ای جانِ جان،
سخت فزون است ز حدّ شمار.
میتپد، از بس که تپش کار اوست
لاله در پشت قفس انتظار.
در طلب عکس تو و اصل تو
بار دگر آمدم آینه وار.
ای دل نوزاد و کهنپیر، باز
باز بزن، باز بزی، دوست دار!

Эй маърифат, эй фариштаи мӯъчизакор,
 Дар кӯчаи мо низ бикун гаштугузор.
 Бигзор зи будани ту огоҳ шаванд
 Ин равзанабастаҳо зи анбӯҳи губор.
 Бигзор бурун шаванд бар дидани ту
 Беоинаҳо низ зи пушти зангор.
 Ороиши рӯву мӯ гузоранд ҳама,
 Берун бедавад бонувон аз толор.
 Пешонии танги кӯчаро соз васеъ,
 Моро ба фарохнои андеша барор.
 Ман низ ҳуруфи тоза бояд гӯям,
 То чанд ба бозор барам меваи пор.
 Сад шукр, ки рухсати ҳузурам доданд
 Дар анҷумани чиҳилуми тозабахор.
 Азбаски насими ишқ таъхир намуд,
 Дар синаи беҳаво дилам баст мағор.
 Афсӯс, ки моҳвора ҳам қодир нест,
 То пахш кунад аз осмонҳо аҳбор.
 Эй ишқ, маро дар ин саропардаи хоб
 Як бўса накардӣ, ки накардӣ бедор.

ای معرفت، ای فرشتهٔ معجزکار،
در کوچهٔ ما نیز بکن گشت و گذار.
بگذار ز بودن تو آگاه شوند
این روزنه بسته‌های انبوه غبار.
بگذار برون شوند بر دیدن تو
بی آینه‌ها نیز ز پشت زنگار.
آرایش رو و مو گذارند همه،
بیرون بدوند بانوان از تالار.
پیشانی تنگ کوچه را ساز وسیع،
ما را به فراخنای اندیشه برآر.
من نیز حروف تازه باید گویم،
تا چند به بازار بَرَم میوهٔ پار.
صد شکر، که رخصت حضورم دادند
در انجمن چهلَم تازه بهار.
از بس که نسیم عشق تأخیر نمود،
در سینهٔ بی‌هوا دلم بست مغار.
افسوس، که ماهواره هم قادر نیست،
تا پخش کند از آسمان‌ها اخبار.
ای عشق، مرا در این سرایِ پردهٔ خواب
یک بوسه نکردی، که نکردی بیدار.

Вой аз ин зулмати ҳастифишор,
 Равзанае нест барои фирор.
 Шукр бигӯяд, ки нафас каш, нафас,
 Куфр бигӯяд, ки нафас боз дор.
 Навха кашӣ ё накашӣ ишқ мурд,
 Мард бишав, ҳой дили сӯгвор,
 Мурд, вале ёди азизаш бишуд
 Дар дили ман кавкаби дунболадор.
 Ҳарб кунад бо тани танҳои ман
 Лашкари ташвиши фузун аз шумор.
 Гарчи дусад бор сарашро бурам,
 Хома нависад, ки «салом, эй баҳор!»
 Шод бизӣ, эй зи ҳама бениёз,
 Бо манат, афсӯс, наяфтод кор.
 Ёр, аё ёри самоии ман,
 Кош, ба ман ҳам бидиҳӣ эътибор.

وای از این ظلمت هستی فشار،
روزنه‌ای نیست برای فرار.
شکر بگوید، که نفس کش، نفس،
کفر بگوید، که نفس باز دار.
نوحه کشی یا نکشی عشق مرد،
مرد بشو، های دل سوگوار.
مرد، ولی یاد عزیزش بشد
در دل من کوکب دنبالدار.
حرب کند با تن تنهای من
لشکر تشویش فزون از شمار.
گرچه دوصد بار سرش را برم،
خامه نویسد، که "سلام، ای بهار".
شاد بزی، ای ز همه بی نیاز،
با منت، افسوس، نیفتاد کار.
یار، ایا یار سمای من،
کاش، به من هم بدهی اعتبار.

Нав мешавам, нави нав, аммо пагоҳи дигар,
Бар субҳ мегароям бо рӯху роҳи дигар.
Роҳи ману ҳама кас шояд, ки инчунин аст:
Аз иштибоҳ рафтан то иштибоҳи дигар.
Сад тавба як гунаҳро шӯяд ва ё нашӯяд,
Сад тавбаро дилам шуст бо як гуноҳи дигар.
Аз қоби дил бигирам тимсоли ину онро,
Аз хокиён насозам хуршеду моҳи дигар.
Фармо, ки тоза кардам ин ҳафт хонаи чашм,
Зеро, ки нағз дидан хоҳад нигоҳи дигар.
Эй дӯст, аз ҳамин шаб ишқи туро пазираам,
Гар зиндаам гузорӣ то субҳгоҳи дигар.
Вақте ки бор бастам, ҷуз ишқ, ишқи барҳақ
Бар зинда мондани ман набвад гувоҳи дигар.

نو می شوم، نو نو، اما پگاه دیگر،
بر صبح می گرایم با روح و راه دیگر.
راه من و همه کس شاید، که اینچنین است:
از اشتباه رفتن تا اشتباه دیگر.
صد توبه یک گنه را شوید و یا نشوید،
صد توبه را دلم شست با یک گناه دیگر.
از قاب دل بگیرم تمثال این و آن را،
از خاکیان نسازم خورشید و ماه دیگر.
فرما، که تازه کردم این هفت خانه چشم،
زیرا، که نغز دیدن خواهد نگاه دیگر.
ای دوست، از همین شب عشق تو را پذیرم،
گر زنده ام گذاری تا صبحگاه دیگر.
وقتی که بار بستم، جز عشق، عشق برحق
بر زنده ماندن من نبود گواه دیگر.

Омадам хона, дар кушо, модар,
Ассало гӯй, ассало, модар.
Аз кучоям ман, аз кучоям ман,
Аз кучой ту, аз кучо, модар.
Меҳрҳои туянд бепардохт
Дил ба дил, ҷон ба ҷони мо, модар.
Қарзи ман аз ду олам афзун аст,
Бо чӣ раҳ мекунам адо, модар.
Ту ба сад ҷон зи ман ризой, лек
Манам аз хеш норизо, модар.
Хидмататро накардаам, маъзур,
Сахт шармандаам, аё модар.
Ҷои хидмат муҳаббат овардам,
Ҳақ намудам ва ё хато, модар.
Худ ту ишқӣ, бале, фақат ишқ аст
Маънии модару Худо, модар.
Офтобона дар ҳаёти ман
Ҷовидон кун даро – баро, модар.

آدم خانہ، در کشا، مادر،
الصلا گوی، الصلا، مادر.
از کجایم من، از کجایم من،
از کجای تو، از کجا، مادر.
مهرهای تواند بی پرداخت
دل به دل، جان به جانِ ما، مادر.
قرض من از دو عالم افزون است،
با چه ره می‌کنم ادا، مادر.
تو به صد جان ز من رضای، لیک
منم از خویش نارضا، مادر.
خدمت را نکرده ام، معذور.
سخت شرمنده ام، ایا مادر.
جای خدمت محبت آوردم،
حق نمودم و یا خطا، مادر.
خود تو عشقی، بلی، فقط عشق است
معنی مادر و خدا، مادر.
آفتابانه در حیات من
جاودان کن درآ برا، مادر.

Биё ба куштани кобус, эй азони саҳар,
 Ба мағзҳои шаболуда рӯшанӣ густар.
 Ба ман иҷозаи рафтан биёр то Афранг,
 Дуруд бар ту, аё қосиди фурузонфар.
 Бигуфт муршиди ман: Эй равонаи Мағриб,
 Ба кӯлбор бинех офтоброву бибар.
 Чун офтоб нашуд чокари мусаллами ӯ,
 Дар он қазираи абрист ранги хокистар.
 Бале, сипос туро, муршиди ҳумоюнфол,
 Ки медиҳӣ ба мани раҳнишин дуои сафар.
 Надод шарқ вузӯям дар обшори шафак,
 Чӣ сон шавам таҳи борони ғарб тозаву тар.
 Тулӯӣ тоза набахшад тамаддуни мағриб
 Ба ман, ба он ки ғурубидааст дар ховар.
 Маро зи дидани фиску риё таҳорати чашм
 Шикастааст, барои вузӯям об овар.
 Биёр лолаи иффат зи қуллаи имон,
 Биёр оби таҳорат зи чашмаи бовар.
 Миёни машрику мағриб намениҳам сарҳад,
 Ки як замини Худо ҳаст ин ҷаҳони дудар.
 Ба ишқ гӯӣ, ки девор аз миён бардор,
 Биё чу Исии рафта ба шодбоши башар.
 Ай одамони сапеду сиёҳу сурху кабуд,
 Хучаста бод ба сад шакл ваҳдати чавҳар.
 Муроди ман зи сафар хешро шинохтан аст,
 Сӯи ҳақиқати худ мекунам сулуки дигар.

بیا به کشتن کابوس، ای اذان سحر،
به مغزهای شب آلوده روشنی گستر.
به من اجازه رفتن بیار تا افرنگ
درود بر تو، ایا قاصد فروزان فر.
بگفت مرشید من: ای روانه مغرب،
به کولبار بنه آفتاب را و ببر.
چون آفتاب نشد چاکر مسلم او،
در آن جزیره ابری است رنگ خاکستر.
بلی، سپاس تو را، مرشید همایونفال،
که میدهی به من رهنشین دعای سفر.
نداد شرق وضویم در آبشار شفق،
چه سان شوم ته باران غرب تازه و تر.
طلوع تازه نبخشد تمدن مغرب
به من، به آن که غروبیده است در خاور.
مرا ز دیدن فسق و ریا طهارت چشم
شکسته است، برای وضویم آب آور.
بیار لاله عفت ز قله ایمان،
بیار آب طهارت ز چشمه باور.
میان مشرق و مغرب نمینهم سرحد،
که یک زمین خدا هست این جهان دو در.
به عشق گوی، که دیوار از میان بردار،
بیا چو عیسی رفته به شادباش بشر.
ای آدمان سپید و سیاه و سرخ و کبود،
خجسته باد به صد شکل وحدت جوهر.
مراد من ز سفر خویش را شناختن است،
سوی حقیقت خود می کنم سلوک دگر.

Бемор нашав, модар, бемор нашав, модар,
 Нагзор, маро нагзар, бемор нашав, модар.
 Бардор сар аз болин, аз қулла шуъо барчин,
 Хуршеди фурӯзонфар, бемор нашав, модар.
 Бар шодии қоқуҳо, бар ҳурмати ҳулбӯҳо,
 Бар хотири нилуфар, бемор нашав, модар.
 Аз синаи чоки ман бемор шавӣ, афтад
 Ёкут ба хокистар, бемор нашав, модар.
 Бо қавм кунам пархош, бо хеш кунам пайкор,
 Мебош маро довар, бемор нашав, модар.
 Эй субҳи тулӯи дил дар зулмати обу гил,
 Бахшо ба ҷаҳон ҷавҳар, бемор нашав, модар.
 Эй нусрати раббонӣ, эй қуллаи инсонӣ
 В-эй аз ҳама болотар, бемор нашав, модар.
 Эй Марями беисӣ, моем ҳама осӣ,
 Поло ҳамаро аз сар, бемор нашав, модар.
 Бар ҷомеаи бемор, бар миллати бетӯмор
 Фатвои наҷот овар, бемор нашав, модар.

بیمار نشو مادر، بیمار نشو مادر،
نگذار، مرا نگذر، بیمار نشو مادر.
بردار سر از بالین، از قله شعا برچن،
خورشید فروزانفر، بیمار نشو مادر.
بر شادی قاقوها، بر حرمت هلبوها،
بر خاطر نیلوفر، بیمار نشو مادر.
از سینه چاک من بیمار شوی، افتد
یاقوت به خاکستر، بیمار نشو مادر.
با قوم کنم پرخاش، با خویش کنم پیکار،
میباش مرا داور، بیمار نشو مادر.
ای صبح طلوع دل در ظلمت آب و گل،
بخشا به جهان جوهر، بیمار نشو مادر.
ای نصرت ربانی، ای قلۀ انسانی،
وی از همه بالاتر، بیمار نشو مادر.
ای مریم بی عیسی، مایم همه عاصی،
پالا همه را از سر، بیمار نشو مادر.
بر جامعۀ بیمار، بر ملت بی تومار
فتوای نجات آور، بیمار نشو مادر.

Эй ишқи хокистаршуда, то ҷовидон ёдат ба хайр,
 Дар хотира пар – пар шуда, то ҷовидон ёдат ба хайр.
 Заҳре, ки дар дил мондаӣ, чун заҳрпечак сар назад,
 Як бўстон шаккар шуда, то ҷовидон ёдат ба хайр.
 Гуфтам, ки фардо чун шавӣ, дар гӯри дил мадфун шавӣ,
 Эй сабзу боровар шуда, то ҷовидон ёдат ба хайр.
 Аз гунбади сурхи дилам пайки сабоҳат рез, рез,
 Рӯшантар аз кафтар шуда, то ҷовидон ёдат ба хайр.
 Бар ҳурматат ҷону дилам, ин банд – банд обу гилам
 Аз беҳу бун дигар шуда, то ҷовидон ёдат ба хайр.
 Ин ояҳои гул ба гул, ин сураҳои навулул
 Бар мурда гулчанбар шуда, то ҷовидон ёдат ба хайр.
 Омин, ки бисмиллоҳи туст, оғози сабзи роҳи туст,
 Эй мурда, яъне сар шуда, то ҷовидон ёдат ба хайр.

ای عشق خاکسترشده، تا جاودان یادت به خیر،
در خاطره پر پر شده، تا جاودان یادت به خیر.
زهری، که در دل مانده ای، چون زهرپیچک سر نزد،
یک بوستان شکر شده، تا جاودان یادت به خیر.
گفتم، که فردا چون شوی، در گور دل مدفون شوی،
ای سبز و بارآور شده، تا جاودان یادت به خیر.
از گنبد سرخ دلم پیک صباحت ریز، ریز،
روشن تر از کفتر شده، تا جاودان یادت به خیر.
بر حرمت جان و دلم، این بند بند آب و گلم
از بیخ و بن دگر شده، تا جاودان یادت به خیر.
این آیه های گل به گل، این سوره های نوسلول
بر مرده گل چنبر شده، تا جاودان یادت به خیر.
آمین، که بسم الله توست، آغاز سبز راه توست،
ای مرده، یعنی سر شده، تا جاودان یادت به خیر.

Накунам талаб, ки чоно, зи само ситора овар,
Ба дукони васладӯзон дили пора-пора овар.
Ба ҳазор моҳвора натавон ба шаб зафар кард,
Ту ба боми фикри мо ҳам ду-се моҳвора овар.
Зи фишори тангзарфӣ камари сухан шикастам,
Бикушой банд-бандам, сӯи беканора овар.
Сухани барахнае гӯ, ки чу об сода бошад,
На мачоз овар ин бору на истиора овар.
Ту найиву бўриёям, ту ҳайиву кибриёям,
Тапиши хучастаатро ба дилам дубора овар.

نکنم طلب، که جانا ز سما ستاره آور،
به دکان وصله دوزان دل پاره پاره آور.
به هزار ماهواره نتوان به شب ظفر کرد،
تو به بام فکر ما هم دو سه ماهواره آور.
ز فشار تنگ ظرفی کمر سخن شکستم،
بکشای بند بندم، سوی بی کناره آور.
سخن برهنه‌ای گو، که چو آب ساده باشد،
نه مجاز آور این بار و نه استعاره آور.
تو نَی و بوریایم، تو حی و کبریایم،
تپش خجسته ات را به دلم دوباره آور.

Чун биёй, баҳорро овар,
Ҷони фурсатшуморро овар.
Дар саломии ту атса зад гули себ,
Себи минӯтаборро овар.
Сабз дар сабз ду чарида турост,
Рози ноинтишорро овар.
Зарбае зан ба қалби безарабон,
Тапиши сабзи порро овар.
Ҷони ман, то ки ҷони ман бинӣ,
Ҷони оинаворро овар.
Чанд таъхиру ғафлат, охир чанд,
Охир, эй Ёр, ёрро овар.
Бо тамомиат, эй банӣ Ҳурмузд,
Лутфи Парвардагорро овар.

چون بیای، بهار را آور،
جان فرصت شمار را آور.
در سلام تو عطسه زد گل سیب،
سیب مینوتبار را آور.
سبز در سبز دو جریده تراست،
راز نانتشار را آور.
ضربه‌ای زن به قلب بی ضربان،
تپش سبز پار را آور.
جان من، تا که جان من بینی،
جان آینه‌وار را آور.
چند تأخیر و غفلت، آخر چند،
آخر، ای یار، یار را آور.
با تمامیت، ای بنی هرمزد،
لطف پروردگار را آور.

Нутқи табрикии булбул шунавам чори сахар
Дар табассумкадаи ёсуману нилуфар.
Ҳой гулҳои азиз! Омадану рафтан чист,
Чист ин тантанайи зиндагии пар-пар-пар.
Бо шитобе гузаранду ба шумо кай нигаранд
Ин ҳама халқ, ки бар оши наҳоранд хабар.
Чаҳ-чаҳи улвии ман ҳам малакутӣ мебуд,
Агар аз барги гуле дошта будам минбар.
Фолбин гуфт, ки ишқат ба ғуруб омадааст,
Рост ҳаргиз набаромад сухани ҷодугар.

نطق تبریکی بلبل شنوم چار سحر
در تبسمکده یاسمن و نیلوفر.
های گل‌های عزیز، آمدن و رفتن چیست،
چیست این طنطنه زندگی پر پر پر.
با شتابی گذرند و به شما کی نگرند
این همه خلق، که بر آتش نحارند خبر.
چهچه علوی من هم ملکوتی می بود،
اگر از برگ گلی داشته بودم منبر.
فالبین گفت، که عشقت به غروب آمده‌است،
راست هرگز نبرآمد سخن جادوگر.

Гулҳои обон, гулҳои мастур,
Гулҳои манзум дар фасли мансур.
Бар қаҳ – қаҳу ноз, бар чаҳ – чаҳи роз
Дер омад охир аз ғайб дастур.
Пушти уфқҳо якчандмоҳа
Таътил дорад хуршеди масрур.
Густарда пирӣ раҳти рафохат,
Дил метапад боз ночӯр, ночӯр.
Дорад ҳамоно бардорозанҳо
Дар пушти пушта ин зиндадаргӯр.
Бӯетаринӣ, гӯетаринӣ,
Зеботаринӣ, эй лолаи Тур.
Ғаҳ шарқиёна, ғаҳ ғарбиёна
Гӯям суҳанҳо пӯшидаву ур.
Дилрову ҷонро, кулли ҷаҳонро
Мо мешиносем аз дур, аз дур...

گل‌های آبان، گل‌های مستور،
گل‌های منظوم در فصل منصور.
بر قَهَقَه و ناز، بر چَه چَه راز
دیر آمد آخر از غیب دستور.
پشت افق‌ها یکچندماهه
تعطیل دارد خورشید مسرور.
گسترده پیری رخت رفاهت،
دل می تپد باز ناجور، ناجور.
دارد همانا بردار و زن‌ها
در پشت پشته این زنده درگور.
بویای‌ترینی، گویاترینی،
زیباترینی، ای لاله‌طور.
گه شرقیانه، گه غربیانه
گویم سخن‌ها پوشیده و عور.
دل را و جان را، کلّ جهان را
ما می شناسیم از دور، از دور...

Туро дорам, туро, сад шукр, сад шукр,
Азизи нонамо, сад шукр, сад шукр.
Кам аст, оре, кам, аз як лаҳза ҳам кам,
Чу гӯям қарнҳо сад шукр, сад шукр.
Биёяд субҳ чун ваҳйи сафедат
Зи боми кибриё, сад шукр, сад шукр.
Ту сарлавҳи манӣ, эй хатми зебо,
Ай охирибтидо, сад шукр, сад шукр.
Агарчанде маро додӣ аз оғоз
Сириште норасо, сад шукр, сад шукр.
Дили хушбахти ман бо савти гуп – гуп
Нидо дорад, нидо: сад шукр, сад шукр.
Маро як вожа нозил кун, ки дорад
Яку ними ҳичо, сад шукр, сад шукр.
Чу номатро бигирам ошиқона
Бигӯяд нӯҳ само: сад шукр, сад шукр.

تو را دارم، تورا صد شکر، صد شکر،
عزیز نانما، صد شکر، صد شکر.
کم است، آری، کم از یک لحظه هم کم،
چو گویم قرن‌ها صد شکر، صد شکر.
بیاید صبح چون وحی سفیدت
ز بام کبریا، صد شکر، صد شکر.
تو سرلوح منی، ای ختم زیبا،
ای آخرابتدا، صد شکر، صد شکر.
اگرچندی مرا دادی از آغاز
سرشتی نارسا، صد شکر، صد شکر.
دل خوشبخت من با صوت گُپ گُپ
ندا دارد، ندا : صد شکر، صد شکر.
مرا یک واژه نازل کن، که دارد
یک و نیمی هجا، صد شکر، صد شکر.
جو نامت را بگیرم عاشقانه
بگوید نه سما: صد شکر، صد شکر.

Чехраи асли худ намо, боз фикан ниқоби ғайр,
Чанд ба хирагӣ шавӣ ҳолаи моҳтоби ғайр.
Ин ҳама фахру ноз чист, эй ки ҳамора будааст
Мастият аз шароби кас, серият аз кабоби ғайр.
Қайби пур аз калидро рӯзи аҷал кучо барӣ,
Қуфли дари саҳо кушо, бахш ҷавоби оби ғайр.
Рӯзи ҳисоб чун расанд пеши ту Мункару Накир,
Ҷош шавад, ки нестат ҷуз гунаҳу савоби ғайр.
Ҳираву ноаён шудӣ дар таҳи сояи касон,
Ранг бадал намудай дар дами офтоби ғайр,
Вой, ки мекашад касе бо расанаш тани туро,
Боз ба даври гарданат ҳалқа шавад таноби ғайр.

چهرهٔ اصل خود نما، باز فکن نقاب غیر،
چند به خیره گی شوی هالهٔ ماه تاب غیر.
این همه فخر و ناز چیست، ای که هماره بوده‌است
مستی ات از شراب کس، سیری ات از کباب غیر.
جیب پر از کلید را روز اجل کجا بری،
قفل در سخا کشا، بخش جواب آب غیر.
روز حساب چون رَسند پیش تو منکر و نکیر،
فاش شود، که نیستت جز گنه و ثواب غیر.
خیره و ناعیان شدی در ته سایهٔ کسان،
رنگ بدل نموده ای در دم آفتاب غیر،
وای، که می‌کشد کسی با رسنش تن ترا،
باز به دور گردنت حلقه شود طناب غیر.

Дил бастай ба ҳола, ай аз моҳ беҳабар,
Берун биё зи сояву хуршедро нигар.
Шӯхрат мағӯву ҳошияро интиҳоб кун,
Бо чазба соз ҳошияро маркази назар.
Мардест ин замона, ки майлаш ба қанд нест,
Беҳуда рехтам ба лаби вожаҳо шакар.
Имшаб шаби зифофи гули ёсу шабнам аст,
Урдибиҳишт ғусл кунад бо гулоби тар.
Дар пушти шиша маҳ ба балоғат расидааст,
Боло бирав ба дуздии зардолуи қамар.
Аз кист ин китоби “Чунин гуфт Зардуҳишт”*
В-ин хатти лутфи кист: “ба ҳурии нилуфар”...
Қонам шавӣ, ки чони ҳарирам шинохтӣ,
Эй сурати ниҳон, ба ниҳонам биё, бибар!
Як лола рехт дар қафаси сина болу пар,
Бар гӯри лола нола кун, эй нозанинписар.
Андар китоби сурхи дилам зикри номи туст,
Эй охирин намунаи некӯии башар!

* Дар маҳфиле ношиносе (ки сурати худро нанамуд),
бо қосид чандин китобро тӯҳфаам фиристод, ки
“Чунин гуфт Зардушт”-и Ничше якеи онҳост.

دل بسته ای به هاله، ای از ماه بی خبر،
بیرون بیا ز سایه و خورشید را نگر.
شهرت مگو و حاشیه را انتخاب کن،
با جذبه ساز حاشیه را مرکز نظر.
مردی است این زمانه، که میلش به قند نیست،
بی هوده ریختم به لب واژه‌ها شکر.
امشب شب زفاف گل یاس و شبنم است،
اردیبهشت غسل کند با گلاب تر.
در پشت شیشه مه به بلاغت رسیده‌است،
بالا برو به دزدی زردالوی قمر.
از کیست این کتاب "چنین گفت زردهشت،*"
وین خطّ لطف کیست: "به حوریء نیلوفر.."
جانم شوی، که جان حریرم شناختی،
ای صورت نهان، به نهانم بیا، ببر!
یک لاله ریخت در قفس سینه بال و پر،
بر گور لاله ناله کن، ای نازنین پسر.
اندر کتاب سرخ دلم ذکر نام تو است،
ای آخرین نمونه نیکوی بشر!

*در محفلی ناشناسی (که صورت خود را ننمود)،
با قاصد چندین کتاب را تحفه ام فرستاد، که "چنین
گفت زردشت" - اثر نچه یکی از آن‌هاست.

Мард шав, дил, биё, мубориза бар,
Аз барои Худо мубориза бар.
Сад адӯ симхори роҳат шуд,
Бо чадал раҳ кушо, мубориза бар.
Гар ба поён кашад таноби рақиб,
Боз боло баро, мубориза бар.
Партави Ҳақ, ки шустушӯят дод,
Бо ғубори риё мубориза бар.
Боз дар чабҳа теғи хома фурӯз,
Боз дар инзиво мубориза бар.
Сабз дар сабз дар муқобили дай
Сур шав, бо азо мубориза бар.
Ашкро қуфл зан, бурун мағузор,
Сар бибур оҳро, мубориза бар.
Дар ту ҷанганд «не»-ву «ҳо»-и фузун,
Бо ҳама «не»-ву «ҳо» мубориза бар.
Дам нашин, хешро ба тӯфон зан,
Ё фурӯ мир ё мубориза бар!

مرد شو، دل، بیا، مبارزه بر،
از برای خدا مبارزه بر.
صد عدو سیمخار راحت شد،
با جدل ره کشا، مبارزه بر.
گر به پایان کشد طناب رقیب،
باز بالا برا، مبارزه بر.
پرتو حق، که شست وشویت داد،
با غبار ریا مبارزه بر.
باز در جبهه تیغ خامه فروز،
باز در انزوا مبارزه بر.
سبز در سبز در مقابل دی
سور شو، با عزا مبارزه بر.
اشک را قفل زن، برون مگذار،
سر ببر آه را، مبارزه بر.
در تو جنگند «نی» و «ها»-ی فزون،
با همه «نی» و «ها» مبارزه بر.
دم نشین، خویش را به طوفان زن،
یا فرو میر یا مبارزه بر!

Бизӣ, эй ишқ, эй шодии оғоз,
Чавонизор кун рӯхи маро боз.
Бизӣ, эй орзуи сабз дар сабз,
Паёпай реша густар, қомат афроз.
Дили бетавбаи ман пургуноҳ аст,
Шафоатхоҳ шуд ин гунҷаи роз.
Ба подоши тапишҳои зиёдаш
Дилам бар зиндагӣ пардозад андоз.
Зи анбӯҳи ҳамӯшистони сина
Пас аз сад қарн ҳам меояд овоз.
Туро эъҷоз ҳасту Исиё нест,
Маро Исис, аммо нест эъҷоз.
Ало, эй будаи ҳаргиз набуда,
Диламро бо дилат мебинам анбоз.
Чу ман рафтам, ҳуруфамро навав
Баҳори сабзхат месозад иброз.

بزی، ای عشق، ای شادی آغاز،
جوانی زار کن روح مرا باز.
بزی، ای آرزوی سبز در سبز،
پیایی ریشه گستر، قامت افراز.
دل بی توبه من پرگناه است،
شفاعت خواه شد این غنچه راز.
به پاداش تپش‌های زیادش
دل‌م بر زندگی پردازد انداز. *
ز انبوه خموشستان سینه
پس از صد قرن هم می‌آید آواز.
تو را اعجاز هست و عیسی نیست،
مرا عیسیست، اما نیست اعجاز.
الا، ای بوده هرگز نبوده،
دل‌م را با دلت می‌بینم انباز.
چو من رفتم، حروفم را نوانو
بهار سبز خط می‌سازد ابراز

* مالیات

Баргҳо каф мефишоранд, оби раҳмат, рез боз,
 Гавҳари ҳар қатраро дар гӯши гул овез боз.
 Бо рағам пайванд кун шарёни худро, эй баҳор,
 Дар дили афсурдаи ман хуни нав ангез боз.
 Нахлҳои сарбурида, хунатон дар гарданам,
 Мешавед андар бихишти он ҷаҳон гулхез боз.
 Марғзоре ку дигар дар ин замини захрбор,
 То биёяд бо шамими сабзааш Шабдез боз.
 Тангдастӣ ворисонро кард арманнонавоз,
 Ишқи Ширинро ҷӣ нозӣ, Хусрави Парвиз боз.
 Нохудое киштии моро ба тӯфон мебарад,
 Фурсат аз каф меравад, боди барин, бархез боз!

برگ‌ها کف می فشارند، آب رحمت، ریز باز،
گوهر هر قطره را در گوش گل آویز باز.
با رگم پیوند کن شریان خود را، ای بهار،
در دل افسرده من خون نو انگیز باز.
نخل‌های سربریده، خونتان در گردنم،
میشوید اندر بهشت آن جهان گلخیز باز.
مَرغ زاری کو دگر در این زمین زهربار،
تا بیاید با شمیم سبزه‌اش شب‌دیز باز.
تنگدستی وارثان را کرد ارمن نانواز،
عشق شیرین را چه نازی، خسرو پرویز باز.
ناخدای کشتی ما را به طوفان میبرد،
فرصت از کف می‌رود، باد برین برخیز باز!

Бишкуфт ё фусурд ин лолаи маҷоз,
Инро бирав, бипурс аз ёри лоласоз.
Дар озмуни дав якбора ғайб зад
Дар ҳамғаҳи уфуқ хуршеди яккатоз.
Ин беқаноатӣ моро фақир кард,
Эй дил, талаб макун беш аз ҳади ниёз.
Бо халқ ҳамнаво, ҳамхоку ҳамфазо
Бигзор то зиям бе ҳеч имтиёз.
Дастӣ маро бигир, ояндаи мунир,
Қое, ки мебарӣ, шеб аст ё фароз.
Қоно, зи ноқучо бар таҳният биё,
Оиназор шуд дил чун тилисми боз.

بشکفت یا فسرد این لاله مجاز،
این را برو، پپرس از یار لاله ساز.
در آزمون دَو یکباره غیب زد
در خمگه افق خورشید یگه تاز.
این بی قناعتی ما را فقیر کرد،
ای دل، طلب مکن بیش از حد نیاز.
با خلق همنو، همخاک و همفضا
بگزار تا زیم بی هیچ امتیاز.
دست مرا بگیر، آینده منیر،
جای، که میبری، شیب است یا فراز.
جانا، ز ناکجا بر تهنیت بیا،
آینه زار شد دل چون طلسم باز.

Нарм-нармак тор зан, эй абри абрешимнавоз,
 То дили дунёи милёнсола ояд дар гудоз.
 Талх бигристиву мижгони касе ҳам ҳам нахӯрд,
 Чашми мо кайҳо шакарпайванд шуд бо хоби ноз.
 Пур шудам аз лаззати ҳастӣ, чу донистам, ки ҳаст
 Орзуманде, ки бар ҳастии ман дорад ниёз.
 Ёри хуршедии ман дар авҷҳои кибриёст,
 Чун нишебаш оварам ё чун бароям бар фароз.
 Домани дарё, ки бошад чонамози офтоб,
 Домани чашми кӣ бошад ёри моро чонамоз?!
 Бандаи густохро маъзур медор, эй Худо,
 Ин ки нофарзонае аз худ шавад фарзонасоз.
 Худ ба худ гап мезадам, то хандаи ғайрам бурид,
 Аз кучо номаҳраме омад ба хилватгоҳи роз.
 Рӯз бо як чашми хуршедӣ ҷаҳонбин гаштааст,
 Шаб ҳазорон чашми кавкаб дораду кӯр аст боз.

نرم نرمک تار زن، ای ابر ابریشمنواز،
تا دل دنیای ملیون ساله آید در گداز.
تلخ بگرستی و مژگان کسی هم خم نخورد،
چشم ما کی ها شکرپیوند شد با خواب ناز.
پر شدم از لذت هستی، چو دانستم، که هست
آرزومندی، که بر هستی من دارد نیاز.
یار خورشیدی من در اوج‌های کبریاست،
چون نشیبش آورم یا چون برایم بر فراز.
دامن دریا، که باشد جانماز آفتاب،
دامن چشم که باشد یار ما را جانماز؟!
بنده گستاخ را معذور میدار، ای خدا،
این که نافرانه‌ای از خود شود فرزانه ساز.
خود به خود گپ می‌زدیم، تا خنده غیرم بُرید،
از کجا نامحرمی آمد به خلوتگاه راز.
روز با یک چشم خورشید ی جهانبین گشته‌است،
شب هزاران چشم کوکب دارد و کور است باز.

Биё, дар пардаи гӯшам садо рез,
Биё, борони рӯхонӣ, биё, рез.
Бишӯ фикри маро бо фикри покат,
Ба хоки сифла атри кибриё рез.
Биё, шахзодаи урдибиҳиштӣ,
Ба роҳам лолаву ёсу хино рез,
Сабоҳе пираҳан каш аз дили ман,
Шабе дар чашми урёнам ҳаё рез.
Ба сидки ман хиёнат кард олам,
Ту арши мардӣ, танҳо вафо рез.
Гуловез омадам, рафтам гуловез,
Ба гулҳои сухан оби бақо рез.
Ба ҷонам, эй нишоти лоязолӣ,
Биё ҳоло, биё ҳоло, биё, рез.

بیا، در پرده گوشم صدا ریز،
بیا، باران روحانی، بیا ریز.
بشو فکر مرا با فکر پاکت،
به خاک سفله عطر کبریا ریز.
بیا، شهزاده اردیبهشتی،
به راهم لاله و یاس و حنا ریز،
صبحی پیرهن کش از دل من،
شبی در چشم عریانم حیا ریز.
به صدق من خیانت کرد عالم،
تو عرش مردی، تنها وفا ریز.
گلاویز آمدم، رفتم گلاویز،
به گل‌های سخن آب بقا ریز.
به جانم، ای نشاط لایزالی،
بیا حالا، بیا حالا، بیا ریز.

Дилам ҳавои ту мепарварад ҳанӯз, ҳанӯз,
 Фасонаҳои ту мепарварад ҳанӯз, ҳанӯз.
 Бубин, ки оинадори фалак нӯҳ оинаро
 Ба рӯнамои ту мепарварад ҳанӯз, ҳанӯз.
 Башар барои таяммум дар ин гуноҳистон
 Ғубори пои ту мепарварад ҳанӯз, ҳанӯз.
 Ҳанӯз миси дилам чашмдори зар шудан аст,
 Ки кимиёи ту мепарварад ҳанӯз, ҳанӯз.
 Диле, ки қитъаи яхбастаи шимолӣ шуд,
 Фару шуъои ту мепарварад ҳанӯз, ҳанӯз.
 Касе қадимтарин ё ки навтарин дилро
 Фақат барои ту мепарварад ҳанӯз, ҳанӯз.

دلم هوای تو می پرورد هنوز، هنوز،
فسانه‌های تو می پرورد هنوز، هنوز.
ببین، که آینه دار فلک نه آینه را
به رونمای تو می پرورد هنوز، هنوز.
بشر برای تیمم در این گناهستان
غبار پای تو می پرورد هنوز، هنوز.
هنوز مس دلم چشم دار زر شدن است،
که کیمیای تو میپرورد هنوز، هنوز.
دلی، که قطعۀ یخبسته شمالی شد،
فر و شعاع تو می پرورد هنوز، هنوز.
کسی قدیم‌ترین یا که نوترین دل را
فقط برای تو می پرورد هنوز، هنوز.

Рафтиву дар фасонаи дил мондаї ханӯз,
 Дар мармаре забонаи дил мондаї ханӯз.
 Амвочи вақт хост ба соҳил фиканданат,
 Аммо ту дар миёнаи дил мондаї ханӯз.
 Гарчи зи ҳафт хонаи чашмам бурун шудӣ,
 Андар чаҳор хонаи дил мондаї ханӯз.
 Дар ин даїе, ки мурдаи гул зери барф монд,
 Навбаргу навҷавонаи дил мондаї ханӯз.
 Садсола гашту сар нафаровард бар завол,
 Узри дилу баҳонаи дил мондаї ханӯз.
 Садпора шуд анор, ки ту бар замин задӣ,
 Дар дона-дона - донаи дил мондаї ханӯз.
 Дар тангнои шашдараї, эй қафаснишин,
 Раҳҷӯи бекаронаи дил мондаї ханӯз.
 Дар бойгонии башар, эй қалби пири ман,
 Чун нусхаи ягонаи дил мондаї ханӯз.

رفتی و در فسانهٔ دل مانده ای هنوز،
در مرمی زبانهٔ دل مانده ای هنوز.
امواج وقت خواست به ساحل فکندنت،
اما تو در میانهٔ دل مانده ای هنوز.
گرچه ز هفت خانهٔ چشمم برون شدی،
اندر چهار خانهٔ دل مانده ای هنوز.
در این دی، که مردهٔ گل زیر برف ماند،
نوبرگ و نوجوانهٔ دل مانده ای هنوز.
صدساله گشت و سر نفرورد بر زوال،
عذر دل و بهانهٔ دل مانده ای هنوز.
صدپاره شد انار، که تو بر زمین زدی،
در دانه دانه دانهٔ دل مانده ای هنوز.
در تنگنای ششدره ای، ای قفسنشین،
رهجوی بی کرائهٔ دل مانده ای هنوز.
در بایگانی بشر، ای قلب پیر من،
چون نسخهٔ یگانهٔ دل مانده ای هنوز.

Дилам дар шаккаристон аст имрӯз,
 Шакарваштар зи бўстон аст имрӯз.
 Баҳоро, мизбонӣ кун диламро,
 Ки дар хони ту меҳмон аст имрӯз.
 Биё бар зодрӯзи як гули сурх,
 Ки чун анқо намоён аст имрӯз.
 Се ҳарф аз арш бар ёриям омад,
 Ҳама душворам осон аст имрӯз.
 Дилам бо содагии кӯдакона
 Туро пазмони пазмон аст имрӯз.
 Нишоти бетуиям ботуӣ шуд,
 Гулуви васлу ҳичрон аст имрӯз.
 Агар ту заррабини ғайб дорӣ,
 Бубин, ҳар зарра кайҳон аст имрӯз.
 Итобам буд агар, вопас гирифтам,
 Хитоби ман ба Инсон аст имрӯз.
 Бифармо, дар дили нозуктабиат
 Аҷаб хуршеду борон аст имрӯз.

دلم در شکرستان است امروز،
شکروشتر ز بوستان است امروز.
بهارا، میزبانی کن دلم را،
که در خان تو مهمان است امروز.
بیا بر زادروز یک گل سرخ،
که چون عنقا نمایان است امروز.
سه حرف از عرش بر یاری ام آمد،
همه دشوارم آسان است امروز.
دلم با سادگی کودکانه
تو را پزمانِ پزمان است امروز.
نشاط بی توی ام با توی شد،
غلو وصل و هجران است امروز.
اگر تو ذره‌بین غیب داری،
ببین، هر ذره کیهان است امروز.
عتابم بود اگر، واپس گرفتم،
خطاب من به انسان است امروز.
بفرما، در دل نازک طبیعت
عجب خورشید و باران است امروز.

ГУЛИ НАРГИС

*(Барои Наргиси Фарзод, ки ашъори бандаро
ба англисӣ тарҷума карда)*

Тарҷумони рози ман, Наргис, эй гули Наргис,
Шореҳи гудози ман, Наргис, эй гули Наргис.
Рустамӣ, ки, эй бону, мекашӣ бад – ин бозу
Сад қатора нози ман, Наргис, эй гули Наргис.
Арғунуни рӯҳамро менавозад овозат,
Арғунуннавози ман, Наргис, эй гули Наргис.
Бекалид ҳам во шуд дар масоҳати фикрат
Сад кафас маҷози ман, Наргис, эй гули Наргис.
Рӯҳи авҷпаймоят бо сууди андак кард
Фатҳи сад фарози ман, Наргис, эй гули Наргис.
Эй табассуми Хурмуз, эй таҷассуми наврӯз,
Рамз, рамзи бози ман, Наргис, эй гули Наргис.
Гул муназзими ман шуд, гул мутарчими ман шуд,
Шукри корсои ман, Наргис, эй гули Наргис.

گل نرگس

(برای نرگس فرزاد، که اشعار بنده
را به انگلیسی ترجمه کرد)

ترجمان راز من، نرگس، ای گل نرگس،
شارح گداز من، نرگس، ای گل نرگس.
رستمی، که ای بانو می کشی بدین بازو
صد قطاره ناز من، نرگس، ای گل نرگس.
ارغنون روحم را می نوازد آوازت،
ارغنون نواز من، نرگس، ای گل نرگس.
بی کلید هم وا شد در مساحت فکرت
صد قفس مجاز من، نرگس، ای گل نرگس.
روح اوج پیمایت با صعود اندک کرد
فتح صد فراز من، نرگس، ای گل نرگس.
ای تبسم هرگز، ای تجسم نوروز،
رمز، رمز باز من، نرگس، ای گل نرگس.
گل منظم من شد، گل مترجم من شد،
شکر کارساز من، نرگس، ای گل نرگس.

Дӯст, аз будани бемаърифатам ҳеч мапурс,
Чун туй подшаҳи мамлакатам, ҳеч мапурс.
Он чӣ аз халқ ниҳон аст, зи Ҳақ пинҳон нест,
То туй оинаи шашҷиҳатам, ҳеч мапурс.
Дӯш мегуфтамаст, аз лутф ба пурсиш фармой,
Гӯям, инак, ки бикун марҳаматам, ҳеч мапурс.
Сад гунаҳ дораму шармандаам аз камгунаҳӣ,
Эй ҳама раҳмату эй мағфиратам, ҳеч мапурс.
Мубтадои нафасам сураи Алҳамди ту буд,
Хайр бахшо ба ману оқибатам, ҳеч мапурс.
Ишқ, бар ҳурмати ширинии ҳар хотираат
Нав ба нав боз бигӯ таҳниятам, ҳеч мапурс.
Бо ҳаёлат садафи холии ман гавҳар баст,
Баъд аз ин низ бикун тарбиятам, ҳеч мапурс.

دوست، از بودن بی معرفتم هیچ می‌پرس،
چون توی پادشه مملکت‌م هیچ می‌پرس.
آن چه از خلق نهان است، ز حق پنهان نیست،
تا توی آینه ششجهتم، هیچ می‌پرس.
دوش می‌گفتمت، از لطف به پرسش فرمای،
گویم، اینک، که بکن مرحمت‌م، هیچ می‌پرس.
صد گنه دارم و شرمنده‌ام از کمگنهی،
ای همه رحمت و ای مغفرت‌م، هیچ می‌پرس.
مبتدای نفسم سوره الحمد تو بود،
خیر بخشا به من و عاقبت‌م، هیچ می‌پرس.
عشق، بر حرمت شیرینی هر خاطره‌ات
نو به نو باز بگو تهنیت‌م، هیچ می‌پرس.
با خیالت صدف خالی من گوهر بست،
بعد از این نیز بکن تربیت‌م، هیچ می‌پرس.

Сад чурм гирифтӣ, ки чунин бошу чунон бош,
Яъне ки ту ҳам нусхарабои дигарон бош.
Ин тавр биёро руху он тарз бинех по,
Эй маҳви худӣ, мисли фалониву фалон бош.
Он кадр ту хосӣ, ки шудӣ масхараи ом,
Ҳангомаи офоқ нашав, чун ҳамагон бош.
Гуфтам: натавонам чу ту будан, чӣ тавон кард,
Бар айби ман, эй дӯст, ту ҳам дастфишон бош.
Гӯям ба худ, эй ман, гузар аз ман-мании худ,
Аз ин ману ту баршаву то дӯст равон бош.
Ёр омаду рафт, охи варо гӯш накардӣ,
Инак, зи ғубори қадамаш бўсаситон бош.
Шаб талхакаф аз рахнаи гулбонги тулӯъест,
Дар шабқадаҳо таркиши овози азон бош.
Хуршед, ба поён нафаро, туф бикунандат,
Ҳам чашмрабо бошу ҳам аз чашм ниҳон бош.
Эй сабзтарин, сабзтарин сабзтарин ишқ,
Сад қарн ҷавон, боз ҷавон, боз ҷавон бош.

صد جرم گرفتی، که چنین باش و چنان باش،
یعنی که تو هم نسخه ربای دگران باش.
این طور بیار رخ و آن طرز بنه پا،
ای محو خودی، مثل فلانی و فلان باش.
آن قدر تو خاصی، که شدی مسخره عام،
هنگامه آفاق نشو، چون همگان باش.
گفتم: نتوانم چو تو بودن، چه توان کرد،
بر عیب من، ای دوست، تو هم دستفشان باش.
گویم به خود، ای من، گذر از من منی خود،
از این من و تو بر شو و تا دوست روان باش.
یار آمد و رفت، آه و را گوش نکردی،
اینک، ز غبار قدمش بوسه ستان باش.
شب تلخه کف از رخنه گلبانگ طلوعی است،
در شبکه‌ها ترکش آواز اذان باش.
خورشید، به پایان نَفَر، تَف بکنندت،
هم چشم‌ریا باش و هم از چشم نهان باش.
ای سبزترین، سبزترین سبزترین عشق،
صد قرن جوان، باز جوان، باز جوان باش.

Магӯ алайки саломам, вале саломат бош,
Мадех ҷавоби паёмам, вале саломат бош.
Бимон, ки ҳеч насиме зи кӯи ту н-орад
Шамимае ба машомам, вале саломат бош.
Бимон зи ҳофизаат ҳамчунон зи гунбади субҳ
Парад кабӯтари номам, вале саломат бош.
Бидуни дард биёрому эътибор надех
Ба дардчӯши қиёмам, вале саломат бош.
Бидуни мӯҳру хати муншии идоманавис
Буридааст давомам, вале саломат бош.
Ҳамора даст фишон, даст, эй ба чон пайваст,
Ба ин маҷозу ихомам, вале саломат бош.
Наё, ба ёд наёвар, ба ман танаффури варз,
Ба поси меҳри мудомам, вале саломат бош.

مگو علیک سلامم، ولی سلامت باش،
مده جواب پیامم، ولی سلامت باش.
بمان، که هیچ نسیمی ز کوی تو نآرد
شمیمه‌ای به مشامم، ولی سلامت باش.
بمان ز حافظه ات همچنان ز گنبد صبح
پَرَد کبوتر نامم، ولی سلامت باش.
بدون درد بیارام و اعتبار نده
به دردجوش قیامم، ولی سلامت باش.
بدون مهر و خط منشی ادامه نویس
بُریده‌است دوامم، ولی سلامت باش.
هماره دست فشان، دست، ای به جان پیوست،
به این مجاز و اهامم، ولی سلامت باش.
نیا، به یاد نیاور، به من تنفر ورز،
به پاس مهر مدامم، ولی سلامت باش.

Нахустин туй, охирин ҳам ту бош!
Ҳамин як туй, ҳарду олам ту бош!
Дилам рехт бар хок, аз осмон
Фуруд о, Масеҳои Марям ту бош!
Маро сабз кун, сабз кун, сабз, сабз,
Дар ин шӯразор оби Замзам ту бош.
Диламро бараҳна ба дастат бигир,
Нигаҳдори як дона шабнам ту бош.
Чихил рӯз хушбахт кун ишқро,
Дар ин чиллагаҳ шамъи маҳрам ту бош.
Барои дили ту якам аз ҳазор,
Барои дили ман муқаддам ту бош.
Ягонатарино, барои дилам
Ҳама дам, ҳама дам, ҳама дам ту бош!

نخستین توی، آخرین هم تو باش،
همین یک توی، هردو عالم تو باش.
دلم ریخت بر خاک، از آسمان
فرود آ، مسیحای مریم تو باش.
مرا سبز کن، سبز کن، سبز، سبز،
در این شوره زار آب زمزم تو باش.
دلم را برهنه به دست بگیر،
نگهدار یک دانه شبنم تو باش.
چهل روز خوشبخت کن عشق را،
در این چله گه شمع محرم تو باش.
برای دل تو یکم از هزار،
برای دل من مقدم تو باش.
یگانه ترین، برای دلم
همه دم، همه دم، همه دم تو باش!

Ало посух надода бар саломи ман, саломат бош,
 Бубин аз дур сӯзи нотамоми ман, саломат бош.
 Дар аввал ҳарфи ман дар пештоқи хона бинвишта,
 Сипас аз лавҳи дил бистурда номи ман, саломат бош.
 Чӣ созам, чанбари афлок бар дастам намеояд,
 Нашуд ин тавсани худрой роми ман, саломат бош.
 Паёматро намеорад, ки сарзеру хичолатманд
 Нишинад моҳвора рӯи боми ман, саломат бош.
 Ба побӯси ту хоҳам рафт, эй ангезаи меъроҷ,
 Агарчи манъ ҳам созад мақоми ман, саломат бош.
 Пас аз сад сол ҳам хонандае табрик мегӯяд
 Тулӯи тозаатро дар каломи ман, саломат бош.
 Чу Сино омадӣ, эй чорасози охирини дил,
 Ба Азроил то бахшӣ зимоми ман, саломат бош.
 Намешояд ба ишқи чун мане ҳам нуқта бигзорӣ,
 Пас аз нуқта тамошо кун давоми ман, саломат бош.

الا پاسخ نداده بر سلام من، سلامت باش،
ببین از دور سوز ناتمام من، سلامت باش.
در اول حرف من در پیشتاق خانه بنوشته،
سپس از لوح دل بسترده نام من، سلامت باش.
چه سازم، چنبر افلاک بر دستم نمی آید،
نشد این توسن خودرای رام من، سلامت باش.
پیامت را نمی آرد، که سرزیر و خجالتمند
نشینند ماهواره روی بام من، سلامت باش.
به پابوس تو خواهم رفت، ای انگیزه معراج،
اگرچه منع هم سازد مقام من، سلامت باش.
پس از صد سال هم خواننده‌ای تبریک میگوید
طلوع تازه ات را در کلام من، سلامت باش.
چو سینا آمدی، ای چاره ساز آخرین دل،
به عزرائیل تا بخشی زمام من، سلامت باش.
نمیشاید به عشق چون منی هم نقطه بگزاری،
پس از نقطه تماشا کن دوام من، سلامت باش.

Як чаҳон суҳан дорам бо чаҳони маҳкамгӯш,
Ҳолиё, ки меҳонад дар қафас дили навҷӯш.
Матлаат чӣ буд, эй дил, мақтаат чӣ хоҳад буд,
То кучо тапиш дорӣ фориғ аз пагоҳу дӯш.
Зарбае расад аз ҳасм, зарбаи дигар аз дӯст,
Мешавад зи ҳар зарба зарбаҳои дил хомӯш.
Зери гунбади қачрав ҳар дақиқа нав бар нав
Мерасад ба қабристон як савори маҳмалпӯш.
Базми бемаيي мо ҳам ифтитоҳу охир шуд
Бе нидои бодобод, бе садои нӯшонӯш.
Бар паропарии мо, эй қазо, манеҳ сакта,
Бар кабӯтариӣ мо, эй фазо, кушо оғӯш.

یک جهان سخن دارم با جهان محکم گوش،
حالیا، که می‌خواند در قفس دل نوجوش.
مطلعت چه بود، ای دل، مقطعت چه خواهد بود،
تا کجا تپش داری فارغ از پگاه و دوش.
ضربه‌ای رسد از خصم، ضربه‌ی دگر از دوست،
می‌شود ز هر ضربه ضربه‌های دل خاموش.
زیر گنبد گجرو هر دقیقه نو بر نو
می‌رسد به قبرستان یک سوار مخملپوش.
بزم بیمی ما هم افتتاح و آخر شد
بی ندای بادا باد، بی صدای نوشانوش.
بر پراپری ما، ای قضا، منه سخته،
بر کبوتری ما، ای فضا، کشا آغوش.

Шамими ишқ меояд зи себистони субҳоғӯш,
 Шафак дар шохи миной шакарсебест атласпӯш.
 Шаби дӯшин ниғаҳ кардам, ки дар гулгашти маҳтобӣ
 Фалак ҳам як сабад себи ситора мебарад дар дӯш.
 Ба чашмони ту маъмулист ҳар чизи муқаддас ҳам,
 Дили ман себи одӣ нест, ин ёкутро мафрӯш.
 Надонистӣ, ки бе заҳмат шудӣ бо офтоб анбоз,
 Нафаҳмидӣ, ки бе рухсат майи хуршед кардӣ нӯш.
 Чавонмардӣ чӣ меҳоҳам зи дунони муханнаsrӯх,
 Мусалмонӣ чӣ меҷӯям зи холигоҳи кофарчӯш.
 Агар бечора ҳам бошам, ба дӯшам ин рисолат ҳаст:
 Ба оҳи дардмандон гӯш додан, гӯш додан, гӯш.
 Хиёнат кард саркӯбат, риё аз пушт зад чӯбат,
 Дили ман, мурда ҳам бошӣ, бизӣ, фардо бисоз аз дӯш.
 Чавонӣ рафт, эй тӯфонхурӯчи ишқи бепосух,
 Биё, хомӯш шав, хомӯш шав. На, на, машав хомӯш!

شمیم عشق می‌آید ز سیستان صبح آغوش،
شفق در شاخ مینای شکرسیبی است اطلسپوش.
شب دوشین نگه کردم، که در گلگشت مهتابی
فلک هم یک سبد سیب ستاره می‌برد در دوش.
به چشمان تو معمولیست هر چیز مقدس هم،
دل من سیب عادی نیست، این یاقوت را مفروش.
ندانستی، که بی زحمت شدی با آفتاب انباز،
نفهمیدی، که بی رخصت می خورشید کردی نوش.
جوانمردی چه می‌خواهم، ز دونان مخنث روح،
مسلمانی چه می‌جویم ز خالی گاه کافر جوش.
اگر بیچاره هم باشم، به دوشم این رسالت هست:
به آه دردمندان گوش دادن، گوش دادن، گوش.
خیانت کرد سرکوبت، ریا از پشت زد چوبت،
دل من، مرده هم باشی، بزی فردا بساز از دوش .
جوانی رفت، ای طوفان خروج عشق بی پاسخ،
بیا، خاموش شو، خاموش شو. نه، نه، مشو خاموش

Дуруд, эй косиди фардо, шабат хуш боду рӯзат хуш,
 Навиншоиву ноифшо, шабат хуш боду рӯзат хуш.
 Видоъ, эй рафтаи ширин, шабат хуш боду рӯзат хуш,
 Дуруд, ояндаи зебо, шабат хуш боду рӯзат хуш.
 Чӣ мерақсӣ даруни хонақоҳи сина рӯзу шаб,
 Дил, эй дил, солики танҳо, шабат хуш боду рӯзат хуш.
 Агарчӣ зери дасти туст, натвонӣ чашид охир
 Аз ин қанду аз он ҳалво, шабат хуш боду рӯзат хуш.
 Чӣ гулгардон, чӣ атрафшон, чӣ чоноҷон муҳаббат рафт,
 Ба ёдаш низ салламно, шабат хуш боду рӯзат хуш.
 Ало, инсон, дари баста, ба рӯи худ, барои худ,
 Ту кай во мешавӣ, кай во, шабат хуш боду рӯзат хуш.
 Муҳаббатномаҳои ман ба унвони Банӣ Одам
 Дар он боло бишуд имзо, шабат хуш боду рӯзат хуш.

درود، ای قاصد فردا، شبت خوش باد و روزت خوش،
نوازشای و نوافشا، شبت خوش باد و روزت خوش.
وداع، ای رفته شیرین، شبت خوش بود و روزت خوش،
درود، آینده زیبا، شبت خوش باد و روزت خوش.
چه می رقصی درون خانقاه سینه روز و شب،
دل، ای دل، سالک تنها، شبت خوش باد و روزت خوش.
اگرچه زیر دست توست، نتوانی چشید آخر
از این قند و از آن حلوا، شبت خوش باد و روزت خوش.
چه گلگردان، چه عطر افشان، چه جاناجان محبت رفت،
به یادش نیز سلمنا، شبت خوش باد و روزت خوش.
الا، انسان، در بسته، به روی خود، برای خود،
تو کی وا میشوی، کی وا، شبت خوش باد و روزت خوش.
محبتنامه‌های من به عنوان بنی آدم،
در آن بالا بشد امضا، شبت خوش باد و روزت خوش.

Иддаои катра будан дорам, эй дарё, бубахш,
Арзане гар кӯҳҳиммат шуд, маранҷ, ўро бубахш.
Гарчи милён сол дар кунчи фаромӯшӣ зиям,
Боз дар мобайни майдон мешавам пайдо, бубахш.
Эҳтиёҷи ман фақат бар туст, эй яктотарин,
Ёри мустағнии ман, бар ман ҳам истиғно бубахш.
Хурдбинӣ чист? Бе оина худбин будан аст,
Чашмҳоямро нигоҳи осмонпаймо бубахш.
Пеш рафтан кӯҳнаи садсоларо ҳам нав кунад,
Мавҷ-мавҷ андешаи бесамтро мачро бубахш.
Орзу, фардонамӯй кун давоми роҳро,
Рӯзу шабҳои тунукмағзи маро маъно бубахш.
Дар дили ман ҳеч гоҳ, эй ишқ, истеъфо надех,
Исии ман, мурда ҳам бошам, маро фардо бубахш.

ادعای قطره بودن دارم، ای دریا، ببخش،
ارزنی گر کوه همت شد، مرنج، او را ببخش.
گرچه میلیون سال در کنج فراموشی زیم،
باز در مابین میدان میشوم پیدا، ببخش.
احتیاج من فقط بر توست، ای یکتاترین،
یار مستغنی من، بر من هم استغنا ببخش.
خرده بینی چیست؟ بی آینه خودبین بودن است،
چشم هایم را نگاه آسمان پیما ببخش.
پیش رفتن کهنه صدساله را هم نو کند،
موج موج اندیشه بی سمت را مجرا ببخش.
آرزو، فردانمای کن دوام راه را،
روز و شبهای تنگمغز مرا معنا ببخش.
در دل من هیچ گاه، ای عشق، استعفا نده،
عیسی من، مرده هم باشم، مرا فردا ببخش.

Меравам, меравам ба боғ, ба боғ,
То биёбам зи худ фароғ, фароғ.
Пар задам дар тамоми шаш қитъа,
Марҳаме кофтам ба доғ, ба доғ.
Ишқ, бўи туро нафаҳмидам,
Ман, мани бемашоми бастадимоғ.
Булбулони бирешимоворо
Зиндагӣ бум мекунад, ё зоғ.
Як ту анқой, Одам, эй Одам,
Ки туро мекунам суроғ, суроғ.

می روم، می روم به باغ، به باغ،
تا بیابم ز خود فراغ، فراغ.
پر زدم در تمام شش قطعه*،
مرهمی کافتم به داغ، به داغ.
عشق، بوی تو را نفهمیدم،
من، من بی مشام بسته دماغ.
بلبلان بریشم آوا را
زندگی بوم می کند یا زاغ.
یک تو عنقای، آدم، ای آدم،
که تو را می کنم سراغ، سراغ.

Дар ин дӯзахбиҳишти кӯҳнааъроф
 Накӯй ғайб зад охир паси Қоф.
 Муҳаббат гуфт: Ман дар олами худ
 Туро каффош мебинам, на кашшоф.
 Гуноҳатро бубахшад хоксорӣ,
 Барои он ки хеле мезанӣ лоф.
 Туй он чо, туй он чо суҳанбоф,
 Манам ин чо, манам ин чо расанбоф.
 Надонам, айби гардун ё замин аст,
 Ки охир тира шуд ин рӯди шаффоф.
 Маро тамдиди фурсат соз, эй ишк,
 Ки дар пеши ту қарзамро кунам соф.

در این دوزخ بهشت کهنه‌اعراف
نکوی غیب زد آخر پسِ قاف.
محبت گفت: من در عالم خود
تو را کفّاش می‌بینم، نه کشاف.
گناهت را ببخشد خاکساری،
برای آن که خیلی میزنی لاف.
توی آن جا، توی آن جا سخن باف،
منم این جا، منم این جا رسن باف.
ندانم، عیب گردون یا زمین است،
که آخر تیره شد این رود شفاف.
مرا تمدید فرصت ساز، ای عشق،
که در پیش تو قرضم را کنم صاف

Субҳи ваҳйовар таваллуд шуд, муборак,
 Дар найе шаккар таваллуд шуд, муборак.
 Бо саодатмакдами борони найсон
 Дар садаф гавҳар таваллуд шуд, муборак.
 Дар кафи дасти ту, эй рӯшанбашорат,
 Лолаи аҳмар таваллуд шуд, муборак.
 Шӯразорам иқтибосе аз биҳишт аст,
 Замзаму Кавсар таваллуд шуд, муборак.
 Мағриби хуршедкушро гӯ, ки хуршед
 Боз дар ховар таваллуд шуд, муборак.
 Ишқ – укёнуси Ороми дили ман,
 Дар ту ин маҳшар таваллуд шуд, муборак.
 Дафн кардам сад мани беорзуро,
 Як мани дигар таваллуд шуд, муборак.
 Ин ҷаҳони пиракӣ ҳам ниниёна
 Тоза аз модар таваллуд шуд, муборак.
 Ишқ омад, ишқ омад, ишқ омад,
 Ҳар чӣ мурд, аз сар таваллуд шуд, муборак.

صبح وحی آور تولد شد، مبارک،
در نئی شکر تولد شد، مبارک.
با سعادتمقدم باران نیسان
در صدف گوهر تولد شد، مبارک.
در کف دست تو، ای روشن بشارت،
لاله احمر تولد شد، مبارک.
شورزارم اقتباسی از بهشت است،
زمزم و کوثر تولد شد، مبارک.
مغرب خورشیدکش را گو، که خورشید
باز در خاور تولد شد، مبارک.
عشق اقیانوس آرام دل من،
در تواین محشر تولد شد، مبارک.
دفن کردم صد من بی آرزورا،
یک من دگر تولد شد، مبارک.
این جهان پیرکی هم نی نی یانه
تازه از مادر تولد شد، مبارک.
عشق آمد، عشق آمد، عشق آمد،
هر چه مرد، از سر تولد شد، مبارک .

Ишк, ки мурд дар ду дил, монд азои муштарак,
Рӯз ба рӯз сабз шуд хотираҳои муштарак.
Чӯр наметапад ду дил, лек чӣ чӯр метапанд
Сад миллиард ахтарон зери қабои муштарак.
Байни ману ту сулҳ нест, ин ки бахайр, беш аз ин
Байни ману ман аз азал нест ризои муштарак.
То ба кай ин дугонагӣ, эй зи ҳама ягонатар,
Ин ҳама хокиён чудо зери самои муштарак.
Габру яҳуду муслимин, аҳли ҳазор кешу дин
Сачда барем мо ҳама сӯи Худои муштарак.
Дар сари гунбади кабуд парчами сурхро бубин,
Кош, Банӣ Башар зияд зери ливои муштарак.

عشق، که مرد در دو دل ماند عزای مشترک،
روز به روز سبز شد خاطره‌های مشترک.
جور نمیتپد دو دل، لیک چه جور می تپند
صد میلیارد اختران زیر قبای مشترک.
بین من و تو صلح نیست، این که بخیر، بیش از آن
بین من و من از ازل نیست رضای مشترک.
تا به کی این دوگانگی، ای ز همه یگانه تر،
این همه خاکیان جدا زیر سمای مشترک.
گبر و یهود و مسلمین، اهل هزار کیش و دین
سجده بریم ما همه سوی خدای مشترک.
در سر گنبد کبود پرچم سرخ را ببین،
کاش بنی بشر زید زیر لوای مشترک.

ТО ИФТИТОҲИ ЧАВҲАР

(Ба шодбоди ифтитоҳи пайкараи устод Рӯдакӣ)

Эй миллати хучаста, табрик, боз табрик,
Шоистай, ки гӯям бе як маҷоз табрик.
Бар паҳлавидурудон, бар Рӯдакисурудон,
Бар оташинвучудон завқи гудоз табрик.
Эй дил, ту бо каломаш хат бар хат ошно шав
З-он баъд хешро гӯ дурудароз табрик.
Чун коиноти шеъраш чуғрофиё надорад,
Руму Ҳичоз табрик, Вахшу Тироз табрик.
Бигзор то бирезад аз чархболи хуршед,
Ҳар рӯз бар сари мо чандин баёз табрик.
Эй пайкари муҳаббат, сардафтари муҳаббат,
Эй рафтае, ки мондӣ ояндасоз, табрик.
Аз ифтитоҳи пайкар то ифтитоҳи чавҳар
Ин як қадам ниҳодан бар аҳли роз табрик.

تا افتتاح جوهر

(به شادباد افتتاح مجسمه استاد رودکی)

ای ملت خجسته، تبریک، باز تبریک،
شایسته ای، که گویم بی یک مجاز تبریک.
بر پهلوی درودان، بر رودکی سرودان،
بر آتشین وجودان ذوق گداز تبریک.
ای دل، تو با کلامش خط بر خط آشنا شو،
زان بعد خویش را گو دور و دراز تبریک.
چون کائنات شعرش جغرافیا ندارد،
روم و حجاز تبریک، و خش و طراز تبریک.
بگزار تا بریزد از چرخبال خورشید
هر روز بر سر ما چندین بیاض تبریک.
ای پیکر محبت، سردفتر محبت،
ای رفته‌ای، که ماندی آیندساز، تبریک.
از افتتاح پیکر تا افتتاح جوهر
این یک قدم نهادن بر اهل راز تبریک.

Зебост бо тасаввури васлат шаби фироқ,
Аз бўсаи хаёли ту сӯзад лаби фироқ.
Бе ту шабам ручӯи сиёҳии мутлақ аст,
Бар ман ҳамеша шаъшаа зан, кавкаби фироқ!
Шаб набзи беқарори маро гӯш мекунад,
Симобро уруч бубахшад таби фироқ.
Завқе, ки дар фироқ бувад, дар висол нест,
Болотар аз висол бувад машраби фироқ.
Максудам аз фироқ таманнои васл нест,
Тамдиди ишки туст ҳама матлаби фироқ.
Номи ту бурдаму гираҳи кор боз шуд,
Шабро расонд то ба саҳар ё раби фироқ.
Дар рӯзгори наҳзати азҳоби мухталиф
Чун одами қадимаам аз мазҳаби фироқ.
Ҳам ашк мефишонаму ҳам ханда мезанам
Дар рӯзи занги хотимаи мактаби фироқ.

زیباست با تصوّر وصلت شب فراق،
از بوسه خیال تو سوزد لب فراق.
بی تو شبم رجوع سیاهی مطلق است،
بر من همیشه شعله زن، کوب فراق!
شب نبض بی قرار مرا گوش می کند،
سیماب را عروج ببخشد تب فراق.
ذوقی، که در فراق بود، در وصال نیست،
بالا تر از وصال بود مشرب فراق.
مقصودم از فراق تمنای وصل نیست،
تمدید عشق توست همه مطلب فراق.
نام تو بردم و گره کار باز شد،
شب را رساند تا به سحر یا رب فراق.
در روزگار نهضت احزاب مختلف
چون آدم قدیمه ام از مذهب فراق.
هم اشک میفشانم و هم خنده میزنم
در روز زنگ خاتمه مکتب فراق.

Сад бор ҳам навиштам гар сӯгномаи ишқ,
Ин сӯгномаҳоро бишнос идомаи ишқ.
Чун иҷтимову дардаш рӯҳи маро фалаҷ кард,
Гуфтам наменависам дигар чакомаи ишқ.
Аммо чӣ созам он дӯст, оне, ки ишқ як Ёст,
Рӯзи азал ба дастам додаст хомаи ишқ.
Имони мурдаи ман дар батни хок чунбад,
Вакте баҳор пӯшад сабзинаҷомаи ишқ.
Васли маро чӣ чӯй, ин талхкома бигзор,
Ҳаҷри маро талаб кун чун шахдкомаи ишқ.
Фарҳанги сурхи дилро аз тоқи синаат гир,
Сабт аст, сабт он ҷо тафсири номаи ишқ.
Фарҳанги сурх бикшо, фарҳанги сабзро пӯш,
Шеъри маро бихонӣ чун аксиомаи ишқ.

صد بار هم نوشتم گر سوگنامه عشق،
این سوگنامه‌ها را بشناس ادامه عشق.
چون اجتماع و دردش روح مرا فلج کرد،
گفتم نمی نویسم دگر چکامه عشق.
اما چه سازم آن دوست، آنی که عشق یک اوست،
روز ازل به دستم داده است خامه عشق.
ایمان مرده من در بطن خاک جنبد،
وقتی بهار پوشد سبزینه جامه عشق.
وصل مرا چه جوی، این تلخکامه بگزار،
هجر مرا طلب کن چون شهدکامه عشق.
فرهنگ سرخ دل را از طاق سینه ات گیر،
ثبت است، ثبت آن جا تفسیر نامه عشق.
فرهنگ سرخ بکشا، فرهنگ سبز را پوش،
شعر مرا بخوانی چون آکسیامه عشق.

Рафтаро оянда кун, эй ишқ, ишқ,
 Лаҳзаро поянда кун, эй ишқ, ишқ.
 Моҳи навро дар лабат чун най навоз,
 Рӯҳи шабро зинда кун, эй ишқ, ишқ.
 Ин шаби ялдои беафсонаро
 Рӯзи шаккарханда кун, эй ишқ, ишқ.
 Дидаву дилҳои безуретро
 Орзузоянда кун, эй ишқ, ишқ.
 Чашмҳоямро чихилшӯ кун ба лутф,
 Поку полоянда кун, эй ишқ, ишқ.
 Лутф кун, тақдири ноҳамворро
 Бори дигар ранда кун, эй ишқ, ишқ.
 Додай чорӯбам аз шоҳи дуо,
 Наҳсро рӯбанда кун, эй ишқ, ишқ.
 Ҳар кӣ номардона бигрезад зи ту,
 Бе ибод шарманда кун, эй ишқ, ишқ.
 Ту маро бар ҳар дари аслу маҷоз
 Қосиди фархунда кун, эй ишқ, ишқ.

رفته را آینده کن، ای عشق، عشق،
لحظه را پاینده کن، ای عشق، عشق.
ماه نو را در لبث چون نی نواز،
روح شب را زنده کن، ای عشق، عشق.
این شب یلدای بی افسانه را
روز شکرخنده کن، ای عشق، عشق.
دیده و دل‌های بی ذریات را
آرزو زاینده کن، ای عشق، عشق.
چشم‌هایم را چهلشو کن به لطف،
پاک و پالاینده کن، ای عشق، عشق.
لطف کن، تقدیر ناهموار را
بار دگر رنده کن، ای عشق، عشق.
داده ای جارویم از شاخ دعا،
نحس را روبنده کن، ای عشق، عشق.
هر که نامردانه بگریزد ز تو،
بی ابا شرمنده کن، ای عشق، عشق.
تو مرا بر هر در اصل و مجاز
قاصد فرخنده کن، ای عشق، عشق.

ВАТАН

Бар димоғи муштоқам ин шамими чон табрик,
Нози нозгул табрик, шарми арғувон табрик.
Бе ту тангдил будам дар фарохнои дур,
Омадам ба оғӯшат чун ба бекарон, табрик.
Сар ба осмон соям, чунки меҳрубонона
Мекунад сарамро боз хоки остон табрик.
Дар лабони тифлонам сад чаман шакарханд аст,
Омадам паропарзан ташнаи чунон табрик.
Пушти хандаи модар як сиришк меларзад,
Он сиришк мегӯяд аз ҳама ниҳон табрик.
Дил зи ғояти шодӣ навтапиш шуду навсӯз,
Шодии тапиш табрик, сӯзи бебаён табрик.
Ҳар кучо наям, монда дар ҳама сулули ман
Ишқи модаровардат муҳри ҷовидон, табрик.

وطن

بر دماغ مشتاقم این شمیم جان تبریک،
نازِ نازگل تبریک، شرم ارغوان تبریک.
بی تو تنگدل بودم در فراخنای دور،
آدمم به آغوش چون به بیکران، تبریک.
سر به آسمان سایم، چون که مهربانانه
می کند سرم را باز خاک آستان تبریک،
در لبان طفلانم صد چمن شکرخند است،
آدمم پراپرزن تشنه چنان تبریک.
پشت خنده مادر یک سرشک می لرزد،
آن سرشک می گوید از همه نهان تبریک.
دل ز غایت شادی نوتپش شد و نوسوز،
شادی تپش تبریک، سوز بی بیان تبریک.
هر کجا نیم، مانده در همه سلول من
عشق مادر آوردت مهر جاودان تبریک.

Дил, дило, рӯзу шаби ёсуманият табрик,
Наргисӣ, нилуфарӣ, настараният табрик.
Офтобона баро, маҷмарагардонӣ кун,
Боғ дар боғ, чаман дар чаманият табрик.
Хостӣ даст зи домони ҷаҳон бардорӣ,
Боз бар домани ӯ бўсазаният табрик.
Аз бурун нармиву бечозибаву ношунаво,
Аз дарун қаҳ-қаҳу гулгулфиканият табрик.
Чун тапидӣ, ки тапишҳои ту бемантиқ шуд,
Дили бефалсафа, мантиқшиканият табрик.
Ёрро гӯ, ки аё қотили исмакдам,
Ҳурмузиҳои пас аз аҳреманият табрик.
Эй тамомии ту пур аз нафаси бисмиллоҳ,
Инак, ин ишқи расову шуданият табрик.

دل، دلا، روز و شب یاسمنیت تبریک،
نرگسی، نیلوفری، نسترنیت تبریک.
آفتابانه برا، مجمره گردانی کن،
باغ در باغ، چمن در چمنیت تبریک.
خواستی دست ز دامن جهان برداری،
باز بر دامن او بوسه زنیت تبریک.
از برون نرمی و بی جاذبه و ناشنوا،
از درون قهقهه و غلغل فکنیت تبریک.
چون تپیدی، که تپش‌های تو بی‌منطق شد،
دل بی‌فلسفه، منطق شکنیت تبریک.
یار را گو، که ایا قاتل عیسی مقدم،
هرموزی‌های پس از اهریمنیت تبریک.
ای تمامی تو پر از نفس بسم الله،
اینک، این عشق رسا و شدنیت تبریک.

Мурғи қафас нафастанг,
 Мурғи нафас қафастанг.
 Ду дил-дили ману ту
 Ҳамшиша асту ҳамсанг.
 Якзарб нағма дорад
 Ду дил, дили шабоҳанг.
 Ду бандаи шабовез,
 Ду шоҳи субҳавранг.
 Урдибиҳишт во кард
 Як-як китоби «Аржанг».
 Бо эҳтимоми хуршед
 Олуча оварад ранг.
 Нилуфарист гардун
 Бо ин шамоилу шанг.
 Моро намуд бедор
 Ноқуси шамс бе данг.
 Гул чист, чист шабнам,
 Тасбеҳи ранг бар ранг.
 Он кист, он ки омад
 Ногаҳ ба хона безанг.
 Эй ишқ, як ту афшон
 Ин чангро аз ин чанг.
 Хуршедиву марой
 Ҳамховару ҳамафранг.

مرغ قفس نفستنگ،
مرغ نفس قفستنگ.
دو دل دل من و تو
همشیشه است و همسنگ.
یکضرب نغمه دارد
دو دل، دل شباهنگ.
دو بنده شب آویز،
دو شاه صبح اورنگ.
اردیبهشت وا کرد
یک یک کتاب "ارژنگ"
با اهتمام خورشید
آلوچه آورد رنگ.
نیلوفری است گردون
با این شمایل و شنگ.
ما را نمود بیدار
ناقوس شمس بی دنگ.
گل چیست، چیست شبنم،
تسیح رنگ بر رنگ.
آن کیست، آن که آمد
ناگه به خانه بی زنگ.
ای عشق، یک تو افشان
این چنگ را از این چنگ.
خورشیدی و مرای
همخاور و هم افرنگ.

Шабихун зан ба танҳой, баро аз инзиво, эй дил,
 Баро аз инзиво, охир, баро бар самти мо, эй дил.
 Касе омад, туро бифшурд зери кафши хоколуд,
 Надонист ӯ, ки ту нозил шудӣ аз кибриё, эй дил.
 Зи бархурде, ки кардӣ бо ҷаҳону халқи дилсангаш,
 Шикастиву намеебам бароят мумиё, эй дил.
 Туйи худройи нотаслим итоаткор хоҳӣ шуд,
 Кунад хуршедро ҳам чархи гардун осиё, эй дил.
 Ҳақиқат мефурӯшанд одамакҳои ҷаҳонхора,
 Ҳақиқат низ коло шуд ба бозори риё, эй дил.
 Бибар худро сӯи хуршедзори ишқу зебой,
 Фурӯзон бод дар сакфи ту қандили ниё, эй дил.
 Дар ин даймоҳи марговар гули урдибиҳиштӣ шав,
 Биё, милоди нав бахшем дунёро, биё, эй дил.

شببخون زن به تنهای، برا از انزوا، ای دل،
برا از انزوا آخر برا بر سمت ما ای دل.
کسی آمد تو را بفشرد زیر کفش خاک آلود،
ندانست او، که تو نازل شدی از کبریا ای دل.
ز برخوردی، که کردی با جهان و خلقِ دلسنگش،
شکستی و نمی یابم برایت مومیا، ای دل.
توی خود رای ناتسلیم اطاعتکار خواهی شد،
کند خورشید را هم چرخ گردون آسیا، ای دل.
حقیقت می فروشند آدمک‌های جهانخواره،
حقیقت نیز کالا شد به بازار ریا، ای دل.
ببر خود را سوی خورشیدزار عشق و زیبای،
فروزان باد در سقف تو قندل نیا، ای دل.
در این دی‌ماه مرگ‌آور گل اردیبهشتی شو،
بیا میلاد نو بخشیم دنیا را، بیا، ای دل.

Гузашт давраи ман гуфтанат, наноз, эй дил,
 Чу нозпарвари як кас най, наёз, эй дил.
 Хатост, ҳукми ман, оре, ту бо яке нозӣ,
 Ба дигарон набувад ҳаргизат ниёз, эй дил.
 Ба ғайри ишқ, ки бар ту ҳамеша содиқ монд,
 Дигар кият диҳад ин қадр имтиёз, эй дил.
 Биё, ки аслтар аз асл як туй, эй ишқ,
 Хучаста бод туро ишки бемаҷоз, эй дил.
 Ту ҳам замона, ки нав шуд, каломи тоза биёр,
 Фасонаҳои куҳанро накун дароз, эй дил.
 Ба сурма гарчӣ таяммум кунад ҳазорон бор,
 Рамузи куфр диҳад чашми бенамоз, эй дил.
 Барои он, ки дилаш мазҳари ҳақиқат шуд,
 Як аст роҳи Фарангу раҳи Ҳичоз, эй дил.
 Тамоми умр тапишномаи ту чамъ намуд,
 Пизишки дил шавад охир баёзсоз, эй дил.
 Чу наонавохта торест қалби ғафлатманд,
 Дар он бирешими ночӯр ҳам навоз, эй дил.
 Ҳуруфро, ки бувад устухони хушки майит,
 Бихон дуои масеҳиву зинда соз, эй дил.
 Ба шукри шеър, ба ҳаққи Худо, ба ҳурмати Ишқ
 Тапиш бикун, тапиши тоза, боз, боз, эй дил!

گذشت دوره من گفتنت نناز، ای دل،
چو نازپرور یک کس نی، نیاز، ای دل.
خطاست حکم من، آری تو با یکی نازی،
به دیگران نبود هرگزت نیاز، ای دل.
به غیر عشق، که بر تو همیشه صادق ماند،
دگر کیت دهداین قدر امتیاز، ای دل.
بیا، که اصل تر از اصل یک توی، ای عشق،
خجسته باد تو را عشق بی مجاز، ای دل.
تو هم زمانه، که نو شد کلام تازه بیار،
فسانه های کهن را نکن دراز، ای دل.
به سرمه گرچی تیمم کند هزاران بار،
رموز کفر دهد چشم بی نماز، ای دل.
برای آن، که دلش مظهر حقیقت شد،
یک است راه فرنگ و ره حجاز، ای دل.
تمام عمر تپش نامه تو جمع نمود،
پزشک دل شود آخر بیاض ساز، ای دل.
چو ناناخته تارист قلب غفلتمند،
در آن بریشم ناجور هم نواز، ای دل.
حروف را، که بود استخوان خشک میت،
بخوان دعای مسیحی و زنده ساز، ای دل.
به شکر شعر، به حق خدا، به حرمت عشق
تپش بکن، تپش تازه، باز، باز ای دل!

Ин кист, ин нишаста дар чиллахонаи дил,
Дар чиллахонаи дил ҳаст он ягонаи дил.
Кай тан диҳад ба мурдан, бар зиллати фусурдан,
Зеро туй, туй, ту узру баҳонаи дил.
Бо номи Ҳазрати Ҳақ, эй ишқ, аз ҳамин дам
Дил ноздонаи ту, ту ноздонаи дил.
Ҳамҳачми шабнаме шуд чуғрофиёи фикрам,
Хуршеди ман, бифармо бар бекаронаи дил.
Номи маро навиштӣ аз хошия бурунтар,
Номи Туро навиштам ман дар миёнаи дил.
Танҳо ба ҳурмати Ту, бо мӯҳру рухсати Ту
Сабзобасабз монад баргу ҷавонаи дил.

این کیست، این نشسته در چله خانه دل،
در چله خانه دل هست آن یگانه دل.
کی تن دهد به مردن، بر ذلت فسرده،
زیرا توی، توی، تو عذر و بهانه دل.
با نام حضرت حق، ای عشق از همین دم
دل نازدانه تو، تو نازدانه دل.
هم حجم شبی شد جغرافیای فکرم،
خورشید من، بفرما بر بی کرانه دل.
نام مرا نوشتی از حاشیه برونتر،
نام تو را نوشتم من در میانه دل.
تنها به حرمت تو، با مهر و رخصت تو
سبزابسبز ماند برگ و جوانه دل.

Таҳқири ишқ карданд ин хокиёни бадгил
Татҳири ишқ карданд он аршиёни комил.
Бо фикри ғайб бошад фикрам фақат мувофик,
Бо фикри ғайр бошад фикрам фақат муқобил.
Дар сар чаро-чароҳо бисёр по фишурдам,
Дар осмон ҳам он ёр худро гирифт ғофил.
Дар байни чуну чанде бурдам ду қарн бар сар,
Аз дасти ман наёмад ҳалли ягон масоил.
Чо нест бар муҳаббат дар қалбҳои камзарф,
Тӯфон намениносад оби заифи соҳил.
Эй мардуми муосир, бар будани муҳаббат
Гӯед: кӣ тарафдор? Гӯянд: мо муқобил!
Ҳафт осмон биларзад бо як такони мӯе,
Ман низ ҳарзагардам аз пушти як ҳамин дил.

تحقیر عشق کردند این خاکیان بدگل
تطهیر عشق کردند آن عرشیان کامل.
با فکر غیب باشد فکرم فقط موافق،
با فکر غیر باشد فکرم فقط مقابل.
در سر چرا چراها بسیار پا فشردم،
در آسمان هم آن یار خود را گرفت غافل.
در بین چون و چندی بردم دو قرن بر سر،
از دست من نیامد حل یگان مسائل.
جا نیست بر محبت در قلب‌های کمظرف،
طوفان نمیشناسد آب ضعیف ساحل.
ای مردم معاصر، بر بودن محبت
گوئید: که طرفدار؟ گویند: ما مقابل!
هفت آسمان بلرزد با یک تکان موی،
من نیز هرزه گردم از پشت یک همین دل.

Номи туст, номи ту мавриди хитоби дил,
 Дарди туст, дарди ту муншии китоби дил.
 Ишқи туст, ишқи ту – бадтарин гуноҳи ман,
 Балки, на, хато гуфтам – хуштарин савоби дил.
 Гофилона меҳобам, гарчи медихад хушдор
 Аз дарун – даруни ман зарби бошитоби дил.
 Рӯди мавҷгардон ҳам тирамаҳ шавад таҳшин,
 Кай ба охир ояд, кай, фасли изтироби дил.
 Бо ичозати ишқат, бо инояти ёдат
 То ҳанӯз нагзашта мавсими шабоби дил.
 Аз ту вом мегирад орзуи оянда,
 Бо ту рабтҳо дорад хотироти ноби дил.
 Баъди рафтани мо ҳам, дар чабини фардо ҳам
 Мазҳари таҷалло шав, эй ту офтоби дил!

نام توست، نام تو مورد خطاب دل،
درد توست، درد تو منشی کتاب دل.
عشق توست، عشق تو بدترین گناه من،
بلکه، نه، خطا گفتم، خوش‌ترین ثواب دل.
غافلانه می‌خواهم، گرچه می‌دهد هشدار
از درون درون من ضرب باشتاب دل.
رود موجگردان هم تیرمه* شود تهشین،
کی به آخر آید، کی، فصل اضطراب دل.
با اجازت عشقت، با عنایت یادت
تا هنوز نگذشته موسم شباب دل.
از تو وام می‌گیرد آرزوی آینده،
با تو ربطها دارد خاطرات ناب دل.
بعد رفتن ما هم، در جبین فردا هم
مظهر تجلی شو، ای تو آفتاب دل!

Шеър мегӯям ба шукри орзучӯшии дил,
Баски фардо мебиёяд фасли хомӯшии дил.
Дар бубастам аз дарун, то фикри осоиш кунам,
Ишқ як мушти гарон зад бар фаромӯшии дил.
Гӯши ту лоиқ набуд, эй чархи бадгашти дағал,
Бар қабули нозуки ҳарфи баногӯшии дил.
Шеър, шоҳона биё бар хилвати урёни васл,
Як ту ҳақ дорӣ кашӣ шоҳии шабпӯшии дил.
Растухези мастии ман аз майи ғайб омада,
Шеър бар рӯ мекашад асрори майнӯшии дил.
Таҳният гӯ, таъзият бигзор рӯзи марги ман,
Чунки аз ишқат муяссар шуд сабукдӯшии дил.
Ҳолиё, ҳатто, малоик ҳосидони тустанд,
Ёр, ёри бесаодат, аз ҳамоғӯшии дил.

شعر می گویم به شکرآرزو جوشی دل،
بسکه فردا می بیاید فصل خاموشی دل.
در ببستم از درون تا فکر آسایش کنم،
عشق یک مشت گران زد بر فراموشی دل.
گوش تو لایق نبود ای چرخ بدگشت دغل،
برقبول نازک حرف بناگوشی دل.
شعر شاهانه بیا بر خلوت عریان وصل
یک توحق داری کشی شاهیی شب پوشی دل.
رستوخیز مستی من از می غیب آمده
شعر بر رو می کشد اسرار می نوشی دل.
تهنیت گو تعزیت بگزار روزمرگ من
چنکه از عشقت میسر شد سبک دوشی دل.
حالیا حتی ملایک حاصدان توسند
یار، یار باسعادت از هم آغوشی دل.

Зи Сайхун ба Нилу Фуротат салом,
Ба падруди беилтифотат салом.
Набуданд боре ҳамоғӯши ашк,
Ба мижғони беҳиссиётат салом.
Накарданд кизби туро пардапӯш,
Ба чашмони безҳтиётат салом.
Ба унвони Исӣ чаро осий,
Ба дурии дасти начотат салом.
Зи ҳар як сулули фурӯмурдаам
Ба ҳар як сулули ҳаётат салом.
Аз ин равзани танг чун чашми мӯр
Ба хуршеду бар коинотат салом.
Ба ман ҳадя бифрист оинае,
Ки гӯям ба Шохи Наботат салом.
Шабехи кий, эй чу худ бешабех,
Надорам сухан бар сифотат салом.
Худочон, маро вақти падруд нест,
Ба Наврӯзи кӯхнаработат салом.

ز سیحون به نیل و فرات سلام
به پدرود بی التفات سلام.
نبودند باری هماغوش اشک،
به مژگان بی حسیات سلام.
نکردند کذب تو را پرده پوش،
به چشمان بی احتیاط سلام.
به عنوان عیسی چرا عاصی،
به دوری دست نجات سلام.
زهر یک سلول فرومرده‌ام
به هر یک سلول حیات سلام.
از این روزن تنگ چون چشم مور
به خورشید و بر کائنات سلام.
به من هدیه بفرست آینه ای،
که گویم به شاخ نبات سلام.
شبهه کی، ای چو خود بی شبهه،
ندارم سخن بر صفات سلام.
خداجان، مرا وقت پدرود نیست،
به نوروز کوهنه ربات سلام.

Сапедаҳо, сапедаҳо, сапедаҳои нилфом,
 Даруни калбам офтоб қиём мекунад, қиём.
 Зи чашми рӯшани сахар, ки во шавад чу нилуфар
 Нигаҳрамида нестам, наям гули намози шом.
 Ту бо шамоили шафақ зи равзанам даромадӣ,
 Салом, офтоби ман, салом, боз ҳам салом!
 Ҳазорсолаам, вале ҳама чунонаму чунун,
 Ҳама умедаму умед, ҳама паёмаму паём.
 Ҳазорсола дардро, биё, илочу чора кун,
 Ҳазорсола ишкро, биёву ном бахш, ном.
 Агар, ки мева хостӣ, бихӯр зи гандуми биҳишт
 В-агар ки бода хостӣ, бинӯш дар маҳи сиём.
 Тафовути миёни мо ҳамора беш мешавад,
 Уручи туст то фалак, уручи мост то ба бом.
 Ҳанӯз лаб набастаям, кучо равонӣ, эй азиз,
 Ки ҳолиё фасонаям давом мекунад, давом.

سپیده‌ها، سپیده‌ها، سپیده‌های نیلفام،
درون قلبم آفتاب قیام می‌کند، قیام.
ز چشم روشن سحر، که وا شود چو نیلوفر
نگه رمیده نیستم، نیم گل نماز شام.
تو با شمایل شفق ز روزنم درامدی،
سلام، آفتاب من، سلام، باز هم سلام!
هزارساله‌ام، ولی همه جنونم و جنون،
همه امیدم و امید، همه پیامم و پیام.
هزارساله درد را بیا علاج و چاره کن،
هزارساله عشق را بیا و نام بخش، نام.
اگر، که میوه خواستی، بخور ز گندم بهشت،
وگر که باده خواستی، بنوش در مه صیام.
تفاوت میان ما هماره بیش می‌شود،
عروج توست تا فلک، عروج ماست تا به بام.
هنوز لب نبسته‌ام، کجا روانی، ای عزیز،
که حالیا فسانه‌ام دوام می‌کند، دوام.

Падруд, эй сабоҳати шабнам, салом, шом,
Падруд, эй ба номи ту падрудхо-салом.
Аз номи ман салом бар, урдибиҳишти ман,
Фардо ба лолаҳои афифи канори бом.
Эй рашки кулла, баҳри ғуруре, ки мекунӣ,
Як рӯз меравам, зи ту мегирам интиқом.
Ояндаро чӣ гуна раҳонам зи наҳси нанг,
Ҳоло, ки бар гузаштаи худ дорам эҳтиром.
Падруд, фасли оина будан, маро бубахш,
Зеро сафои оина ҳам мешавад тамом.
Эй шеър, ту ғуруби маро мекунӣ тулӯъ,
Эй ишқ, ту ҳаёти маро медиҳӣ давом.

پدرود، ای صباحت شبنم، سلام شام،
پدرود، ای به نام تو پدرودها سلام.
از نام من سلام بر، اردیبهشت من،
فردا به لاله‌های عفیف کنار بام.
ای رشک قلّه، بهر غروری، که می کنی،
یک روز می روم، ز تو می گیرم انتقام.
آینده را چه گونه رهانم ز نحس ننگ،
حالا، که بر گذشته خود دارم احترام.
پدرود فصل آینه بودن، مرا ببخش،
زیرا صفای آینه هم می شود تمام.
ای شعر، تو غروب مرا می کنی طلوع،
ای عشق، تو حیات مرا می دهی دوام.

Имшаб, ки осмонро боғи ситора дидам,
Қути нигоҳи худро ширингувора дидам.
Гардуни нӯҳамома кавкабсарои ман буд,
Як абри раҳгузарро дар далки пора дидам.
Чашми дигар кушодам бар дидани маҳи нав,
Нодиданитаринро бе ҳеч ишора дидам.
Эй субҳ, бар ҳаётам хуршедро фиристон,
Зеро ғурубҳоро хуршедхора дидам.
Чун аз тариқи симо симои ту дурахшид,
Хуршедвораеро аз моҳвора дидам.
Дар чиллаи дайам дод имони як гули сурх,
Бо юмни он Ягона умри дубора дидам.

امشب، که آسمان را باغ ستاره دیدم،
قوت نگاه خود را شیرین گواره دیدم.
گردون نه عمامه کوکب سرای من بود،
یک ابر رهگذر را در دلق پاره دیدم.
چشم دگر گشادم بر دیدن مه نو،
نادیدنی ترین را بی هیچ اشاره دیدم.
ای صبح، بر حیاتم خورشید را فرستان،
زیرا غروبها را خورشیدخواره دیدم.
چون از طریق سیما سیمای تو درخشید،
خورشیدواره‌ای را از ماهواره دیدم.
در چلهٔ دیم داد ایمان یک گل سرخ،
با یمن آن یگانه عمر دوباره دیدم.

МУНДАРИЧА

Муҳаббатнома бар унвони Банӣ Одам	4
Аз пардаҳои чашм бияфшон ғуборро.....	22
Аждаҳо шуд ғами ман, то зи дарун хӯрд маро.....	24
Аз пушти сина дасти кӣ барканд лоларо.....	26
Ангушти субҳи ҷон, ки мешунавад набзи хомаро.....	28
Одамӣ меборад, аммо боз ман танхову танҳо.....	30
Ошноӣ охир омад, инзиво бояд маро.....	32
Эй офтоби гармхун, тобон кун обони маро.....	34
Офарин, эй ки зи сифр оғоз кардӣ корро.....	36
Рафтем, биёмезем бо вусъати нопайдо.....	38
Умре ба ҳам дилбастаем, аммо ҷудоему ҷудо.....	40
Вакт, бигзор, ки таҳрир кунам фардоро.....	42
Ҷоне, ки ба инзиво гароид, паймуд тамоми бекаронро.....	44
Берун шав аз мурдоби шак, бар диданам боло баро.....	46
Дили озод, чу ту ҳамқафасе нест маро.....	48
Бигӯяндам, ки камтар гӯ суҳанҳои китобиро.....	50
Дар қафасаш фикандаам кӯҳнадили шикастаро.....	52
Азизо, оштии бахшо шаёгинрову раҳмонро.....	54
Шармандаам, ки ёд надорам баҳорро.....	56
Дил, ба ҷӣ раҳ адо кунӣ фурсати даргузорро.....	58
Сарфи харзаҳо кардам давлати ҷавониро.....	60
Мекунам таҳнияти тозаӣ милод туро.....	62
Худо, ки дод чунин хилқати мунир туро.....	64
Густурд зиндагонӣ сад кӯча печу ҳамро.....	66
Метавон бе ишқ ҳам рафтан давоми роҳро.....	68
Номам тарошхӯрда кунад гавҳари маро.....	70
Боди сахар, салом гӯ ғунҷаи хомхобаро.....	72
Ба кучо занам, Худоё, сари дардманди худро.....	74
Дирам дарҳам зада инсониятро.....	76
Субҳи обӣ, субҳи обӣ, чатри нилуфар кушо.....	78
Милод муборак, эй нақӯахтари мо.....	80
Баркандагӣ мабод дар ин ҷамъи ҷӯри мо.....	82
Қувваи ҷозибай Нютон қувваи ҷозибай Мавлоно.....	84
Ташҳис кун диламро, эй Бӯалии Сино.....	86
Шабест рӯшан, шабест зебо, ҳилоли наврас чу дасти Мӯсо.....	88
Ғукон нишечам кардаанд андар булӯрин обҳо.....	90
Ҷаман андар ҷаман ғӯям муборакбодии гулҳо.....	92
Рафтем, гули хайрӣ, рафтем ба гулшанҳо.....	94
Субҳ омад бар муборакбодии бедорҳо.....	96

Худкушӣ ҳам осон аст аз худофариниҳо.....	98
Бояд канора чувст зи бархӯрди хомаҳо.....	100
Хаста мешавӣ рӯзе , аз чарову чунҳо.....	102
Эй табиби ғайб, эй хуршеди фарвардин, биё!.....	104
Субҳи меърочи шабнам аст, биё.....	106
Боғ омода ба тачлили баҳор аст, биё.....	108
Гул ба гул омадӣ, баҳор, биё.....	110
Дилам хун, дилам хун, дилам хун, Худоё.....	112
Ту, эй чароғи ҳидоят, ту эй фуруғи савоб.....	114
Аз паси хона мерасад шарфаи пой офтоб.....	116
Дайро кушад нигоҳи ниғаҳбанди офтоб.....	118
Парда туй, роз туй, эй ҳабиб.....	120
Шаб, эй шаб, эй шаб, шаби лаболаб.....	122
Ҳавои рӯҳи маро тоза кун ба омаданат.....	124
Ҳама оғози неки ман зи дидори нахустинат.....	126
Падруд, ҳабиби дил, дил мурд зи хичронат.....	128
Нознозон меравад чӯбори маст.....	130
Эй дили гултабор, фурсат ҳаст.....	132
Эй расида аз фардо, то ту чун тавонам рафт.....	134
Ба сулуки дароз хоҳам рафт.....	136
Имрӯз рӯзи оинадорон аст.....	138
Ақли ҳазортаҳлил, тадбири кор чун аст.....	140
Гарчи ҳар рӯзи Худо рӯзи муборакқдам аст.....	142
Меравам, меравам, эй шаҳр, ба мачрои сафедат.....	144
Давоми кӯча торик аст, аммо боз бояд рафт.....	146
То туро, эй хучастамашраб, ёфт.....	148
Дар лавҳи чаман чакомаи хуршед аст.....	150
Ҳанӯз равзанаи ман ба боғи гул боз аст.....	152
Ҳар чӣ фармоям, ба чон, эй дӯст.....	154
Агар ичоза диҳӣ, боз мезиям, эй дӯст.....	156
Парешон, парешон, парешонам, эй дӯст.....	158
Ҷаҳон зи шамси ту анвор чидааст, эй дӯст.....	160
Маҳи нав аст гулӯбанди гарданат, эй дӯст.....	162
Бар начоти ман садоятро фирист.....	164
Булбул, ки кард хичрат, гул ноздонаи кист.....	166
Дило, муносибатат бо баҳор қонунист.....	168
Боре маро ба фасли ҷавонии ман фирист.....	170
Дили ман чоркитоби ишқ аст.....	172
Мо залилему мӯхташам ишқ аст.....	174
Диле овар, ки чун дарё булӯрист.....	176
Дилам зи партави дури ту орзузор аст.....	178
Саҳар, бигӯ, ки чаро сурх шуд баногӯшат.....	180
Гардун, ки дод фурсати некинисорият.....	182

Баҳор мазҳари эъҷозҳои раббонист.....	184
Сабадшоҳи дарахтон тӯр-тӯрист.....	186
Як шакарханда бомдод фирист.....	188
Эй ки вучудат чу дурр дар садафи олам аст.....	190
Борҳо гавҳардиле дидам, ки хаспироҳан аст.....	192
Хона рӯбем, ки ид омадааст.....	194
Дар чортоқи боло хуршед мисли Занд аст.....	196
Дар ин қарне, ки бе Мачнуну Лайлост.....	198
Шеърӣ ман гоҳвори ишқи шумост.....	200
Биёмад сабо, ҳоби булбул шикаст.....	202
Ба номи гул, ба нишони боғ нома фирист.....	204
Медонам ин ки зистаам саҳт нодуруст.....	206
Бо чунин дил, ба Худо, зистанам душвор аст.....	208
Дилам як вақтҳо дурчи муҳаббат буд, акнун нест.....	210
Ҳар касе, ки хоҳӣ бош, қори ман қазоват нест.....	212
Дар ҳонаи ҷашми ман ҷуз ашқ мукиме нест.....	214
Овоза шуд ба шаҳр, ки дарё дамидааст.....	216
Ҳамчун малак парро кушо, парвози боло хоҳамат.....	218
Эй ҷароғи раҳнавардон ахтарат.....	220
Рӯзи милоди муҳаббат рӯзи милоди Худост.....	221
Ёр вомондаи хеш асту зи ман ёдаш нест.....	222
Шабеҳун зан бад-он ҷашми сияҳмаст.....	224
Таҳният ё таъзият гӯ, ишқ омад, ишқ рафт.....	226
Шӯҳрат, ки ҳар сари қадамам банди нонамост.....	230
Дило, бас кун андӯҳи обоният.....	232
Ишқи ту замимаи ғами мост.....	234
Субҳи гулбаста гавҳарогин аст.....	236
Тапиши дил ба ҳурмати ёр аст.....	238
Рафтиву офтоб дигар офтоб нест.....	240
Эй залил аз дӯшбори эҳтиёҷ	242
Эй дили субҳошно, савганд хур бо ҷони субҳ.....	244
Паёми дури туам партави ҳимоят бод.....	246
Соҳибтариқате ба муридони мурод дод.....	248
Як дона куфр хирмани имон ба бод дод.....	250
Эй н-омадаи ҳуҷастамилод.....	252
Эй ғамат бо ғами ман ҳамфарёд!.....	254
Дили дунё зи тапиш монд: Муҳаббат ҷон дод.....	256
Чаман гулҷӯш шуд, Наврӯз омад.....	258
Шаб аз сиёҳии андӯҳи ман ба танг омад.....	260
Саро, эй нағмасози дил, ки дил дил буданаш донад.....	262
Сини саломи кист, ки дайсӯз мешавад.....	264
Бори дигар гул ба гул қобин шавад.....	266
Чӣ нағзашт бар ман, ки ин нағзарад.....	268

Охир чаро бимирам, мурдан намегурезад.....	270
Чарас лабрезии афгон шуд, Ачам бедор мегардад.....	272
Навбахори атласпӯш рафту барнамегардад.....	274
Дер шуд, дил дигар чӣ мегӯяд.....	276
Ишқи ту бо ҳамин агар қисса тамом мекунад.....	278
Ғам ҳар чӣ хост, бо мани таслим мекунад.....	280
Гул ба шабнам ҷомашӯӣ мекунад.....	282
Саҳми дуои кист, ки дил кор мекунад.....	284
Ҳолиё офоқ аз будат тағофул мекунад.....	286
Ёдаш ба хайр он, ки маро ёд мекунад.....	288
Ту амон медиҳӣ, вале то чанд.....	290
Осмон дар чашми ман чун мармари гӯр аст сард.....	292
Раву баргард, дилу чон, баргард.....	294
Он сӯи баҳор ғунҷае танҳо монд.....	296
Дил номаи ҷаҳорқади нокушода монд.....	298
Ғуруб омаду хуршед сактаи дил шуд.....	300
То садои ту дар ин шаҳр шакарафшон шуд.....	302
Аввали баҳор омад, фасли яъс поён шуд.....	304
Эй сахар, рух кушо, ҳичоб мабанд.....	306
Бар хок, ба гул, ба хор савганд.....	308
То аз вучуди сабзи ту пайғом мерасад.....	310
Тарона хостӣ аз ман, тарона охир шуд.....	312
Чанд бисмил будан, эй дил, бояд аз нав боз шуд.....	314
Дер шудро ханӯз хоҳам кард.....	316
Рафтани чашми маро бар зиндагонӣ боз кард.....	318
Мутриби обон муноҷоти хазонро менавозад.....	320
Зангӯла зад офтоб, хезед.....	322
Нури ту бар ҷаҳони ман мерасаду намерасад.....	324
Ҳоло ҳама қиёмати дил беқиём шуд.....	326
Хубутат нозанинтар бошад аз меъроҷ, эй хуршед.....	328
Биё ба вақти тулӯи шукуфаҳои сафед.....	330
Чу Исо кист раҳпаймои хуршед.....	332
Ошиқон оинаҷавҳар омаданд.....	334
Худкомагон ба оши ҳарифона мераванд.....	336
Бархез, дил, ки фасли муҳаббат тамом шуд.....	338
Бовар бикун, ки субҳ дигарбора медамад.....	340
Он чашмаи кӯҳистон оиназамир омад.....	342
Ба наҷоти ту, илоҳо, малаке расида бошад.....	344
Чашмо ғунҷа нақун, дашту даман меранҷад.....	346
Кучост чашми ту, то волаи баҳор шавад.....	348
Бар рӯхи ман, эй шубоб, баргард.....	350
Бас аст чилваи беҳуда, кор бояд кард.....	352
Соат дувоздаҳ шуду соли дигар расид.....	354

Бачагӣ таъми хуши қанди хурӯсак дорад.....	356
Дили ҳамӯшам ҳичо надорад.....	358
Дил аз қафас дигар андешаи фирор надорад.....	360
Авҷ кабуд аст, кабудӣ кабуд.....	362
Дар фосилаи салому падруд.....	364
Зиндагӣ, зимомат ку, не салом, не падруд.....	366
Азизи дур, ба номат кабӯтарона дуруд.....	368
Эй ёди хуррам, падруд, падруд.....	370
Шафақ бо шавқи Мансурӣ ду рақъат ишқ мехонад.....	372
Аз Ватан бастаи хунпечи суҳан хоҳам бурд.....	374
Ишқ омад, маро мунаввар кард.....	376
Он ягонаи аслӣ аз раҳи маҷоз омад.....	378
Ишқ меояду дил ҳам ба задан меояд.....	380
Насими субҳ, ки аз ҳаштбоғ меояд.....	382
Муборак гӯ, муборак гӯ, ҷавонӣ боз меояд.....	384
Ҳам сӯзи нават бояд, ҳам сози нават бояд.....	386
Хостӣ ҳафт осмонро дар занӣ, нағзоштанд.....	388
Баро бо ханда, эй хуршеди сармад.....	390
То зи чашми беморат як нигоҳ нозил шуд.....	392
Эй фасли турушширин, эй фасли тилоандуд.....	394
Зи пушти интизорӣ ёр меояд, намеояд.....	396
Озмоиш омаду ишқи ту ҳам мағлуб шуд.....	398
Ҷони ман тарҷумони ҷони ту шуд.....	400
Баҳори оламошӯбе, ки гул бо гул биёмезад.....	402
Садбаргро мутолиа кун, эй ҷамантабор.....	404
Парвардигор, ёри маро дар паноҳ дор.....	406
Субҳро карданд дар ман ихтисор.....	408
Дер кардем бар саломӣ баҳор.....	410
Хайр, паноҳат ба Худо, эй баҳор.....	412
Эй маърифат, эй ғариштаи мӯъҷизакор.....	414
Вой аз ин зулмати ҳастифишор.....	416
Нав мешавам, нави нав, аммо пагоҳи дигар.....	418
Омадам хона, дар кушо, модар.....	420
Биё ба куштани кобус, эй азони сахар.....	422
Бемор нашав, модар, бемор нашав, модар.....	424
Эй ишқи хокистаршуда, то ҷовидон ёдат ба хайр.....	426
Накунам талаб, ки чоно, зи само ситора овар.....	428
Чун биёӣ, баҳорро овар.....	430
Нутки табрикии булбул шунавам чори сахар.....	432
Гулҳои обон, гулҳои мастур.....	434
Туро дорам, туро, сад шукр, сад шукр.....	436
Чехраи асли худ намо, боз фикан ниқоби ғайр.....	438
Дил бастай ба ҳола, ай аз моҳ беҳабар.....	440

Мард шав, дил, биё, мубориза бар.....	442
Бизӣ, эӣ ишқ, эӣ шодии оғоз.....	444
Барғҳо каф мефишоранд, оби раҳмат, рез боз.....	446
Бишқуфт ё фусурд ин лолаи маҷоз.....	448
Нарм-нармак тор зан, эӣ абри абрешимнавоз.....	450
Биё, дар пардаи ғӯшам садо рез.....	452
Дилам ҳавои ту мепарварад ҳанӯз, ҳанӯз.....	454
Рафтиву дар фасонаи дил мондаӣ ҳанӯз.....	456
Дилам дар шаккаристон аст имрӯз.....	458
Тарҷумони рози ман, Наргис, эӣ гули Наргис.....	460
Дӯст, аз будани бемаърифатам ҳеч мапурс.....	462
Сад чурм гирифтӣ, ки чунин бошу чунон бош.....	464
Мағӯ алайки саломам, вале саломат бош.....	466
Нахустин туй, охирин ҳам ту бош!.....	468
Ало посух надода бар саломи ман, саломат бош.....	470
Як ҷаҳон сухан дорам бо ҷаҳони маҳкамгӯш.....	472
Шамими ишқ меояд зи себистони субҳогӯш.....	474
Дуруд, эӣ косиди фардо, шабат хуш боду рӯзат хуш.....	476
Иддаои қатра будан дорам, эӣ дарё, бубахш.....	478
Меравам, меравам ба боғ, ба боғ.....	480
Дар ин дӯзахбишти кӯҳнааъроф.....	482
Субҳи ваҳйовар таваллуд шуд, муборак.....	484
Ишқ, ки мурд дар ду дил, монд азои муштарақ.....	486
Эӣ миллати хучаста, табрик, боз табрик.....	488
Зебост бо тасавури васлат шаби фироқ.....	490
Сад бор ҳам навиштам гар сӯгномаи ишқ.....	492
Рафтaro оянда кун, эӣ ишқ, ишқ.....	494
Бар димоғи муштоқам ин шамими ҷон табрик.....	496
Дил, дило, рӯзу шаби ёсуманият табрик.....	498
Мурғи қафас нафастанг.....	500
Шабиҳун зан ба танҳой, барo аз инзиво, эӣ дил.....	502
Гузашт давраи ман гуфтанат, наноз, эӣ дил.....	504
Ин кист, ин нишаста дар чиллаҳонаи дил.....	506
Таҳкири ишқ карданд ин хокиёни бадгил.....	508
Номи туст, номи ту мавриди хитоби дил.....	510
Шеър мегӯям ба шукри орзучӯшии дил.....	512
Аз андӯҳи ман бар нишотат салом.....	514
Сапедаҳо, сапедаҳо, сапедаҳои нилфом.....	516
Падруд, эӣ сабоҳати шабнам, салом, шом.....	518
Имшаб, ки осмонро боғи ситора дидам.....	520

فهرست

10	 محبت نامه بر عنوان بنی آدم
23	 از پرده‌های چشم بیفشان غبار را
25	 ازدها شد غم من، تا ز درون خورد مرا
27	 از پشت سینه دست که بر کند لاله را
29	 انگشت جان که می‌شنود نبض خامه را
31	 آدمی می‌بارد، اما باز من تنها و تنها
33	 آشنای آخر آمد، انزوا باید مرا
35	 ای آفتاب گرمخون، تابان کن آبان مرا
37	 آفرین، ای که ز صفر آغاز کردی کار را
39	 رفتیم، بیامیزیم با وسعت ناپیدا
41	 عمری به هم دل بسته ایم، اما جداییم و جدا
43	 وقت، بگذار که تحریر کنم فردا را
45	 جانی که به انزوا گراید، پیمود تمام بیکران
47	 بیرون شو از مرداب شک، بر دیدنم بالا برا
49	 دل آزاد، چو تو هم قفسی نیست مرا
51	 بگویندم که کمتر گو سخن‌های کتابی را
53	 در قفسش فکنده‌ام کهنه دل شکسته را
55	 عزیزا، آشتی بخشا شیاطین را و رحمان را
57	 شرمندهم، که یاد ندارم بهار را
59	 دل، به چه ره ادا کنی فرصت در گذار را
61	 صرف هزینه‌ها کردم دولت جوانی را
63	 می‌کنم تهنیت تازه میلاد تو را
65	 خدا که داد چنین خلقت منیر تو را
67	 گسترده زندگانی صد کوچه پیچ و خم را
69	 می‌توان بی عشق هم رفتن دوام راه را
71	 نامم تراشخورده کند گوهر مرا
73	 باد سحر، سلام گو غنچه ی خام خوابه را
75	 به کجا زنم، خدایا، سر دردمند خود را
77	 درم درهم زده انسانی ات را
79	 صبح آبی، صبح آبی، چتر نیلوفر کشا

- 81 میلاد مبارک، ای نکو اختر ما .
- 83 برکندگی مباد در این جمع جور ما .
- 85 قوه جاذبه نیوتان است قوه جاذبه مولانا .
- 87 تشخیص کن دلم را، ای بوعلی سینا .
- 89 شبیست روشن، شبیست زیبا، هلال نورس چو دست موسی، .
- 91 غوکان نشیمن کرده اند اندر بلورین آب ها .
- 93 چمن اندر چمن گویم مبارکبادی گل ها .
- 95 رفتیم، گل مینا، رفتیم به گلشن ها .
- 97 صبح آمد بر مبارکبادی بیدارها .
- 99 خودکشی هم آسان است از خودافرینی ها .
- 101 باید کناره جست ز برخورد خامه ها .
- 103 خسته می شوی روزی از چراو از چون ها .
- 105 ای طبیب غیب، ای خورشید فروردین، بیا .
- 107 صبحمعراج شبیم است، بیا .
- 109 باغ آماده به تجلیل بهار است، بیا .
- 111 گل به گل آمدی، بهار، بیا .
- 113 دلم خون، دلم خون، دلم خون، خدایا .
- 115 تو، ای چراغ هدایت، تو ای فروغ ثواب .
- 117 از پس خانه می رسد شرفه پای آفتاب .
- 119 دی را کشد نگاه نگهبند آفتاب .
- 121 پرده توی، راز توی، ای حبیب .
- 123 شب، ای شب، ای شب، شب لبالب .
- 125 هوای روح مرا تازه کن به آمدنت .
- 127 همه آغاز نیک من ز دیدار نخستینت .
- 129 پدرود، حبیب دل، دل مُرد ز هجرانت .
- 131 ناز نازان می رود جویبار مست .
- 133 ای دل گل تبار، فرصت هست .
- 135 ای رسیده از فردا، تا تو چون توانم رفت .
- 137 به سلوک دراز خواهم رفت .
- 139 امروز روز آینده داران است .
- 141 عقل هزار تحلیل، تدبیر کار چون است .
- 143 گرچه هر روز خدا روز مبارک قدم است .

- 145 می روم، می روم، ای شهر، به مجرای سپیدت
- 147 دوام کوچه تاریک است، اما باز باید رفت
- 149 تا تو را، ای خجسته مشرب، یافت
- 151 در لوح چمن چکامۀ خورشید است
- 153 هنوز روزنۀ من به باغ گل باز است
- 155 هرچه فرمای ام، به جان، ای دوست
- 157 اگر اجازه دهی، باز میزی ام، ای دوست
- 159 پریشان، پریشان، پریشانم، ای دوست
- 161 جهان ز شمس تو انوار چیده است، ای دوست
- 163 مه نو است گلویند گردنت، ای دوست
- 165 بر نجات من صدایت را فرست
- 167 بلبل، که کرد هجرت، گل نازدانه کیست
- 169 دلا، مناسبتت با بهار قانونی است
- 171 باری مرا به فصل جوانی من فرست
- 173 دل من چارکتاب عشق است
- 175 ما ذلیم و محتشم عشق است
- 177 دلی آور، که چون دریا بلوری است
- 179 دلم ز پرتو دور تو آرزوزار است
- 181 سحر، بگو، که چرا سرخ شد بناگوش
- 183 گردون، که داد فرصت نیکی نثاری ات
- 185 بهار مظهر اعجازهای ربانیست
- 187 سبدشاخ درختان تور – توری است
- 189 یک شکرخنده بامداد فرست
- 191 ای که وجودت چو درّ در صدف عالم است
- 193 بارها گوهردلی دیدم، که خسپیراهن است
- 195 خانه روبیم، که عید آمده است
- 197 در چارطاق بالا خورشید مثل زند است
- 199 در این قرنی، که بی مجنون و لیلاست
- 201 شعر من گاهوار عشق شما است
- 203 پیامد صبا، خواب بلبل شکست
- 205 به نام گل، به نشانی باغ نامه فرست
- 207 می دانم این که زیسته ام سخت نادرست

- 209 با چنین دل، به خدا زیستتم دشوار است.
- 211 دلم یک وقت‌ها درج محبت بود، اکنون نیست
- 213 هر کسی که خواهی باش، کار من قضاوت نیست
- 215 در خانه چشم من جز اشک مقیمی نیست
- 217 آوازه شد به شهر که دریا دمیده‌است
- 219 همچون ملک پر را کشا، پرواز بالا خواهمت.
- 221 ای چراغ رهنوردان اخترت
- 223 روز میلاد محبت روز میلاد خدا است
- 225 یار وامانده خویش است و ز من یادش نیست.
- 227 شبیخون زن بدان چشم سیه‌مست
- 229 تهنیت یا تعزیت گو، عشق آمد، عشق رفت.
- 231 شهرت که هر سر قدمم بند نانماست
- 233 دلا، بس کن اندوه آسانی ات.
- 235 عشق تو ضمیمهٔ غم ما است
- 237 صبح گلبسته گوهر آگین است
- 239 تپش دل به حرمت یار است
- 241 رفتی و آفتاب دگر آفتاب نیست
- 243 ای ذلیل از دوشبار اعتیاج.
- 245 ای دل صبح آشنا، سوگند خور با جان صبح
- 247 پیام دور توام پرتو حمایت باد
- 249 صاحب طریقتی به مریدان مراد داد.
- 251 یک دانه کفر خرمن ایمان به باد داد
- 253 ای نأمدهٔ خجسته میلاد.
- 255 ای غمت با غم من همفریاد
- 257 دل دنیا ز تپش ماند: محبت جان داد.
- 259 چمن گلجوش شد، نوروز آمد
- 261 شب از سیاهی اندوه من به تنگ آمد
- 263 سرا، ای نغمه ساز دل، که دل دل بودنش داند
- 265 سین سلام کیست، که دیسوز می شود.
- 267 بار دیگر گل به گل کابین شود
- 269 چه نگذشت بر من، که این نگذرد.
- 271 آخر چرا بمیرم، مردن نمیگزیزد.

- 273 جرس لبریز افغان شد، عجم بیدار می گردد.
- 275 نوبهار اطلسپوش رفت و برنمیگردد.
- 277 دیر شد، دل دگرچه می گوید.
- 279 عشق تو با همین اگر قصه تمام می کند.
- 281 غم هر چه خواست، با من تسلیم می کند.
- 283 گل به شبنم جامه شوی می کند.
- 285 سهم دعای کیست، که دل کار می کند.
- 287 حالیا آفاق از بودت تغافل می کند.
- 289 یادش به خیر آن که مرا یاد می کند.
- 291 تو امان میدهی، ولی تا چند.
- 293 آسمان در چشم من چون مرمر گور است سرد.
- 295 رو و برگرد، دل و جان برگرد.
- 297 آن سوی بهار غنچه‌ای تنها ماند.
- 299 دل نامه چهارقد ناگشاده ماند.
- 301 غروب آمد و خورشید سکتۀ دل شد.
- 303 تا صدای تو در این شهر شکرافشان شد.
- 305 اول بهار آمد، فصل یأس پایان شد.
- 307 ای سحر، رخ کشا، حجاب مبیند.
- 309 بر خاک، به گل، به خار سوگند.
- 311 تا از وجود سبز تو پیغام میرسد.
- 313 ترانه خواستی از من، ترانه آخر شد.
- 315 چند بسمل بودن، ای دل، باید از نو باز شد.
- 317 دیر شد را هنوز خواهم کرد.
- 319 رفتنت چشم مرا بر زندگانی باز کرد.
- 321 مطرب آبان مناجات خزان را می نوازد.
- 323 زنگوله زد آفتاب، خیزید.
- 325 نور تو بر جهان من می‌رسد و نمیرسد.
- 327 حالا همه قیامت دل بی‌قیام شد.
- 329 هبوطت نازنین‌تر باشد از معراج، ای خورشید.
- 331 بیا به وقت طلوع شکفه‌های سفید.
- 333 چو عیسی کیست رهیمای خورشید.
- 335 عاشقان آینه جوهر آمدند.

- 337 خودکامگان به آتش حریفانه می روند.
- 339 برخیز دل، که فصل محبت تمام شد
- 341 باور بکن، که صبح دگر باره می دمد.
- 343 آن چشمه کوهستان آینه ضمیر آمد
- 345 به نجات تو، الهی، ملکی رسیده باشد.
- 347 چشم را غنچه نکن، دشت و دمن می رنجد.
- 349 کجاست چشم تو، تا والله بهار شود.
- 351 بر روح من، ای شباب برگرد
- 353 بس است جلوۀ بی هوده، کار باید کرد.
- 355 ساعت دوازده شد و سال دگر رسید.
- 357 بچگی طعم خوش قند خروسک دارد
- 359 دل خموشم هجا ندارد
- 361 دل از قفس دگر اندیشه فرار ندارد
- 363 اوج کبود است، کبود کبود
- 365 در فاصله سلام و پدرود
- 367 زندگی، زمامت کو، نه سلام، نه پدرود
- 369 عزیز دور، به نامت کبوترانه درود
- 371 ای یاد خرم، پدرود، پدرود
- 373 شفق با شوق منصوری دو رکعت عشق می خواند
- 375 از وطن بسته خونپیچ سخن خواهم برد
- 377 عشق آمد، مرا منور کرد.
- 379 آن یگانه اصلی از ره مجاز آمد
- 381 عشق می آید و دل هم به زدن می آید
- 383 نسیم صبح، که از هشتباغ می آید
- 385 مبارک گو، مبارک گو، جوانی باز می آید.
- 387 هم سوز نوت باید، هم ساز نوت باید.
- 389 خواستی هفت آسمان را در زنی، نگذاشتند.
- 391 بَرَا با خنده، ای خورشید سرمد
- 393 تا ز چشم بیمار یک نگاه نازل شد
- 395 ای فصل ترش شرین، ای فصل طلا اندود.
- 397 ز پشت انتظاری یار می آید، نمی آید
- 399 آزمایش آمد و عشق تو هم مغلوب شد.

- 401 جان من ترجمان جان تو شد
- 403 بهار عالم آشوبی، که گل با گل بیامیزد
- 405 صدبرگ را مطالعه کن، ای چمن‌تبار
- 407 پروردگار، یار مرا در پناه دار
- 409 صبح را کردند در من اختصار
- 411 دیر کردیم بر سلام بهار
- 413 خیر، پناهت به خدا، ای بهار
- 415 ای معرفت، ای فرشتهٔ معجزکار
- 417 وای از این ظلمت هستی فشار
- 419 نو می شوم، نو نو، اما پگاه دیگر
- 421 آدم خان، در کشا، مادر
- 423 بیا به کشتن کابوس، ای اذان سحر
- 425 بیمار نشو مادر، بیمار نشو مادر
- 427 ای عشق خاکسترشده، تا جاودان یادت به خیر
- 429 نکنم طلب، که جانا ز سما ستاره آور
- 431 چون بیای، بهار را آور
- 433 نطق تبریکی بلبل شنوم چار سحر
- 435 گل‌های آبان، گل‌های مستور
- 437 تو را دارم، تو را صد شکر، صد شکر
- 439 چهرهٔ اصل خود نما، باز فکن نقاب غیر
- 441 دل بسته ای به هاله، ای از ماه بی خبر
- 443 مرد شو، دل، بیا، مبارزه بر
- 445 بزی، ای عشق، ای شادی آغاز
- 447 برگ‌ها کف می فشارند، آب رحمت، ریز باز
- 449 بشکفت یا فسرد این لالهٔ مجاز
- 451 نرم نرمک تار زن، ای ابر ابریشمنواز
- 453 بیا، در پردهٔ گوشم صدا ریز
- 455 دلم هوای تو می پرورد هنوز، هنوز
- 457 رفتی و در فسانهٔ دل مانده ای هنوز
- 459 دلم در شکرستان است امروز
- 461 ترجمان راز من، نرگس، ای گل نرگس
- 463 دوست، از بودن بی معرفتم هیچ می‌رس

- 465 صد جرم گرفتی، که چنین باش و چنان باش
- 467 مگو علیک سلامم، ولی سلامت باش
- 469 نخستین توی، آخرین هم تو باش.
- 471 الا پاسخ نداده بر سلام من، سلامت باش.
- 473 یک جهان سخن دارم با جهان محکم گوش
- 475 شمیم عشق می‌آید ز سیستان صبح آغوش.
- 477 درود، ای قاصد فردا، شبت خوش باد و روزت خوش
- 479 ادعای قطره بودن دارم، ای دریا، ببخش.
- 481 می روم، می روم به باغ، به باغ
- 483 در این دوزخ بهشت کهنه‌اعراف
- 485 صبح وحی‌آور تولد شد، مبارک
- 487 عشق، که مرد در دو دل ماند عزای مشترک
- 489 ای ملت خجسته، تبریک، باز تبریک.
- 491 زیباست با تصوّر وصلت شب فراق
- 493 صد بار هم نوشتم گر سوگنامه عشق.
- 495 رفته را آینده کن، ای عشق، عشق
- 497 بر دماغ مشتاقم این شمیم جان تبریک.
- 499 دل، دلا، روز و شب یاسمنی ات تبریک.
- 501 مرغ قفس نفستنگ
- 503 شبیخون زن به تنهایی، برا از انزوا، ای دل.
- 505 گذشت دوره ی من گفتنت نناز، ای دل.
- 507 این کیست، این نشسته در چله خانه دل
- 509 تحقیر عشق کردند این خاکیان بدگل
- 511 نام تو است، نام تو مورد خطاب دل.
- 513 شعر می گویم به شکر آرزو جوشی دل.
- 515 از اندوه من بر نشاطت سلام
- 517 سپیده‌ها، سپیده‌ها، سپیده‌های نیلوفام.
- 519 پدرود، ای صباحت شب‌نم، سلام شام
- 521 امشب، که آسمان را باغ ستاره دیدم

ISBN 978-99975-82-55-3

Фарзонаи Хучандӣ **Д Е В О Н**

Мухаррир:
Точибойи Султонӣ

Мусахҳех:
Мафтунаи Раҳматуллоҳ ва
Абдуфаттоҳ Ҳочиев

Мухаррири техникӣ:
Илҳомҷон Исобоев

Саҳифабанд:
Абдумачид Абдусамадов

Ба матбаа санаи 3.09.2014 супорида шуд. Ба чопаш 21.10. 2014
имзо шуд. Коғазӣ “Мучалло”. Чопи офсетӣ. Ҷузъи шартии чопӣ
62,31. Андозаи 60x84/8. Гарнитураи ҳуруф «Times New Roman Tj».
Супориши № 3349. Теъдод 150 нусха.
Нарҳаш шартномавӣ.

Матбааи «Ношир»
735714 Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Хучанд, кӯчаи Сейтвелиев 2
Тел.: (83422) 5-65-95
www.noshir.tj